
KRONIKA OBCE LADCE ROK 2000 - 2003

KRONIKÁR: Branislav LIPTÁK

Rok 2000

ÚVOD	1302
OBYVATEĽSTVO OBCE	1304
Narodené deti. V roku 2000 zomreli. Štatistika za roky 1991 – 2000.	
OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO A OBEČNÝ ÚRAD	1305
Zameranie a výsledky rokovaní v roku 2000. Komisie obecného zastupiteľstva.	
VÝSTAVBA OBCE	1309
Plynofikácia. Rekonštrukcia energokanálov. Čistenie potokov. Horské cesty. Výstavba garáží. Iné práce.	
ROZPOČET A DANE V ROKU 2000	1311
Rozpočet. Daň z nehnuteľnosti.	
ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI	1312
Organizačné členenie. Podujatia v roku 2000.	
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	1314
Komunálny odpad. Svetový deň vody. Starostlivosť o zeleň. Životné prostredie v okolí cementárne.	
DIAĽNICA	1316
REFERENDUM	1317
Priebeh referenda. Výsledky.	
STAV OBCHODU A SLUŽIEB	1318
Sieť obchodov a služieb.	
ŠKOLSTVO V OBCI	1320
Materská škola. Základná škola. Odborné učilište.	
KULTÚRNY ŽIVOT	1324
Plynofikácia kultúrneho domu. Rozdelenie priestorov. Relax. Súbory. Oslavy. Koyšove Ladce 2000. Pocta P. Koyšovi. Ladecké zvesti.	
POLITICKÉ STRANY A HNUTIA	1329
Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana. Slovenská národná strana. Komunistická strana Slovenska. Kresťansko – demokratické hnutie.	
ORGANIZÁCIE A SPOLKY V LADCOCH	1331
Slovenský rybársky zväz. Telovýchovná jednota Tatran Ladce. TJ Tatran Tunežice. Matica Slovenská. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Združenie technických a športových činností. Slovenský zväz chovateľov. DPZ Ladce. DPZ Tunežice. Slovenský zväz zdravotne postihnutých. Slovenský červený kríž. Slovenský zväz záhradkárov. Poľovnícke združenie Bukovina.	
POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.	1340
Celkové zameranie a privatizácia. Výroba v roku 2000. Vedenie cementárne. Tradičné aktivity.	
VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE	1342
POŠTOVÝ ÚRAD V LADCOCH	1343
ŽELEZNIČNÁ STANICA LADCE	1344
LESNÉ DRUŽSTVO A URBÁRSKE SPOLOČENSTVO	1344

POLNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO 1346
Rastlinná výroba. Výsledky živočíšnej výroby. Investície. Ekonomické výsledky.

Doplnok ku stranám 31., 36., 58. kroniky obce Ladce
ROD MAJTHÉNYI – MOTEŠICKÝ 1349
Niektorí významní členovia rodiny. Motešického panstvo. Rod Motešických od 17. storočia. Poslední z Motešických. Rodokmeň rodiny od začiatku 17. storočia. Erb rodiny Motešických.

Rok 2001

ÚVOD 1356

OBYVATEĽSTVO 1358

Narodené deti. V roku 2001 zomreli. Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov. Poľnohospodársky súpis.

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO, OBECNÝ ÚRAD 1360

Zameranie a výsledky zasadaní. Zloženie obecného zastupiteľstva a komisií. Štáb civilnej obrany. Referenti obecného úradu. Prehľad niektorých aktivít.

VÝBER DANÍ 1367

ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI 1368

Organizačné členenie. Podujatia v roku 2001.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 1369

Celkové zameranie. Pevný domový odpad. Zeleň v obci. Stav ovzdušia.

VOLBY DO ZASTUPITEĽSTVA KRAJA TRENČÍN 1372

Organizácia volieb v obci. Výsledky volieb. Druhé kolo volieb.

OBCHOD A SLUŽBY V OBCI 1374

ŠKOLSTVO 1375

Materská škola. Základná škola. Odborné učilište.

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT V OBCI 1380

Koyšove Ladce. Výročia dychoviek. Ďalšie kultúrno-výchovné a spoločenské podujatia. Ladecké zvesti. Obecná knižnica. Súbory. Využívanie kultúrneho domu.

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA 1384

Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana. Slovenská národná strana. Komunistická strana Slovenska. Kresťansko-demokratické hnutie.

ORGANIZÁCIE A SPOLKY 1386

Telovýchovná jednota Tatran Ladce. TJ Tatran Tunežice. Združenie technických a športových činností. Matica slovenská. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Slovenský zväz zdravotne postihnutých. Slovenský rybársky zväz. Dobrovoľný hasičský zbor Ladce (Tunežice). Slovenský zväz záhradkárov. Slovenský červený kríž. Slovenský zväz chovateľov. Kresťanské aktivity.

VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE	1394
ŽELEZNIČNÁ STANICA V LADCOCH	1395
POŠTOVÝ ÚRAD	1396
POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.	1396
Vedenie cementárne. Modernizácia cementárne. Odprašovacie zariadenia. Spaľovanie mäsokostných múčok. Hospodárske výsledky v roku 2001. Výsledky výroby a predaja.	
LESNÉ DRUŽSTVO. URBÁRSKE SPOLOČENSTVO	1399
POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO KOŠECA	1400

ROK 2002

ÚVOD	1405
OBYVATEĽSTVO	1406
Narodené deti. V roku 2002 zomreli.	
OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO. OBECNÝ ÚRAD	1408
Úlohy zastupiteľstva a úradu. Zmeny kompetencií. Významné rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Zoznam čerpania investičných prostriedkov od roku 1999. Zloženie obecného úradu.	
VOĽBY V ROKU 2002	1413
Voľby poslancov do NR SR. Voľby orgánov samosprávy a starostu obce.	
DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ	1416
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	1417
Zeľaň v obci. Komunálny odpad. Zber odpadových surovín. Voda a vodné toky. Ovzdušie.	
OBCHOD A SLUŽBY	1420
ŠKOLSTVO V LADCOCH	1421
Materská škola. Základná škola. Odborné učilište.	
KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT	1426
Koyšove Ladce. Súbory a kolektívy záujmovej umeleckej činnosti. Oslavy. Ladecké zvesti. Knižnica. Monografia. Kino Slovan. Ladce na internete. Renovácia sakrálnych objektov. Nový správca fary v Košeci.	
ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI	1431
Podujatia v roku 2002. Organizačné zloženie.	
VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE	1432
ŽELEZNIČNÁ STANICA LADCE	1433
POŠTOVÝ ÚRAD V LADCOCH	1433
POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.	1434
Investičná výstavba. Ekológia výroby a výrobkov. Hospodárske výsledky. Výroba a predaj.	
POLITICKÉ STRANY A HNUTIA	1437
Hnutie za demokratické Slovensko. Komunistická strana Slovenska. Pravá Slovenská národná strana. Kresťansko-demokratické hnutie. Návšteva ministra Jána Čarnogurského v Ladcoch.	

ORGANIZÁCIE, SPOLKY, ZDRUŽENIA	1439
TJ Tatran cementáreň Ladce. TJ Tatran Tunežice. Slovenský zväz zdravotne postihnutých. Matica slovenská. Dobrovoľný hasičský zbor. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Združenie technických a športových činností. Slovenský rybársky zväz. Slovenský zväz záhradkárov. Slovenský červený kríž. Slovenský zväz chovateľov. Poľovnícke združenie Bukovina.	
LESNÉ DRUŽSTVO A URBÁRSKE SPOLOČENSTVO	1447
Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo v Ladcoch. Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo v Tunežiciach.	
POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO KOŠECA A VÝROBNÉ STREDISKO LADCE	1449
 DODATKY k zápisu v kronike:	
 POPIS OBCE (k strane 10. – 19. kroniky)	 1451
Pôda, pôdne typy. Flóra a fauna.	
LADCE A OKOLIE V OBDOBÍ PRAVEKU A VČASNÉHO STREDOVEKU (k strane 20. kroniky)	1453
FARNOSŤ KOŠECA, STAVBA KOSTOLOV (k strane 36. kroniky)	1456
Prvý farský kostol. Súčasný kostol. Kostol Svätého Valentína v Ladcoch. 20. storočie. Ekonomický vzťah ku Košeckej fare. Prehľad významnejších kňazov.	
 ROK 2003	
ÚVOD	1463
OBYVATEĽSTVO OBCE V ROKU 2003	1465
Počet obyvateľov. Prehľad narodených detí za roky 1993 – 2002. Narodené deti. Zomreli v roku 2003.	
OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO, OBECNÝ ÚRAD.	1467
Prvé zasadanie obecného zastupiteľstva. Okruh činností zástupcu starostu. Zloženie komisií. Obsah zasadaní v roku 2003 (včítane Štábu Civilnej ochrany). Presun kompetencií na obec. Uvedenie Všeobecne záväzného nariadenia (evidencia psov). Hodnotenie prvého roku volebného obdobia. Pracovníci obecného úradu.	
REFERENDUM O VSTUPE SR DO EÚ	1473
ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI	1474
DANE V ROKU 2003	1475
Dane z nehnuteľností. Všeobecne záväzné nariadenie.	
ROZPOČET OBCE V ROKU 2003	1477
OBCHOD A SLUŽBY OBYVATEĽSTVU	1478
Potraviny. Pohostinstvo. Iné predajne a podniky. Služby.	
POLITICKÉ STRANY A HNUTIA	1479
Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko. Slovenská národná strana. Komunistická strana Slovenska. Kresťansko-demokratické hnutie.	

ORGANIZÁCIE A SPOLKY V OBCI	1481
Telovýchovná jednota Tatran cementáreň Ladce. TJ Tatran Tunežice. Slovenský rybársky zväz. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Miestny odbor Matice slovenskej. Slovenský zväz chovateľov. Slovenský zväz zdravotne postihnutých. Slovenský zväz záhradkárov. Združenie technických a športových činností. Slovenský červený kríž. Dobrovoľný hasičský zbor. Poľovnícke združenie Bukovina.	
ŠKOLSTVO V OBCI	1488
Materská škola. Základná škola. Odborné učilište.	
KULTÚRNY ŽIVOT	1492
Košove Ladce. 50. výročie Domu kultúry. Monografia „Ladce“. Súbory záujmovej umeleckej činnosti. Pamätná sieň. Oslavy a spomienkové stretnutia. Ladecké zvesti. Obecná knižnica. Kino Slovan. Využívanie priestorov kultúrneho domu.	
POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.	1498
Vedenie v roku 2003. Technický a technologický rozvoj. Investície do ekológie. Certifikát kvality. Výrobné ukazovatele za rok 2003. Plnenie základného programu modernizácie cementárne. Podnikateľské aktivity.	
VODNÁ ELEKTRÁREŇ	1501
ŽELEZNIČNÁ STANICA V LADCOCH	1503
POŠTA V LADCOCH	1504
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	1504
Zeleň. Odpadové hospodárstvo. Vodovod. Rozšírenie plynovodu. Vplyv cementárne na ovzdušie v obci.	
URBARIÁT A LESNÉ DRUŽSTVÁ	1507
Urbárske spoločenstvo a Lesné družstvo v Ladcoch. V Tunežiciach.	
POLNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO KOŠECA	1508
Rastlinná výroba. Živočíšna výroba. Ekonomické výsledky. Členstvo a pracovníci.	

ROK 2000

Rok 2000 bol rokom pokojným, bez väčších rušivých momentov a udalostí.

Životná úroveň väčšiny obyvateľstva zaznamenala opäť mierny pokles. Bolo to tak i napriek zvýšeniu starobných a invalidných dôchodkov a čiastočnému riešeniu nezamestnanosti prostredníctvom verejnoprospešných prác. Celková ekonomická situácia mala najväčší dopad na rodiny s deťmi.

V nálade obyvateľstva prevládal skôr skepticizmus, ako zainteresovanosť do diania v štáte. Občania sa však zaujímali – i keď viac pasívne ako aktívne – o otázky obce, najmä o plynofikáciu, zavedenie vodovodu, miestne komunikácie a iné otázky priamo sa ich dotýkajúce.

Počasiu z pohľadu poľnohospodárov a v konečnom dôsledku všetkých, sa hodnotí v celej Slovenskej republike ako veľmi nepriaznivé, niekde katastrofálne. Veľké sucho od jari do jesene znížilo rastlinnú výrobu takmer o 50% na poliach výrobného strediska v Ladcoch.

Značný pokrok sa prejavil vo výstavbe obce. Sem patrí najmä plynofikácia Tunežíc a Horných Ladiec, čistenie potokov, výstavba horských ciest, výstavba garáží a celková úprava obce.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo pravidelne a bolo prínosom pre celkovú koncepciu vedenia obce a plnenie volebného programu. Zásadnou otázkou bolo plnenie priorít v hospodárskych otázkach, otázkach kultúrno-spoločenských, politických i na úseku spolupráce s najdôležitejším partnerom – Považskou cementárňou, a.s.

Z hľadiska ochrany životného prostredia najdôležitejšia bola akcia čistenia potokov, držba zelene a zlepšujúca sa ochrana ovzdušia. Najväčší organizačný i ekonomický problém bola opäť likvidácia pevného domového odpadu.

Obchod a služby sa rozvíjali na úrovni roku 1999 a boli z hľadiska podnikateľského i spotrebiteľského dostatočné.

Z politických strán a hnutí najväčšiu aktivitu prejavili HZDS – ĽS a SNS. Organizovali niekoľko stretnutí s občanmi a boli iniciátormi výstavby symbolu slovenskej štátnosti – dvojkríža.

Organizácie a spolky nezaznamenali nijaké podstatné zlepšenie a ich činnosť sa pohybovala na úrovni roku 1999. Medzi aktívnejšie patrili TJ Tatran Ladce, Slovenský rybársky zväz, Slovenský zväz zdravotne postihnutých a niektoré ďalšie.

Významnou politickou udalosťou bolo referendum iniciované HZDS – ĽS. V Ladcoch s zúčastnilo 43% z oprávnených voličov.

V školách pokračoval zlý stav vo financovaní. Vedenia škôl sa obracali na sponzorov a obecný úrad. Vďaka pedagógom sa hospodársky stav iba minimálne prejavil na štandardných vyučovacích výsledkoch.

Z kultúrnych aktivít aj v roku 2000 dominovala akcia Koyšove Ladce. Ako pozitívny krok sa hodnotí vznik kultúrneho strediska RELAX, revitalizácia knižnice a pamätnej siene obce. Kronikár obce pokračoval vo výskume starších dejín Ladiec – čiastočný výsledok je v závere tohto zápisu kroniky. Pozitívnu úlohu zohrali Ladecké zvesti, informačný spravodajca obecného zastupiteľstva. Účasť na kultúrnych aktivitách a podujatiach zo strany občanov bola nízka, čo vyplýva z nezáujmu i finančných dôvodov.

OBYVATEĽSTVO

Na konci roka 2000 mali Ladce 2 614 obyvateľov. Z toho bývalo v časti Ladce 2 206 a v časti Tunežice 408 obyvateľov. Z celkového počtu bolo 1 053 mužov a 1 561 žien. Počet detí do 15 rokov bolo 482 a počet obyvateľov nad 60 rokov 453.

Narodené deti v roku 2000

Kandráč Ivan (1.1.)
Peterková Monika (31.1.)
Kútna Dominika (4.2.)
Gajdošíková Júlia (10.3.)
Kvasnicová Kristína (16.3.)
Kolenová Vladimíra (14.4.)
Bálešová Simona (15.4.)
Lengyeová Kristína (8.5.)
Čuriková Vanesa (14.5.)
Češko Vladimír (15.5.)
Košťaliková Radoslava (5.6.)
Hatoková Klaudia (27.6.)
Šimon Marek (27.6.)
Kvasnicová Vladimíra (23.7.)
Mikušinec Ján (10.9.)
Koyšová Katarína (24.9.)
Nagyová Sára (20.9.)
Záhradníková Alexandra (22.9.)
Nagyová Petra (13.10.)
Koišová Terézia (5.11.)
Letková Andrea (13.11.)
Berkyová Michaela (28.11.)
Fabo Alexander (18.12.)
Rolin Matúš (22.12.)
Turza Samuel (30.12.)

Narodilo sa 7 chlapcov a 18 dievčat, čo je ojedinelý stav od času, kedy sa v kronike vedie táto rubrika.

V roku 2000 zomreli

Mičian Jozef (81)
Ďurišová Mária (75)
Košťalik Dominik (53)
Češková Mária (63)
Cibičková Mária (84)
Skušek František (86)
Kvasnicová Helena (87)

Laško Ervín (70)
Ing. Mihálik Ján (55)
Zajacová Jarmila (68)
Martinák Jozef (72)
Galanský Adolf (65)
Špániková Jozefína (90)
Suranová Anna (77)
Adamec Anton (64)
Janková Irena (61)
Pinťa Ivan (89)
Kuchariková Anna (70)

V roku 2000 z celkového počtu 18 zomrelých bolo 9 mužov a 9 žien. Najstarší: Jozefína Špániková – 90 a Ivan Pinťa 89-ročný. Najmladší Dominik Košťalik 53 a Ing. Ján Mihálik 55-ročný.

Priemerný vek zomrelých bol 75,5 roka, čo bol najvyšší priemerný vek za posledných desať rokov.

Štatistika za roky 1991 – 2000

Pracovníčky obecného úradu spracovali štatistiku za posledných desať rokov. Niektoré údaje uvádzam ďalej vzhľadom na to, že v roku 2001 sa bude konať celoštátne sčítanie a čísla, ktoré ďalej uvádzam, dajú predtým nahliadnuť na zaujímavý demografický vývoj v obci.

V uvádzaných rokoch sa v Ladcoch narodilo dovedna 335 detí a zomrelo 341 občanov.

Najviac detí sa narodilo v roku 1993 – 43, najmenej v roku 1991 – 22. Najviac obyvateľov zomrelo v roku 1991 – 37, najmenej v roku 2000 – 18.

Najstarší občania, ktorí zomreli za posledných desať rokov boli Mária Černotová (96), Mária Janošiková (95), Ondrej Letko (95), Valentín Bednárík (93), Mária Melicherová (93), Mária Vaniková (93).

Najviac sobášov bolo v roku 1991 – 23 a v roku 1993 – 22. Najmenej sobášov uzavreli v roku 1996 – 6 a v roku 1995 – 7. Do tejto štatistiky sú započítané sobáše uzavreté a vedené v matrikách Obecného úradu Ladce a Obecného úradu Košeca (Fara Košeca).

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO A OBECNÝ ÚRAD

V Obecnom zastupiteľstve Ladce nenastali v roku 2000 nijaké personálne zmeny. Poslanci zasadali podľa plánu na rok 2000 – v pravidelných mesačných intervaloch + jedno mimoriadne zasadanie a jedno rozšírené zasadanie.

Zasadania obecného zastupiteľstva boli podľa zákona verejné, čo využili občania len minimálne. Občania však boli o všetkých bodoch rokovaní

---

obecného zastupiteľstva podrobne informovaní cez príhovory starostu obce v miestnom spravodajcovi Ladecké zvesti.

Zameranie a výsledky rokovaní v roku 2000

Hlavným bodom rokovania **13. januára** bol rozpočet na rok 2000. Jeho predpokladaná výška bola 15 miliónov Sk, ale iba za predpokladu, že sa obci vrátia financie, ktoré obec vložila do plynofikácie Základnej školy v Ladkoch.

Na tomto zasadaní prerokovali termíny zasadaní Obecného zastupiteľstva na rok 2000, návrh na využitie kultúrneho domu a zriadenie klubu RELAX. Zastupiteľstvo schválilo doplnenie komisie verejného poriadku o Bohumila Ištvánika.

Na zasadaní **10. februára** si poslanci vypočuli informáciu Ing. Ivanku, zástupcu Považskej cementárne, o zákone na ochranu ovzdušia a o súčasnej situácii v tejto oblasti v cementárni. Starosta predložil návrh na využívanie priestorov kultúrneho domu. Priestory knižnice a susednej miestnosti pre klub RELAX. V prízemnej časti novej prístavby sa umiestňuje stála expozícia z dejín obce, zasadačka pre politické strany a hnutia, organizácie, spolky, pre záujmové krúžky a prípadne voľby.

Na tom istom zasadaní predložila komisia kultúry návrh zásad poriadania diskoték a to finančných i poriadkových. Poslanci si ďalej vypočuli informáciu starostu o bývalom zdravotnom stredisku. Ministerstvo zdravotníctva nevyhovelo žiadosti obce o bezplatný prevod. Znalecký posudok na odpredaj je 410 000 Sk. Budova je však vo vysokom štádiu dezolácie a vyžiadala by si veľmi veľké finančné náklady, ktoré obec nemá.

Obecné zastupiteľstvo sa rozhodlo odpredať bytový dom p. č. 139 na Záhradnej ulici. Schválili návrh poplatkov za psov, pričom bude rozhodovať aj výber plemena a jeho vhodnosť pre dané prostredie.

Zasadanie **9. marca 2000** sa zaoberalo všeobecne záväzným nariadením o miestnych poplatkoch. Okrem iného sa v ňom hovorí, že za odstavenie vraku osobného auta môže byť vlastníkovi vyrubený poplatok 10 Sk za m² a deň. Zastupiteľstvo opäť rokovalo o predaji nedostavaného obchodu v Horných Ladkoch. Poslanci sa potom zaoberali návrhmi verejných prác – investícií na území obce a uzavreli otázku tým, že z finančných dôvodov je možné uzavrieť iba menšie akcie: úpravu cintorína – osvetlenie, chodníky a plot. Ďalej opravu plotov a verejných priestranstiev, včítane Tunežíc. Na ostatné akcie – najmä prestavbu a rozšírenie pošty, dokončenie plynofikácie a plynofikáciu kultúrneho domu bude treba získať financie mimo obce.

20. apríla 2000 v obecnom zastupiteľstve prerokovali návrh kultúrnej komisie na financovanie tanečného krúžku. Zrušili uznesenie o ustanovení hliadok na boj proti divokým skládkam, pretože sa opatrenie ukázalo ako neúčinné. Vyriešili vybavenie budovaných futbalových šatní nábytkom, ktorý dodá Poľnohospodárske družstvo Košeca ako kompenzáciu za nezaplatené dane.

Poslanci schválili poplatok 1000 Sk za špeciálne stavebné úpravy pri pochovávaní do hrobky. Prerokovali financovanie dodávania pary do Materskej školy, ktorá stojí v zime obec 12 000 Sk pre ordináciu lekára. Platbu zastavili a lekára presťahujú do kultúrneho domu.

18. mája 2000 sa obecné zastupiteľstvo zaoberalo pôžičkou obce na ukončenie plynifikácie Základnej školy a s problémami okolo jej navrátenia Okresným úradom v Ilave. V ďalšom programe prerokovali problematiku zničenej cesty okolo cintorína a rokovania o jej oprave s Hydrostavom, informovali sa o zakúpení výkonnej kosačky Husquarna – RIDER 14 PRO, o podmienkach prevzatia VN a NN elektrických káblových rozvodov v Záhradnej ulici do správy SEZ Žilina. Na tomto zasadaní schválili aj to, že príležitostné trhy v kultúrnom dome sa budú konať každý nepárny týždeň a predaj na tržnici v pondelok, stredu, piatok a sobotu.

8. júna 2000 na zasadaní obecného zastupiteľstva riešili spor, ktorý vznikol medzi občanmi Tunežíc o využívaní verejného priestranstva pri bývalom obecnom dome. Druhou úlohou bolo preveriť, za akých podmienok je obec povinná prispieť na zriadenie vodovodnej prípojky. V ďalšej časti zasadania prijali návrh komisie opraviť fasádu domu č. 139 a dom ponúknuť na odpredaj, pričom zohľadniť stav budovy.

Poslanci prijali informáciu o systéme vykurovania kultúrneho domu a správu, že Považská cementárneň mieni tento problém pomôcť riešiť.

Okresný úrad – odbor životného prostredia, vyzval Obecný úrad v Ladcoch, aby v termíne do 30. júna 2000 odstránil nelegálne skládky pri Váhu.

Na záver sa obecné zastupiteľstvo zaoberalo otázkou veriteľského záväzku obecného úradu pre Adriana Bednárika (5 miliónov Sk).

Dňa **26. júla 2000** sa konalo mimoriadne zasadanie obecného zastupiteľstva, ktoré schválilo odpredaj obecných pozemkov pod výstavbu radových garáží. Odpredali 17 pozemkov pod murované a 29 pozemkov pod montované garáže.

14. septembra 2000 sa konala riadna schôdza obecného zastupiteľstva. V bode, kde sa kontrolovalo plnenie rozpočtu za 2. štvrtrok konštatovali, že sa plnia všetky úlohy, okrem navrátenia financií vložených do plynifikácie Základnej školy. Na tomto zasadaní schválili aj niektoré poplatky: za súhlas na drobné stavby z 50 na 300 Sk, za nájomné pri diskotékach 10 000 Sk, v čom je aj paušál za vyúčtovanie vstupeniek.

12. októbra 2000 si poslanci vypočuli správu – informáciu Ing. Ivanku z Považskej cementárne o súčasnom stave prašnosti z cementárne a o perspektívach riešenia tejto otázky v dvoch rokoch a perspektívne v piatich rokoch.

Ďalej si vypočuli správu komisie o rozsahu rekonštrukčných prác vykonaných Miroslavom Liptákom v nájomnom byte nad poštou. V tejto súvislosti rokovali o rekonštrukcii a rozšírení pošty. Správa pôšt odmieta akékoľvek financovanie takýchto prác.

Po kontrole financovania a niekoľkých návrhoch hlavnej kontrolórky obce Ing. Kalusovej prerokovali niektoré organizačné a hospodárske otázky:

darovaciu zmluvu plynovodu v hodnote 1 950 000 Sk v prospech Slovenskému plynárenskému podniku a kúpnu zmluvu plynovodu vo výške 800 000 Sk v prospech obce. Schválili bezplatný prenájom pre detského

---

lekára a lekára dospelých v kultúrnom dome. Lesnému družstvu a Urbárskemu spoločenstvu prenajali kanceláriu v kultúrnom dome.

Zasadanie obecného zastupiteľstva dňa **9. novembra 2000** sa venovalo opäť vysporiadaniu dvoch bytov a rozšírenia pošty. Schválili odpredaj pokazenej hasičskej striekačky Považskej cementárni. Po oprave bude slúžiť aj potrebám obce. Prenajali garáže v priestoroch centrálnej kotolne na ulici Záhradná pre Dobrovoľný požiarny zbor. V kotolni sa zriadi nová požiarna zbrojnica. Súčasne schválili odpredaj terajšej zbrojnice obchodníkovi Ing. Michalovi Staňovi. Dobrovoľný požiarny zbor takto získa nové väčšie a kvalitnejšie priestory pre svoju činnosť.

Prerokovali a schválili Všeobecne záväzné nariadenie o dani z nehnuteľnosti v roku 2001. Nariadenie sa oproti roku 2000 nemenilo. Na záver prijali poslanci informáciu o prerokovaní územného plánu dňa 7. decembra 2000.

Posledné riadne zasadanie obecného zastupiteľstva v roku 2000 sa konalo **8. decembra**. Na zasadaní, okrem menších organizačných otázok a žiadostí občanov, prerokovali aj otázku zlúčenia Telovýchovných jednôt v Ladkoch a Tunežiciach. Otázka bude predmetom rokovaní v roku 2001.

Oslavy Silvestra, privítanie milénia bude sa organizovať podobne ako na prelome rokov 1999 – 2000. Predpokladané náklady 20 000 Sk. V ďalšom rokovaní poslanci schválili Všeobecne záväzné nariadenie o zachovaní služobného tajomstva, zrušili uznesenie o odpredaji budovy S. Bublavému (č. 57/99) v súvislosti s investičnými zámermi v týchto priestoroch. Zrušili uznesenie o poplatkoch za drobné stavby (č. 34/2000). Hlavným bodom rokovania bol rozpočet na rok 2001, ktorý poslanci po zmenách schválili.

V záverečnom bode predložil starosta návrh na priority pre roky 2001 a 2002. Patria medzi ne:

- prestavba a rozšírenie poštového úradu,
- dobudovanie vodovodu a následne chodníkov a autobusových zastávok
- rekonštrukcia bývalého zdravotného strediska na bytové účely,
- výstavba Domu smútku a komplexná úprava cintorína
- dostavba nedokončenej budovy obchodu v Horných Ladkoch na účely penziónu pre prestárlych občanov,
- vybudovanie plota okolo parku pri hlavnej ceste,
- elektrifikácia Záhoria (cesta Muflónka a ďalšie),
- oprava železničného priecestia a celej Cementárskej ulice.

Dňa **29. decembra 2000** sa v kultúrnom dome konalo rozšírené zasadanie poslancov a ich hostí. Medzi pozvanými boli zástupcovia politických strán a hnutí, organizácií a spolkov, inštitúcií a podnikateľov.

Na stretnutí zhodnotili doterajšie plnenie volebných programov za uplynulé dva roky a diskutovali o možnostiach zlepšenia práce i spolupráce občanov s obecným zastupiteľstvom a obecným úradom.

Na zasadaní sa objavilo viacero konštruktívnych a realizovateľných podnetov. Zarážajúca však bola nízka účasť pozvaných hostí, najmä z podnikateľskej sféry.

**Komisie obecného
zastupiteľstva**

V siedmych komisiách, ustanovených po voľbách v roku 1998 nenastalo veľa zmien. Pribudol člen komisie verejného poriadku Bohumil Ištvánik.

Zloženie komisií v roku 2000 (v zátvorke počet zasadaní):

Komisia sociálno – zdravotná a bytová (12)

predsedkyňa: Mgr. Gabriela Košťaliková

Anna Kacinová, Margita Kantoríková, Valéria Koyšová

Komisia pre obchod, dopravu, služby, agroturistiku a financie (5)

predseda: Jozef Daňo

Juraj Letko, Alena Černotová, Margita Miklóšiová, Ing. Miroslav Daňo

Komisia stavebná, životného prostredia, územného plánovania (6)

predseda: Jozef Chovanec

Ing. Ľudovít Slávik, Milan Rafaj, Jozef Peterka

Komisia technická, údržba obce (7)

predseda: Jozef Fatura

Rudolf Fedor, Juraj Stach

Komisia pre kultúru, školstvo, šport a vzdelanie (13)

predseda: Marián Justh

Branislav Lipták, Miroslav Remo, Ľubomíra Porubčanová

Komisia ochrany verejného poriadku (10)

predseda: Milan Bajza

Daniela Cahelová, Milan Kukuliaš, Miroslav Kvasnica, Bohumil Ištvánik

Osobitná komisia pre miestnu časť Tunežice (2)

predseda: Peter Pilný

Zuzana Miháliková, František Letko, František Kováč, Miroslav Kvasnica

VÝSTAVBA OBCE

Plynofikácia

Projekt stavby II. etapy plynofikácie Ladiec spracovali už v septembri 1999. Autorkou projektu bola Ing. Magda Špiaková z EKOPRO v Považskej Bystrici. Projekty stáli 65 000 Sk a zahrňovali celú zvyšnú, doteraz neplynofikovanú časť Tunežíc. Nezahrňovali Bottovu ulicu (za železnicou). Rozpočtované náklady boli takmer 3 milióny korún. Vo výberovom konaní sa z troch firiem najlepšie umiestnila firma ARIJA (Ing. Vladimír Argaláš) z Ilavy, ktorá sa osvedčila pri plynofikácii Základnej školy. Firma spolu s plynovodom urobila prípojky po plynomery.

Stavebné práce sa začali v marci 2000 a v letných mesiacoch boli ukončené. Najťažším úsekom bola trasa okolo hlavnej cesty. Práce prebiehali za plnej premávky a väčšina výkopov sa rezala do betónu. Vyhli sa však trase cez súkromné pozemky.

Ďalšia trasa plynovodu v roku 2000 viedla do Horných Ladiec, kde sa plynofikovali domy po bytovku „slobodáreň“.

Týmto sa ukončila takmer kompletná plynofikácia Ladiec, ktorá sa začala pred 12 rokmi (1988). V ďalších rokoch zostáva zaviesť plyn na

---

trasách v Horných Ladkoch (cesta do lomu Butkov a Pod Kalište). V Tunežiciach cesta za železnicou, vrátane podtlaku pod železnicu.

Rekonštrukcia energokanálov

Rekonštrukciu energokanálov v Záhradnej ulici urobilo v roku 2000 Okresné stavebné a bytové družstvo v Považskej Bystrici. Rekonštruovali sa tepelné rozvody vedúce z centrálnej kotolne k jednotlivým bytovým domom. V zimnom období z pôvodných energorozvodov unikalo veľké množstvo tepla. Staré rozvody nahradili novými rúrami izolovanými najmodernejšou technológiou, čo prinieslo úsporu energie a v dôsledku aj koncesionárskych poplatkov. Rekonštrukciu realizovala firma ENERGO KOTOL z Považskej Bystrice.

Čistenie potokov

Na základe opatrenia vlády SR mali dlhodobo nezamestnaní možnosť načas sa zamestnať pri **verejno-prospešných prácach**.

V Ladkoch si takto našlo prácu 11 nezamestnaných občanov. Pracovali pri čistení priestranstiev pod novovybudované garáže, pri čistení a úprave cintorína v Ladkoch, úprave autobusovej zastávky v Tunežiciach, asanačných prácach, pri výkope pre plynové potrubie v kultúrnom dome, výstavbe dvojkríža na Skalke a inde.

Najdôležitejšia akcia však bola **čistenie Lúčkovského potoka** (od železničného priechodu) a **Slatinského potoka** (od Daňov). Čistenie sa robilo pomocou mechanizmov, ktoré poskytla Považská cementáreň (bezplatne) a firma BEPOS, ako i mechanizmy obecného úradu. Veľkú časť čistenia však vykonali pracovníci za ťažkých podmienok ručne.

Horské cesty

Prakticky nedobytný dlh Poľnohospodárskeho družstva Košeca na daniach z nehnuteľností voči Obecnému úradu v Ladkoch sa po dohode a schválení v obecnom zastupiteľstve splácal v roku 1999 pomocou dodávateľských prác.

Poľnohospodárske družstvo na dobrej úrovni urobilo čiastočné rekonštrukcie a úpravy horských ciest v Záhorí. Viac rokov devastované a nikým neudržiavané cesty sa stali zjazdovými a používateľnými prakticky pre akékoľvek dopravné prostriedky.

Výstavba garáží

Občania v Ladkoch v roku 2000 vybudovali väčšie množstvo garáží. Výstavbe predchádzalo vykúpanie pozemkov, ktoré vďaka ústretovosti obecného úradu prebiehalo bez komplikácií a prierahov.

Obecný úrad kúpil od Považskej cementárne, a.s. parcelu č. 57 a 58, na ktorej sa vybudovalo 18 prefabrikovaných garáží. Na parcele Záhradka (56) za bytovkou č. 147 sa postavilo 11 murovaných garáží. Na parcele 112 v dvoch radoch – v každom po 6 garáží. Na parcele 92 – na časti starého futbalového ihriska ich postavili 7.

Garáže boli dobre zasadené do priestoru a nenarušujú vzhľad okolia bytoviek.

Iné práce

Z ďalších prác spomeniem systematické čistenie a úpravu zelene a okrasných kríkov, opravy komínov na bytovkách obhospodarovaných obecným úradom i na inom mieste spomínané futbalové šatne, úprava okolo obecného domu.

Osobitne treba spomenúť výstavbu Pamätníku slovenskej štátnosti (dvojkriž) na Skalke, o čom píšem v časti „Oslavy“.

ROZPOČET A DANE V ROKU 2000

Rozpočet

Rozpočet **obce** na rok 2000 mal v položke príjmu 15 300 000 Sk. Najväčšie príjmy sa predpokladali na podielovej dani a na dani z nehnuteľnosti. V roku 2000 sa nesplnili príjmy, ktoré sa mali nazad dostať do obecného rozpočtu za plynofikáciu Základnej školy.

V decembri 2000 schválilo obecné zastupiteľstvo rozpočet na rok 2001, kde sa príjmy aj výdavky znížili na 12 973 000 Sk.

Plnenie rozpočtu sa kontrolovalo štvrťročne na zasadaniach obecného zastupiteľstva a vzhľadom na veľké výdavky na investičné stavby sa plnil pomerne rovnomerne.

Daň z nehnuteľnosti

Vyrubovanie, vyberanie, platenie dane z nehnuteľnosti prebiehalo v roku 2000 rovnako ako v rokoch predchádzajúcich. Riadilo sa zákonom 317/1992 Zb. a jeho noviel: zákon č. 87/1993 Zb., č. 159/1993 Zb., č. 279/1995 Zb., č. 205/1996 Zb.z., 329/1997 Z.z.

Obec **Ladce** mala na rok 2000 predpis dane 1 517 709 Sk.

Nedoplatky za rok 1999 boli 70 635 Sk. V roku 2000 sa vybralo 1 495 734 Sk a na nedoplatkoch zaplatili poplatníci 35 616 Sk. Nedoplatky ku 31. decembru 2000 boli 56 994 korún.

Najviac nedostatkov sa v roku 2000 vyskytlo pri nenahlasovaní nových skutočností, ktoré občanom vznikli a mali ovplyvniť výšku dane.

ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

Organizačné členenie

Na čele Zboru pre občianske záležitosti stál **výbor** v zložení:

Anna **Peterková**, vedúca

Mária Liptáková, Irena Gajdošíková, Ľubomíra Porubčanová.

Jednotlivé zložky činnosti zabezpečovali:

Sobášiaci: Ing. arch. Ján Remo

Juraj Letko

Marián Justh

Matrikárka: Ľubomíra Porubčanová

Rečník smútočných obradov: Peter Vacula

Hudba: Peter Lachký a Elena Lachká

Recitátori: Anna Peterková, Daniela Hudecová, Anna Kováčiková

Foto a video: Miroslav Remo

Príhovory: Anna Kováčiková

Pamätná kniha: Irena Gajdošíková

Spevácky krúžok: Mária Liptáková (vedúca), Daniela Hudecová, Anna Peterková, Emília Habánková, Viera Filačová, Rozália Mužíková, Júlia Belianová, Júlia Saksová, Anna Kováčiková, Elena Lachká

Podujatia v roku 2000

Hromadné **privítanie** novonarodených detí sa uskutočnilo 1. decembra 2000 v obradnej miestnosti obecného domu. Zúčastnilo sa na ňom 24 detí so svojimi rodičmi.

Individuálne privítanie novonarodených detí, občianske sobáše a občianske pohreby sa konali na želanie občanov za účinkovania všetkých zložiek ZPOZ-u.

Najväčším pôsobiskom ZPOZ-u boli rôzne **výročia a životné jubileá** občanov.

Pripomenuli si 25. výročie sobáša Štefan Babečka – Oľga Strháková, Jozef Král – Viera Pagáčová, Miroslav Kršík – Mária Adamcová, Miroslav Peterka – Anna Čemešová, Milan Letko – Dana Mužíková, Jozef Remo – Mária Viszusová. Stalo sa tak 27. októbra v obradnej miestnosti obecného domu a na spoločnom posedení v kultúrnom dome.

50. a 55. výročie sobáša oslávili jubilanti v obradnej miestnosti alebo ich členovia ZPOZ-u navštívili doma.

Životné jubileá 90, 85 a 80 rokov života si vedenie obce prostredníctvom ZPOZ-u uctilo tým, že ich aktivisti navštívili a odovzdali spomienkové darčeky. Niektorí z nich súhlasili s oslavou v obradnej miestnosti.

90 rokov sa dožili: Jozefína Špániková, Jozef Juríček, Mária Šedíková.

85 rokov oslávili: Pavel Martinák, Cecília Bednáríková, Mária Pražienková.

---

80 rokov sa dožili: Viktor Pražienka, Zuzana Miháliková, František Letko, Anna Turzová, Anna Kvasnicová, Rozália Koyšová, Jozef Rožník Štefan Galanský.

Ako po minulé roky, aj v roku 2000, pripravil ZPOZ niekoľko akcií smerom ku žiakom Základnej školy a Odborného učilišťa v Ladkoch. Bola to rozlúčka so žiakmi opúšťajúcimi Základnú školu v júni 2000 a Odborné učilište v Ladkoch. Rozlúčka s učňami bola spojená s odovzdávaním výučných listov – konala sa 23. júna 2000.

Zástupcovia obce – starosta a členovia ZPOZ-u, sa zúčastnili na otvorení školského roku 2000 – 2001 v Základnej škole. Pri tejto príležitosti odovzdal novým prvákovi knižky starosta obce.

Z iniciatívy komisie kultúry obecného zastupiteľstva v spolupráci so Zborom pre občianske záležitosti sa v obradnej miestnosti dňa 21. júna 2000 konala slávnosť prijatia žiakov Základnej školy a Odborného učilišťa v Ladkoch. Pozvaní boli žiaci, ktorí vynikli v rôznych mimoškolských aktivitách v okresnom, krajskom i celoslovenskom meradle. Za prítomnosti riaditeľov oboch škôl prijali ocenenia z rúk starostu obce Ing. arch. Jána Remu žiaci ZŠ v Ladkoch:

Marián Grman, Alena Galbavá, Martin Faturík, Lukáš Gurín, Danka Peterková, Katarína Áčková, Michal Mázik, Boris Letko, Zuzana Sláviková, Boris Štefula, Monika Beňová, Mária Ďurišová, Janka Huňová, Ivana Habánková.

Žiaci Odborného učilišťa: Lucia Holečková, Martin Kuchár, Eva Chovančíková, Miroslav Páleš, Miroslav Haľama, Ľubomír Berky, Michal Kalafut, Rado Kudry, Juraj Smolík, Martin Trčko, Mário Kuchár, Ján Holub.

Medzi významné, organizačne i finančne náročné, patrilo podujatie Stretnutie poslancov obecného zastupiteľstva so **staršími občanmi** (nad 70 rokov). Konalo sa 17. novembra 2000 vo veľkej sále kultúrneho domu za účasti viac ako 200 občanov. Pre účastníkov bol pripravený bohatý program. Vystúpili v ňom deti z Materskej školy, Základnej školy a tanečný súbor moderných tancov. Príhovor mal starosta obce Ing. arch. Ján Remo. Počas stretnutia účinkovala dychová hudba. Pre všetkých zúčastnených pripravili pracovníčky obecného úradu občerstvenie a každý účastník dostal poukaz na nákup potravín v hodnote 100 Sk.

Zbor pre občianske záležitosti pri Obecnom zastupiteľstve v Ladkoch pôsobil aj v ďalších oblastiach: pripravoval Deň matiek, spoluorganizoval Večer poézie Pavla Koyša i pri ďalších oslavách v obci.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Komunálny odpad

Riešenie problému pevného domového odpadu bolo i v roku 2000 jedným z najväčších a najťažších, aké obecný úrad riešil. Po zrušení skládky

---

v Ladcoch (1996) narástli tieto problémy i do finančných starostí, pretože pri zlepšení ekologických otázok sa značne zvýšili náklady na likvidáciu odpadu. Vývoz odpadu v obci sa zabezpečoval firmou „Považská odpadová spoločnosť“ Trenčín na skládku v Dubnici nad Váhom – Luštek. Občania vlastnili 110 litrové nádoby a platili mesačne 13 Sk na osobu za odvoz. Cena za vývoz na uloženie v skládke Luštek bola v roku 2000:

- za smetné nádoby 897 132 Sk
- za kontajnery 183 787 Sk.

Teda obec zaplatila v uplynulom roku 1 080 919 korún. Občania na to svojimi poplatkami prispeli čiastkou 334 900 Sk, podnikatelia 92 540 Sk.

Obec takto v roku 2000 doplácala na odvoz pevného domového odpadu 653 479 Sk. V tejto sume nie sú započítané náklady na likvidáciu tzv. „divokých skládok“ pri Váhu a v Luhu.

V roku 2000 sa začalo uvažovať o znovuzavedení separátneho odvozu odpadkov skla, železa a papiera s iným organizačno-technickým zameraním zberu.

Svetový deň vody

V roku 2000 sa uskutočnil aj v Ladcoch. Jedným z organizátorov bol Štátny zdravotný ústav v Považskej Bystrici. Občania Ladiec vo veľkom množstve prinášali na obecný úrad vzorky vody zo svojich studní. Všetky vzorky však z technických dôvodov nebolo možné vyšetriť a tak v ústave spracovali iba 14 vzoriek. Výsledky ukázali, že voda vo všetkých vzorkách obsahovala značné množstvo dusičnanov. V niektorých prípadoch to bolo až 120 mg/l (norma je 50 mg/l).

Starostlivosť o zeleň

Ani v roku 2000 sa nevyriešila otázka starostlivosti o **park**. Odborné učilište uskutočňovalo najbežnejšiu údržbu a čistenie. K plánovanej rekonštrukcii sa z majetkových i finančných dôvodov nepristúpilo. Na konci roka 2000 došlo k predbežnej dohode medzi Odborným učilišťom a obecným úradom na opravu oplotenia od hlavnej cesty.

Ostatná zeleň, ktorej má obec skutočne veľa, sa udržiavala cez pracovníkov obecného úradu, resp. v jesennom období aj pracovníkov verejnoprospešných prác dlhodobu nezamestnaných. Značnou pomocou bolo zakúpenie výkonnej kosačky (píšem o tom na inom mieste). V roku 2000 sa táto činnosť značne zlepšila a to najmä pri čistení a strihaní trávnikov, živých plotov, pri úprave stromov a pod. V tomto roku sa začal riešiť aj problém topoľov, ktoré ohrozujú betónové hradenie pri Základnej škole a sú nebezpečné aj pre deti – alergikov.

Jednou z najväčších ekologických činností bolo čistenie Lúčkovského a Slatinského potoka na úsekoch prechádzajúcich obcou. O tom sa zmieňujem v časti „Výstavba obce“.

K značnému zlepšeniu ekológie obce prispela plynofikácia časti Tunežíc a Horných Ladiec.

Občanov Ladiec a najmä časti Tunežíc najviac zaujímala otázka exhalátov a najmä prášenia z cementárne.

Životné prostredie v okolí cementárne

Ovzdušie

V roku 2000 bolo vypustených do ovzdušia z výrobných zariadení a kotolne 222,5 ton tuhých znečisťujúcich látok a 1 440 ton plyných znečisťujúcich látok. Za to zaplatili do Štátneho fondu životného prostredia 1 946 500 Sk.

Koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok vo vypúšťaných spalinách a vzduchu z komínov a technologických výduchov sa pohybovali v hodnotách od 0,8 mg/m³ do 43 mg/m³, pričom zákonný limit je 50 mg/m³. Limitné koncentrácie 250 mg/m³ prekročili v spalinách z kotolne. Stav sa zmenil po komplexnej rekonštrukcii kotolne od mája 2000, kedy odstránili kotle na spaľovanie mazutu a nahradili kotlami **plynovými**.

Zákon stanovuje, že na 1 tonu vyrobeného slinku možno vypustiť do ovzdušia 1,5 kg prachu, vypustili 0,458 kg.

Ani koncentrácie plyných látok ako SO₂, CO a NO_x neprekročili.

Vodné hospodárstvo

Odpadové vody sa čistili v mechanicko-biologickej čistiarni a potom boli vypúšťané do Lúčkovského potoka. Vypustili spolu 251 000 m³ vody s priemerným znečistením 6 mg/l a povolená norma je 20 mg/l BSK5.

Odpadové hospodárstvo

Po zmene vykurovacieho média v rotačnej peci spálili iba 1 105 ton gumového odpadu. Komunálny odpad vyvážali na skládku v Dubnici - Lužtek. Ostatné - nebezpečné odpady likvidovali externé organizácie.

Iné zložky

V roku 2000 zadala PCLA vypracovanie štúdie o zaťažení hlučnosťou. Okolo podniku namerali hodnoty okolo 60 dB – povolená hodnota je 80 dB.

DIAL'NICA

Diaľničný úsek **Ilava – Ladce** v dĺžke 8,4 km bol posledným, ktorý bol v oboch smeroch uvedený do prevádzky dňa 9. novembra 2000. Minister dopravy, spojov a telekomunikácií Jozef Macejko na slávnostnom ceremoniáli pripomenul, že od pôvodných plánov uviesť diaľnicu do prevádzky na celom úseku od Bratislavy uplynulo už 15 rokov.

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili Ing. Dušan Faktor, štátny tajomník, Ing. Michal Balogh, štátny tajomník, Mgr. Eva Štricová, riaditeľka

---

sekcie ministra a ďalší funkcionári ministerstva. Zo Slovenskej správy ciest v Bratislave Ing. Dušan Matonok, generálny riaditeľ, Doc. Ing. Štefan Belošovič, riaditeľ investorského útvaru. Z priamych účastníkov výstavby Ing. Ivan Šesták, riaditeľ Doprastavu, Ing. Dušan Šamudovský z Dopravoprojektu, Ing. Karol Šubiak, stavbyvedúci. Zo štátnej správy a samosprávy Dominik Gahér, prednosta Krajského úradu v Trenčíne, Ing. Rudolf Lacko, Okresný úrad Ilava a Ing. arch. Ján Remo, starosta Obecného úradu v Ladcoch.

V rámci programu otvárania odznegli prejavy, v ktorých všetci zdôrazňovali, že odovzdávaný úsek je postavený vo vynikajúcej kvalite. Celý úsek z Bratislavy do Ladiec meria teraz 141 kilometrov. Tento úsek možno pri dodržiavaní dopravných predpisov absolvovať za 1 hodinu 5 minút. Všetci rečníci okrem toho zdôrazňovali význam diaľnice pre ekonomiku, ekológiu i bezpečnosť premávky. Predtým sme na štátnej ceste (bez diaľnice) zaznamenávali až 2 nehody na 1 kilometri za rok. Teraz to bude podstatne menej.

Po požehnaní kňazmi z Košecce a Beluše slávnostne prestrihli pásku, čím tento úsek diaľnice bol otvorený.

Účastníci oslavy potom prešli autami novopostavený úsek, ktorý je aj podľa architektonických kritérií veľmi vydareným stavebným dielom.

Investorom stavby bola Slovenská správa ciest Bratislava, projektantom Dopravoprojekt, a.s. Bratislava a hlavným dodávateľom Doprastav Žilina.

Po dokončení tohto úseku sa kladie otázka ďalšej etapy. Minister Ing. Jozef Macejka pripomenul, že tieto úseky sú jednou z priorít budovania diaľnic na Slovensku. Úsek Ladce – Sverepec rieši jednu z najhorších cestných častí na Slovensku v tomto koridore. Práve úsek Sverepec – Vrtížer bude jedným z kritických bodov diaľnice.

Pre Ladčanov je zaujímavý aj pohľad na výstavbu diaľničného privádzača **Púchov**, ktorý podľa zámerov kompetentných organizácií má byť dokončený v roku 2003.

Ukončením úseku Ilava – Ladce sa definitívne vyriešil cestný problém obce Ladce. Problémy ekologické, bezpečnostné, otázky hluku a exhalátov dosahovali na ceste I/61 už obľudné rozmery. Diaľnica D1 tieto problémy vyriešila.

Diaľnica mala pre Ladce aj iné významné výhody. Považská cementáreň dodávala na stavbu cement, Tunežický kameňolom po štyroch rokoch úplnej stagnácie ožil a dodával na stavbu nepretržite štrkový materiál. Tieto dva výrobné podniky budú na stavbu diaľnice dodávať i naďalej. Prítomnosťou pracovníkov - stavbárov - sa značne oživil aj obchod, najmä obchody s potravinami a pohostinstvá. Niektorí občania našli na výstavbe diaľnice zamestnanie, nadviazali sa nové známosti i priateľstvá.

Výstavba tak, ako každá podobná stavba, priniesla pre obec i čiastočné škody, najmä na komunikáciách. Niektoré sa už v minulých rokoch odstránili, niektoré ešte na odstránenie čakajú.

REFERENDUM

Na základe petície, ktorú organizovalo Hnutie za demokratické Slovensko, prezident Slovenskej republiky dňa 5. septembra 2000 vyhlásil referendum. V referende oprávnení občania mali rozhodnúť o otázke:

„Ste za to, aby sa Národná rada Slovenskej republiky uzniesla na ústavnom zákone: Volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky zvolenej v roku 1998 sa končí dňom volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa vykonajú do 150 dní odo dňa vyhlásenia výsledkov referenda?“

Referendum sa konalo dňa 11. novembra 2000 v Ladcoch v troch okrskoch: kultúrny dom Ladce, Základná škola v Ladcoch a Osvetová beseda Tunežice.

V jednotlivých okrskoch priebeh referenda riadili **okrskové komisie**.

Okrskok č. 1

Ľubica Šedíková – SNS

Mária Vychopeňová (Košeca) – SDL'

Miroslav Zajac – SOP

Ing. Emil Záhradník – HZDS

Ing. Marián Faturík – SDK

Mgr. Mária Bednáriková – KDH

Náhradníci: Zuzana Habánková – SNS, Anton Cahel – HZDS

Okrskok č. 2

Zdenka Hriadeľová – SNS

Peter Černuška (Košeca) – SDL'

Daniel Šotkovský – SOP

Ľubica Záhradníková – HZDS

Oľga Kalusová – SDK

Ľudmila Sláviková – KDH

Náhradníci: Mgr. Miroslav Sňahničan – SOP, Roman Šedík – SNS

Mgr. Ľudmila Vráblová – HZDS

Okrskok č. 3

Jozef Švihel – SNS

Jozef Prekop (Košeca) – SDL'

Marián Justh – SOP

Bohumil Kvasnica – HZDS

Jaroslav Belko – SDK

Jozef Daňo – KDH

Náhradníci: Július Šedík – SNS, Ing. Ladislav Luhový – HZDS

Vo všetkých troch okrskoch prebiehalo referendum pokojne, bez rušivých momentov. Podobne aj obdobie pred referendom bolo pokojné s pomerne malou účasťou na predreferendových podujatiach.

Výsledky referenda

V rámci Slovenska bola účasť 20% - ná z oprávnených voličov, teda referendum bolo neplatné.

V okrese Ilava sa zúčastnilo referenda 36,55%. Zo 16 959 hlasovacích lístkov bolo „áno“ 16 065 a „nie“ 616 hlasov.

V Ladcoch:

- V okrsku č. 1 (kultúrny dom) sa z celkového počtu oprávnených voličov zúčastnilo 361, čo je 39%. Počet hlasov „áno“ 350, hlasov „nie“ 11.
- V okrsku č. 2 (základná škola) bolo 718 oprávnených voličov, hlasovacie lístky vydali 300 občanom (41,5%). 288 lístkov bolo platných – 12 neplatných. Za bolo 237 voličov, proti 15.
- V okrsku č. 3 (Tunežice) zapísali 357 voličov. K urnám prišlo 198 (55%). S otázkou referenda súhlasilo 184 občanov.

Celkom v Ladcoch bolo zapísaných 1995 voličov. Na referende sa zúčastnilo 859 (43%) voličov. „Áno“ vyslovilo 771, „nie“ 35 občanov.

STAV OBCHODU A SLUŽIEB

V roku 2000 sa opäť rozšírili niektoré obchodné aktivity a služby obyvateľstvu. Pribudli: obchod s potravinami v Horných Ladcoch, kľúčová služba, zberňa TIPOS-u a dve predajne lacných odevov.

Sieť obchodov a služieb

Potraviny:

R. Hoffstädter

KLASIK (Ing. Michal Staňo)

JEDNOTA Tunežice

Jozef Daňo

Potraviny Horné Ladce (Andrea Schvandtnerová)

Pekáreň a predajňa potravín (Tomáš Smrčko)

Pohostinstvá:

BISTRO Veronika (Veronika Piatriková)

Pohostinstvo KOPYTO (Martin Adamec)

Pohostinstvo OMEGA – Pod gaštanmi (Ema Šimonová)

Pohostinstvo CENTRIK (Viktor Lihocký)

SABO (Peter Jesenský)

Pohostinstvo v Tunežiciach (Iveta Zbínová)

Ostatné predajne:

Drogéria (Amália Zábojníková)

AGROBON – záhradnícka technika a záhradnícke potreby, kľúčová služba (Stanislav Bublavý), zberňa TIPOS

LUX – textil (Pavol Riecky)

TEXTIL (VI. Daňo)

Kvetinárstvo TINEA (Iveta Remšíková)

Novinový stánok (Miroslav Remo)

Lacné odevy (Veronika Piatriková)

Predajňa lacného textilu a odevov (J. Fabo)

Služby občanom:

Autoopravovne: František Strážnický
Vladimír Hriančík
Ľ. Fabišík
Autodoprava (Štefan Kútny)
Kozmetika DENA (Denisa Gregorová)
Kaderníctvo – holičstvo (Gabriela Viskupová)
Drevovýroba (Jozef Škuta)
Drevovýroba (A. Jendrol)
Kameňosochárstvo (Anton Bialoň)
RETUX – kovovýroba (Ing. arch. M. Blažíček)
PALIVEX – obchod s palivami (Róbert Kvasnica)
TEMPO-MÓDA – veľkoobchod s textilom (Ing. Róbert Rafaj)
Nočný klub CICOLINA

Okrem uvedených obchodov a služieb fungovala aj v roku 2000 **tržnica**, kde od jari do neskorej jesene mali občania za pomerne výhodné ceny možnosť kupovať zeleninu, ovocie, ale i priemyselné výrobky.

V kultúrnom dome sa uskutočnilo niekoľko predajných **trhov**, najmä sortimentu obuvi a textilu. Medzi návštevníkmi bolo vidieť najmä mladých rodičov a dôchodcov, pretože ceny boli pomerne veľmi nízke, i keď kvalita nebola vždy najlepšia.

V roku 2000 i naďalej fungoval rozvoz propan – butanu. Počet záujemcov sa však súbežne s plynofikáciou stále znižoval a to najmä v Tunežiciach.

Medzi služby možno rátať aj klub RELAX, o čom píšem v časti „kultúra“.

ŠKOLSTVO V OBCI

Materská škola

V školskom roku 1999 – 2000 boli v prevádzke 4 triedy s 82 deťmi, z toho 43 pripravovali na vstup do Základnej školy.

Riaditeľkou školy bola **Irena Gajdošíková** a učiteľkami A. Svádová, Táňa Kukuliašová, Alena Kukučková, Anna Grmanová, Viera Kováčová, Jana Pikáľková, Martina Pavlíková a Irena Gajdošíková.

O chod školy sa starali školníčka Zdenka Faturová (od 3. februára 2000), upratovačky, pracovníčky v školskej jedálni s vedúcou Renátou

---

Mikuškovou. Súčasťou školy bola pracovňa, ktorá svoje služby poskytovala i ZŠ v Ladcoch, MŠ Košeca, Bolešov, Pruské, Ilava, Horná Poruba, Slávnica, Obecný úrad Ladce a niektorým ďalším školským zariadeniam v okrese Ilava.

Okrem výchovných otázok dominantnými boli opäť záležitosti finančného charakteru. Štát hradil energiu a nevyhnutné opravy. Ostatné sa zaobstarávalo zo sponzorskej pomoci. Rodičia prispievali na jedno dieťa 100 korunami, čím umožnili nákup pomôcok na tvorivú prácu detí.

Medzi sponzorov patrili: Považská cementáreň, a.s., Obecný úrad v Ladcoch, Odborné učilište v Ladcoch a podnikatelia F. Strážnický, R. Jendrol, S. Bublavý, M. Staňo, M. Adamec, J. Švihel a ďalší. Podarilo sa uskutočniť niekoľko prác na skvalitnenie školského prostredia, najmä maľovky, inštalácia žalúzií, ale i zakúpenie hračiek a kníh.

Dobrá spolupráca bola i so Združením rodičov. Vďaka výboru, ale najmä zásluhou aktivity učiteliek, pripravili veľmi pekné vianočné besiedky s „Mikulášom“, fašiangový karneval. Pri zápise detí do MŠ pripravili pamätné darčeky a pamätný list pre deti. Deti navštívili obecnú knižnicu, filmové predstavenia. Svojimi kultúrnymi vystúpeniami sa podieľali na akciách Zboru pre občianske záležitosti. Predškoláci absolvovali plavecký výcvik na plavárni v Púchove, kde sa tretina z účastníkov naučila plávať. Dobrá bola spolupráca s učiteľkami i žiakmi prvých ročníkov ZŠ, ktoré nacvičovali pre MŠ bábkové hry.

Zameranie školy vo výchovných zložkách bolo úspešné, najmä v podpore eko-myslenia. Deti absolvovali hry v prírode, množstvo turistických vychádzok.

V septembri 2000 sa do Materskej školy prihlásilo iba 60 detí, čo je viac ako o 20 menej ako v roku predchádzajúcom. Znížený počet prihlásených detí súvisí s celkovým demografickým vývojom v Slovenskej republike. Z tohto dôvodu sa zriadili iba tri oddelenia: najmladšie deti (2,5 – 4 ročné), stredné oddelenie (4 – 5 ročné), najstaršie deti (5 – 6 ročné). Popri zredukovaní počtu tried sa znížil aj počet pedagogických pracovníčok.

Základná škola

V školskom roku 1999 – 2000 mala Základná škola v Ladcoch 324 žiakov, z toho v ročníkoch 1. – 4. bol počet 149 a v ročníkoch 5. – 9. to bolo 175 žiakov.

Vedenie školy sa oproti predchádzajúcemu školskému roku nezmenilo. Riaditeľkou bola **Mgr. Ľudmila Vráblová**, zástupkyňou Mgr. Monika Fábryová a výchovnou poradkyňou Mgr. Mária Bednáriková. Vedúcou školskej jedálne bola Renáta Mikušková.

Z minuloročných učiteľov odišli: Mária Letková, Šárka Ďurišová, Karin Štefúnová, Elena Pružincová, Zuzana Remová, Katarína Hromková. Na školu prišli: Mgr. Iveta Bobáňová, Ing. Božena Dobrovičová, Mgr. Mária Pastorková, Mgr. Zuzana Uhliarová.

V školskom roku 1999 – 2000 pôsobilo v Základnej škole 24 učiteľov a 2 vychovateľky v školskom klube. V škole bolo 16 tried.

Výsledky výchovno-vyučovacieho procesu boli dobré, i keď bolo dosť problémov, najmä s nedostatkom učebníc. Mnohé z nich boli dokonca v nesúlade s učebnými osnovami. V ročníkoch 1. – 4. nepospeli dvaja žiaci, v ročníkoch 5. – 9. prospeli všetci. Školskú dochádzku v školskom roku 1999/2000 ukončilo 42 žiakov, z ktorých sa všetci umiestnili (gymnázium, stredné odborné školy a stredné odborné učilištia).

Aj Základná škola bola závislá v mnohom na sponzoroch. Tradične najviac prispievali Považská cementáreň, a.s. a Obecný úrad v Ladcoch. K nim sa priradili Poľnohospodárske družstvo a firmy Ing. Daňu, Ing. Blažíčka, Odborné učilište v Ladcoch a ďalší. Najviac to bol materiál na údržbu, mechanizmy i konkrétne práce.

Prispeli aj samotní žiaci, ktorí zberom druhotných surovín získali počas školského roka 11 700 Sk.

K ekonomickým problémom pribudla vážna otázka závadnej vody. Okresný hygienik dal príkaz nepoužívať vodu zo školskej studne ani na pitie, ani na varenie. Voda sa musela počas dvoch mesiacov do jedálne dovážať. Po vyčistení studne a úprave bola voda opäť pitná.

Z mimoškolských aktivít za zmienku stoja najmä dobré výsledky žiakov školy na rôznych predmetových olympiádach a iných súťažiach v okresných, oblastných i celoslovenských kolách.

Na okresných kolách v streľbe zo vzduchovky dosiahli 4. miesto, v šachoch 2. a 3. miesto. Starší chlapci vo volejbale skončili druhí, dievčatá tretie. Na futbalovom turnaji starší žiaci boli na 2. mieste, družstvo školy v „Behu údolím Váhu“ štvrté. Najúspešnejším bol žiak Marián Grman. Na krajskom kole v prírodovednej súťaži skončil na 2. mieste, ale na celoslovenskom kole bol už prvý. V medzinárodnej súťaži v matematike bol prvý na Slovensku.

Na základe Vyhlášky Ministerstva školstva SR z 10. februára 2000 sa na území Slovenska pri všetkých školách a školských zariadeniach zriaďujú školské samosprávy – **školské rady**. Vďaka iniciatíve vedenia Základnej školy v Ladcoch na plenárnej schôdzi Združenia rodičov 19. januára 2000 zvolili do rady školy Gabrielu Chovancovú, Ing. Danu Kalusovú, Ivana Fedora a Radovana Zbína. Na pedagogickej rade ZŠ boli v tajnom hlasovaní do rady školy zvolení Mária Bednáriková, Magda Chovancová, Viera Králová a Bronislava Majtánová. Na porade správnych zamestnancov do rady zvolili Renátu Mikuškovú. Podľa voľby z obecného zastupiteľstva (25. januára) bude mať tento orgán zástupcov v rade školy Ing. arch. Jána Remu a Juraja Letku.

Ustanovujúce zasadanie rady školy sa konalo 23. februára 2000 za prítomnosti všetkých členov a riaditeľky školy.

V školskom roku 2000 – 2001 mala škola pri otvorení školského roka 320 žiakov a otvorili 17 tried. Medzi 21 učiteľmi sú novonastúpení Mgr. Michaela Ďuríková, Andrea Dohňanská, Adriana Miháliková, Rastislav Pecúš a Miroslava Jankejevová.

V hlavných úlohách školy pre rok 2000 – 2001 sú vo výchovných cieľoch aj otázky boja proti drogám, príprava a organizácia predmetových olympiád, otázky stravovania žiakov, práca školského klubu atď.

Pri otvorení školského roka odovzdal starosta obce Ing. arch. Ján Remo všetkým prvákom dar obce – knihu „Moja prvá knižka“.

Odborné učilište

V školskom roku 1999 – 2000 navštevovalo Odborné učilište v Ladcoch 274 žiakov v 24 triedach. Žiaci navštevovali učebné odbory: murár, maliar, stolár, zámočník, krajčírka, záhradník, služby a domáce práce.

V internáte školy bolo ubytovaných 102 žiakov, z toho 69 chlapcov a 33 dievčat. V škole mali 36 žiakov s nariadenou ústavnou výchovou.

Vedenie školy bolo nasledovné: **PaedDr. Vladimír Hromek**, riaditeľ, Mgr. Miroslav Šňahničan, zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie, Ing. Stanislav Turček, zástupca pre praktické vyučovanie, Ing. Eva Daňová, zástupca pre technicko-ekonomickú činnosť, Mgr. Stanislav Kret, zástupca pre mimoškolskú výchovu.

V učilišti v roku 1999 – 2000 vyučovalo 10 učiteľov všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, 39 majstrov odbornej výchovy. Pôsobilo tu aj 15 vychovávateľov a pomocných vychovávateľov. Spolu s 31 správnyimi zamestnancami tu pôsobilo 100 pracovníkov.

Okrem vyučovacieho procesu bola škola aktívna a úspešná v mimoškolských aktivitách.

Odborné učilište v Ladcoch organizovalo v dňoch 30. – 31. marca Celoslovenskú súťaž zručnosti. V súťaži spracovania kovov obsadilo družstvo Ladiec 1. miesto a jednotlivci Michal Ragula prvé a Jozef Malobický druhé miesto. Súťaž v odbore murár bola 10. – 12. mája. V súťaži družstiev boli Ladčania druhí a medzi jednotlivcami Jozef Hodúl prvý. Aj v ďalších odborných súťažiach boli žiaci učilišťa medzi najlepšími. V odbore maliar získalo družstvo 2. miesto, v odbore krajčírka 3. a 4. miesto. Okrem toho žiačky učebného odboru krajčírka úspešne reprezentovali školu na celoštátnej módnej prehliadke odborných učilíšť vo Vyškove (ČR).

V športovej činnosti bol uplynulý školský rok pravdepodobne najúspešnejší v histórii školy. Celoslovenské športové hry chlapcov boli 5. – 8. júna vo Viničkách. Žiaci učilišťa v Ladcoch získali 1. miesto v atletike, 1. miesto vo volejbale, 2. miesto vo futbale a celkové prvé miesto v súťaži družstiev.

19. mája zvíťazilo družstvo OU Ladce na turnaji v upravenom pozemnom hokeji v Bratislave a kvalifikovalo sa na podobný turnaj, ktorý bude v roku 2001 na Aljaške.

27. mája – 5. júna sa konala v Groningene (Holandsko) Európska špeciálna letná olympiáda. OU Ladce malo zastúpenie v unifikovanom futbale (žiak Martin Kuchar), v ktorom získali zlaté medaily. Plavkyňa Lucia Holečková bola dvakrát druhá a raz tretia v plaveckých disciplínach.

Na Národnej špeciálnej letnej olympiáde v Košiciach 22. – 24. júna 2000 vyhral beh na 1500 m žiak učilišťa Ľubomír Berky a beh na 800 m Eva Chovančíková. Prvé a druhé miesto v plaveckých disciplínach obsadila Lucia Holečková. Družstvo školy v unifikovanom volejbale získalo druhé miesto.

Prijímacie konanie do Odborného učilišťa v Ladcoch sa konalo 2. mája 2000. Na sedem učebných odborov prijali dovedna 88 žiakov.

Na záverečné skúšky pripustili na konci školského roka 1999 - 2000 59 žiakov. Desať z nich skúšky absolvovalo s vyznamenaním. Dňa 23. júna na slávnosti pripravenej školou a Zborom pre občianske záležitosti odovzdali za prítomnosti starostu obce a riaditeľa školy odchádzajúcim žiakom výučné listy.

Z ostatných aktivít treba spomenúť starostlivosť o deti v ústavnej starostlivosti v letnom období. Títo žiaci sa zúčastnili na letných táboroch v Liptovskej Porubke, v Prievidzi a v Kremnici. Osobitne treba vyzdvihnúť stanový tábor v Strážovských vrchoch. Táto akcia sa uskutočnila vďaka podpore Nadácie pre deti Slovenska z fondu Hodina deťom. Účastníkmi boli deti z Domova mládeže v Ladcoch, ktoré žijú bez rodičov a deti z bežnej populácie. Integrácia takýchto detí bola jedným z hlavných poslaní tábora.

Dňa 25. marca ustanovili v Odbornom učilišti Ladce **radu školy**. Rada má 11 členov z rôznych sfér, ktoré majú vplyv na fungovanie školy. Na prvom zasadaní zvolili predsedkyňu rady a vysvetlili poslanie tejto inštitúcie. Rada školy pri OU Ladce: Mgr. Daniela Kretová, predsedníčka. Členovia: Ivana Novotná (vychovávateľka), Bc. Anton Macek, Anna Peterková (pedag. pracovníci), Mgr. Mária Váňová (zástupca odborového zväzu), Ing. arch. Ján Remo (starosta obce), Jozef Fatura (obecné zastupiteľstvo), Ing. Ľuba Suderová (Okresný úrad Ilava), Eva Blajsková (rodič), Ing. Emil Potoček (rodič), Rudolf Pupák (rodič).

Nový školský rok 2000 – 2001 začali v Odbornom učilišti Ladce s 21 triedami a odbormi: murár, maliar, stolár, stavebný zámočník, krajčírka, záhradník, služby a domáce práce. V septembri 2000 bol celkový počet žiakov 238 (76 dievčat, 162 chlapcov).

KULTÚRNY ŽIVOT

Ako vidno i zo zápisov zasadania obecného zastupiteľstva veľa pozornosti sa venovalo kultúrnemu domu, jeho oživeniu a zvýšeniu využívanosti priestorov. Ekonomika kultúrneho domu bola doteraz nízka a doplácanie na jeho údržbu, energie a iné výdavky sa pohybovalo až vo výške takmer 800 000 tisíc korún. Jedným z najväčších problémov bolo vykurovanie z centrálnych zdrojov (cementáreň).

Plynofikácia kultúrneho domu

Vďaka vysokým investíciám (viac ako 3 milióny Sk) zo strany Považskej cementárne, a.s. kúrenie sa v roku 2000 podarilo vyriešiť. Dodávateľom technického zariadenia a prác spojených s plynofikáciou bola

---

firma Montáž tepelných a energetických zariadení (Tibor Mojžiš). Dovedna namontovali 5 kotlov PROTERM KLO. Nové vykurovacie zariadenie umožňovalo vykurovať priestory kultúrneho domu separátne, čo je výhodné najmä z ekonomického hľadiska.

Rozdelenie priestorov

Dôležitým organizačným opatrením bolo prerozdelenie priestorov prístavby a novej prístavby, takže na konci roka 2000 bola situácia takáto:
HLAVNÁ BUDOVA: Hlavná sála a prísalia sa využívali tak, ako predtým, na kultúrne podujatia, zábavy, diskotéky, oslavy a predajné trhy. V bývalej kulisárni bola umiestnená dychová hudba a v priľahlých priestoroch trénovali stolní tenisti.

STARÁ PRÍSTAVBA: Kinosála, miestnosti prenajaté firme Palivex, klub RELAX s knižnicou, kancelária a v suteréne miestnosť a dielňa údržbára.

NOVÁ PRÍSTAVBA: Sála na rôzne podujatia, schôdze, svadby, stretnutia, rodinné oslavy. V prízemí pamätná sieň, miestnosť lekára, miestnosť Lesného družstva. Zo zadného vchodu novovybudované šatne pre futbalistov.

Využívanie na kultúrno-spoločenské podujatia bolo lepšie ako v roku 1999. Nasvedčujú tomu čísla o využívaní jednotlivých priestorov v starej budove i v novej prístavbe.

Veľká sála a jej prísalia sa využili na väčšie kultúrne podujatia, na spoločenské akcie ako stretnutie starších občanov, stretnutie dôchodcov cementárne, Koyšove Ladce, stolnotenisový turnaj, vystúpenia súborov, väčšie výročné schôdze, mítingy a pod. dovedna 16-krát. Tanečné zábavy sa usporiadali dve, diskoték bolo 19.

Zo zaujímavých podujatí to bolo vystúpenie „Slivkovcov“, vystúpenie speváka Weitera atď.

Knižnica bola otvorená každý pondelok a piatok a od apríla 2000 každý pondelok až piatok.

Dva priestory v starej prístavbe boli aj v roku 2000 prenajaté firme Palivex.

Veľa kultúrno-spoločenských akcií a politických podujatí sa uskutočnilo v novej prístavbe, ktorá sa takto stala najvyužívanejšou časťou kultúrneho domu. Od jesene 2000 sa tu uskutočňoval kurz jazyka anglického. V hornej časti prístavby bolo dovedna 36 akcií - rodinného charakteru, politických schôdzí i menších zábavných akcií.

Relax

Cieľom zriadenia kultúrno-vzdelávacieho centra RELAX od apríla 2000 v kultúrnom dome bolo poskytnúť občanom nové možnosti využitia voľného času a ponúknuť služby kultúrneho charakteru.

Zriadenie centra na komerčnom základe pod vedením odborného pracovníka malo umožniť dlhodobý rozvoj kultúrnych aktivít. Základom bol

---

knižničný fond obecnej knižnice a jednorázový podporný finančný fond na vybavenie centra.

Knižnicu prebral podnikateľský subjekt kultúrno-vzdelávacieho centra Relax do bezplatného prenájmu a zaviazal sa doplňovať knižný fond vo výške 50 000 Sk ročne. Obecný úrad (obecné zastupiteľstvo na svojom zasadaní) schválil nájomné Relaxu za užívané priestory tiež sumou 50 000 Sk, ktoré splatí každoročne nákupom kníh do knižného fondu.

Knižnicu v roku 2000 reorganizovali priestorovo, najmä však znížili počet skladovaných zväzkov, čo nepoškodilo možnosť výberu, ale naopak, sprehľadnilo umiestnenie a výber jednotlivých žánrov.

Knižničná časť Relaxu dosiahla v roku 2000 tieto výsledky:

Čitatelia – 291 (z toho do 15 rokov - 140)

Výpožičky – 9 340 (odborná literatúra – 1 770, pre deti – 612, krásna literatúra – 5 028 a krásna literatúra pre deti – 1930)

V roku 2000 sa pre knižnicu kúpilo 101 kníh v hodnote 23 647 Sk.

Ďalšou **časťou činnosti** bola požičovňa videokaziet, predaj videokaziet a kníh, CD a ďalšieho príbuzného tovaru. Takto sa vyplnila medzera v predaji obdobného tovaru v obci.

Inou službou bolo kopírovanie laserovou čiernou kopírkou, ktorú však zlodeji v priebehu roka odcudzili.

Relax organizoval rôzne súťaže – medziiným súťaž vo videopožičovni o horský bicykel.

V roku 2000 sa nerealizovala časť zámerov Relaxu – vybavenie a sprístupnenie vedľajšej miestnosti, ktorá v budúcnosti bude slúžiť na študijné a vzdelávacie programy školám, organizáciám a občanom. V roku 2000 nebola vybavená mrežami a zabezpečovacím zariadením, nebola preto bezpečná proti odcudzeniu technického zariadenia.

Súbory

Zo súborov i v roku 2000 účinkovali **dychová hudba** Ladčanka, ktorá riešila organizačné – generačné problémy, ale účinkovala na všetkých akciách charakteru osláv, na pohreboch a niektorých rodinných oslavách.

V roku 2000 sa založila **nová dychová hudba**, ktorá omladzovací proces čiastočne vyriešila, ale vo svojom 6 – člennom kolektíve využíva aj hudobníkov z Ladčanky. Vedúcim je dobrý hudobný odborník Peter **Marguš**. Skupina pre svoje malé obsadenie i pre kvalitu bola v roku 2000 dostatočne vyťažená.

V tomto roku i naďalej účinkovala spevácka skupina žien pod vedením Márie Liptákovovej. Priestor mali pri podujatiach ZPOZ-u a na občianskych pohreboch.

Úspešným bol **súbor moderných tancov**, ktorý viedla Bohumila Fabová. Súbor úspešne vystúpil na viacerých podujatiach poriadaných školami, obecným úradom a inými organizáciami.

Oslavy

28. apríla 2000 Obecný úrad v Ladcoch, organizácia SZPB a miestna organizácia KSS usporiadali spomienkovú slávnosť pri príležitosti 55. výročia oslobodenia obce. Slávnosť sa začala tradične pri kultúrnom dome, pokračovala pri pamätníku obetiam 2. svetovej vojny kladením vencov.

Obecný úrad v Ladcoch a organizácia Slovenskej národnej strany pripravili na deň 14. máj 2000 Deň matiek. V kultúrnom programe vystúpili deti z MŠ, ZŠ a súbor moderných tancov. K prítomným matkám a hosťom sa prihovorili starosta obce Ing. arch. Ján Remo a poslanec NR SR Ing. Rastislav Šepták.

Najvýznamnejšiu udalosť v novodobých dejinách Slovákov – Slovenské národné povstanie si občania pripomenuli na spomienkovej oslave pri pomníku padlým v 2. svetovej vojne dňa 28. augusta 2000. Slávnostný prejav predniesol Ing. Karol Horký, predseda SZPB. Vence položili organizácia protifašistických bojovníkov a zástupcovia obce.

Najvýznamnejšou udalosťou v oblasti osláv bolo odhalenie **štátneho symbolu** nad Ladcami. Z iniciatívy SNS v spolupráci s HZDS a obecným úradom sa v krátkom čase realizoval zámer vybudovať na Skalke v Horných Ladcoch symbol slovenskej štátnosti – mohutný **dvojkriž** viditeľný z celej obce. Dvojkriž z antikorózneho materiálu je 6 metrov vysoký, so spodným ramenom dlhým 2,4 metra. Slávnostné odhalenie sa konalo 2. septembra 2000 v rámci osláv Dňa ústavy SR. Občania medzi sebou privítali poslancov NR SR Jána Siteka (SNS), Rastislava Šeptáka (SNS), Imricha Andrejčáka (HZDS) a ďalších hostí. Pri odhalení pamätníka prehovorili všetci hostia a starosta obce Ing. arch. Ján Remo. Po slávnostnom odhalení zapálili tradičnú vatru a účinkovala dychová hudba Nemšovanka.

Pri vstupe do nového milénia na prelome rokov 2000 – 2001 sa zišli stovky občanov na križovatke v Ladcoch, aby tento historický prelom oslávili spoločne. Za príjemného počasia si pozreli doteraz najväčší ohňostroj v obci, vypočuli si dychovku, blahoželali si navzájom. Stretnutie občanov bolo príjemné, srdečné, v znamení spolupatričnosti do jednej obce.

Okrem horeuvedených osláv sa v obci konali i ďalšie: Medzinárodný deň detí, Medzinárodný deň učiteľov, Deň stavbárov a iné.

Koyšove Ladce 2000

Súťaž v umeleckom prednese pôvodnej slovenskej ľúbostnej poézie sa uskutočnila v Kultúrnom dome v Ladcoch dňa 20. októbra 2000.

Organizátori: Obecný úrad Ladce, Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, Klub priateľov poézie Pavla Koyša v Bratislave a Spolok slovenských spisovateľov pod záštitou Ministerstva školstva SR pripravili na vysokej úrovni túto kultúrno-spoločenskú akciu.

Podujatie sa začalo krátkou slávnosťou pri buste básnika Pavla Koyša, kde v kultúrnom programe vystúpili Jarka Letková (spev), Mária Dacejová (báseň), Angelika Vargicová (spev). Kyticu k buste položili:

Margaréta Koyšová (manželka básnika), Anna Kleinbauerová (sestra básnika) a starosta obce Ing. arch. Ján Remo.

Vo veľkej sále privítali hostí: M. Koyšová, A. Kleinbauerová, Máriu Kráľovičovou, Angeliku Vargicovú, Rastislava Šeptáka, poslanca NR SR, Dr. Vladimíra Čerevku, Máriu Dacejovú, Mgr. D. Čižmárovú, riaditeľku POS, Ing. P. Šumaja, riaditeľa PC, Ing. arch. Jána Remu, starostu obce, F. Bušíka a ďalších.

V programe odznelo viacero príhovorov, kultúrnych vystúpení umelcov z Bratislavy i víťazov jednotlivých kategórií súťaže v prednese poézie. V programe účinkovala malá dychovka pod vedením Petra Marguša.

Výsledky súťaže:

III. kategória:

1. Alena Ondrejková, Gymnázium Handlová
2. Miroslava Gajdová, Gymnázium Nové Mesto nad Váhom
2. Lenka Tinková, ZŠ Nové Mesto nad Váhom
3. Dominika Reháková, Gymnázium Nové Mesto nad Váhom
3. Ján Mikuš, ZUŠ Bánovce nad Bebravou

IV. kategória:

1. Martina Vančíková, Obchodná akadémia Považská Bystrica
  2. Helena Lukášová, Gymnázium Považská Bystrica
  3. Lenka Lednická, Gymnázium Púchov
- Cenu za najlepšiu interpretáciu veršov Pavla Koyša získal Juraj Budzo z Gymnázia Považská Bystrica za báseň „Mier milencom“.

IV. kategória:

1. Ivana Gregorová, Ostratice
2. Jana Vidová, Adamovské Kochanovce
3. PhDr. Marta Halečková, Trenčín

Cenu za osobitný interpretačný prejav získala Ľudmila Šuvadová, 78-ročná recitátorka z Trenčína.

Cenu za dramaturgiu kompozície Róbert Krištofík z Prievidze (báseň J. Ondruša: Ovca vo vlčej koži).

Cenu za moderný interpretačný prejav dostala Marcela Múdra – Šebíková z Drietomy za prednes básne Tatiany Lehenovej: Pre vybratú spoločnosť.

Recitátori siahali väčšinou k básniam od renomovaných slovenských básnikov staršej i novej generácie, najmä však si vybrali poéziu Pavla Koyša, Miroslava Válka, Márie Rázusovej – Martákovej, Jána Smreka, Júliusa Lenku, Valentína Beniaka a ďalších.

Ceny po vyhodnotení riaditeľkou Považského osvetového strediska Mgr. D. Čižmárovou odovzdali na slávnosti vo veľkej sále kultúrneho domu.

Pocť Pavlovi Koyšovi

Obecné zastupiteľstvo schválilo návrh pomenovať jednu z ulíc názvom Pavla Koyša. Je to ulica, kde sa nachádza jeho rodný dom od č. 187 po 260.

V roku 2000 boli ulice opatrené novými tabuľami. Medzi nimi aj ulica Pavla Koyša.

Ladecké zvesti

V roku 2000 vyšlo dovedna 6 čísiel Ladeckých zvestí, spravodajcu Obecného zastupiteľstva v Ladkoch. Bol to jeden z najbezprostrednejších kontaktov s občanmi, ktorí sa v jednotlivých číslach dozvedali o zámeroch obecného zastupiteľstva, obecného úradu, škôl, organizácií a pod. Dozvedeli sa o narodeniach, úmrtiach, životných jubileách, o významných osobnostiach žijúcich v obci, o histórii obce a iných zaujímavostiach.

Okrem iného v Ladeckých zvestiach boli uverejnené krátke životopisy a význam týchto osobností:

Ing. František **Smrček** (1891 – 1959), vedúci výstavby Vodnej elektrárne v Ladkoch, Priehrady mládeže v Nosiciach a ďalších vodných stavieb na Váhu. V tridsiatych a štyridsiatych rokoch býval v Ladkoch.

Štefan **Habánek** (1904 – 1955), hudobník, jeden zo zakladateľov dychovej hudby v Ladkoch.

Pavol **Habánek** (1929 – 1958), zakladateľ a vedúci dychovej hudby v Ladkoch.

Elena **Koyšová** (1911 – 1977), zakladateľka JRD v Ladkoch, funkcionárka ONV, poslankyňa NZ, organizátorka ženského hnutia, funkcionárka MNV. Elena Koyšová bola matka slovenského básnika Pavla Koyša.

Štefan **Bazala** (1884 – 1943), ľavicový politik, organizátor štrajkov, politického i kultúrno-osvetového života v Ladkoch.

JUDr. Vojtech **Varhaník** (1914 – 1980), riaditeľ cementárne, organizátor výstavby LC v šesťdesiatych rokoch. Bol i jedným zo zakladateľov futbalu v obci.

Jozef **Rožník** (1920), mnohoročný predseda MNV v Tunežiciach, funkcionár štátnych orgánov, spoločenských organizácií, osobitne telovýchovy.

Redaktorom Ladeckých zvestí bol Branislav Lipták. Noviny sa tlačili vo firme ASSA Púchov.

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA

Hnutie za demokratické Slovensko- Ľudová strana

V roku 2000 premenovali HZDS na Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana. V obci toto hnutie zaznamenalo najväčšiu aktivitu i vzhľadom na to, že v tomto roku bolo referendum iniciované práve petíciou HZDS – ĽS. Podrobne o tom píšem v časti „Referendum“. V rámci predreferendového obdobia organizovalo HZDS – ĽS v Ladkoch 29. októbra v priestoroch kultúrneho domu **stretnutie** s funkcionármi tohoto hnutia poslancom za HZDS – ĽS Topolím a primátorkou Novej Dubnice Ing.

Antošovou. V zaujímavej besede sa do 30 poslucháčov dozvedelo o otázkach referenda a o prípadnej povolebnej politike tohoto hnutia.

Priaznivci HZDS – ĽS sa stretli 4. októbra 2000 v Ilave na mítingu s Vladimírom Mečiarom.

Organizácia Hnutia za demokratické Slovensko – Ľudová strana sa podieľala spolu so Slovenskou národnou stranou na výstavbe symbolu slovenskej štátnosti – slovenského dvojkríža na Skalke v Horných Ladcoch.

V roku 2000 sa uskutočnilo preregistrovanie členov HZDS na členov HZDS – ĽS. Do konca roku 2000 sa ich preregistrovalo asi 60%. Preregistrácia pokračuje.

V roku 2000 sa konali snemy v okresnom a krajskom merítku. Na okresnom sneme sa zúčastnili Bc. Miroslav Záhradník a Ing. arch. Ján Remo. Na krajskom predsedá HZDS – ĽS v Ladcoch Bc. Miroslav Záhradník.

Vedenie organizácie HZDS – ĽS v Ladcoch zvolené na výročnej schôdzi pracovalo v tomto zložení:

Bc. Miroslav **Záhradník**, predseda

Ing. arch. Ján Remo, podpredseda

Daniela Cahelová, pokladník

Členovia: Mgr. Ľudmila Vráblová, Ing. Ladislav Luhový, Bohumil Kvasnica.

Slovenská národná strana

Výročná schôdza Miestnej organizácie Slovenskej národnej strany v Ladcoch sa konala dňa 14. januára 2000. Organizácia mala v tom čase 18 členov.

Výbor MO sa oproti roku 1999 nezmenil:

Július **Šedík**, predseda

Bc. Jozef Švihel, podpredseda

Ľuba Šedíková, tajomníčka

Z. Habánková, pokladníčka – hospodárka

Členovia: Dušan Čemeš, Ľubomír Turza, R. Šedík, P. Habánek.

Miestna organizácia 22. októbra 2000 organizovala stretnutie s Annou Malíkovou v Ilave.

V marci sa zástupcovia organizácie zúčastnili na Okresnej konferencii v Ilave.

15. apríla 2000 bola organizácia SNS jedným z organizátorov Dňa matiek v Kultúrnom dome v Ladcoch, kde zabezpečili dychovú hudbu „Nemšovanka“. Na oslave sa zúčastnil aj poslanec za SNS Rastislav Šepták.

Členovia SNS sa zaslúžili o výstavbu pamätníka slovenskej štátnosti - slovenského dvojkríža na Skalke v Horných Ladcoch. Boli spoluorganizátormi slávnostného odhalenia dňa 17. septembra 2000.

Predseda MO SNS Július Šedík sa zúčastnil na celoslovenskom sneme v Žiline i na opakovanom v Nitre. Na Krajskej konferencii SNS, ktorá sa uskutočnila v Trenčíne, bol Bc. Jozef Švihel.

Komunistická strana Slovenska

Základná organizácia Komunistickej strany Slovenska v Ladcoch mala v roku 2000 18 členov. Viedol ju výbor v zložení:

Ing. Karol **Horký**, predseda

Jozef Kováč, podpredseda

Anton Haršáni, tajomník

Rudolf Galanský, hospodár

Ladislav Černota, vedúci revíznej komisie

Vedenie organizácie sa v roku 2000 zameralo na predreferendovú kampaň, prípravu okresnej a krajskej konferencie a na získavanie nových členov do KSS.

Člen ZO KSS Ladce Mgr. Dušan **Saksa** bol na krajskej konferencii v Trenčíne zvolený do funkcie predsedu KV KSS, zároveň sa stal členom ÚV KSS i jeho predsedníctva.

Kresťansko-demokratické hnutie

Organizácia venovala pozornosť komunálnej politike v rámci obecného zastupiteľstva a jeho komisií, počas referenda práci v okrskových komisiách.

KDH v Ladcoch malo nasledovný výbor:

Jozef **Daňo**, predseda

Členovia: Mária Daňová,

Ing. Marián Faturík,

Martin Fatura,

Ing. Mária Ježová

ORGANIZÁCIE A SPOLKY V LADCOCH

Slovenský rybársky zväz

Obvodnú organizáciu Slovenského rybárskeho zväzu viedol v roku 2000 výbor v zložení:

Ján **Sloboda**, predseda (Ladce)

Ladislav Novosád, podpredseda

Jozef Fatura, tajomník (Ladce)

Libor Kvasnica, hospodár (Ladce)

Anton Opát, vedúci rybárskej stráže

Členovia: Július Čepela, Vojtech Belian, Jakub Vrábel, Bohumir Ištvánik

Počet členov organizácie aj v roku 2000 značne stúpol. V roku 2000 mal už 308 členov. V tomto roku sa v mnohých smeroch sťažila činnosť, najmä v otázkach ekonomických. Najviac organizáciu zaťažovalo zdražovanie rybných násad, čo na druhej strane vyvolalo zvyšovanie poplatkov na získanie rybárskeho práva členom.

Aj v tomto roku sa dalo pozorovať znižovanie hladín rybníkov a ostatných revírov, z ktorých niektoré už prestali byť funkčné.

Výstavba diaľnice zasiahla do rybárskych revírov dosť negatívne, sústavným vyjednávaním dosiahli členovia výboru u stavbárov opravu toho, čo bolo poškodené. Získali sa i niektoré nové revíry, respektíve sa rozšírili staré. V rámci úprav tzv. zaplavovaného pásma na potoku Ledničanka získala organizácia, i keď nie veľké, ale predsa také rybníky, ktoré zachovajú pôvodné revíry.

Veľmi vážnou otázkou sa v roku 2000 stávala otázka znečisťovania vôd a to nielen tzv. veľkými znečisťovateľmi, ale aj občanmi. V 8 prípadoch zaznamenali väčšie i menšie otravy pstruhových potokov. Finančné postihy za takéto znečisťovanie sú veľmi nízke a tak to občanov nemotivuje k ekologickému správaniu sa.

V uplynulom roku sa značne rozšírilo i pytliactvo, i keď veľký počet členov SRZ by mohol byť zárukou jeho zamedzenia. Rybárska stráž mohla postihnúť iba členov organizácie za nedovolené chytenie rýb v nepovolených revíroch, či v nepovolených termínoch. V tomto zmysle pomôže novela zákona prijatá v roku 2000 s účinnosťou od 1. januára 2001, kde sa okrem iného uvádza, že neoprávnený zásah do vôd alebo lov rýb bez povolenia sa pokladá za pytliactvo a bude teda aj súdne postihnuteľný.

V roku 2000 sa konali tradičné preteky v love rýb udicou. 30. apríla 2000 lovíli **žiaci**. Konali sa za účasti 47 pretekárov. Predtým boli žiaci pripravovaní v krúžkoch skúsenými rybármi. Preteky sa konali po overení teoretických znalostí žiakov. Na pretekoch ulovili 160 rýb. Najlepší bol Tomáš Kútny, ktorý získal 802 bodov. Nasledovali Miloš Budiač, Alfréd Hološko, Tomáš Kvasnica, Michal Suran. Najlepšie dievča bolo Katka Králová.

7. mája 2000 sa konal XV. ročník rybárskych pretekov v love udicou na rybníkoch v Tunežiciach. Za krásneho počasia sa na pretekoch zúčastnilo 180 rybárov a prizeralo sa do 500 divákov. Úlovky boli oproti predchádzajúcim ročníkom nízke. Zvíťazil J. Andresík. Súčasťou bola tradičná tombola, občerstvenie (vysmážané ryby, guláš). Na ceny a tombolu prispeli Obecné úrady v Ladcoch a Košeci a podnikatelia Košík, Ing. Rafaj, Hoffstädter, Jesenský.

Organizácia SRZ usporiadala v novembri v Kultúrnom dome Ladce tradičnú zábavu – Katarínsku.

Telovýchovná jednota Tatran Cementáreň Ladce

TJ Tatran cementáreň Ladce organizovala telovýchovnú činnosť v odboroch futbal, volejbal, stolný tenis a cvičenie žien v telocvični (kalanetika a aerobik). Na čele organizácie stál výbor:

Marián **Justh**, predseda
Ing. Ferdinand Gach, tajomník
Mgr. Miroslav Sňahničan, pokladník
Členovia: Vladimír Chovanec
Jozef Chovanec
Dušan Porubčan
Štefan Zábojník

Futbal

V sezóne 1999 – 2000 dosiahli jednotlivé futbalové oddiely tieto výsledky:

Mladší žiaci hrali v 1. triede. Z desiatich družstiev súťaže skončili na 9. mieste s 13 bodmi.

Starší žiaci hrali rovnako v 1. triede. Zo 14 družstiev sa umiestnili na 3. mieste.

Dorast hral v najvyššej súťaži zo všetkých ladčianskych oddielov – vo IV. lige. Zo 16 družstiev sa umiestnil na 11. priečke tabuľky.

Muži boli účastníkmi 1. triedy a zo 14 mužstiev sa umiestnili na 11. mieste (7 zápasov vyhrali, 7 hrali nerozhodne a 12 prehrali, získali 28 bodov).

Ani sezóna 2000 – 2001, jej jesenná časť, nebola pre družstvá futbalového oddielu TJ Tatran úspešná. Jej oddiely sa v súťažiach predbežne umiestnili takto:

Muži (1. trieda) pod vedením Pavla Strateného, trénera a Vladimíra Chovanca ako vedúceho mužstva sa na jeseň umiestnili na 8. priečke pri zisku 18 bodov.

Dorast hral aj v tejto sezóne v IV. lige. Vedúcim bol Milan Bajza, trénerom Juraj Zimprich. Po jesennej časti sa umiestnili na 13. mieste zo 16. družstiev. Získali dovedna 12 bodov.

Starší žiaci hrali v 1. triede pod vedením Pavla Melichera. Z 12 zápasov získali 26 bodov a sú po jesennej časti na 4. mieste.

Mladší žiaci pod vedením Ing. Ferdinanda Gacha sú na 8. mieste so ziskom 7 bodov.

Okrem normálnych súťaží sa v Ladcoch organizovali niektoré tradičné futbalové turnaje.

Memoriál Pavla Petrika sa uskutočnil na ihrisku TJ Tatran Ladce 1. júla 2000. V konečnom poradí skončila na 1. mieste Beluša pred Ladcami, Košecou a Ilavou.

Už 4. ročník turnaja v **malom futbale**, ktorý organizovalo Odborné učilište v Ladcoch, sa uskutočnil 14. septembra 2000. Na turnaji, okrem športovej hodnoty bolo zaujímavé to, že v jednotlivých družstvách hrali spoločne žiaci so svojimi pedagógmi. Zvíťazilo družstvo Gymnázia Púchov pred SOU stavebným Považská Bystrica, Gymnázium v Považskej Bystrici a OU Ladce. 31. decembra 2000 usporiadal TJ Tatran Ladce tradičný **Silvestrovský turnaj** v malom futbale.

Stolný tenis

Stolní tenisti hrali v sezóne 1999 – 2000 v 6. lige (oblasť bývalého Považsko-bystrického okresu). Súťaž ukončili 17. marca 2000 a medzi najúspešnejších hráčov patrili Juraj Kalus, Vladimír Hromek, Jozef Švihel, Miroslav Sňahničan, Ivan Malacha a Anton Popelka.

Súťaž v sezóne 2000 – 2001 sa začala 13. októbra zápasom Ladce – Pružina. Hráči sa pripravovali v uvoľnených priestoroch kultúrneho domu. Na súpiske boli: Miroslav Sňahničan, Vladimír Hromek, Ivan Malacha, Juraj Kalus, Jozef Švihel, Anton Popelka, Viliam Popelka, Pavol Kalus.

Aj v stolnom tenise zohrali hráči TJ Tatran niekoľko prípravných stretnutí a pripravili dva miestne turnaje. **Novoročný turnaj** dňa 8. januára

---

2000 usporiadali v kultúrnom dome pre 23 účastníkov žiakov. Zvíťazil v ňom Jaroslav Kušík.

Na **oblastných majstrovstvách** sa z Ladiec zúčastnili Miroslav Sňahničan, J. Kalus, Anton Popelka a Ivan Malacha. Na špičku v oblasti sa nedostali.

30. decembra 2000 TJ Tatran Ladce pripravila **Vianočný turnaj** o Pohár starostu obce. Turnaj sa hral v troch skupinách: dievčatá do 15 rokov, chlapci do 15 rokov a muži.

Volejbal

Volejbalový oddiel TJ Tatran cementáreň Ladce účinkoval v oblastnej súťaži. Svoje zápasy hrali v telocvični Základnej školy. Hrali v dvoch kategóriách: muži a MIX (zmiešané družstvo).

V ročníku 2000 – 2001 po prvom kole hrali v Ladcoch o 7. – 10. miesto družstvá TJ Ladce, ZŠ Púchov – Slovanská, VKD Púchov, RTVŠ Považská Bystrica. Po odohratí zápasov skončili volejbalisti Ladiec celkove na 9. mieste.

V súťaži MIX postúpilo družstvo TJ Tatran do 2. kola, kde sa stretli Tatran Ladce, Gymko Púchov „B“ a ZŠ Púchov - Slovanská. Ladčania do ďalšieho kola nepostúpili.

Cvičenia žien

Cvičenia žien prebiehali od jesene do jari v telocvični ZŠ Ladce. Cvičiteľkami boli RNDr. Iveta Liptáková a Mária Kalusová.

Nové šatne

V roku 2000 dostali športovci TJ Ladce krásny dar v podobe moderných šatní. Hráči majú k dispozícii štyri hráčske šatne, moderné sprchy a WC. Je tu aj miestnosť pre rozhodcu a príručný sklad pre inventár. Šatne sú umiestnené v kultúrnom dome v nevyužitých priestoroch prístavby kultúrneho domu.

Obecný úrad poskytol tieto priestory a financie na výstavbu pochádzali z Považskej cementárne, a.s. Stavebné práce vykonali žiaci Odborného učilišťa a ich majstri odborného výcviku.

Slávnostné otvorenie sa konalo 31. mája 2000. Na otváraní sa zúčastnili zástupcovia obecného zastupiteľstva a obecného úradu, cementárne, Poľnohospodárskeho družstva Košeca, Oblastného združenia telesnej kultúry, Odborného učilišťa v Ladcoch a ďalších hostí. Po prestrihnutí pásky a prehliadke novovybudovaných šatní zhodnotili výstavbu na spoločenskom posedení.

Problémy TJ Tatran

Medzi najväčšie problémy patrili ekonomické otázky. Najväčšej podpory sa telovýchove dostalo zo strany Obecného úradu v Ladcoch a Považskej cementárne, a.s. Problémy boli so športovou výstrojou a inými nákladmi na prevádzku celkom sedem oddielov. Z organizačných starostí to bola otázka disciplíny hráčov a ich tréningovej morálky.

Telovýchovná jednota Tatran Tunežice

Telovýchovná jednota zamerala svoju činnosť v ročníku 1999 – 2000 a v ročníku 2000 – 2001 na futbal. V roku 2000 zápasila nielen s finančnými problémami, ale i s nedostatočným hráčskym kádrom. Vo futbalovom oddieli hrali väčšinou hráči z Ladiec a Košece.

Na čele jednoty stáli aj v roku 2000 osvedčení funkcionári: Bohumir Kvasnica (predseda), Milan Letko (tajomník) a Jozef Rožník (hospodár).

Futbalový oddiel hral v III. A triede. V sezóne 1999 – 2000 skončil v konečnom výsledku súťaže na 3. mieste.

V ročníku 2000 – 2001, v tej istej súťaži sa z 8 zápasov so ziskom 16 bodov umiestnil predbežne na 2. mieste.

Na sklonku roku sa v obecnom zastupiteľstve i vo výbore TJ Tatran Tunežice začalo uvažovať o prípadnom zlúčení – fúziou do TJ Tatran cementáreň Ladce. Bolo by to po päťdesiatročnom účinkovaní (TJ založená v roku 1951).

Matica slovenská

Organizáciu Matice slovenskej v Ladcoch viedol v roku 2000 nasledovný výbor:

Mgr. Mária **Letková**, predsedkyňa

Členovia: Alena Suchárová, Anna Kacinová, Alžbeta Bušíková, Ján Sloboda.

Revízná komisia: Ing. Karol Horký, Margita Kantoríková, Irena Kučerová.

Činnosť Matice slovenskej v Ladcoch bola pestrejšia ako v predchádzajúcich rokoch. Dňa 16. mája usporiadali vlastivedný zájazd po strednom Slovensku (Sv. Anton, Banská Štiavnica, Tajov). Na zájazde sa zúčastnilo 16 dospelých a 29 mladých členov. Zájazd sa uskutočnil na základe finančnej podpory Považskej cementárne, a.s.

Z ďalšej činnosti významnou bola návšteva Múzea v Ilave a z hľadiska oživenia členskej základne i turistický výlet k Tunežickým rybníkom s prípravou občerstvenia.

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

V roku 2000 mala táto organizácia 16 členov. Činnosť riadil výbor v nasledovnom zložení:

Ing. Karol Horký, predseda

Anna Kresáčová, tajomníčka

Jozef Rožník, pokladník

Pavol Janík, Gizela Cahelová (revízná komisia).

Pretože priemerný vek členov bol 70 rokov, zameriavala sa činnosť na fyzicky nenáročné činnosti (čistenie a úprava priestorov pri pamätníku

---

a pod.). Organizácia spoluorganizovala oslavy výročí oslobodenia obce, Slovenského národného povstania. V roku 2000 zabezpečili pietnu spomienku na miestnom cintoríne pri hrobe zavraždených Ladčanov 16. apríla.

V roku 2000 sa uskutočnil XI. zjazd Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ktorý okrem iného prijal opatrenie na rozšírenie členskej základne prijatím sympatizantov.

Organizácia SZPB mala dobrú spoluprácu s obecným úradom.

Združenie technických a športových činností

Organizácia musela v roku 2000 značne obmedziť druhy činnosti. Z finančných dôvodov veľmi náročné športy: motorizmus a strelectvo úplne prestali fungovať. Organizovali však turistiku a boli jedinou organizáciou, ktorá tradíciu turistiky v Ladcoch udržovala.

Veľmi dobré podujatie pripravili 3. júna 2000, kedy usporiadali turistický zájazd do Malej Fatry. Cieľom bolo Fačkovské sedlo a odtiaľ peši na Kľak. Vo Vričke, na miestnom cintoríne, si uctili pamiatku dlhoročného lekára v cementárni MUDr. Hrdinu, ktorý v týchto horách tragicky zahynul rok predtým.

Ďalším podujatím bol turistický zájazd v septembri 2000 na Roháče. Za nepriaznivého počasia časť účastníkov prešla i po hrebeňovke.

Organizáciu v roku 2000 viedol výbor:

Ing. Jozef Remo, predseda

Milan Bajza, tajomník

Ing. Ľubomír Ježo, pokladník

Členovia: Cyril Hlavatý, Ján Galanský, Peter Čurík, Marián Lihocký, Peter Kvasnica, Slavomír Mražík.

Slovenský zväz chovateľov

Výročná schôdza miestnej organizácie Slovenského zväzu chovateľov v Ladcoch sa konala 19. januára 2000. V tomto čase mala 15 aktívnych členov, ktorí sa zaoberali chovom čistých druhov hydiny, holubov, králikov a exotov.

Najväčšiu pozornosť však venovali predaju rôznych druhov hydiny a to jatočnej i chovnej. Občania kvitovali túto činnosť ako pomoc pri zaobstarávaní sliepok na chov, na konzum a moriek na konzum a chov.

Z ostatnej činnosti sme zaznamenali ďalšiu úpravu budovy chovateľov a jej okolia (plot) a začiatok prípravy budovania klubovne.

V roku 2000 bol na čele organizácie výbor zvolený na výročnej členskej schôdzi:

Milan **Jung**, predseda

Anton Haršáni, tajomník

Pavol Kalus, pokladník

Členovia: Ďurikovič Ivan, Kalus Vladimír

Predseda revíznej komisie: Karol Horký

Dobrovoľný požiarny zbor v Ladcoch

Po roku 1999 aj v roku 2000 pokračovalo značné oživenie organizácie, najmä rozšírením základne o mládež.

V roku 2000 boli schopní obsadiť už dve družstvá mužov v počte 21 členov a jedno družstvo žien s 8 členkami.

Ich aktivitu vidieť z počtu a kvality cvičení i z účasti na rôznych regionálnych požiarnických súťažiach. Na tých sa umiestnili vždy do 5. miesta, z čoho vyplýva aj zvýšenie kvality a akcieschopnosti členov požiarného zboru.

V roku 2000 sa zúčastnili na regionálnych – miestnych a obvodných súťažiach v Dubnici nad Váhom, Horovciach, Lednici, Pružine, Záriečí, Vydrnej a v Ďurďovom.

V Ladcoch sa ich činnosť zamerala aj na spoluprácu s inými organizáciami – hlavne s Miestnym spolkom Slovenského červeného kríža, s Rodičovským združením pri Základnej škole, s telovýchovnou organizáciou a Považskou cementárňou.

Problémom zostáva stále nedostatočná technika, k čomu prijalo Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch uznesenia, ktoré majú riešiť lepšie umiestnenie požiarnej zbrojnice a hasičskú motorovú striekačku.

Na úrovni bola aj spolupráca a pomoc zo strany Obecného úradu v Ladcoch i po stránke finančnej.

Výbor DPZ:

František **Meliš**, predseda

Štefan Kuman

Jozef Binka

DPZ v Tunežiciach

Výboru DPZ v Tunežiciach sa nepodarilo ani v roku 2000 svoje členstvo aktivizovať. Výbor bol v zložení:

Dolinka Anton, predseda

Milan Letko, tajomník

Jaroslav Juríček, hospodár

Juraj Pagáč, vodič

Členovia: František Kováč, Viktor Riečičiar, Anton Raček

Slovenský zväz zdravotne postihnutých

Organizácia evidovala v roku 2000 spolu 62 členov. Na čele bol 7 – členný výbor s predsedom Štefanom **Kováčikom**.

V tomto roku oslávili členovia SZZP 25. výročie trvania organizácie v Ladcoch. V rámci výročia usporiadali v máji kultúrno-spoločenské podujatie za účasti členov z družobných organizácií. Na oslave bolo 150 účastníkov, z ktorých viacerí dostali jubilejné listy.

Okresný výbor Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Ilave usporiadal v Ladcoch kultúrny večer, na ktorom sa zúčastnili aj členovia z Ladiec.

V roku 2000 usporiadali funkcionári SZZP z Ladiec, alebo sa zúčastnili na viacerých stretnutiach s členmi iných organizácií z okresov Ilava, Púchov a Považská Bystrica. Stretnutia slúžili na obojstranné poznanie, výmenu skúseností a ako určitá terapia. V tomto roku to boli stretnutia v Beluši, Domaniži, v Ladcoch na chate Muflón, v Púchove a Streženicich.

Organizácia SZZP v Ladcoch usporiadala v júli celodenný autobusový zájazd (35 členov) do Beckova a Čachtíc. V máji 2000 sa sedem členov zúčastnilo na športových hrách v Pruskom, na ktoré organizácia prispela aj finančne.

Členovia SZZP v Ladcoch prispeli na skrášlenie obce udržovaním trávnikov pri kultúrnom dome.

Výročná schôdza sa konala dňa 26. februára 2000 za účasti 48 členov.

Na činnosť organizácie prispel obecný úrad sumou 3000 Sk a Považská cementáreň 5000 Sk.

Počas celého roka zabezpečil výbor poradenskú činnosť s TSC Považská Bystrica.

Slovenský červený kríž

Územný spolok Slovenského červeného kríža v Ladcoch – Tunežiciach viedol výbor:

Anna **Ištvániková**, predsedkyňa

Mgr. Gabriela Košťaliková, tajomníčka

Eva Tichá, pokladníčka

Členky výboru – aktivistky: Júlia Belianová, Božena Bezecná, Margita Kantoríková, Valika Koišová.

Práca organizácie sa v roku 2000 zameriavala na tieto aktivity:

- Spolupráca s mladými požiarnikmi v základnej škole.
- Pomoc pri príprave na súťaž žiakov.
- Pomoc sociálne odkázaným.
- Návštevy chorých členov SČK doma, v nemocnici a v domove dôchodcov.
- Spolupráca so Slovenským misijným hnutím Holíč – pomoc ľuďom hygienickými potrebami, potravinami a darčekom.
- Regulovanie darcovstva krvi – Vianočná kvapka, Valentínska kvapka.

Z iných podujatí najviac zaujali výlet do hôr za účasti žiakov – mladých zdravotníkov, varenie gulášu v prírode.

Z osvetovej činnosti to bolo rozširovanie časopisu pre zdravotníkov, rozdávanie zdravotníckych letákov a pod. Prednášková propaganda narážala na nechotu lekárov prednášať.

Najlepšia spolupráca v roku 2000 bola s Klubom stomikov, DPZ Ladce, školami a obecným úradom.

Slovenský zväz záhradkárov

V roku 2000 mala organizácia 37 členov. Svoju činnosť zamerali najmä na práce v sade, kde brigádnicke opravovali plot, uskutočnili rez stromov, výrub úletov, kosili trávu a na jeseň zber úrody.

V tomto roku zomrel dlhoročný predseda organizácie Jozef Martinák. Na jeho poslednej ceste sa s ním prišlo rozlúčiť mnoho občanov.

Potom urobili vo **výbore** niektoré zmeny. Ku koncu roka pracoval výbor v takomto zložení:

Emil **Martinák**, predseda

Pavol Kalus, tajomník

Juraj Letko, pokladník

Štefan Češko, člen.

Poľovnícke združenie Bukovina

Celková výmera revíru PZ Bukovina (Ladce, Tunežice, Podhorie) mala plochu v lese 965 hektárov, poľnú plochu 1065 ha a vodnú 17 hektárov. V tomto roku malo PZ 28 členov.

Hlavné druhy zveri boli jelenia, srnčia, muflónia a diviacia.

Na čele organizácie v roku 2000 bol výbor:

Ján **Prekop**, predseda

Ing. Jozef Orihel, podpredseda

Vladimír Češko, poľovnícky hospodár

Ľubomír Lachký, finančný hospodár

Alojz Slávik, kynologický referent

Ján Kukuliaš, strelecký referent

Ján Bednárík, tajomník

Dozorná rada: Dušan Peterka, Anton Haršáni, Peter Sváda.

Prácu zamerali na zabezpečenie dostatočného množstva krmovín na zimné obdobie. Bolo to takmer 200 q objemových krmovín a ďalšie v množstve takmer 300 q. Poľovníci osadili 8 nových poľovníckych postov, 12 solísk, 2 zásobníky na objemové krmivá, opravili posedy a ďalšie poľovnícke zariadenia, ktoré systematicky ničili neznámi páchatelia.

Druhá polovica roka, najmä jej záver, bol v znamení lovu zveri podľa plánu schváleného Lesným úradom v Ilave, ktorý splnili na 90%. Podobne v Ladcoch ako v celom okrese Ilava poklesla bodová hodnota poľovníckych trofejí.

Poľovnícke združenie malo vo svojom a súkromnom vlastníctve 7 chovných psov na dohľadávanie postrelených kusov. Chov bol pre PZ veľmi nákladný.

V rámci osvetovej činnosti poľovníci so svojimi rodinami navštívili veľkú poľovnícku výstavu v Nitre.

V roku 2000 sa vyskytlo niekoľko nedostatkov, na ktoré PZ Bukovina poukazovalo. Bolo to najmä spomínané poškodzovanie poľovníckych zariadení v lese, ale i nadmerný pohyb motorových vozidiel po cestách revíru v Ladkoch, Tunežiciach i Podhorí. Tento pohyb vadil zveri najmä v noci, kedy sa rozmohlo opäť pytlíctvo.

To všetko sa dá odstrániť iba za spolupráce Poľovníckeho združenia, Štátnych lesov, Urbárskeho spoločenstva, Lesného družstva a Obecného úradu.

POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.

Celkové zameranie a privatizácia

Objemy výroby a najmä výsledok za rok 2000 znamenajú maximum v celej histórii cementárne.

V cementárni začali rekonštrukciu, ktorá znamená modernizáciu a zefektívňovanie výroby najmä s ohľadom na vývoz do Nemecka –

---

do odbytovej siete dnes už rozhodujúceho vlastníka, spoločnosti BERGER HOLDING GmbH PASSAU. Strážila si však i pozíciu na doterajších zahraničných trhoch v Českej republike, Maďarsku, Rakúsku a Švajčiarsku.

Celá výroba sa už v roku 2000 začala pripravovať na zvýšenie produkcie slinku a cementov z terajšej kapacity 1 450 ton na 2 200 ton denne. To si vyžaduje výstavbu novej rotačnej pece.

Celá činnosť smerovala k tomu, že Považská cementáreň sa stáva najväčším výrobcom portlandských cementov v strednej Európe. V Ladcoch sa i v roku 2000 výroba zvýšila, kým v ostatných cementárňach na Slovensku výroba klesá (v Lietavskej Lúčke a Bystrom sa úplne zastavila).

Charakteristické pre cementáreň v Ladcoch v roku 2000 bolo, že celá výroba sa vypredala. Za tým je kvalita cementu, ktorá vychádza z dobrej suroviny a práce technikov a robotníkov.

So všetkým súviseli investície vložené do modernizácie fabriky. V roku 2000 to bolo 150 miliónov Sk .

Nemecký partner poskytol cementárni vlastné zahraničné trhové zázemie, čo je najväčšia výhoda pri predaji vyrobeného cementu. Nemecký partner dnes už vlastní 72%-ný podiel na základnom imaní.

Firma Berger Holding mala v predstihu vyrovnané všetky záväzky voči Fondu národného majetku SR. Po vstupe nemeckého partnera sa upevnila dôveryhodnosť cementárne v očiach finančných organizácií, včítane zahraničných.

V roku 2000 **vyrábali:**

Vysokokvalitné výrobky – portlandské cementy CEM I 42,5; CEM I 42,5 R a CEM I 52,5 R. To sú výrobky ocenené certifikátom ochrany značky kvality a Zlatou medailou Slovak Gold a prestížnou cenou Grand prix Slovak Gold. Stratégia zvyšovania kvality podľa normy EN ISO 9001.

Špeciálne cementy vyrábali v roku 2000 v množstvách podľa dopytu. CEMODUR – pojivo špecifických vlastností, určené na výrobu betónov používateľných v podmienkach možného výskytu agresívnych vôd (tunely a ostatné podzemné objekty a diela, základy stavebných objektov a pod.). Používal sa i pri výstavbe cestných komunikácií – konkrétne diaľnice D1.

CHROMATMIN – cement vyrábaný v sortimente CEM II/B-S 32,5 R a CEM I 42,5. Používa sa najmä tam, kde cementová kaša môže prísť do styku s ľudskou pokožkou (potery, lepidlá na obklady, omietky a pod.).

Ďalšími výrobkami boli už osvedčené LANOVA (minerálna prísada do cementov a mált), LASULFEX, SULFOMIN a vápenec – jemne mletý pre zvyšovanie kvality poľnohospodárskych pôd.

Nadalej fungoval spoločný podnik betonárka Ladce – Betón s.r.o. v Bratislave s výkonom 105 m³ betónovej zmesi za hodinu.

V roku 2000 sa veľa urobilo aj pre konsolidáciu pomerov v administratíve, v organizácii fungovania personalistiky, technického vedenia a pod. Vyžiadali si to nové vlastnícke vzťahy s nemeckým partnerom.

Výroba v roku 2000

Rekordná výroba v Považskej cementárni, a.s. nebola iba vo všetkých druhoch cementu, ale aj slinku, takže sa muselo nakupovať iba minimum.

V jednotlivých druhoch sa v roku 2000 vyrobilo:

- Slinok 486 000 ton
- Cement 656 500 ton
- Lanova 32 ton
- Lasuflex 118 ton

V celkovej sume výroby cementu bolo okrem normálnych – bežných druhov:

- Cemodur 22 500 ton
- CEM II BS 52 000 ton
- CEM II bez chrómu 41 400 ton
- CEM I 42,5 22 500 ton.

Expedícia na **export** dosiahla maximálnu výšku vďaka vysokej kvalite cementu i angažovanosti nového partnera BERGER HOLDING.

Celkom sa vyviezlo **659 862 ton**. Z toho najviac do štátov, kde sa vyvážal aj predtým: Nemecko, Rakúsko, Česká republika, Švajčiarsko a Maďarsko. Vyvážali sa cementy bežné i cementy špeciálne, ktoré sa najmä v Nemecku používali na náročné stavby. Po tejto stránke sa najmä v Nemecku a Švajčiarsku stali ladecké cementy známe.

Zložitá, hlavne finančne, bola aj v roku 2000 otázka prepravy, ktorá sa neustále zdražovala, najmä cez Českú republiku.

Vedenie cementárne

Zloženie **akcionárov** sa oproti roku 1999 zmenilo. Percentuálne zastúpenie majiteľov akcií bolo v roku 2000 takéto:

Berger Holding GmbH, Passau SRN 72%

Laferge beton, s.r.o., Bratislava 27%

Drobní akcionári 1%

Spoločnosť Portlandcement, a.s. Ladce bola dňa 5. septembra 2000 rozhodnutím valného zhromaždenia **premenovaná** na spoločnosť **BERGER SLOVAKIA, a.s. Ladce**. Neznamená to však následníctvo, ale iba zmenu názvu.

Vedenie spoločnosti:

Ing. Anton Barcík, generálny riaditeľ

Ing. Ľubomír Martinka, obchodný riaditeľ

Ing. Jozef Mikušinec, výrobo-technický riaditeľ

Ing. Mária Kebísková, ekonomická riaditeľka

Ing. Pavel Martauz, riaditeľ kvality a stratégie

Ing. Peter Šumaj, personálny riaditeľ

Predstavenstvo spoločnosti:

Ing. Anton Barcík, predseda predstavenstva

členovia:

Johannes Berger (nar. 1964) – od 8. 12. 2000

Erwin Gessl (nar. 1951) – od 8. 12. 2000

Ing. Ľubomír Martinka

Ing. Jozef Mikušinec

Ing. Mária Kebísková

Dozorná rada spoločnosti:

Franz Wallner (nar. 1951) od 8. 12. 2000, predseda
Ing. Pavel Martauz, podpredseda
Anton Malovec, člen

Tradičné aktivity

V roku 2000 organizoval podnik a odborová organizácia tradičné spoločenské aktivity.

V júli 2000 to bol tradičný **Deň stavbárov**. V jeho prvej časti pripravili futbalový turnaj jednotlivých pracovísk. Zvíťazila v ňom Údržba, pred opravovňou RAJ, výrobou a lomom.

Program spestrili požiarnici, ktorí obecnstvu na ihrisku TJ Tatran Ladce predviedli ukážku požiarneho útoku. Na záver odohrali futbalový zápas: Výber zamestnancov PCLA proti EUROKONTOR. Cementári zvíťazili 1 : 0.

V novembri sa zišli v kultúrnom dome dôchodcovia – bývalí zamestnanci cementárne s predstaviteľmi vedenia cementárne a odborov. Vypočuli si príhovor o súčasnej situácii vo fabrike, videli hodnotný kultúrny program profesionálnych umelcov a spoločensky sa zabavili.

VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE

Vedenie Vodnej elektrárne v Ladcoch sa v roku 2000 nezmenilo. Celkom 24 pracovníkov viedli ako majster prevádzky a elektrickej údržby Ivan Fedor a majster prevádzky a strojnej údržby Pavol Stareček.

Plán pre rok 2000 stanovoval vyrobiť 52 720 MWh. Skutočne vyrobili 45 250 MWh, čo bolo plnenie na 85,87%.

Pohotový výkon splnili na 106,65%. To je jeden z najdôležitejších hodnotiacich ukazovateľov vodnej elektrárne (schopnosť vodnej elektrárne dodávať elektrický výkon do energetických sietí v čo najkratšom čase). V prípade ladeckej elektrárne - do troch minút od zadania spúšťacieho povelu nadriadeným energetickým dispečingom.

V priebehu roka 2000 bola prioritnou akciou rekonštrukcia Turbogenerátoru 2, ktorú vykonávali dodávateľským spôsobom rakúske firmy VA TECHHYDRO a ABB. Značnú časť prác vykonali vlastnými pracovníkmi elektrárne.

Okrem tejto rekonštrukcie robili všetky revízne práce na výrobnom zariadení – stroj TG 1 a rozvodových zariadení 22 kVr a 110 kVr. Revízna činnosť bola dôležitá z hľadiska spoľahlivého chodu vodnej elektrárne v náročnom zimnom období.

Rok 2000 bol oproti predchádzajúcim rokom s povodňovými tendenciami pokojný. V celom neskorojarnom až jesennom období, v čase sucha bol prítok regulovaný na horných stupňoch vážskej kaskády.

POŠTOVÝ ÚRAD V LADCOCH

V roku 2000 uplynulo 110 rokov od otvorenia Poštového úradu v obci Ladce (1890). Stalo sa tak na popud Cementárne v Ladcoch, osobne jej zakladateľa Adolfa Schenka. Dovtedy zabezpečoval donášku pošty z Beluše obecný úrad.

V roku 2000 sa Obecný úrad v Ladcoch a obecné zastupiteľstvo začali seriózne zaoberať otázkou rekonštrukcie a rozšírenia priestorov na Pošte v Ladcoch, ktoré sú už na výkon práce nedostatočné a nevyhovujúce. Konalo sa k tomu viacero stretnutí a vyjednávání. Snaha obce však narazila na niekoľko konkrétnych prekážok. Pri zámere rozšíriť poštu na celé prízemie budovy je to otázka náhradného bytu pre občana ubytovaného v týchto priestoroch. Nadriadené orgány pošty v Ladcoch neprejavili prílišný záujem o snahu obce zlepšiť poštové služby občanom rekonštrukciou pošty. Neochota vychádza z údajného nedostatku finančných prostriedkov.

Pošta v Ladcoch má už niekoľko rokov pomerne vysoké ukazovatele výkonov.

V roku 2000 to boli priemerné mesačné výkony pri **priehradke** 120 balíkov, 1000 listov, 400 účtov, 1200 poštových poukážok a poskytovanie širokých služieb Poštovej banky, v čom bolo 450 osobných účtov, 200 vkladných knižiek, termínované vklady a vkladové certifikáty.

Doručovateľky doručili priemerne mesačne 8000 zásielok, dennej tlače 1200 kusov, časopisov 400, vyplatili 600 dôchodkov a rovnaký počet inkasa vybrali. Pošta v roku 2000 poskytovala i ďalšie služby: firme KODAK, predaj diaľničných nálepiek, pohľadníc, dopisných papierov, časopisov a novín, žrebov atď.

Vedúcou pošty bola Marta **Uričková**. Na úrade pracovala ešte jedna pracovníčka a o roznášku zásielok sa starali 3 doručovateľky.

ŽELEZNIČNÁ STANICA LADCE

V roku 2000 evidovala Železničná stanica v Ladcoch (spolu s integrovanou stanicou Beluša) dovedna 45 zamestnancov. Taký bol aj plán a podobne ako v roku 1999 sem patrili aj tzv. zálohy pre SRD Žilina na funkciu výpravcu.

V roku 2000 zaznamenali v Ladcoch a Beluši 19 dopravných nehôd menšieho rázu, ktoré neboli zavinené zamestnancami Železničnej stanice v Ladcoch.

Dopravná intenzita sa v roku 2000 opäť zvýšila, najmä v nákladnej doprave, kde sa enormne zvýšila nakládka z Považskej cementárne, a.s.

V globálne zvýšenie predstavuje 34% oproti roku 1999. Naložili spolu 454 407 ton v 8 338 vozňoch, Beluša 995 ton v 32 vozňoch (to je iba mierny nárast oproti roku 1999).

Vykládka predstavovala 175 808 ton z 3 978 vozňov. V Beluši to bolo 10 271 ton z 254 vozňov, čo je zrovnateľné s rokom 1999.

Cez stanicu prešlo 17 518 vlakov nákladnej prepravy a rušňov a 21 703 vlakov s prepravou cestujúcich.

Tržby z prepravy cestujúcich dosiahli v Ladcoch čiastku 733 064 Sk a v Železničnej stanici Beluša 550 345 korún.

Tržby z prepravy tovaru dosiahli v Ladcoch sumu 17 712 858 Sk a v Železničnej stanici Beluša 187 610 korún.

Vývoz v Železničnej stanici Ladce i Beluša je účtovaný cez OTŽ Košice a preto sú tržby v materských staniciach nezapočítané.

LESNÉ DRUŽSTVO, URBÁRSKE SPOLOČENSTVO

Majetok Lesného družstva a urbárskeho spoločenstva v Ladcoch bol v roku 2000 **spoločný**.

Obe spoločenstvá fungujú v súčasnosti ako združenie fyzických osôb podľa zákona 181/1995. Cieľom spoločenstva je dokončenie majetko – právneho vysporiadania a hospodárskeho využívania majetku.

Všetky činnosti Lesného družstva i Urbárskeho spoločenstva boli aj v roku 2000 riadené prijatými **projektami**. Lesné práce sa vykonávali na základe **Lesného hospodárskeho plánu**.

Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo mali **spoločný majetok**:

lesy 257 ha 4 424 m²

pasienky 116 ha 7 500 m².

V chotári Veľkého Košeckého Podhradia sú v prenájme lesy vo výmere 80 hektárov 3 874 m².

V roku 2000 bolo v Lesnom družstve evidovaných 241 členov (v lesných pasienkoch 267 členov).

V Urbárskom spoločenstve bolo evidovaných v pasienkoch 295 členov a v lesoch 295 členov.

V roku 2000 zomrel dlhoročný predseda Lesného družstva a Urbárskeho spoločenstva Jozef **Martinák** (po dlhšej ťažkej chorobe vo veku 72 rokov). Menovaný sa zaslúžil o konsolidáciu oboch spoločností po navrátení majetku v roku 1990.

Potom bol zvolený – doplnený výbor, ktorý je spoločný pre Lesné družstvo i Urbárske spoločenstvo v Ladcoch:

Ing. Emil **Záhradník**, predseda

Božena Majeríková, pokladníčka pre LD

Margita Kantoríková, pokladníčka pre US

Členovia: Ing. Emil Remo

Anna Koyšová
Vladimír Kalus
Ondrej Hriadel

V dozornej rade:

M. Kováčik, predseda

Členovia: Zdena Hriadelová

Jozef Jesenský

V roku 2000 vykonali tieto práce:

- zalesňovanie na 6 ároch (1 150 stromkov)
- vyžíňanie okolo stromkov na 10,5 hektára
- čistenie po výrube a kalamite
- ochrana proti ohryzu zverou na 5,88 ha
- ochrana lapačom (16 kusov)

Ťažba v roku 2000 nebola predpísaná. Odstránili kalamitné drevo vo všetkých porastoch (69,99 m³).

Na vykonávanie prác sa organizovali **brigády**. Na zalesňovaní odpracovali 144 hodín, na vyžíňaní 473 hodín, pri čistení po ťažbe 390 hodín, na ochrane stromkov (natieraním) 200 hodín, pri osadzovaní lapačov 48 hodín a pri vyznačovaní hraníc porastov 88 hodín.

Na sklonku roka 2000 výbor v spolupráci s ďalšími členmi pripravil viaceré organizačno-technické opatrenia na sprehľadnenie majetku a činnosti Lesného družstva i Urbárskeho spoločenstva v Ladcoch.

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO KOŠECA

Ani rok 2000 nemôžeme hodnotiť v družstve Košeca ako uspokojujúci. Po desať rokov pretrvávajúce nedostatky, malá starostlivosť vlády o poľnohospodárstvo sa prejavili v tom, že ceny vstupov sa zvýšili o 300%, ceny poľnohospodárskych výrobkov o 131%, pričom spotrebiteľské ceny vzrástli o 320%. Za 10 rokov sa na Slovensku zmenil zisk 3,9 miliardy korún na stratu 2,6 miliardy. To sa, pochopiteľne, prejavilo aj v PD Košeca, ktorého členom sú Ladce – ich výrobné stredisko.

Hodnotenie poľnohospodárskej výroby v Ladcoch musíme teda opísať v kontexte hospodárenia celého komplexu. Organizačná štruktúra riadenia

---

a organizácia práce sa v družstve zabezpečuje plnením výrobných a ekonomických úloh cez jednotlivé výrobné strediská a pracovné kolektívy.

Úlohy pre rok 2000 vychádzali z prijatého uznesenia na výročnej schôdzi konanej v Ladcoch 3. marca 2000.

Rastlinná výroba

Štruktúra rastlinnej výroby vychádzala z využitia celej výmery pôdneho fondu, ktorý v poľnohospodárskej pôde k 31. 12. 2000 predstavoval 3 126 hektárov.

Vzhľadom na mimoriadnu situáciu, ktorá v minulom roku postihla celé poľnohospodárstvo SR, vláda a jej Ministerstvo poľnohospodárstva poskytla mimoriadne dotácie na založenie novej úrody 2001, pre naše družstvo to bolo 1 604 000 Sk. Táto suma mala vyriešiť najmä nákup hnojív, osív a pohonných hmôt.

Zastúpenie jednotlivých plodín na **ornej pôde** bolo v uplynulom hospodárskom roku nasledovné:

	Úroda v tonách	Plnenie zamýšľanej výroby v %
Pšenica ozimná	1 417	77,3
Pšenica jarná	25	62,5
Raž	142	59,9
Jačmeň ozimný	163	101,2
Jačmeň jarný	123	90,4
Repka ozimná	389	105,7
Ľan	6	40,0
Horčica	3	20,0
Kukurica	2 513	53,6
Miešanky	292	41,4
Lucerka	224	30,7
Ďatelina	201	15,3
Ďateľoviny	285	21,2

Z uvedeného vidieť, že najväčší výpadok pod vplyvom zlých klimatických podmienok bol v krmovinách. Celkový výpadok v rastlinnej výrobe znamenal finančný schodok 3 046 000 Sk.

Nedostatok v produkcii jadrových a objemových krmovín riešili **nákupom**. Takto obstarávali senáž a cukrovnícke rezky. Zabezpečovali tak kŕmenie hospodárskych zvierat do novej úrody krmovín v roku 2001.

K týmto ekonomickým faktom prispôbili aj celú prípravu a konkrétnu sejbu v roku 2000 pre rok 2001. Týkalo sa to výroby obilia – jednotlivých druhov, ale i technických plodín, najmä repky ozimnej (zasiali na výmere 175 hektárov) a krmovín.

Výsledky živočíšnej výroby

Poľnohospodárske družstvo Košeca, jeho jednotlivé výrobné strediská, mali takéto stav hospodárskych zvierat: hovädzí dobytok 1 047 kusov (dojnice 494), ošípané 1 272 (prasnice 50), ovce 407 kusov.

Úžitkovosť **dojníc** sa zlepšila. Priemerná dojivosť na dojnicu a rok oproti roku 1999 vystúpila o 190 litrov, teraz na 3 858 litrov.

Najvyššia úžitkovosť bola v Hornej Porube – 4 271 litrov a na druhom mieste v **Ladcoch** 3 572 litrov. Celkom družstvo v roku 2000 dodalo 1 742 181 litrov mlieka. Aj tak však všetky strediská, okrem Hornej Poruby, dojivosť znížili (Ladce o 275 litrov na dojnicu).

Zlepšenie zaznamenali v **zatriedení mlieka** do kvalitatívnych skupín. Najvyššiu triedu dosiahlo až 88,04% predaného mlieka. V triede neštandard bolo i tak takmer 12% mlieka, čo bolo 172 000 litrov. Najviac „neštandardu“ malo stredisko Horná Poruba (Ladce 27 000 litrov).

Najvyššiu realizačnú cenu za 1 liter mlieka dosiahli strediská Ladce a Ilava – 8,38 Sk. **Nákladovosť** na 1 liter mlieka bola najnižšia v Ladcoch – 10,58 Sk, najvyššia v Ilave 12,20 Sk. Za celé družstvo náklad na výrobu litra mlieka bol 11,52 Sk.

V PD Košeca celkom odchovali 397 teliat. V stredisku Ladce 80 kusov. Tu bola aj najväčšia natalita na 100 kusov kráv – 93 teliat (v Ilave a Hornej Porube 77, v Košeci 81).

Chov ošípaných zabezpečovali v strediskách Košeca, Ladce, Košecké Podhradie. Košeca odchovala (55 prasníc) celkom 913 odstavčiat, teda na prasnica 16,7 kusa, čo je podstatný nárast oproti roku 1999. Z toho sa odvíjala výroba v Ladcoch a v Košeckom Podhradí.

V Ladcoch zaznamenali denný prírastok 0,66 kg.

V chove oviec sa na bahnicu dosiahla výroba 17,6 kilogramu syra.

Celkom v živočíšnej výrobe i vzhľadom na problémy s krmovinami nepokročili výrazne oproti predchádzajúcemu roku. Zdá sa však, že jednotlivé druhy výroby správne rozložili po jednotlivých strediskách na základe materiálneho vybavenia i ľudského faktora.

Investície

Investície sa nepohybovali v rovine potrieb, ale iba finančných možností. V roku 2000 kúpili pre potreby výroby sejací stroj Mistrál (396 800 Sk), diskové brány (430 000 Sk), kontajnery, drvič, mechanickú lopatu a dávkovač. Vlastnými silami postavili silážnu jamu v Ilave v hodnote 423 000 Sk. Všetky investície v roku 2000 predstavovali sumu 1 576 574 Sk.

Ekonomické výsledky

Najlepším strediskom v roku 2000 bolo opäť stredisko mäsovýroba so ziskom takmer 3 500 000 korún. Horší hospodársky výsledok ako v roku 1999 dosiahli strediská Košecké Podhradie, Košeca, Horná Poruba,

---

stavebná činnosť, služby. **Lepší výsledok** ako v predchádzajúcom roku malo stredisko **Ladce** a stredisko Ilava.

Na dosiahnutie lepších ekonomických výsledkov sa predpokladá zvýšenie všetkých výrobných úloh v roku 2001 s prípravou v roku 2000.

Pre zaujímavosť a porovnanie uvádzam výsledky hospodárenia v jednotlivých strediskách družstva za roky 1996 – 2000.

	1996	1997	1998	1999	2000
Košeca	- 3 102	- 827	- 2572	- 2824	- 2893
Ladce	+ 395	+ 12	- 3186	- 1577	- 1276
Ilava	- 1 665	- 2072	- 1873	- 2803	- 2450
Košecké Podhradie	- 3 665	- 2301	- 2825	- 3 691	- 3767
H. Poruba	- 1 597	- 1711	- 2 176	- 1810	- 1910
Stavbári	- 175	- 23	+ 419	- 252	- 557
Služby	- 160	+ 197	- 253	+ 686	- 905
Bitúnok	+1 109	+ 2245	+ 3234	+ 2589	+ 3434
DRUŽSTVO	- 4 508	- 2200	- 4858	- 2999	- 1990

Značné výdavky v roku 2000 boli nájomné zmluvy schválené na členskej schôdzi v marci 2000. Družstvo uzatvorilo s majiteľmi pôdy zmluvy na roky 2000 – 2006. Išlo o pozemky, na ktorých družstvo hospodári. Cena za pôdu sa zvýšila na 1% z ceny pôdy podľa bonity. Ročné nájomné predstavuje za rok 380 000 Sk. Značným výdavkom je aj daň z nehnuteľností. Košeca vyrúbila 228 000 Sk, Ladce 167 000 Sk, Ilava 229 000 Sk, Košecké Podhradie 80 tisíc korún a Horná Poruba 57 000 Sk. Všetky dane a poplatky družstvo zaplatilo, resp. vysporiadalo.

Ďalšie vysoké poplatky boli v roku 2000 cestná daň 372 000 Sk a zákonné poistenie motorových vozidiel vo výške 345 000 Sk.

ROD MAJTHÉNYI – MOTEŠICKÝ (Doplnok ku stranám 31., 36., 58. kroniky obce Ladce)

Túto časť spracoval kronikár na základe údajov v publikáciách: Hornay Medňanský, Katona Hist. critic, Buday Ferencz – Historický leksikón (Budapešť).

Vetvu rodu Majthényi môžeme sledovať iba sporadicky až do začiatku 17. storočia. Spomínané historické materiály sa zmieňujú iba o významnejších členoch tejto rodiny. Od 17. storočia je k dispozícii **rodokmeň** a stručný popis jednotlivých členov rodiny až po Karola a jeho deti v 2. polovici 19. storočia.

Rod Majthényi je starý šľachtický rod, bohatá zemepánska rodina, žijúca v Nitrianskej župe (Podhorie) a v Trenčianskej župe (Motešice, Ladce).

Prvý, ktorý sa menoval **Motešický**, bol **Pavel**, syn Bernáta. V grafe rodokmeňu, ktorý ďalej uvádzam, je na prvom mieste. V rokoch 1630 – 1636 bol podžupanom v Trenčianskej župe. On, jeho deti i vnukovia (Juraj, Imrich a Štefan) o sto rokov neskôr používali ešte obe mená Majthényi alias Motešický. V ďalších rokoch, keď väčšina rodiny žila v Ladcoch, sa prvá časť už vynecháva a zostáva iba Motešický (podľa obce v Trenčianskej župe – Motešice). Erb, o ktorom sa zmieňujem ďalej, bol rovnaký pred 17. storočím i po ňom.

**Niektorí významní členovia
rodiny Majthényi**

Medzi najvýznamnejších členov rodu patril **Ján**, ktorý bol kapitánom vojska Jána Huňadyho, gubernátora Uhorska. Zúčastnil sa viacerých vojenských bitiek a výprav. Okrem iného i výpravy do Osmanskej ríše (Turecka), kde bol Huňady porazený v bitke pri Varne (1444).

V časoch kráľa Mateja Korvína (1458 – 1490) sa v kráľovskom vojsku viackrát vyznamenal **Rafael** Majthényi. Bolo to najmä v bojoch proti husitom na Slovensku, ale aj inde. Rovnako tento člen rodiny Majthényi bojoval v radoch vojska Fridricha IV. Po zhabaní hradu Košeca kráľovským fiskusom sa stáva stálym veliteľom posádky hradu (v roku 1491).

Jedným z potomkov rodu Majthényi bol **Zorard**, ktorý sa stal prepoštom.

Rafael mal brata Zikmunda, ktorého rod však veľmi skoro vymrel. Ďalší brat **Ján** mal niekoľko synov. Z nich Uriel (I.) bol v rokoch 1535 – 1539 prepoštom v Turci.

Vojakom bol aj ďalší potomok tohto rodu **Uriel (II.)**. Zúčastnil sa bojov proti Turkom až do príméria v roku 1547. Vyznamenal sa v bojoch o Levice ako rázny veliteľ. Oženil sa s Katarínou Turzovou, vdovou po Františkovi Farkašovi. Mali iba jednu dcéru – Rozáliu.

Treba spomenúť aj **Mikuláša** Majthényiho, ktorý sa uvádza menej. Patril však medzi významných bojovníkov proti Turkom. Okrem iného sa zúčastnil aj nešťastnej bitky o Filákovu (1554).

Tento výpočet potomkov Majthényiovcov nie je úplný. Záznamy sú ešte o synoch horemenovaného Jána. Okrem Uriela (I.) mal ešte dvoch synov Martina a Bartolomeja. Tu sa rodokmeň tohto rodu prerušuje (nieť archívnych dokumentov) a ďalší sa začína v prvej časti 17. storočia.

Táto časť nás zaujíma najviac, pretože sa týka členov rodiny, z ktorých väčšina žila v Ladcoch.

Motešického panstvo

Do rozsiahleho panstva Motešických v našom okolí patrili obce Horné a Dolné Kočkovce, Nosice, Hloža, Podhorie, Košeca, Košecké Veľké Podhradie, Košecké Malé Podhradie, Košecké Rovné, Horná Poruba, Dolná Poruba, Nozdrovica, Tunežice a Ladce.

Do vlastníctva rodiny Majthényi alias Motešický sa táto časť pôvodného majetku Košeckého panstva (hradu) dostala tak, že dcéry posledného majiteľa Barbory Balassovej sa vydali: Alžbeta za Illešházyho a Žofia za Pavla Motešického (Majthényiho). Majetok však rozdelili až po smrti Barbory Balassovej. Neskôr sa Štefan Illešházy dostal do finančných ťažkostí a svoju časť, ktorú získal sobášom, dal Motešickému do zálohy na 99 rokov. Podľa archívnych dokumentov zaplatil Motešický 207 373 zlatých. Tak vnuk prišiel o majetok, ktorý jeho starý otec Mikuláš Illešházy vyženil. Takto vznikol ucelený majetok, ku ktorému patrili polia, pasienky, lesy, mlyny, majery i pálnice. Po zrušení poddanstva obce už pochopiteľne nie.

Pavel, trenčiansky podžupan, sa oženil s grófkou Žofiou Balassovou. Mali jedného syna **Pavla** (v archívnych prameňoch označený kvôli rozlíšeniu ako Pál II.).

Pavol (II.) mal päť detí: Júliu (vydala sa za Ladislava Ujfalussiho), Imricha, Štefana, Teréziu (vydatá za Eleka Bossanyiho) a Juraja. Mužskí potomkovia, teda Imrich, Štefan a Juraj sa najviac zaslúžili o rozvoj a zveľadenie rodinného majetku.

Z tejto generácie má pre nás najväčší význam **Imrich** Motešický s manželkou Juditou, rodenou Tolvay. Imrich Motešický dal v Ladcoch postaviť barokový kaštieľ ako svoje budúce sídlo. Stavbu začali začiatkom roka 1741 podľa plánov viedenského architekta. Do nového sídla sa nasťahovali v roku 1747.

O dvadsať rokov neskôr vysvätili rokokovú kaplnku pristavenú k hlavnému traktu kaštieľa. Dala ho postaviť, vtedy už vdova po Imrichovi Motešickom, **Judita**, k úcte sv. Valentína, patróna chorých a zmrzačených. Na stavbu prispeli aj občania Ladiec (20 zlatými).

Pôvodná stavba kaštieľa mala dve hlavné časti: mužskú a ženskú a spoločné salóny. Na dvore sa nachádzali hospodárske budovy a v bezprostrednej blízkosti i záhrady a park.

Imrich Motešický s manželkou mali dve deti: Barboru (uvádza sa i ako Bora), ktorá sa vydala za Františka Šándora a Johannu, vydatú za Antona Madoczányiho.

Ďalší syn Pavla (II.) – Imrichov brat Štefan mal štyri deti: Pavla (III.), Julianu, Máriu a Juditu. Pavol (III.) sa narodil v roku 1736 a zomrel 16. januára 1825. Značne upevnil spoločenské postavenie rodiny tým, že sa oženil s grófkou Bossanyiovou. S manželkou mali štyri deti, ktoré boli veľmi úspešné v politickom a spoločenskom živote. Syn **Ján** sa oženil s grófkou Teklou Pongrácovou. Mali tri deti: Vincenciu, vydatú za Ľudovíta Marczibányiho (do Bratislavy), syn František sa oženil s N. Radyovou, dcérou významného podnikateľa. Tretí syn **Štefan** sa narodil 6. septembra 1802 v Ladcoch. Oženil sa s grófkou N. Pongrácovou a v politickej kariére to dotiahol až na cisársko-kráľovského radcu.

Ďalší syn Pavla (III.), **Pavel (IV.)**, sa narodil 4. mája 1769. V rokoch 1790 – 1796 bol trenčianskym podžupanom. Ženatý s barónkou Jozefínou Révayovou. Dcéra Anna sa vydala za grófa Pongrácza (Hontianského). Pre nás má najväčší význam syn Pavla (III.) **Jozef** Motešický, ktorý sa narodil v roku 1771 v Ladcoch. Spolu s manželkou grófkou N. Pongráczovou bývali v Ladcoch. Jozef Motešický dal kaštieľ dostavať do konečnej podoby a čiastočne (na tú dobu) zmodernizovať. Mali tri deti: Karola, Mateja a Jozefa.

Obrátíme znovu pozornosť na obyvateľa ladeckého kaštieľa **Karola**. V tom čase bolo už panstvo značne oklieštené. V Ladkoch k nemu patrili lesy, polia a pasienky, brehy Váhu – teda rybolovné právo. Okrem toho majere, kováčske dielne, krčma, pálenica i pivovar (zhorel v roku 1840). Karol Motešický zomrel v roku 1878. Karol zanechal sedem detí: Arpáda, Šándora, Pavla (VI.), Melániu, Bertu, Gabrielu a najmladšiu Otíliu. Ani jeden z potomkov Karola Motešického už v Ladkoch nežil, rozišli sa po celom Uhorsku.

Po smrti otca (Karola) jeho deti predali kaštieľ i celý majetok v Ladkoch barónovi Popperovi z Veľkej Bytče a Orlového. Popper zaplatil 500 000 zlatých a kúpený majetok dal ako veno svojej dcére Jeanette, ktorá sa vydala za baróna Adolfa Schenka, budúceho zakladateľa cementárne v Ladkoch.

Obe rodiny boli podnikateľské: Adolf Schenk viedenský bankár a Popper majiteľ a obchodník s drevom, vlastník (zakladateľ) pivovaru. Schenk, pôvodom zo Slovinska, získal barónsky titul od cisára Františka Jozefa I. za finančné služby. Po získaní majetku si k svojmu menu pripájal titul a prídomek barón Adolf Schenk von Lédecz.

On a potom jeho rodina vlastnili kaštieľ a panstvo takmer 50 rokov.

Rodina Motešických sa z povedomia občanov Ladiec navždy stratila.

**Rodokmeň rodiny
od 17. storočia**

Erb rodiny Motešických

V súpise a genealógii šľachtických rodín Nagy István: Magyarország családai czimekel Pest 1863, zv. 7, str. 572 sa píše, že pri súpise šľachty sa v roku 1863 nachádza i „Majthényi alias Motešický“.

Erb je stále rovnaký, či užívali meno Majthényi, Majthényi alias Motešický alebo Motešický.

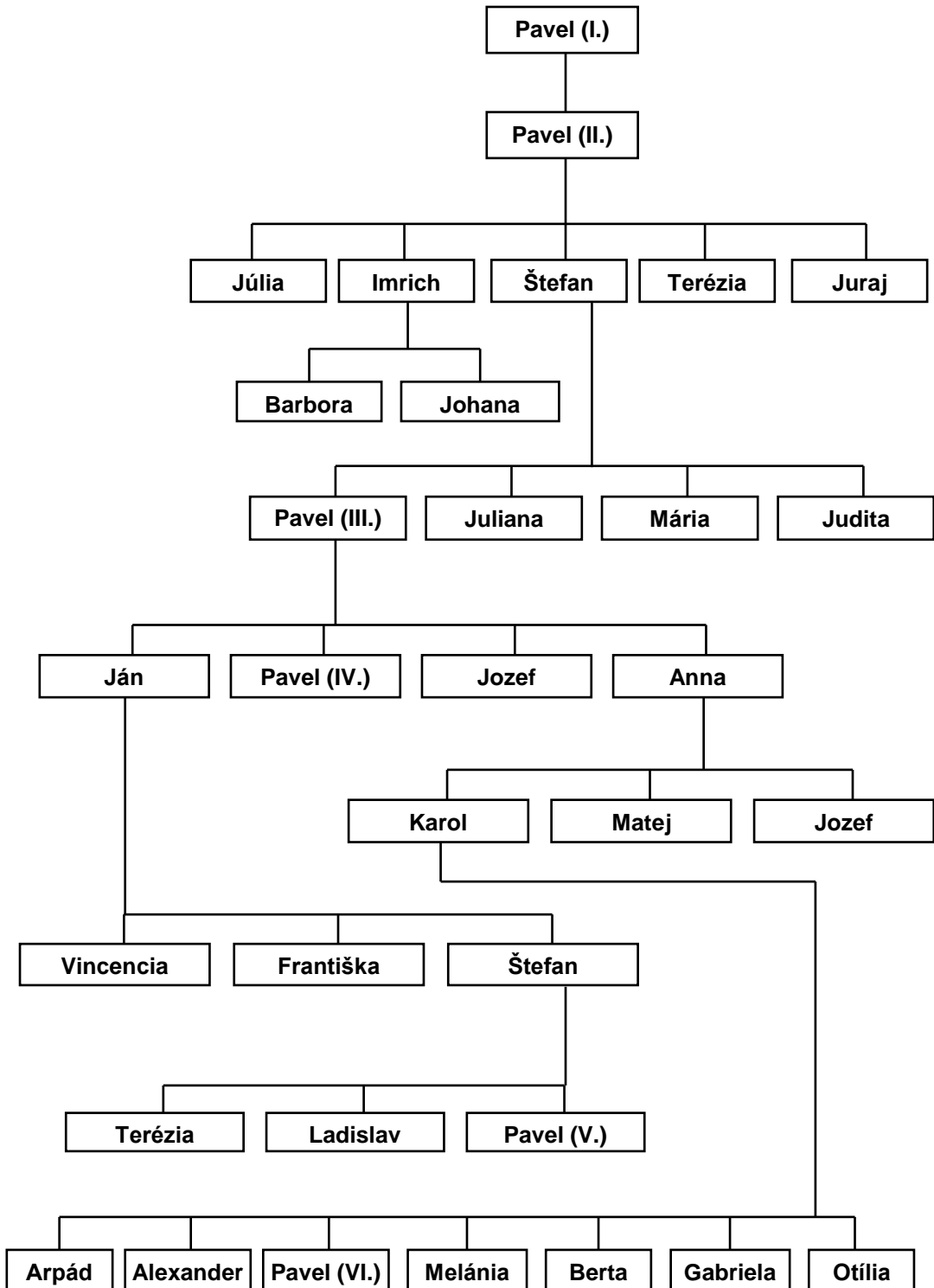
Na strane 266 toho istého zväzku je aj nákres tohto erbu. Uvádzam ho ďalej. **Popis erbu:** V belasom dvore štítu, na zelenej pôde s rozložitým stromom kráčajúci medveď. Na pravej strane štítu je polmesiac, na ľavej strane hviezda. Na štíte hore je prilba s korunou a troma pštrosími perami. Drapérie napravo sú zlato-modré, naľavo strieborno-červené.

Na strane 266 spomínaného súpisu šľachty je aj iný popis erbu, chýba však jeho nákres. Je to na dve časti rozdelený štít. V dolnej časti je starý erb (horeopísaný) – vrchná časť je rozdelená vertikálne na dvoje. Vpravo je v zlatom poli čierny orol s rozťahnutými krídlami a zlatou korunkou. Vľavo, v zlatej časti čierny lev s korunkou. Štít završuje barónska koruna.

**Rodokmeň rodiny Motešických
od začiatku 17. storočia**

ROK 2001

ÚVOD

Niekoľko stoviek občanov sa zišlo na križovatke v noci z 31. decembra 2000 na 1. januára 2001, aby privítali nové storočie a tisícročie. Mimoriadna atmosféra vytvorená dychovou hudbou, ohňostrojom, najmä však srdečnosťou ľudí ukázala, že pocit spolupatričnosti občanov jednej obce tu ešte stále je.

Počet obyvateľov Ladiec v roku 2001 opäť o málo klesol. Problém trvá následkom nízkej pôrodnosti, ktorá je každým rokom nižšia. V tomto roku bola však nízka aj úmrtnosť – počet narodených bol rovnaký ako zomrelých.

Mimoriadnou politickou udalosťou boli historicky prvé voľby do vyšších územných celkov – poslancov do zastupiteľstva kraja Trenčín. Voľbám nepredchádzala takmer nijaká vysvetľovacia kampaň, občania význam krajov nepochopili a tak sa aj zachovali – účasť bola veľmi nízka.

Mimoriadnou udalosťou bolo aj sčítanie obyvateľstva, domov a bytov. Bolo dobre pripravované a vyznačovalo sa disciplinovanosťou i ochotou občanov spolupracovať. Na kladnom postoji občanov bolo vidieť, že sčítanie pokladali za potrebné a užitočné. Pasívnejší postoj sme zaznamenali pri poľnohospodárskom súpise na jeseň 2001.

Obecné zastupiteľstvo a obecný úrad vykazovali svoju štandardnú aktívnu činnosť v prospech obce. Občania nevyužívali možnosť zúčastňovať sa na zasadaniach obecného zastupiteľstva. Úlohou informátora o činnosti tohto orgánu zohrali Ladecké zvesti, v ktorých o zasadaniach informoval starosta obce.

Činnosť v údržbe a výstavbe obce bola limitovaná financiami. Rozpočet bol aj v roku 2001 poznamenaný splácaním úverov v banke. V tejto

---

súvislosti treba vyzdvihnúť dobrú platobnú disciplínu občanov pri platení dane z nehnuteľností.

Obecné zastupiteľstvo a obecný úrad ako i ďalší zainteresovaní boli v druhej časti roka zaujatí schvaľovaným zákonom, podľa ktorého sa v nasledujúcom a ďalších rokoch rozšíria právomoci obecných orgánov.

V činnosti politických strán, organizácií a spolkov sme nezaznamenali veľký pokrok a aktivitu. Iba niektoré – zväčša záujmové organizácie možno označiť ako aktívne.

Rok 2001 bol aj v znamení niekoľkých významných spoločensko-politických a kultúrnych podujatí. Medzi ne patrili opäť Koyšove Ladce s reprezentačným programom a v tomto roku aj väčšou účasťou občanov Ladiec. Pomerne vo veľkom rozsahu sa uskutočnili oslavy 80. a 55. výročia dychových hudieb v Ladcoch so spomienkou na najslávnejšiu éru v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch.

Stredobodom pozornosti občanov v roku 2001 bola i Považská cementáreň, a.s. z niekoľkých dôvodov. Bol to predovšetkým začiatok veľkej modernizácie, ktorá zmení mnohé technické, technologické a ekologické ukazovatele výroby. Skepticky a s nedôverou prijímali občania projekty spaľovania mäsokostných múčok a živočíšnych tukov i zavádzanie uhoľného hospodárstva. Postoj sa čiastočne zmenil po vysvetľovacej kampani.

Rozruch priniesla aj dezinformujúca relácia televíznej stanice Markíza o predaji akcií Považskej cementárne, a.s.. Starosta obce tieto nepravdivé informácie priviedol na správnu mieru na stránkach Ladeckých zvestí.

V roku 2001 sa opäť zvýšili ceny energie a z toho odvodené ceny potravín a ostatného tovaru dennej potreby. To opäť poznačilo životnú úroveň najmä mladých rodín s deťmi a niektorých skupín dôchodcov. Najviac kritizovanými oblasťami života boli kriminalita, nezamestnanosť, zlá sociálna situácia, úplatkárstvo, rozkrádanie, najmä však to, že vláda proti tomu nenašla účinný liek.

Obec Ladce žila v roku 2001 relatívne pokojným životom. Nevyskytli sa nijaké mimoriadne konflikty presahujúce rámec predchádzajúcich rokov.

Všetky úseky spomínané v úvode sú ďalej rozvedené v jednotlivých kapitolách tohto zápisu kroniky.

OBYVATEĽSTVO

Na konci roka 2001 mala obec Ladce spolu 2 600 obyvateľov, čo je o 14 menej ako v roku predchádzajúcom. Do Ladiec sa prisťahovalo 30 a odsťahovalo 41 občanov.

Narodené deti

1. Králová Barbora
2. Kútny Daniel
3. Mikušková Barbora
4. Krištof Dominik
5. Kandráčková Alexandra
6. Liščáková Paulína

-
7. Porubčanová Lenka
  8. Cibiček Pavol
  9. Gábel Matej
  10. Jamrich Ján
  11. Bašková Lenka
  12. Váňová Michaela
  13. Hodoníková Vanesa
  14. Škuta Frederik
  15. Majtánová Klára
  16. Piatrik Peter
  17. Hodoník Lukáš
  18. Ježová Kristína
  19. Čurik Tomáš
  20. Letko Matúš
  21. Haluska Matej
  22. Janasová Alexandra
  23. Balogová Dagmara
  24. Hoštáková Simona
  25. Faturíková Júlia
  26. Bračík Peter

Z 26 narodených detí bolo 14 dievčat a 12 chlapcov.

V roku 2001 zomreli

V zátvorke je uvedený vek, ktorého sa dožili.

1. Dolinka Anton (56)
2. Vaňovič Hyeronym (73)
3. Svrček Adam (69)
4. Margušová Štefánia (73)
5. Martináková Margita (77)
6. Múth Ján (72)
7. Račková Emília (70)
8. Suran Jozef (83)
9. Juríček Jozef (90)
10. Kušnier Jozef (79)
11. Raček Anton (43)
12. Chovancová Štefánia (72)
13. Králová Antónia (78)
14. Eliášová Helena (74)
15. Habánek Eduard (75)
16. Kalus Milan (39)
17. Martinák Jozef (48)
18. Češko Emil (66)
19. Chovancová Anna (76)
20. Bednáriková Cecília (86)
21. Marguš Valentín (49)
22. Vričan Vladimír (71)

-
23. Cahelová Gizela (80)
  24. Eliáš František (68)
  25. Zubková Margita (52)
  26. Fatureová Mária (82)

Z celkového počtu bolo 11 žien a 15 mužov. Najstarší bol Jozef Juríček (90), najmladší Milan Kalus (39), ktorý zomrel tragicky. Priemerný vek zomretých v roku 2001 bol 67 rokov.

Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov

Podľa zákona 165/1998 Z.z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 sa toto sčítanie uskutočnilo na celom území Slovenskej republiky. V Ladcoch sčítanie vykonali sčítací komisári, ktorí boli na túto prácu vyškolení. Sčítanie sa vykonalo metódou samosčítania, pri ktorom obyvatelia vyplnili príslušné sčítacie tlačivá.

Sčítanie sa vzťahovalo na všetky osoby, ktoré mali v čase sčítania trvalý pobyt na území SR alebo sa tu dočasne zdržovali, vrátane cudzích štátnych príslušníkov s pobytom na Slovensku. Ďalej na domy určené na bývanie, vrátane neobývaných budov a ďalšie objekty označené súpisným alebo orientačným číslom.

Celá obec Ladce bola roztriedená na **osem obvodov**. Pre každý z nich bol určený sčítací komisár. V Ladcoch to boli: Ing. Daniela Kalusová, Ľubica Šedíková, Margita Miklošiová, Anna Kacinová, Mária Peterková, Alena Černotová, Ľubomíra Porubčanová, Alena Suchárová.

Sčítanie v Ladcoch sa realizovalo v stanovenom čase a do akcie sa zapojili **všetci občania**.

V čase sčítania bolo v Ladcoch 2 604 obyvateľov, z toho v Tunežiciach 468, v Horných Ladcoch 272. Z celkového počtu bolo 1 266 mužov, z toho 167 starších ako 60 rokov. Žien bolo 1 338, z ktorých narodených v roku 1945 a skôr bolo 322.

Ekonomicky aktívnych bolo 1 284 (686 mužov a 598 žien). V obci bolo v tomto čase 150 osôb nezamestnaných (95 mužov a 55 žien), čo bolo 11,6% z celkového počtu ekonomicky činných.

Pri sčítaní sa zistilo, že v Ladcoch je 634 domov, z toho v Tunežiciach 176, v Horných Ladcoch 83 a v časti Ladce 375. Z celkového počtu bolo 121 domov neobývaných.

V Ladcoch bolo 969 bytov, z toho v Tunežiciach 186, v Horných Ladcoch 116. Trvale obývaných bytov bolo 839, čo znamená, že neobývaných bolo 130 (časť Ladce 75, Tunežice 33, Horné Ladce 22).

Poľnohospodársky súpis

Poľnohospodársky cenzus pripravil Štatistický úrad Slovenskej republiky. Bola to súčasť programu štátnych štatistických zisťovaní. Akcia vyplývala z potreby získať komplexné informácie o stave poľnohospodárstva na Slovensku pre potreby národných i medzinárodných inštitúcií. Slovensko

---

ako kandidátska krajina pre vstup do Európskej únie sa zaviazalo vykonať toto zisťovanie.

Poľnohospodársky súpis sa uskutočnil v Ladcoch v dňoch od 1. novembra do 3. decembra 2001. Celú akciu realizovali na to určení sčítací komisári, ktorí sa zodpovedali okresným orgánom. Akciu ukončili včas, písomnosti odovzdali na patričné miesta.

Pre obec nijaké sumáre nezostali, pretože konečné sčítanie sa vykonávalo v centrálnom počítači.

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO A OBECNÝ ÚRAD

V roku 2001 nenastali nijaké zmeny v zložení obecného zastupiteľstva. Poslanci zasadali podľa plánu a na mimoriadnom zasadaní. Riešili problémy z oblasti hospodárenia, finančného rozpočtu, sociálnej, kultúrnej a školskej oblasti, otázky životného prostredia a výstavby obce atď.

V nasledujúcom prehľade som vybral najdôležitejšie otázky z jednotlivých zasadaní, ktoré poslanci prerokovali a prijali k nim opatrenia.

Zameranie a výsledky rokovaní jednotlivých zasadaní

Na zasadaní **1. februára 2001** schválili plán zasadaní obecného zastupiteľstva, doplnili komisiu verejného poriadku o novú členku Ľ. Porubčanovú.

Vzhľadom na to, že sa opäť zvýšili náklady na odvoz pevného domového odpadu, poslanci schválili zvýšenie poplatku na jednu osobu a mesiac na 18 Sk, za podnikateľský subjekt na 40 Sk. I tak tieto poplatky pokrývali iba 50% celkových nákladov, ktoré s odpadom má obec.

Na tomto zasadaní vylúčili z priamej finančnej pomoci politickej strany a hnutia. Pre organizácie a spolky platí zásada osobitného posudzovania.

V ďalšom rokovaní schválili záverečný účet obce za rok 2000, príspevok 20 tisíc Sk na vozidlo zdravotníckej pomoci a odpredaj starej požiarnej zbrojnice.

Schválili prenajatie kaviarne v dome kultúry na otvorenie stálej prevádzky kaviarne a na príležitostné spoločenské podujatia. Prenajímateľkou sa stala Zuzana Hudecová.

Na zasadaní 1. februára prerokovali správu starostu o podanej žalobe na obec Ladce firmou Lafarge Betón, s.r.o. a občanom Jozefom Jesenským. O tom sa zmieňujem podrobnejšie v ďalších častiach tejto kroniky.

Na zasadaní **8. marca 2001** schválili zvýšenie platu hlavnej kontrolórky obce, odpredaj bytu nad poštou Petrovi Pilnému a stanovili sumu za odpredaj starej požiarnej zbrojnice Ing. Michalovi Staňovi na 210 000 Sk a výšku nájomného za kaviareň v dome kultúry na 8 000 Sk mesačne. Zvýšili sa i poplatky za vyhlásenie v miestnom rozhlase a poplatky za podnikanie (prenájom) v obci.

Poslanci súhlasili s preložením autobusovej zastávky v Tunežiciach do priestoru po asanovanom dome.

Dňa 21. februára 2001 zasadala Rada obrany okresu Ilava. Zástupcovia civilnej obrany a Vojenskej správy okresu apelovali na starostov a primátorov okresu zúčastnených na zasadaní, aby zvýšili pozornosť na prípravu a prevenciu všetkých zložíek, ktoré by pôsobili pri zabezpečovaní činností v prípade výnimočných udalostí a živelných pohrôm. Obec Ladce spadá pre svoju nízku polohu voči rieke Váh do zátopovej vlny v prípade pretrhnutia hrádze vodných diel na Váhu. V takomto prípade by bolo treba organizovať včasnú a rýchlu evakuáciu občanov. Pre túto činnosť vypracovali plány a zostavili štáby, ktoré by túto činnosť organizovali. (Na inom mieste uvádzam nové zloženie štábu CO v Ladcoch).

Na zasadaní obecného zastupiteľstva v **apríli 2001** poslanci vyhovelí žiadosti organizácie Slovenského rybárskeho zväzu o pridelenie staršieho domu v susedstve Materskej školy za symbolické ročné nájomné 10 Sk.

Prvej stavebnej sporiteľni schválili prenájom miestnosti v kultúrnom dome na poskytovanie poradenskej činnosti – nájomné 50 Sk na hodinu. Rovnako schválili prenájom suterénnych priestorov KD na sklad pre Ing. Jozefa Faturíka – 20 000 Sk za rok. Zastupiteľstvo doporučilo vyhovieť žiadosti I. Zbítovej na odkúpenie budovy bývalej školy v Tunežiciach.

Ďalej sa poslanci zaoberali otázkou dostavby rozostavanej budovy obchodu v Horných Ladcoch z hľadiska využitia prostriedkov štátneho fondu bývania na vybudovanie garsoniek. Rovnako sa zaoberali myšlienkou využitia pozemkov za bývalým zdravotným strediskom na výstavbu radových rodinných domov.

Starosta informoval poslancov o zrušení – ukončení činnosti klubu Relax pri obecnej knižnici. Príčinou zrušenia bolo nenaplnenie podnikateľských zámerov vo vypožičiavaní videokaziet, ktorý mal umožniť samofinancovanie knižnice.

Hlavná kontrolórka obce Ing. Kalusová vo svojej správe konštatovala, že nárast cien elektrickej energie, plynu a poplatkov za vodné a stočné začína citelne zaťažovať obecný rozpočet a spôsobuje doteraz nebývalé napätie v obecných financiách.

Na **májovom zasadaní** na návrh poslancov z Tunežíc schválilo zastupiteľstvo predaj budovy bývalej školy v Tunežiciach za cenu podľa znaleckého posudku.

Lubomíru Porubčanovú schválili za prísediacu Okresného súdu v Trenčíne.

Na tomto zasadaní schválili predaj bytov v bytových domoch č. 139 a č. 141, ktoré sú doteraz vo vlastníctve obce.

Dňa **14. júna 2001** obecné zastupiteľstvo schválilo žiadosť TJ Tatran Tunežice o finančný príspevok (12 000 Sk) na zabezpečenie osláv pri príležitosti vzniku telovýchovnej jednoty v Tunežiciach pred 50 rokmi.

Poslanci jednomyseľne schválili nákup vozidla Unikom 30 zo ZŤS Dubnica nad Váhom s 50%-nou zľavou. Finančné prostriedky na jeho zakúpenie získala obec odsunom štvrtročnej splátky pôžičky v Prvej komunálnej banke.

Starosta informoval poslancov, že obec vlastní 45,5 hektára lesov. Tieto lesy získala obec už v roku 1988 od Považskej cementárne prevodom. Je to bukový a dubový les na Butkove na parcelách č. 1896/1, 1897 a 1898/2. Obec Ladce tieto lesy prenajala štátnym lesom za ročný poplatok 5 614 Sk, ktoré s nimi hospodária v zmysle zákona o lesoch.

Mimoriadne zasadanie bolo 20. júna 2001. Jeho úlohou bolo posúdiť a schváliť žiadosť o zavedenie tzv. superlinky v Prvej komunálnej banke. Tento nový projekt banky slúži na preklopenie krátkodobých finančných potrieb obce. Poslanci so zavedením superlinky súhlasili.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo **9. augusta 2001** najmä k otázkam životného prostredia v súvislosti s Považskou cementárňou, a.s.. Zasadanie sa začalo exkurziou v cementárni, kde poslancov Ing. Ivánka, pracovník pre životné prostredie v továrni, informoval o zámere cementárne spaľovať v rotačnej peci mäsokostnú múčku a tuky. (Podrobnosti sú v časti zápisu obecnej kroniky „Považská cementáreň“).

Na samotnom augustovom zasadaní schválili poplatok za používanie vozidla Multicar, odpredaj dvoch pozemkov pod prefabrikované garáže a zmenu v komisii pre údržbu obce: Františka Markuša za Juraja Stacha (odšťahoval sa).

Zasadanie **6. septembra 2001** sa konalo v miestnej časti **Tunežice**. Na zasadaní schválili do komisie pre školstvo, kultúru a šport Petra Marguša ako nového člena. Súčasne prerokovali otázku dychovej hudby, s ktorou sa dohodla komisia o koncertovaní zdarma na podujatiach: po polnoci 1. januára, na výročie oslobodenia obce, na oslavách SNP a na podujatí Koyšove Ladce. Obec zabezpečí postupnú opravu dychových nástrojov.

Poslanci schválili odpredaj pozemku 1903/1 Petrovi Šimonovi za cenu 56 Sk za 1 m². Poslanci zamietli návrh na kúpu zametacej nadstavby na vozidlo Multicar (pre jeho vysokú cenu).

Ďalší program zasadania bol venovaný otázkam a problémom v miestnej časti Tunežice. Na otázky prítomných občanov odpovedal starosta obce a poslanci.

Na zasadaní obecného zastupiteľstva **12. októbra 2001** prerokovali poslanci niektoré finančné a majetkové otázky, schválili odpredaj pozemku 1543 Jozefovi Češkovi a manželke v Tunežiciach.

Poslanci sa jednomyseľne prihlásili k výzve poslancov Obecného zastupiteľstva v Lysej pod Makytou, ktorá požadovala zachovanie činnosti infekčného oddelenia v Nemocnici v Považskej Bystrici.

Obecné zastupiteľstvo súhlasilo so Všeobecne záväzným nariadením obce o podmienkach predaja výrobkov a poskytovaní služieb na trhovách miestach v obci Ladce. Nariadenie zverejnili na vývesných tabuliach v obci.

V ďalšom bode boli poslanci oboznámení s branno-bezpečnostnou situáciou v obci Ladce a o činnosti v prípade ohrozenia obyvateľstva živelnou pohromou alebo teroristickým útokom na vodné diela na Váhu, či jadrové elektrárne. Schválili zloženie štábu CO a jednotiek civilnej obrany (uvádzam ďalej) a konštatovali, že materiálne zabezpečenie CO je zanedbané a úplne nedostatočné.

Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch na svojom zasadaní **15. novembra 2001** sa konalo za prítomnosti riaditeľa Považskej cementárne Ing. Martauza a Ing. Ivánku, ktorí opäť oboznámili poslancov s projektom spaľovania mäsokostných múčok a živočíšnych tukov v rotačnej peci cementárne. Skúšobný proces spaľovania premietli poslancom na videozázname. Komplexné meranie emisií vykonala firma OČOT Trenčín. Meranie robili dva týždne. Všetky merané hodnoty boli v norme. Na zasadaní odznel zo strany zástupcov cementárne prísľub, že do konca roku 2003 bude na komíne

---

nainštalované komplexné meranie a výsledky budú zverejňované nepretržite na svetelnej tabuli. Toto vystúpenie zástupcov cementárne malo rozptýliť pochybnosti občanov a rozširovanie rôznych fám.

V ďalšom rokovaní poslanci vyslovili súhlas so Všeobecne záväzným nariadením o dani z nehnuteľností, ktoré zostáva pre rok 2002 nezmenené.

Poslanci prerokovali koncept návrhu Všeobecne záväzného nariadenia o odpadoch v súvislosti s novým zákonom o odpadoch (podrobnosti v časti „Životné prostredie“).

Jednomyseľne bola schválená investícia – plynifikácia Bottovej ulice (za železnicou v Tunežiciach). Situácia sa zlepšila a investícia zlacnela po tom, ako Doprastav prejavil záujem plynifikovať kameňolom v Tunežiciach. Súhlasili so združením prostriedkov – náklad obce pôjde pod 1 milión korún.

Poslanci prerokovali a schválili výzvu vláde SR, s ktorou sa na ňu obrátilo Združenie ZMOS Jaslovské Bohunice. Obsahom výzvy bola požiadavka, aby obce mali podiel na privatizácii energetických rozvodov štátu.

Dňa **13. decembra 2001** obecné zastupiteľstvo prerokovalo významné Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch (podrobnejšie v kapitole „Životné prostredie“). Vychádzalo zo zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a bude platiť od 1. januára 2002.

Obecné zastupiteľstvo súhlasilo s prevodom Vodární a kanalizácií zo štátu na obec prevodom bez náhrady. Súhlasilo aj s prevzatím príslušného počtu akcií tohto podniku.

Poslanci prerokovali zákon 453/2001 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o obecnom zriadení. Podľa neho sa zmenilo funkčné obdobie hlavného kontrolóra obce na 6 rokov a kontrolór sa stáva zamestnancom obce. Z toho dôvodu museli znova kontrolóra voliť. Opäť zvolili Ing. Danielu Kalusovú.

Na záver rokovania v decembri 2001 schválili rozpočet na rok 2002. Na základe pripomienok poslancov urobili niektoré zmeny. Do rozpočtu sa dostalo odškodnenie občanov, ktorí trpeli nadrozmernou prepravou na ulici M. Kukučina počas výstavby diaľnice čiastkou 40 tisíc korún. Pre rok 2002 zvýšili príspevok pre TJ Tatran Ladce o 50 000 Sk a pre Tatran Tunežice o 10 000 Sk.

Napriek tomu, že rozpočet bol schválený, v ďalších dňoch sa robili ďalšie zmeny zo strany Ministerstva financií SR, ktoré menia štruktúru rozpočtu a spôsob nakladania s jednotlivými kapitolami. Tieto nejasnosti budú v blízkej budúcnosti brzdiť prípravu projektov a nakoniec i realizáciu niektorých akcií v obci.

Zloženie obecného zastupiteľstva a komisií

Starosta obce: Ing. arch. Ján **Remo**

Zástupca starostu: Juraj **Letko**

Poslanci:

Milan Bajza, Daniela Cahelová, Jozef Daňo, Jozef Fatura, Jozef Chovanec, Marián Justh, Mgr. Gabriela Košťaliková, František Kováč, Miroslav Kvasnica, Milan Kukuliaš, Juraj Letko, Peter Pilný.

Komisie obecného zastupiteľstva:

Sociálno-bytová a zdravotná:

Mgr. Gabriela Košťaliková, predsedkyňa

Anna Kacinová, Mária Koyšová, Margita Kantoríková

Stavebná, životného prostredia, územného plánovania

Jozef Chovanec, predseda

Ing. Ľudovít Slávik, Jozef Peterka, Milan Rafaj

Kultúry, športu, školstva:

Marián Justh, predseda

Ľubomíra Porubčanová, Branislav Lipták, Miroslav Remo, Peter Marguš

Finančná, obchodu a služieb:

Jozef Daňo, predseda

Alena Černotová, Margita Miklošiová, Juraj Letko, Ing. Miroslav Daňo

Ochrany verejného poriadku:

Milan Bajza, predseda

Ľubomíra Porubčanová, Daniela Cahelová, Miroslav Kvasnica, Milan Kukuliaš, Bohumil Ištvánik

Údržby obce:

Jozef Fatura, predseda

Rudolf Fedor, František Markuš

Osobitná komisia pre časť Tunežice:

Peter Pilný, predseda

Zuzana Miháliková, František Letko, Miroslav Kvasnica, František Kováč

Hlavný **kontrolór obce:**

Ing. Daniela Kalusová

Štáb civilnej obrany

Schválený na zasadaní obecného zastupiteľstva 12. októbra 2001.

Náčelník štábu: Ing. arch. Ján Remo

Zástupca náčelníka štábu: Juraj Letko

Členovia štábu: Ing. Jozef Mikušinec, Milan Bajza, Miroslav Kvasnica, Jozef Fatura, Július Šedík, Mgr. Gabriela Košťaliková, Ján Turzík, Ladislav Nagy

Poriadková jednotka:

Milan Bajza, veliteľ

Marián Justh, Milan Kukuliaš, Miroslav Kvasnica, Bohumil Ištvánik, Miroslav Záhradník

---

Vyslobodzovacia jednotka:

Jozef Fatura, veliteľ

Jozef Suchár, Milan Kuman, Miroslav Kurtiš, František Markuš, Emil Kandráč

Spojovacia jednotka:

Ján Turzík, veliteľ

Ján Kvasnica, Milan Čechuty, Martin Rolín, Milan Habánek

Požiarňa jednotka:

Štefan Kuman, veliteľ

Igor Kalus, Marián Markuš, Jozef Binka, Viliam Petrík, Branislav Král, Juraj Petrík

Zdravotnícka jednotka:

Mgr. Gabriela Košťaliková, veliteľka

MUDr. Jarmila Martináková, Anna Ištvániková, Júlia Belianová, Anna Mazúrová

Referenti obecného úradu

Stav v roku 2001:

- sekretariát, podateľňa, matrika
Ľubomíra **Porubčanová**
- oddelenie finančné a mzdové
Alena **Černotová**
- správa poplatkov a dane z nehnuteľností
Alena **Suchárová**
- bytové hospodárstvo
Margita **Miklošiová**
- evidencia obyvateľstva, sociálne otázky, evidencia vojakov v zálohe
Anna **Kacinová**
- správa cintorínov, ochrana životného prostredia, civilná obrana obyvateľstva, archív
Ľubica **Šedíková**

Pri Obecnom úrade bola zriadená pracovná skupina pre údržbu obce a jej zariadení. Pracovnú skupinu tvorili trvale zamestnaní a zamestnanci z dlhodobu nezamestnaných občanov v rámci verejnoprospešných prác.

Prehľad niektorých aktivít

V jarných mesiacoch sa podarilo pre obec za výhodných podmienok získať voľné priestory v kotolni Okresného stavebného a bytového družstva. Stavebnými úpravami sa vytvorili vhodné priestory pre novú požiarňu zbrojnicu ako náhradu za starú – odpredanú budovu.

Za pomoci Považskej cementárne a Poľnohospodárskeho družstva v Košeci sa na sídlisku Záhradná ulica vybudoval spojovací chodník v dĺžke 45 metrov.

Z obecného úradu vyšla iniciatíva k vybudovaniu priechodu cez železniciu, čo uvádzam v časti „Železničná stanica“.

Na ceste okolo cintorína sa položil asfaltový koberec. Cestu podľa pôvodného sľubu realizoval Doprastav.

Všetky tieto akcie sa vykonali bez finančného nákladu obce vďaka dobrým vzťahom medzi obecným úradom a Považskou cementárňou, PD Košeca a ďalšími partnermi.

Okrem týchto náročných stavieb sa robili v obci menej finančne nákladné, najmä údržbárske práce na úpravu zelene pri kultúrnom dome a inde, ktorú robila firma Intersad ako náhradnú výsadbu za zničenú zeleň pri výstavbe diaľnice (finančne hradila Slovenská správa ciest).

Veľa drobnej a užitočnej práce sa vykonalo pri údržbe chodníkov v Tunežiciach a Horných Ladkoch. V spolupráci s Považskou cementárňou vyčistili Lúčkovský potok na úseku popri ceste do Horných Ladiec.

Systematické kosenie trávnatých porastov v obci – na verejných priestranstvách - prispelo značne k lepšiemu, estetickému vzhľadu obce a cintorínov.

Významným pomocníkom pri týchto prácach sa stali mechanizmy, ktoré obec za posledné roky kúpila – osobitne v roku 2001 kúpené vozidlo Unikom.

V roku 2001 kúpili aj novú ústredňu miestneho rozhlasu. Je to moderný typ, ktorý značne zlepšil počuteľnosť a spoľahlivosť vysielania rozhlasu.

V oboch budovách obecného úradu nainštalovali estetický informačný systém tabúľ s použitím grafiky v heraldických znakoch a farbách obce.

V roku 2001 v obci dokončili rozmiestnenie tabúľ dopravného značenia.

Rok 2001 bol významný aj tým, že bol posledným rokom splácania dlhu obce. Splácanie značne ovplyvňovalo rozvoj takých akcií, ktoré by prospeli modernizácii, životnému prostrediu a vzhľadu obce.

VÝBER DANÍ

Výber daní z nehnuteľností v obci Ladce za rok 2001 možno pokladať za dobrý. Spolu zaplatili jednotlivci a inštitúcie na tejto dani 1 557 830 korún. Nedoplatok na konci roka nebol ani celých 20 tisíc Sk.

Daň z pozemkov bola vyrúbená na pôdu vo výmere 12 miliónov m² vo výške 534 473 Sk. Daňovníci zaplatili 530 868 Sk. V tejto položke bolo zahrnutých 3 700 tisíc m² ornej pôdy (161 000 Sk), 276 tisíc m² záhrad (37 000 Sk), lesné pozemky vo výmere 3 milióny 600 tisíc m² (44 000 Sk). Podobne sa daň vyrúbila na trvalé trávnaté porasty, zastavané plochy, stavebné pozemky a ďalšie.

V skupine **daň zo stavieb** zaplatili občania a organizácie za bytové domy 112 000 Sk, za stavby poľnohospodárskej prvovýroby 17 000 Sk, za 26 rekreačných chát 17 000 Sk, za 217 samostatne stojacich garáží 28 500 Sk, za priemyselné stavby 402 tisíc Sk atď. Celkom za 957 stavieb vyrúbili 1 029 762 Sk a vybrali 1 017 106 korún.

V kategórii **daň z bytov** sa daň vzťahovala na 171 bytov, nebytové priestory a spoločné zariadenia bytového domu. Predpis i výber bol v roku 2001 približne 10 000 Sk.

Rekapitulácia vyzerá takto:

Predpis dane v roku 2001 celkom	1 574 179 Sk
Predpis nedoplatkov	52 915 Sk
Zaplatená daňová povinnosť	1 557 830 Sk
Zaplatené na nedoplatkoch	19 272 Sk
Poskytnuté úľavy	9 844 Sk

ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

Organizačné členenie

Organizačné členenie Zboru pre občianske záležitosti pri Obecnom úrade v Ladkoch sa oproti roku 2000 veľmi nezmenilo. Na čele bolo vedenie:

Anna **Peterková**, vedúca ZPOZ-u

Mária Liptáková, Irena Gajdošíková, Ľubomíra Porubčanová

Matrikárka: Ľubomíra Porubčanová

Sobášiaci: Ing. arch. Ján Remo

Juraj Letko

Marián Justh

Rečník smútočných obradov: Peter Vacula

Pamätná kniha: Irena Gajdošíková

Hudba: Peter Lachký, Juraj Zimprich

Foto a video: Miroslav Remo

Recitátori: Anna Peterková

Daniela Hudecová

Anna Kováčiková

Príhovory: Anna Kováčiková

Spev: Mária Liptáková (vedúca speváckej skupiny)

Daniela Hudecová, Anna Peterková, Emília Habánková, Viera Filačová, Rozália Mužíková, Júlia Belianová, Júlia Saksová, Anna Kováčiková, Elena Lachká

Podujatia v roku 2001

ZPOZ v Ladkoch **priamo organizoval** alebo sa podieľal na podujatiach, ktoré patrili k významným kultúrno-spoločenským udalostiam v obci počas roka 2001.

Životné jubileá občanov – 80-te výročie narodenia si pripomenulo 14 občanov, z ktorých časť sa oslavy zúčastnila priamo v obradnej miestnosti

---

obecného úradu, väčšinu navštívili aktivisti ZPOZ-u doma s blahoželaním, kvetmi a darčekom. Obdobne sa oslavovali aj strieborné, zlaté a jeden diamantový sobáš (25., 50. a 60. výročie).

Vo vzťahu **ku školám** to bolo slávnostné odovzdanie výučných listov učňom končiacim návštevu Odborného učilišťa. V septembri pripravila obec (ZPOZ) privítanie prvákov v Základnej škole. Starosta obce ich obdaroval knižkami.

Veľmi významné bolo stretnutie starostu obce so žiakmi Základnej školy a Odborného učilišťa, ktorí v nejakom odbore úspešne reprezentovali školu a obec na okresnej, krajskej, celoslovenskej i medzinárodnej úrovni.

Zo Základnej školy to boli títo žiaci:

Marián Grman, Simona Svádová, Zuzana Sláviková, Danka Chovancová, Martin Faturík, Ivana Habánková, Silvia Hatoková, Pavol Koyš, Peter Martinka, Danka Peterková, Petra Kvocerová, Ivana Vráblová, Jozef Škuta, Lukáš Ciho, Boris Štefula.

Z Odborného učilišťa:

Lýdia Reháková, Michal Blaho, Albert Kapúň, Jiří Smolík, Martina Cepková, Soňa Fagulcová (všetci získali 1. miesta vo svojom odbore v celoštátnej súťaži odbornej zručnosti odborných učilíšť).

Lucia Holečková, Jozef Facuna, Ľubomír Berky, Miroslav Haľama, Miroslav Páleš, Daniel Križan, Andrej Schumichrast (všetci za vynikajúcu reprezentáciu v športe na celoslovenských súťažiach a na paraolympijských hrách na Aljaške).

Významný podiel mal ZPOZ pri organizovaní najvýznamnejšej kultúrno-spoločenskej akcie **Koyšove Ladce**, pri príprave a realizácii **Dňa matiek**, Privítanie roka 2001.

Dňa 26. októbra v kultúrnom dome organizoval ZPOZ tradičné podujatie **stretnutie s občanmi**, ktorí prekročili vek sedemdesiat rokov. V príjemnom prostredí zhliadli kultúrny program, vypočuli si prejav starostu a posedeli pri dychovej hudbe. Obecný úrad všetkých obdaroval vianočnou kolekciou.

Dňa 7. decembra 2001 v obradnej miestnosti obecného úradu privítali **nových občanov** Ladiec – deti narodené v roku 2001 (a niektoré z konca roka 2000). V rámci slávnosti sa k rodičom prihovril starosta obce, vystúpili žiaci Materskej školy a účinkovala spevácka skupina žien. Rodičia sa zapísali do pamätnej knihy a dostali darčeky – fotoalbumy.

Zbor pre občianske záležitosti okrem uvedených akcií účinkoval a pripravoval podľa požiadania občianske **sobáše** a občianske **pohreby**.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Celkové zameranie

V roku 2001 sa v obci urobili ďalšie kroky na zlepšenie životného prostredia. Bol to aj rok otázok a obáv zo strany občanov voči cementárni, jej aktivitám v oblasti spaľovania niektorých látok.

Viac ako storočný problém ovzdušia v Ladcoch a okolí zo strany cementárne v kladnom slova zmysle pokročil, ako o tom píšem v kapitole „Považská cementáreň, a.s.“.

Obecný úrad využíval v plnej miere jestvujúce mechanizmy a ľudský potenciál na zlepšovanie estetického vzhľadu obce, najmä zelene, chodníkov a iných verejných priestranstiev.

Primárnou otázkou aj v roku 2001 bol pevný domový odpad, jeho zber, odvoz a uskladňovanie. Obecný úrad prijal k tomu Všeobecne záväzné nariadenie, ktoré začne platiť od roku 2002.

Koniec roka 2001 poznamenalo nebývalé množstvo snehu, s ktorým sa pracovníci obecného úradu i za pomoci iných organizácií vyrovnali. Ich obetavá práca sa prejavila na schodnosti ciest, ktoré upravili na únosnú mieru. Bolo to odhŕňanie snehu, odvoz a posypové práce.

Pevný domový odpad

V prvej časti roku 2001 sa urobila nová evidencia smetných nádob. Občania si označili nálepkami všetky smetné nádoby, ktoré si chceli dať vyvážať. Nádoby pri rodinných domoch dostali zelenú nálepku (vývoz 2 x do mesiaca), v bytovkách červenú nálepku (vývoz každý týždeň).

V decembri 2001 prijalo obecné zastupiteľstvo **Všeobecne záväzné nariadenie č. 3** o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi.

Účelom bolo upraviť práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov, pri nakladaní s odpadmi na území obce a tak prispieť k tvorbe a ochrane podmienok na zdravý spôsob života a práce obyvateľov a súčasne právne upraviť spôsob zabezpečenia verejnoprospešných služieb vo vzťahu k nakladaniu s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Týmto nariadením sa upravili podrobnosti o zbere a preprave komunálnych odpadov, o spôsobe separovania jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o mieste určenom na zneškodňovanie odpadov, poplatku za zber a likvidáciu.

V nariadení ďalej vysvetľovali jednotlivé pojmy - komunálny odpad, drobný stavebný odpad, objemový odpad. Ďalej sa stanovovalo, že všetci pôvodcovia komunálnych odpadov – obyvatelia obce sú povinní stať sa účastníkom obecného systému zberu komunálnych odpadov.

Vo všeobecných pravidlách nakladania s odpadmi sa určuje povinnosť používať nádoby zodpovedajúce systému zberu v Ladcoch. Ďalej počet smetných 110 litrových nádob pre rodinné domy, bytové domy a podnikateľov.

Odpady sa odvážali a podľa ustanovenia záväzného nariadenia aj sa budú odvážať na skládku odpadu v Dubnici nad Váhom – Luštek.

Osobitná časť sa venuje otázke spracovania a vytriedenia nebezpečných odpadov. Súčasne sa určil počet zberov pri jednotlivých položkách.

Vo Všeobecnom záväznom nariadení sa hovorí aj o systéme zberu objemného odpadu, povinnostiach majiteľov rekreačných chat v tejto oblasti.

Obec Ladce určilo na zhodnocovanie zelenej organickej hmoty, ktorá vzniká na území obce, zariadenie na zhodnocovanie odpadov – kompostáreň na záhrade domu č. 226 (pri cintoríne).

Stanovili, že splatnosť poplatkov za odvoz bude vždy k 30. 6. a 31. 12. bežného roka. Cena za osobu a mesiac je 20 Sk, u podnikateľov 40 Sk.

Obecné zastupiteľstvo takto urobilo ďalší krok k tomu, aby občania pochopili a disciplinovane dodržiavali toto, pre životné prostredie tak dôležité opatrenie.

Zeleň v obci

Obecný úrad v Ladcoch na podnet Základnej školy v Ladcoch požiadal Okresný úrad v Ilave o povolenie vyrúbať 10 topoľov pri ZŠ. Tieto dreviny koreňovým systémom narúšali spevnenie Slatinského potoka, rástli v blízkosti plynového potrubia, čím ohrozili bezpečnosť. Vo veternom počasí lámajúce sa konáre krehkých topoľov ohrozovali deti i občanov. V priebehu roka vysadili v týchto priestoroch ihličnany.

Ďalšia výsadba zelene sa realizovala v častiach Záhradná ulica, kultúrny dom a na križovatke. Výsadbu dala urobiť Slovenská správa ciest ako kompenzáciu za zničenú zeleň (stromy) pri stavbe diaľnice v predchádzajúcich rokoch.

Aj v roku 2001 zostala nevyriešená otázka ladčianskeho **parku**, jeho rekonštrukcie.

Stav ovzdušia v roku 2001

Najväčší vplyv na ovzdušie v Ladcoch a okolí má výrobný proces v Považskej cementárni, a.s.. V roku 2001 vypustili do ovzdušia z jednotlivých výrobných zariadení a kotolne 62,5 tony tuhých znečisťujúcich látok a 1 767 ton plyných znečisťujúcich látok. Za tieto do Štátneho fondu životného prostredia zaplatili 1 755 800 Sk.

Oproti roku 2000 dosiahli štvornásobné zníženie vypúšťania tuhých látok, pretože uviedli do prevádzky nový elektroodlučovač za chladičom slinky. Koncentrácie tuhých a technologických výduchov sa pohybovali od 0,8 mg/m³ do 43 mg/m³, pričom zákonný limit bol 50 mg/m³.

O 70 ton znížili emisie SO₂ tým, že komplexne rekonštruovali kotolňu na spaľovanie plynu namiesto mazutu.

Zákon č. 309/1999 Zb. o ovzduší stanovil, že na 1 tonu vyrobeného slinky je možné vypustiť do ovzdušia 1,5 kg prachu. Považská cementáreň v roku 2001 vypustila iba 0,12 kg prachu na 1 tonu slinky.

Vodné hospodárstvo v Považskej cementárni je riadené v rámci platných noriem. Odpadové vody, ktoré vznikali v prevádzke, čistili v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd, z ktorej ich vypúšťali do Lúčkovského potoka. V roku 2001 vypustili 172 500 m³ vôd s priemerným znečistením BSK₅ 6 mg/l, pričom norma bola 20 mg/l.

Odpadové hospodárstvo prešlo viacerými zmenami, najmä spaľovaním niektorých odpadov, ktoré by inak zaťažovali prírodu na Slovensku. V roku 2001 spálili v rotačnej peci 3 740 ton gumového odpadu, materiály z kafilérie v Nitre (podrobnejšie v časti „Považská cementáreň“).

Ostatné vlastné odpady likvidujú v špeciálnych skládkach a na skládke Luštek v Dubnici nad Váhom. Sem odvážajú aj stavebnú suť (2 500 ton v roku 2001).

VOĽBY DO ZASTUPITEĽSTVA SAMOSPRÁVNEHO KRAJA TRENČÍN

Organizácia volieb v obci

Voľby sa uskutočnili 1. decembra 2001 v čase od 7.00 do 22.00 hodiny. V Ilavskom okrese volili oprávnení voliči 5 poslancov do krajského zastupiteľstva a osobitne predsedu. Občania si mali možnosť vybrať zo 45 navrhnutých kandidátov z rôznych politických strán a koalícií vytvorených na tento účel.

Voľby v Ladcoch sa, ako obvykle, konali v **troch okrskoch**. Volebný okrsk č. 1 mal volebnú miestnosť v kultúrnom dome (Záhradná ulica, Cementárska ulica a celé Horné Ladce). Volebný okrsk č. 2 mal volebnú miestnosť v Základnej škole (ulica Hviezdoslavova, Ľ. Štúra, J. Kollára, M. Kukučina, Vážska a ulica P. Koyša). Občania časti Tunežice volili v okrsku č. 3 v Osvetovej besede Tunežice.

Smernice o voľbách a oznámenie o čase a spôsobe voľby dostali občania v stanovenom čase – do 6. novembra 2001.

Hlasovací lístok upravovali voliči tak, ako to bolo v ostatných voľbách. Zakrúžkovali poradové číslo kandidáta, ktorého si vybrali. V našom prípade mohli zakrúžkovať päť poslancov (kandidátov) a jedného kandidáta na predsedu. Zoznam kandidátov bol včas vyvesený na úradných tabuliach obecného úradu - už začiatkom novembra.

V okrskoch riadili voľby **okrskové komisie** zložené zo zástupcov politických strán a hnutí.

Komisie:

Okrsk č. 1:

Rudolf Galanský, predseda

Alena Černotová, zapisovateľka

Emil Záhradník, Dušan Hošták, Mária Bednáriková, Zdenka Hriadelová,

Elena Kvasnicová, Tatiana Adamičková, Mária Vychopeňová

Okrsk č. 2:

Ľubica Záhradníková, predsedkyňa

Anna Kacinová, zapisovateľka
Peter Galko, Ľubica Šedíková, Ing. Jana Chlebová, Erika Daňová, Peter Černuška, Mária Bašková

Okrskok č. 3:
Ján Turzík, predseda
Margita Miklošiová, zapisovateľka
Jozef Prekop, Emil Remo, Jozef Daňo, Jozef Galko

Výsledky volieb

Voľby poslancov a predsedu Trenčianskeho kraja poznamenala nízka účasť voličov. V kraji sa na voľbách zúčastnilo 21,55% oprávnených voličov a v **Ladcoch** iba **18,8%**.

Vo voľbe predsedu sa nerozhodlo: kandidát HZDS-ĽS Štefan Štefanec získal 42 867 hlasov (44,4%) a kandidátka za DS, KDH, SDKÚ 18 388 hlasov (19,7%). Obaja postúpili do druhého kola. Všetci poslanci v kraji – v počte 45 boli za Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana. Z Ilavského obvodu to boli:

MUDr. Marián **Brídik**
Ing. Anna **Chalúpková**
Ing. Peter **Antoš**
Ing. Róbert **Rafaj**
Anton **Múdry**

V Ladcoch v jednotlivých okrskoch boli takéto výsledky volieb:

Vo volebnom okrsku č. 1 bol počet oprávnených voličov 933, na voľbách sa zúčastnilo 160 občanov (15,2%). Najviac hlasov dostal Mgr. Dušan Saksa – 55.

V okrsku č. 2 zo 717 oprávnených voličov prišlo k volebnej urne iba 156 občanov, čo bolo 21,7%. Najviac hlasov – 66 dostal Ing. Róbert Rafaj.

V okrsku č. 3 (Tunežice) bol počet oprávnených voličov 363, k voľbám prišlo 64 (17,6%). V tomto okrsku najviac hlasov dostal MUDr. Marián Brídik (29).

V celej obci počet oprávnených voličov bol 2 013. Na voľbách sa zúčastnilo 380 voličov, čo bolo spomínaných 18,8%.

Za jednotlivých kandidátov na poslancov hlasovali občania takto: MUDr. M. Brídik 137 hlasov, Ing. R. Rafaj – 129, Ing. Anna Chalúpková – 118, Ing. P. Antoš – 114, Anton Múdry – 102. Kandidáti z Ladiec Mgr. Dušan Saksa – 103, Bc. Jozef Švihel – 84 hlasov.

Vo voľbách **predsedu** samosprávneho kraja najväčšiu dôveru v Ladcoch dostal Ing. Štefan Štefanec – 186 hlasov, Dušan Saksa – 85, Anna Záborská – 37 hlasov. V rámci Trenčianskeho kraja zo 14 kandidátov na predsedu skončil kandidát z Ladiec Mgr. Saksa ôsmym – 2 455 hlasov.

Druhé kolo volieb

Druhé kolo volieb predsedu samosprávneho kraja sa v Trenčianskom kraji konalo 15. decembra 2001 v čase od 7.00 – 22.00 hodiny.

V Ladcoch boli opäť tri okrsky s volebnými okrskami a volebnými miestnosťami ako v prvom kole. Občania volili medzi dvoma kandidátmi, ktorí dostali v prvom kole najviac hlasov:

Ing. Štefan Štefanec (HZDS-L'S)

MUDr. Anna Záborská (DS-KDH-SDKÚ).

Vo volebnom okrsku č. 1 prišlo z 932 oprávnených voličov voliť 112. Z toho 87 dostal Š. Štefanec a 25 Anna Záborská.

Vo volebnom okrsku č. 2 zapísali 719 voličov, z toho iba 109 odovzdalo platné volebné lístky. Tu dostal Š. Štefanec 87 hlasov, A. Záborská 22 hlasov.

Volebný okrskok č. 3 mal zapísaných 364 voličov, k voľbám prišlo 65. Za Š. Štefanca bolo 57 a 7 za A. Záborskú.

Celkom v Ladcoch z 2015 oprávnených voličov k voľbám predsedu samosprávneho kraja – v druhom kole prišlo 265 voličov, čo bolo iba 13%. Ing. Š. **Štefanec** dostal 231 hlasov a MUDr. Anna Záborská 54 hlasov.

V Trenčianskom kraji volilo Ing. Štefana **Štefanca** (HZDS-L'S) 51 052 voličov a MUDr. Annu Záborskú (DS-KDH-SDKÚ) 24 102 voličov. Účasť na voľbách v kraji bola tiež nízka – 16,2%.

Nízka účasť v prvom i druhom kole sa odôvodňovala najmä nezáujmom voličov, neznalosťou problematiky zapríčinenou nijakou propagáciou významu samosprávnych orgánov. Nezáujem iste spôsobila aj nedobrá ekonomická a sociálna situácia občanov.

OBCHOD A SLUŽBY V OBCI

Obchodná sieť a podniky poskytujúce služby občanom sa podstatne v tomto roku nerozšírili. Pribudla predajňa – stánok zeleniny. Pred hostincom Kopyto postavil vkusný stánok Tibor Lengyel. V zimnom období sa presťahoval do bývalej reštaurácie Kopyto. V tej istej miestnosti Tomáš Smrčko zrušil pekáreň i obchod s potravinami. Začiatkom roka zrušili aj predaj lacných odevov VERONIKA.

V novej prístavbe kultúrneho domu otvorili kaviareň (kde aj pôvodne kaviareň bola). Prevádzkovateľkou sa stala Zuzana Hudecová.

V roku 2001 bol stav **obchodnej siete a služieb** takýto:

Potraviny:

Potraviny – samoobsluha AMV

Samoobsluha R. Hofstädter

Samoobsluha a mäsiarstvo Klasik (Ing. Michal Staňo)

Jednota – potraviny Tunežice

Potraviny Jozef Daňo

Potraviny Horné Ladce (Andrea Shwandtnerová)

Pohostinstvá:

Kaviareň kultúrny dom (Zuzana Hudecová)

Bistro Veronika (V. Piatriková)
Hostinec Kopyto (M. Adamec)
Pohostinstvo OMEGA – Pod gaštanmi (Ema Šimonová)
Pohostinstvo CENTRIK (Viktor Lihocký)
Sabo – pohostinstvo (Peter Jesenský)
Pohostinstvo v Tunežiciach (Iveta Zbínová)

Ostatné predajne:

Drogéria (A. Zábojníková)
AGROBON (záhradnícka technika, záhradnícke potreby, zberňa TIPOS,
kľúčová služba – St. Bublavý)
LUX – textil (P. Riecky)
Textil – galantéria (Vl. Daňo)
Kvetinárstvo TINEA (Iveta Remšíková)
Novinový stánok (Miroslav Remo)
Predajňa lacného textilu (Ján Fabo)

Služby občanom:

Autodoprava (Št. Kútňy)
Autoopravovne: František Strážnický
Vladimír Hriančík
Kozmetika DENA (Denisa Gregorová)
Kaderníctvo – holičstvo (Gabriela Viskupová)
Drevovýroba: Škuta Jozef
Jendrol A.
Kameňosochárstvo (Anton Bialoň)
RETUX – kovovýroba (Ing. arch. M. Blažíček)
Palivex – obchod s palivami (Róbert Kvasnica)
TEMPO – MÓDA – veľkoobchod s textilom (Ing. R. Rafaj)
JAPEX (RNDr. Peter Janešík)
Nočný klub CICOLINA

V kultúrnom dome sa v priebehu roka konalo dovedna sedem trhov s predajom textilu, odevov a obuvi. Predajcami boli firmy z Partizánskeho a Považskej Bystrice.

V roku 2001 firma z Považskej Bystrice rozvážala jedenkrát do mesiaca propan-butanové nádoby.

Na tržnici sa i naďalej predávala zelenina, ovocie, ale i priemyselné zbožie, obilie a iný tovar.

ŠKOLSTVO

Materská škola

V školskom roku 2000/2001 navštevovalo Materskú školu v Ladcoch 70 detí. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa riadili Programom výchovnej práce, ktorý je záväzný pre všetky Materské školy. Zahŕňa telesnú

---

a prosociálnu výchovu, rozvíjanie poznania, matematické predstavy, jazykovú a hudobnú výchovu i výchovu literárnu a pracovnú.

Personálne obsadenie školy sa oproti predchádzajúcemu školskému roku takmer nezmenilo. Riaditeľkou školy bola **Irena Gajdošíková**. Ďalej tu pôsobili ako **učiteľky**: Anna Grmanová, Jana Pikáľková, Alena Svádová, Táňa Kukuliašová, Alena Kukučková a Irena Gajdošíková.

Pre školský rok 2001/2002 otvorili iba tri triedy pre 67 detí (napokon pre 64 detí). Podľa skupín: mladšie deti 20, stredná skupina 23, staršia skupina 21 detí.

V máji 2001 kolektív Materskej školy v Ladcoch pripravil a nainštaloval **Celookresnú výstavu učebných pomôcok** a výtvarných prác detí z Materských škôl okresu Ilava. Výstavu otvorili 14. mája 2001 za účasti zástupcov Okresného úradu – odboru školstva, starostu obce a všetkých riaditeľiek MŠ z okresu. Výstava bola úspešná, nápadité učebné pomôcky a práce detí všetci obdivovali.

Z množstva **akcií** v školskom roku spomeniem plavecký výcvik (30 detí), „Rozprávkový les“ pripravený s rodičmi a najmä učiteľkami MŠ, rôzne výlety, Medzinárodný deň detí, Dni športu a iné.

Aj v roku 2001 fungovala v škole práčovňa (dve pracovníčky), ktorá prala pre 13 školských zariadení, škôl a kultúrnych zariadení.

Hospodárska situácia školy, tak ako po predchádzajúce roky, nebola dobrá. Vďaka finančnej pomoci rodičov mali deti vždy dostatok pomôcok. Rôzne opravy a potrebné úpravy sa mohli vykonávať iba vďaka rôznym sponzorom a Obecnému úradu v Ladcoch. Okrem neho najviac pomohli podnikatelia R. Jendrol, RNDr. P. Janešík, S. Bublavý, Ing. R. Rafaj, V. Lihocký, M. Adamec, F. Strážnický, Ing. M. Staňo, Bc. J. Švihel, Ing. M. Blažíček, Ing. V. Daňo, E. Šimonová, Odborné učilište a iní. Významným pomocníkom bola Považská cementáreň, a.s..

Základná škola

V školskom roku 2000/2001 mala škola dovedna **316 žiakov** v 15 triedach. Vyučovalo 23 pedagogických pracovníkov (20 učiteľov, 2 vychovávateľky v školskom klube a 1 farár).

Vedenie školy tvorili:

Mgr. Ľudmila **Vráblová**, riaditeľka

Mgr. Monika **Fábryová**, zástupkyňa

Mgr. Mária **Bednáriková**, výchovná poradkyňa

Aj v tomto školskom roku najväčšie problémy boli s financovaním potrieb školy. Prácu však sťažovali aj ďalšie objektívne príčiny, najmä:

- nedostatok nových učebníc,
- oneskorené vydávanie metodík k učebniciam,
- nedostatok moderných učebných pomôcok,
- nekorešpondovanie učebných osnov s učebnicami.

Končiaci 15-roční žiaci v 9. ročníku boli všetci prijatí na zvolené školy a profesie (celkom 31 žiakov). Z toho 4 na gymnázium, 9 na SOŠ, 18 žiakov do SOU.

Zo športovo – relaxačných aktivít spomením účelové cvičenie ochrany človeka a životného prostredia, cvičenia v prírode, didaktické hry, celoslovenskú súťaž o najkrajšiu triedu, školu v prírode (v Zliechove). Základný lyžiarsky výcvik sa neuskutočnil pre zlé počasie. Na plaveckom výcviku sa zúčastnili žiaci 3. a 4. ročníka na Plavárni v Púchove.

Uskutočnil sa Deň športu, Národný deň čistoty športovísk a ďalšie podujatia.

Škola bola úspešná v rôznych okresných, krajských i celoštátnych súťažiach vo **vedomostných aktivitách** (olympiády) i v **športových disciplínach**. O najúspešnejších píšem v kapitole „ZPOZ“.

V škole pracovalo **14 záujmových krúžkov**, ktoré viedli učitelia.

Za **zber** druhotných surovín získala škola spolu 21 449 Sk, ktoré využívali na odmeny pre žiakov za reprezentáciu školy, na vyhodnotenie súťaže O najkrajšiu triedu, na nákup drobných výdavkov a údržbu školy.

V školskej jedálni sa stravovalo 138 stravníkov, čo bolo zvýšenie oproti predchádzajúcemu školskému roku. V jedálni realizovali aj tzv. mliečnu akciu.

Aj v tomto školskom roku bola škola v mnohom závislá na sponzoroch. Rodičia natreli všetky sokle v triedach školy, firma SESTAV vymaľovala triedy a chodbu v pavilóne „B“, Považská cementárne kúpila počítač, čistiace potreby daroval Obecný úrad, Slovenské elektrárne poskytli finančný dar 10 000 Sk. Medzi ďalšími treba spomenúť firmu Argaláš, M. Bušíkovú, Ing. Blažíčka a ďalších.

Najviac pomoci sa škole dostalo od Obecného úradu a Považskej cementárne, a.s..

Najväčší úspech za posledné roky škola dosiahla v celkovom hodnotení škôl do 400 žiakov v **okrese Ilava**. V súťaži, ktorá niesla názov ŠKOLA ROKA sa Základná škola v Ladcoch umiestnila na **prvom mieste**. O úspech sa zaslúžili učitelia, žiaci i vedenie školy.

Na konci školského roka 2000/2001 odišla na dôchodok riaditeľka školy **Mgr. Ľudmila Vráblová**.

V školskom roku 2001/2002 nastali zmeny vo vedení školy. Na základe konkurzu bola menovaná nová riaditeľka školy. Zloženie vedenia bolo od 1. septembra 2001 takéto:

Mgr. Miroslava **Jankejechová**, riaditeľka

Mgr. Monika **Fábryová**, zástupkyňa riaditeľky

Mgr. Mária **Pastorková**, výchovný poradca

Miroslava **Ďurovcová**, vedúca školskej jedálne

Vyučujúci: Mgr. Mária Hatoková, Bc. Iveta Floreková, Bc. Anna Piscová, Mgr. Mária Remová, Mgr. Michaela Pružincová, Mgr. Viera Králová, Mgr. Ľudmila Vráblová, Ing. Jana Trnková, Jarmila Šmecková, Mgr. Lýdia Gallová, Rastislav Pecuš, Dalimír Pružinec, Mgr. Magdaléna Chovancová, Mgr. Emília Mráziková, Mgr. Mária Bednáriková, Mgr. Mária Pastorková, Mgr. Ema Splavcová, Bc. Ľubica Záhradníková, Ing. Ivan Katerinčin, Jozef Petrek, farár.

V školskom klube:

Jarmila Gabková, Beáta Magicová.

Dňa 2. septembra 2001 bolo v Základnej škole Ladce **303 žiakov**, 21 pedagógov, 2 vychovateľky. Škola mala 16 tried. Pre nedostatok žiakov sa vytvorila iba jedna prvá trieda.

V škole vytvorili 16 záujmových krúžkov, kde žiaci pestovali športovú, kultúrno-vzdelávaciu a inú záujmovú činnosť.

Mimoriadne úspešný bol **zber** odpadového papiera, keď žiaci za pomoci svojich rodičov nazbierali 5 000 kilogramov.

Nové vedenie školy urobilo niektoré vnútorné organizačné a materiálne zmeny. Využili prebytočnú učebňu a adaptovali ju na **cvičebňu**. Podlahu pokryli a miestnosť vybavili potrebným telocvičným náradím a náčiním. Takto popri telocvični využívali nové priestory na hodinách telesnej výchovy i mimovyučovacích aktivitách. Zámer mohli uskutočniť na základe finančnej pomoci Obecného úradu a Združenia rodičov.

Z jesenných aktivít úspešný bol aj Deň športu a Beh Terryho Focha, organizovaný spoločne s Odborným učilištom a Materskou školou.

Odborné učilište

V školskom roku 2000/2001 navštevovalo Odborné učilište v Ladcoch celkom **233 žiakov**, z toho 73 dievčat a 160 chlapcov, ktorí sa učili v 7 učebných odboroch: murár, maliar, stolár, stavebný zámočník, krajčírka, záhradník, služby a domáce práce. V každom učebnom odbore boli 3 triedy, spolu **21 tried**.

O ich vyučovanie, výchovu a materiálne zabezpečenie sa staralo spolu **94 pracovníkov**, z toho bolo 52 učiteľov, 10 vychovateľov.

Počty žiakov **v ročníkoch** boli nasledovné:

1. ročník 93 žiakov
2. ročník 67 žiakov
3. ročník 73 žiakov.

Vedenie školy zostalo oproti roku 1999/2000 nezmenené:

PaedDr. Vladimír **Hromek**, riaditeľ

Mgr. Miroslav **Sňahničan**, zástupca pre teoretické vyučovanie

Ing. Stanislav **Turček**, zástupca pre praktické vyučovanie

Ing. Eva **Daňová**, zástupca pre ekonomicko-technickú činnosť

Mgr. Stanislav **Kret**, zástupca pre mimoškolskú výchovu.

Z celkového počtu tretiakov 73 absolvovalo záverečné **učňovské skúšky** 62 žiakov. Slávnostné odovzdanie **výučných listov** sa uskutočnilo v zasadačke Odborného učilišťa 26. júna 2001 za účasti zástupcov Obecného úradu v Ladcoch. Najlepším odovzdali knižné odmeny za vynikajúce výchovno-vyučovacie výsledky, reprezentáciu školy i obce.

V školskom roku 2001/2002 začalo v septembri navštevovať Odborné učilište v Ladcoch **223 žiakov**. Z toho bolo 74 dievčat a 149 chlapcov. Do prvého ročníka nastúpilo 72 žiakov, do druhého 84 žiakov a do

---

tretieho 67 žiakov. Najviac bolo krajčirov (38), maliarov (36), stolárov (35), záhradníkov (35).

Rok 2001 bol naplnený aj mnohými celkom mimoriadnymi aktivitami a udalosťami v živote školy. Niektoré – významné v rámci Slovenska i celosvetovom spomeniem:

- Niektorí žiaci (spomínam ich v kapitole „ZPOZ“) a zástupca pre výchovu S. Kret sa v dňoch 4. – 11. marca 2001 zúčastnili ako členovia slovenského reprezentačného družstva na Svetových zimných špeciálnych olympijských hrách v hlavnom meste **Aljašky Anchorage**. Lucia Holečková získala dve zlaté medaily v slalome a obrovskom slalome v kategórii pokročilých dievčat (16 – 21 ročných). Chlapci súťažili vo floor hokeji a získali strieborné medaily.
- V dňoch 30. – 31. mája sa vo Viničkách stretlo 90 športovcov z odborných učilíšť na 28. ročníku Celoslovenských športových hier Odborných učilíšť v kategórii chlapcov. Súťažilo sa vo volejbale, malom futbale a v atletike. Žiaci učilíšť obsadili celkove 3. miesto.
- V dňoch 18. – 19. mája 2001 v Starej Ľubovni bol Národný volejbalový turnaj Slovenského hnutia špeciálnych olympiád, na ktorom sa zúčastnili aj dve družstvá z Odborného učilíšť v Ladcoch. Prvé družstvo súťažilo v kategórii mentálne postihnutých – skončilo druhé. Druhé družstvo bolo zostavené z mentálne postihnutých a ich zdravých spoluhráčov a skončilo tiež na druhom mieste.
- Žiaci učilíšť sa zúčastnili v dňoch 21. – 22. júna 2001 na Národných atletických pretekoch Slovenského hnutia špeciálnych olympiád v Bratislave. Dievčatá z OU Ladce si odniesli 1 zlatú, 1 striebornú a 3 zlaté medaily. Okrem toho bronzovú medailu za štafetu 4 x 100 metrov.
- V dňoch 7. – 9. decembra 2001 sa v Bratislave uskutočnil 11. ročník medzinárodného Vianočného turnaja v malom futbale, ktorý organizovalo Slovenské hnutie špeciálnych olympiád pre športovcov s mentálnym postihom. V konkurencii devätnástich mužstiev zo Slovenska, Českej republiky a Belgicka Ladčania absolvovali turnaj bez straty jediného bodu a suverénne zvíťazili aj celkove.

V roku 2001 zvláštnu starostlivosť venovali žiakom s nariadenou ústavnou starostlivosťou. Išlo najmä o užitočné a zaujímavé naplnenie prázdninových dní. Program pre tieto deti bol bohatý. Stanovanie na Klárke (stará baňa v ladeckých horách) spolu s rovesníkmi z iných škôl, účasť niektorých na stanovom táborení v Martinských holiach, výlety na Devín, do Bratislavy, na Trenčiansky hrad, do skanzenu v Zuberici a do zoologickej záhrady v Bojniciach.

Časť prázdnin trávili v Starej Ľubovni, v Spišskom Štiavniku (recipročne potom žiaci z týchto OU v Ladcoch).

Dňa 14. decembra 2001 oslávili pracovníci Odborného učilíšť významné výročie. Pred 35 rokmi v Ladcoch založili Osobitnú učňovskú školu internátnu. Na slávnostnom stretnutí v prístavbe kultúrneho domu sa zúčastnili nielen terajší pedagogickí pracovníci a zamestnanci, ale aj bývalí pracovníci a dôchodcovia. Všetci spomínali na uplynulé roky i súčasné problémy, najmä materiálneho charakteru.

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Rok 2001 bol v znamení snáh obnoviť kultúrny život v obci. Stagnácia vyplývajúca z určitej apatie tvorcov – nositeľov kultúrnych aktivít i nezaujímavosti občanov o kultúrne podujatia bola prerušená viacerými vydarenými akciami, o ktorých píšem ďalej.

Koyšove Ladce

Obecný úrad v Ladcoch, Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, Klub priateľov poézie Pavla Koyša v Bratislave usporiadali 19. októbra 2001 v kultúrnom dome už tradičnú súťaž v umeleckom prednese pôvodnej slovenskej ľúbostnej poézie KOYŠOVE LADCE.

Táto, pre našu obec mimoriadna kultúrna udalosť, mala dve časti: samotnú súťaž a spomienkový kultúrny večer na básnika Pavla Koyša.

Súťaž hodnotila **porota** zložená zo známych slovenských umelcov a kultúrnych pracovníkov. V III. kategórii rozhodovali Anton Baláž, Eva Zbínová a Ružena Závartkayová. V IV. kategórii (a súčasne aj v V. kategórii) boli v porote Juraj Sarvaš, Vlasta Sedliačiková, Beáta Kvaššayová, Gejza Sádecký.

Po súťaži vyhlásili tieto výsledky:

III. kategória:

1. Jana Hrubová, ZŠ Beluša,
Anna Kuklová, Gymnázium Nové Mesto nad Váhom
2. Petra Kadáčiková, V. ZŠ Považská Bystrica
3. Zuzana Bیرهšová, Gymnázium Prievidza
Dominika Reháková, Gymnázium Nové Mesto nad Váhom, za prínos vlastnej tvorby ku Koyšovým Ladcom.

IV. kategória:

1. Jana Kupková, Obchodná akadémia Prievidza
2. Katarína Tordová, DOŠ Považská Bystrica
3. Eva Vodičková, Piaristické gymnázium Trenčín
Zuzana Neščáková, Gymnázium Dubnica nad Váhom

V. kategória:

1. Marta Halečková, Trenčín
2. Lucia Michaláková, Žilina
3. Za prednes vlastnej tvorby Anna Černochová, Nové Mesto nad Váhom
a Božena Porubanová, Trenčianske Stankovce

V odpoľudňajšej a večernej časti Koyšových Ladiec najskôr prijal starosta obce v obradnej miestnosti obecného domu zástupcov súťažnej poroty a organizátorov podujatia a významných hostí z oblasti kultúrneho života na Slovensku.

O 16. hodine pred kultúrnym domom koncertovala dychová hudba Ladčanka. Potom sa občanom prihovorel starosta obce Ing. arch. Ján Remo a spolu s manželkou básnika Margitou Koyšovou položili kytice k pamätnej buste básnika. V rámcovom kultúrnom programe vystúpili Juraj Sarvaš, Anton Baláž a speváčka Straková.

Vo veľkej sále kultúrneho domu si účastníci vypočuli viac ako dvojhodinový program, ktorý moderovala Alžbeta Bušíková. V kultúrnom programe vystúpili Juraj Sarvaš, Lucia Michalíková, Mária Kraľovičová, Alojz Šantavý, herci Bachratý a Viliam Polónyi. JUDr. Margita Koyšová odovzdala básnickú zbierku P. Koyša s venovaním Ing. Kebískovej, Jurajovi Sarvašovi, PhDr. Františkovi Švábovi, PhDr. Rastislavovi Mádrovi a Antonovi Balážovi.

Súťaž a priebeh podujatia zhodnotil Ing. J. Mikloš, vedúci prípravného výboru. Potom za účinkovania dychovky „Marguška“ nasledovala spoločenská zábava. Na odpoľudňajšom programe sa zúčastnili aj poslanci NR SR Rastislav Šepták a Štefan Zelník.

Výročia dychoviek

Druhé významné kultúrno-spoločenské podujatie bolo stretnutie občanov pri príležitosti 80. výročia vzniku prvej dychovej hudby v Ladcoch v roku 1922 a 55. výročie zrodu dychovky, ktorej členovia účinkujú dodnes a boli zárodkom veľmi úspešného rozvoja tohto hudobného žánru v Ladcoch.

Oslava sa konala ako koncert a tanečná zábava. Účinkovali: detská dychová hudba z Ilavy, Ladčanka v pôvodnom zložení z roku 1954, bývalá mládežnícka kapela a dnešná „Marguška“. V programe vystúpil starosta obce Ing. arch. Ján Remo. Prítomní si vypočuli moderátora Dušana Sagana a spevákov jednotlivých dychoviek.

Vo vstupných priestoroch kultúrneho domu vystavovali časť fotodokumentácie a veľkého množstva diplomov, uznaní a ocenení všetkých dychoviek v ich bohatej histórii.

Aby sa mohlo podujatie uskutočniť, bola potrebná pomoc sponzorov. Najviac prispeli Považské cementárne, a.s. a Obecný úrad, ale i 16 ďalších podnikov a inštitúcií.

Celú akciu organizovala kultúrna komisia Obecného zastupiteľstva v Ladcoch i samotní hudobníci.

Ďalšie kultúrno-výchovné a spoločenské podujatia

V marci 2001 sa žiaci Základnej školy stretli na **čitateľskej besede** so spisovateľom Danielom Hevierom. Básnik, spisovateľ a textár populárnych piesní i vydavateľ zaujal mladých svojim zaujímavým rozprávaním a odpoveďami na otázky detí.

Deň detí na začiatku júna oslávili deti z Materskej školy rôznymi hrami i ukážkami cvičených zvierat z centra voľného času v Dubnici nad Váhom. Podobne zaujímavý program pripravilo Združenie rodičov pri Základnej škole.

Fašiangovú tradíciu s úspechom po niekoľkých rokoch stagnácie obnovujú mladí členovia Dobrovoľného hasičského zboru. Sprievod masiek prešiel najskôr cez obec a potom v kultúrnom dome pri hudbe Juraja Zimpricha „pochovávali basu“.

Jeden z najlepších folklórnych súborov na Slovensku „Vršatec“ vystúpil pri príležitosti **Dňa matiek** 13. mája v kultúrnom dome. Akciu organizoval Obecný úrad v Ladcoch a Zbor pre občianske záležitosti. Organizačne a finančne súbor „Vršatec“ zabezpečila Slovenská národná strana.

Aprílovú spomienkovú slávnosť pri príležitosti 56. výročia **oslobodenia obce** organizoval Obecný úrad a organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Bolo to 30. apríla 2001 za nie veľkej účasti občanov. Prejav mal predseda SZPB Ing. Karol Horký.

Dňa 28. augusta Obecný úrad v Ladcoch a organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pripravili spomienkovú slávnosť s položením vencov k pamätníku padlých v druhej svetovej vojne pri príležitosti 57. výročia Slovenského národného povstania. Prítomní si vypočuli príhovor starostu obce Ing. arch. Jána Remu.

Ostatné kultúrno-spoločenské aktivity uvádzam na záver tejto kapitoly kroniky.

Ladecké zvesti

V roku 2001 vyšlo celkom 7 čísiel spravodajcu Obecného úradu Ladecké zvesti. Z toho 7. – decembrové číslo v dvojnásobnom rozsahu. Redaktorom bol Branislav Lipták, technicky spolupracovali Ing. Iveta Liptáková a firma BEEL – RNDr. Branislav Lipták. Spravodajca sa tlačil vo firme ASSA v Púchove.

Ladecké zvesti dobre plnili úlohu informátora a boli občanmi vyhľadávané. Úspešne plnili úlohu sprostredkovateľa informácií medzi obecným zastupiteľstvom, obecným úradom a občanmi.

Medzi najvýznamnejšie rubriky patrili súhrnné správy starostu obce o obsahu a rozhodnutiach z rokovaní obecného zastupiteľstva, správy z matriky obce, oznamy obecného úradu, správy o športe, zo škôl, články k rôznym výročiam a postrehy z minulosti – histórie obce. Občania osobitne vnímali aj rubriku „Osobnosti“, kde sa uvádzali krátke životopisy občanov, osôb, ktoré v Ladcoch žili a významne prispeli k dobrému menu obce a k jej rozkvetu.

Distribúcia Ladeckých zvestí (náklad 800 kusov) sa robila prostredníctvom novinového stánku (M. Remo), v obchodnej sieti a verejných inštitúciách.

Po zrušení zariadenia RELAX, kde bola knižnica začlenená, opäť pracovala samostatne s požičovnými dňami pondelok a piatok (od 14.00 do 18.00 hodiny). Vedúcou bola i v roku 2001 Eva Riecka.

V roku 2001 bolo v knižnici **267 čitateľov** (10% z počtu obyvateľstva). Z toho bolo 107 detí do 15 rokov. Knižnica zaznamenala **9 106 výpožičiek**.

V roku 2001 kúpili do knižnice literatúru rôznych žánrov za 12 000 Sk z príspevku obecného úradu (4 000 Sk) a daru Považskej cementárne, a.s. (8 000 Sk).

Súbory

V roku 2001 účinkovali v Ladcoch dve dychové hudby „Ladčanka“ s organizačným vedúcim Viktorom Majerikom a umeleckým vedúcim Emilom Martinákom a „Marguška“ s vedúcim Petrom Margušom. Obe hudby zaznamenali pomerne značný počet vystúpení na oslavách, zábavách, pohreboch a pod. „Ladčanka“ i naďalej zápasila s generačným problémom, ktorý ani v roku 2001 nevyriešila. Dychová hudba Ladčanka uzatvorila s obecným úradom dohodu o účinkovaní na niektorých oslavách zadarmo, pričom obecný úrad uhradí nutné opravy nástrojov.

Spevácky krúžok žien účinkoval i naďalej pri podujatiach poriadaných Zborom pre občianske záležitosti. Vedúcou bola Mária Liptáková.

Súbor moderných **tancov** sa v roku 2001 pre zaneprázdnenosť vedúcej (B. Fabová) rozpadol.

Využívanie kultúrneho domu

Obecné zastupiteľstvo, osobitne obecný úrad a komisia pre školstvo, kultúru a šport sledovali využívanie kultúrneho domu na kultúrne a spoločenské podujatia, ale i na rôzne služby obyvateľstvu. Veľké množstvo miestností sa podarilo zaplniť, respektíve prenajať. V roku 2001 v prístavbe začala fungovať ordinácia obvodného lekára a poradňa pre matky a deti, kanceláriu si tu otvorilo Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo a otvorila sa kaviareň. Už predtým tu bola pamätná sieň obce a šatne TJ Tatran. Veľká miestnosť na poschodí sa i v roku 2001 využívala na spoločenské podujatia, svadby, kary, posedenia i schôdze organizácií.

Zvýšil sa i počet akcií vo veľkej sále, najmä však vo vestibule, kde sa usporiadalo 39 rôznych obchodných predajných trhov.

Počet všetkých kultúrnych, spoločenských, obchodných i vzdelávacích aktivít sa oproti roku 2000 zvýšil. Uvediem aspoň niektoré z nich.

Bolo 20 zábav, diskoték a posedení, okrem toho 13-krát kary a iné rodinné oslavy, 16-krát rôzne oslavy (Deň matiek, otvorenie školského roku, Deň stavbárov, posedenie so staršími občanmi, Koyšove Ladce atď.). V kultúrnom dome sa uskutočnil kurz motorových vozidiel, okresná schôdza obecných úradov, oblastná schôdza futbalového zväzu atď.

V starej prístavbe je naďalej umiestnená knižnica, je tu umiestnený sklad CO i prenajatý suterén na sklad kobercov. V prístavbe sídli firma PALIVEX.

Ekonomické náklady však aj v roku 2001 boli privysoké.

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA

Hnutie za demokratické Slovensko – Ľudová strana

HZDS – ĽS v Ladcoch bola najaktívnejšia strana počas celého roka 2001. Jej členovia sa zúčastňovali viacerých celookresných, krajských i celoslovenských akcií poriadaných touto stranou.

Vo februári traja členovia boli na okresnom sneme, ktorý sa konal v Kolačine.

Na oslavách 10. výročia HZDS v Dubnici nad Váhom bola delegácia v zložení Ing. arch. Ján Remo, Ing. Emil Záhradník, Bc. Miroslav Záhradník, Mgr. Ľudmila Vráblová. Pri tejto príležitosti bola vyznamenaná Mgr. Ľ. Vráblová.

Dňa 14. júla 2001 spolu s organizáciou Slovenskej národnej strany v Ladcoch organizovali „Vatru zvrchovanosti“ pri pamätníku slovenskej štátnosti (dvojkriž). Slávnosť mala veľmi dobrú atmosféru, zúčastnilo sa na nej však iba málo občanov. Prítomný bol aj poslanec NR SR Ing. Rastislav Šepták.

Dňa 13. októbra bol na nominačnom krajskom sneme v Trenčíne Ing. arch. Ján Remo. Na sneme sa zúčastnili V. Mečiar a ďalší predstavitelia HZDS. Ako líder Trenčianskeho kraja bol zvolený P. Baco.

V kultúrnom dome v Ladcoch sa 25. novembra 2001 konalo predstavovanie kandidátov na poslancov do Trenčianskeho kraja za HZDS. Prítomných bolo do 30 občanov, čo bolo, vzhľadom na nezáujem o tieto voľby, dosť.

Voľby do samosprávneho kraja prebehli pre HZDS mimoriadne úspešne (píšem o tom v časti „Voľby“).

Členská základňa HZDS – ĽS v Ladcoch i napriek tomu, že strana je v opozícii, zostala stabilná.

V roku 2001 evidovali 32 členov v obecnej organizácii HZDS – ĽS v Ladcoch. Organizáciu viedol výbor v zložení:

Ing. arch. Ján **Remo**, predseda (do výročnej schôdze Bc. Miroslav Záhradník)

Bc. Miroslav Záhradník, podpredseda

Daniela Cahelová, pokladníčka

Členovia: Ing. Ladislav Luhový

Bohumil Kvasnica

Jozef Fatura

Slovenská národná strana

Organizácia Slovenskej národnej strany prešla v roku 2001 zmenami v organizačnom i obsahovom slova zmysle. V rámci Slovenska sa rozštiepila

---

na dva politické subjekty: Pravá Slovenská národná strana (Ján Slota) a Slovenská národná strana (Anna Malíková).

Ladčianska organizácia sa rozhodla pre **Pravú Slovenskú národnú stranu**. Táto strana sa v rámci Slovenskej republiky zaregistrovala dňa 2. októbra 2001 na Ministerstve vnútra SR.

Organizácia sa okrem vnútrostraníckych otázok venovala aj niektorým kultúrno-spoločenským aktivitám, ako bol Deň matiek, Deň zvrchovanosti Slovenska, kde boli spoluorganizátormi.

V roku 2001 bol na čele organizácie **výbor**:

Július **Šedík**, predseda
Bc. Jozef Švihel, podpredseda
Ferdinand Bušík, podpredseda pre mládež
Zdena Hriadelová, pokladník
Martin Šimon, člen výboru

Komunistická strana Slovenska

V roku 2001 mala Základná organizácia Komunistickej strany Slovenska v Ladcoch 16 členov. Členská základňa sa znížila úmrtiami a nových členov neprijímali.

Činnosť zamerali popri priebežných a trvalých úlohách na organizovanie miestnych a okresných osláv Slovenského národného povstania v Ladcoch a Zliechove a na spoluorganizátorstvo osláv oslobodenia obce Ladce. Pozornosť venovali príprave a priebehu volieb do samosprávneho kraja. Tu za KSS kandidoval člen ladčianskej organizácie, predseda Krajského výboru KSS v Trenčíne Mgr. Dušan Saksá.

Výbor KSS v Ladcoch:

Ing. Karol **Horký**, predseda
Jozef Kováč, podpredseda
Anton Haršáni, tajomník
Rudolf Galanský, hospodár
Ján Čemeš st., člen výboru
Ladislav Černota, vedúci revíznej komisie

Kresťansko-demokratické hnutie

Členovia KDH v Ladcoch boli v obecnom zastupiteľstve, pracovali v komisiách zastupiteľstva a zúčastnili sa na voľbách do samosprávneho kraja ako členovia okrskových volebných komisií.

Výbor KDH:

Jozef **Daňo**, predseda
Členovia výboru: Ing. Marián Faturík,
Mária Daňová,
Martin Fatura,

ORGANIZÁCIE A SPOLKY V LADCOCH

Telovýchovná jednota Tatran Ladce

V roku 2001 patrila táto organizácia medzi najaktívnejšie v obci. Finančne podporovaná Považskou cementárňou a obecným úradom organizovala šport vo futbalových oddieloch mužov, dorastencov, starších a mladších žiakov. V súťažiach oblastného charakteru hrali aj volejbalisti a stolní tenisti.

Organizáciu viedol **výbor** v zložení:

Marián **Justh**, predseda

Stanislav Kret, tajomník

Miroslav Sňahničan, pokladník

Členovia: Ing. Ferdinand Gach

Jozef Chovanec

Vladimír Chovanec

Dušan Porubčan

Štefan Zábojník

Predseda revíznej komisie: Milan Bajza

V priebehu roka 2001 odstúpil z funkcie tajomníka Ing. F. Gach. Funkciou výbor poveril Mgr. Stanislava Kreta.

Futbal

Dňa 17. júla 2001 sa skončila súťaž vo futbale ročník 2000/2001. Pre ladčianske oddiely s priemernými výsledkami. Z priemernosti sa dostali iba starší žiaci.

Na konci súťaže **mladších žiakov** bolo 11 družstiev. Ladčianski žiaci skončili na 9. mieste so 17 bodmi.

V kategórii **starších žiakov** z 12 družstiev skončilo ladčianské na 3. mieste s 51 bodmi.

Družstvo **dorastencov** hralo v IV. lige. Skončilo na 13. mieste a zo súťaže vypadlo do V. ligy.

Muži hrali v I. triede oblastnej súťaže. 13 krát vyhrali, 2 krát remízovali a 11 rás prehrali, získali 41 bodov a skončili na 7. mieste – v strede tabuľky.

Nový ročník oblastných futbalových súťaží sa začal v Ladcoch. Dňa 13. júla sa v kultúrnom dome uskutočnilo stretnutie zástupcov futbalových oddielov Oblastného futbalového zväzu. Účastníkov na pôde obce privítal starosta obce a predseda TJ Tatran Ladce.

Na stretnutí zhodnotili priebeh minulého ročníka oblastných súťaží všetkých kategórií. Ďalej riešili športovo-technické otázky, otázky rozhodcov a vyžrebovali súťaže na sezónu 2001/2002.

Dňa 12. augusta sa začal **nový ročník** všetkých súťaží. Po rozpačitých výsledkoch v predchádzajúcej sezóne sa očakávali lepšie výsledky našich oddielov: mužov, dorastencov, starších žiakov a mladších žiakov. V organizácii sa preto urobilo niekoľko zmien a opatrení personálneho, technického i organizačného charakteru.

V prvej – jesennej časti sa zámery pomerne darili. **Muži** v I. triede skončili predbežne na 5. mieste, keď získali 21 bodov po 6 víťazstvách, 3 remízach a 4 prehrách. **Dorastenci** dosahovali striedavé úspechy s cieľom udržať sa v V. lige, čo sa im darilo. **Starší žiaci** s vynoveným družstvom dosiahli stanovené ciele, keď po jesennej časti obsadili 5. miesto s 26 bodmi a s malým bodovým rozdielom od prvého v súťaži. **Mladší žiaci** skončili zo sedem družstiev na poslednom 7. mieste.

Stolný tenis

V stolnom tenise nás v súťaži 6. REKONT LIGA (oblasť Považská Bystrica) reprezentovali: Jozef Hrehor, Vladimír Hromek, Juraj Kalus, Jozef Letko, Anton Popelka, Miroslav Sňahničan. V súťaži hralo 10 družstiev (4 družstvá z Považskej Bystrice, Pružina, Udiča, Nová Dubnica, Domaníža, Dolná Maríková).

V decembri 2001 sa družstvo Ladiec nachádzalo na 4. mieste.

Volejbal

Reprezentanti TJ Tatran Ladce hrali v súťaži MIX (zmiešané družstvá – muži, ženy) MODEL ŠPORT MIŠIAK. Súťaž zahrňovala družstvá z okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava.

V súťaži nás reprezentovali Daniela Kretová, Ingrid Michalcová, Vladimír Hromek, Stanislav Kret, Peter Pilný, Marián Justh, Dušan Kvasnica, Miroslav Sňahničan. Súťaž sa hrala v skupinách. V decembri 2001 z prvej skupiny družstvo Ladiec postúpilo. V ďalšej časti ho však vyradili.

Memoriál Pavla Petrika

Dňa 30. júna 2001 sa už po štvrtýkrát zišli bývalí futbalisti a tí, ktorí prekročili tridsaťpäťku na futbalovom turnaji „Memoriál Pavla Petrika“. Organizátorom turnaja boli Železnice SR a TJ Tatran Ladce.

V turnaji bolo napokon takéto poradie:

1. Ilava
2. Ladce
3. Beluša
4. Košeca

Iné aktivity

V zimnom období cvičilo v telocvični Základnej školy niekoľko žien kalanetiku, resp. aerobik.

V telovýchove boli aktívne školy: Základná škola a Odborné učilište. Posledná menovaná škola dosiahla úspechy v celoslovenskom i medzinárodnom merítku (vo svojej kategórii), ako o tom píšem v kapitole „Školstvo“ tohto zápisu kroniky.

Telovýchovná jednota Tatran Tunežice

V roku 2001 si v Tunežiciach pripomenuli **50. výročie založenia** organizácie TJ Sokol Tunežice. Napriek permanentným finančným ťažkostiam sa podarilo futbalový oddiel udržať v súťaži III. A triedy. V roku 2000/2001 bolo v súťaži 9 družstiev.

Futbalový oddiel Tunežíc skončil na 5. mieste s 23 bodmi (7 víťazstiev, 2 remízy, 7 prehíer).

V ročníku 2001/2002 (jesenná časť) hralo v súťaži 11 družstiev a mužstvo Tunežíc skončilo predbežne na 6. mieste, keď 5-krát zvíťazili, raz hrali nerozhodne a 4-krát prehrali.

V roku 2001 TJ Tatran Tunežice viedol **výbor**:

Bohumil **Kvasnica**, predseda

Jozef Rožník, pokladník

Členovia výboru: Dušan Minárik

Jozef Letko

Milan Letko

Združenie technických a športových činností

Základnú organizáciu Združenia technických a športových činností v roku 2001 viedol **výbor**:

Ing. Jozef **Remo**, predseda

Členovia: Cyril Hlavatý

Ján Galanský

Peter Čurík

Marián Lihocký

Peter Kvasnica

Slavomír Mražík

Na rôznorodú, finančne náročnú činnosť (strelba, motorizmus) nebolo prostriedkov. Preto sa za materiálnej pomoci obecného úradu a Považskej cementárne venovali najmä **turistike**.

Turisti tejto organizácie urobili niekoľko turistických pochodov a vychádzok do Súľovských skál a okolia Ladiec i Beluše.

Dňa 29. augusta 2001 usporiadali turistický zájazd do Vysokých Tatier s cieľom výstupu na Rysy. Zúčastnilo sa 46 členov i nečlenov organizácie. Za mimoriadne nepriaznivého a nebezpečného počasia výstup na Rysy absolvoval iba jeden účastník zájazdu (Ladislav Ištvánik).

V septembri 2001 za skromných podmienok usporiadali členovia motoristickej sekcie motokrosový pretek v priestoroch Horných Ladiec, na ktorom sa okrem domácich zúčastnilo aj niekoľko členov cudzích Motoklubov.

Matica slovenská

Miestny výbor Matice slovenskej v roku 2001 zintenzívnil svoju činnosť oproti predchádzajúcim rokom o niektoré aktivity slúžiace na upevnenie členskej základne a získanie mladej generácie.

Ani v roku 2001 nevynechali **poznávací zájazd** pre svojich členov i záujemcov, najmä však pre mladých matičiarov. Dňa 21. júna 2001 absolvovali trasu Teplička pri Žiline, Budatín, Žilina, Rajecké Teplice, Rajecká Lesná a Čičmany. Zúčastnilo sa 45 starších a mladších matičiarov.

Niekoľko výletov usporiadali na poľovnícku chatu v Tunežiciach, k ramenu Váhu s opekaním a besedou.

Výbor odboru MS:

Mgr. Mária **Letková**, predsedkyňa

Alena Suchárová, hospodárka

Ján Sloboda, podpredseda

Anna Kacinová, tajomníčka

Alžbeta Bušíková, kultúrna a spoločenská činnosť

Ing. Karol Horký, predseda revíznej komisie

**Slovenský zväz
protifašistických bojovníkov**

V roku 2001 mala organizácia SZPB v Ladcoch 14 členov. Priemerný vek členov bol takmer 70 rokov. Ten aj ovplyvňoval možnosti činnosti. Členovia sa venovali pomoci a spoluorganizátorstvu osláv oslobodenia obce a výročia Slovenského národného povstania. Udržovali kvetinovú výzdobu pri pamätníku padlých v druhej svetovej vojne. Pomáhali vlastným členom i nečlenom v administratíve na uplatnenie nároku na odškodné za nútené práce v koncentračných a zajateckých táboroch počas 2. svetovej vojny na území Nemecka.

Organizáciu viedol **výbor**:

Ing. Karol **Horký**, predseda

Anna Kresáčová, tajomníčka

Jozef Rožník, pokladník

Pavol Janík, revízor

**Slovenský zväz
zdravotne postihnutých**

V roku 2001 evidovala Základná organizácia zdravotne postihnutých v Ladcoch 60 členov.

Výbor ZO:

Štefan **Kováčik**, predseda

Milan Rafaj, tajomník

Mária Sláviková, pokladníčka

Členovia: Margita Zacková
Jana Faturíková
Zdenka Chlebanová
Ján Košťalik
Anton Ištók
Pavol Maršovský

Predsedyňa revíznej komisie: Emília Kvasnicová

Okrem **poradenskej činnosti** sa venovali najmä kultúrno-spoločenskému životu, stretnutiam s inými organizáciami, výmene skúseností so spoločenskými posedeniami. Takéto stretnutia sa poriadali v Púchove, Sverepci, Domaniži, v Ilave, Streženiciach.

Pre svojich členov, za veľkej účasti, usporiadali Deň matiek, Mikulášsky večierok.

Činní boli aj pri skrášľovaní obce. Usporiadali brigádu pri čistení priestorov okolo kultúrneho domu.

Dvaja členovia (Štefan Kováčik a Margita Zacková) sa zúčastnili na Celoslovenskej prehliadke (súťaži) Záujmovej umeleckej činnosti v Bánovciach nad Bebravou.

Slovenský rybársky zväz

Členovia Slovenského rybárskeho zväzu v Ladcoch boli v roku 2001 organizovaní v Obvodnej organizácii v Ilave. Vo výbore však na čelných funkciách boli väčšinou Ladčania, čo svedčí o tom, že naši členovia boli v obvodnej organizácii najaktívnejšou zložkou. To sa prejavilo aj v činnosti počas roka 2001.

Výbor:

Ján **Sloboda**, predseda – Ladce

Ladislav Novosád, podpredseda

Jozef Fatura, tajomník – Ladce

Libor Kvasnica, hospodár – Ladce

Anton Opát, vedúci rybárskej stráže

Členovia výboru: Július Čepela, Vojtech Belian, Jakub Vrábel, Bohumir Ištvánik.

Počet členov sa aj v roku 2001 pohyboval v celej obvodnej organizácii nad 300.

Jarné dni využili členovia organizácie v Ladcoch na brigády pri čistení a úprave okolia Tunežických rybníkov. Venovali sa najmä úprave brehov okolo rybníka a kanála a oprave objektov, ktoré poškodili vandali. Rybári pomáhali aj pri presvetľovaní a čistení Lúčkovského potoka. V brigádnickej činnosti pokračovali v letných a jesenných mesiacoch.

V roku 2001 si rybárska verejnosť na Slovensku spomenula 75. výročie vzniku tejto organizácie. Pri tejto príležitosti dostali vyznamenania – Čestný odznak za obetavú prácu i členovia z Ladiec. Zlatý odznak prevzali

---

Ján Sloboda a Libor Kvasnica. Bronzový odznak Jozef Šedík, Jozef Fatura a Viktor Lihocký.

Tradičné **rybárske preteky** v love rýb udicou sa konali 13. mája 2001 na rybníku v Tunežiciach. Za pekného počasia sa ich z celej obvodnej organizácie zúčastnilo rekordných 196 pretekárov. Podujatie sa vydarilo aj po stránke spoločenskej, pretože sa ho zúčastnilo veľa divákov, občanov – nerybárov. Celkom pretekári ulovili 232 rýb (kapry, liene, pleskáče, pstruhy). Odmenili prvých deväť pretekárov. Prvenstvo získal Timotej Šebek, druhý Ivan Košík a tretí Ján Kubáň.

Preteky v love rýb udicou pre deti boli 1. mája 2001 v Ilave. Pretekalo 75 detí, pre ktoré sa preteky organizovali ako súčasť školenia mladých rybárov. Bodovanie úlovkov, doškoľovanie a bezpečnosť zaisťovali členovia výboru, rybárska stráž a vedúci krúžkov s rodičmi detí. Odmenených bolo 21 súťažiacich. Poradie najlepších bolo: Michal Ciho, Tomáš Kútny, Vladimíra Kalusová.

Dobrovoľný hasičský zbor v Ladcoch

Dobrovoľný požiarny zbor sa v roku 2001 premenoval (ako v celej Slovenskej republike) na **Dobrovoľný hasičský zbor** v Ladcoch. Tým sa splnilo želanie členov tejto organizácie na celom Slovensku vrátiť pôvodný názov, ktorý najlepšie vystihuje činnosť tejto organizácie.

Niekoľko rokov po nástupe mladých do DHZ sme aj v roku 2001 pozorovali značné oživenie, konsolidáciu, najmä v požiarnickom športe a tým aj pripravenosti hasičov na akciu.

Rok 2001 bol pre ladčiansku organizáciu významný najmä tým, že sa presťahovali do časti kotelne v Záhradnej ulici (po dohode obecného úradu s majiteľom Bytovým družstvom v Považskej Bystrici), kde sa zriadila **nová požiarna zbrojnica**. Zriadili sa priestory pre garážovanie auta a striekačky, klubovňa, sociálne zariadenie včítane umyvárne. Obecný úrad dotoval zariadenie zbrojnice sumou 180 000 Sk.

Členovia požiarneho družstva B. Blaško, D. Blaško, R. Bielik, P. Fišer, P. Galanský, M. Košťál, D. Košťalik, M. Martinák, S. Mražík, J. Petřík, V. Petřík, J. Pastierik v roku 2001 absolvovali 13 rôznych súťaží. Zúčastnili sa na okresnej hasičskej súťaži, ktorá bola súčasne previerkou pripravenosti v Pruskom a na pohárových súťažiach. Tie sa uskutočnili v Lednických Rovniach, Horných Kočkovciach, Horovciach, Moštišti, Mestečku, Zbore, Lednici, Dubkovej, Pružine, Vydrenej a Pruskom.

Činní boli aj v kultúrno-spoločenskej oblasti. Pomohli Rodičovským združeniam pri Materskej škole a Základnej škole pri organizovaní Mikulášskeho večierka, obnovili tradíciu poriadania **fašiangových zvykov** a „pochovávanie basy“ a pre svojich členov s rodinami usporiadali Silvestrovský večierok.

Vo **výbore** DHZ pracovali:
František **Meliš**, predseda
Štefan **Kuman**, veliteľ

Mário Markuš, pokladník
Jozef Binka

Okrem DHZ v Ladcoch sme evidovali **DHZ v Tunežiciach**. Táto organizácia mala iba 8 členov, teda neboli akcieschopní. Výbor sa nezmenil a v roku 2001 ani nezvolili nového predsedu (po Antonovi Dolinkovi, ktorý zomrel v roku 2000). Počas roka sa uvažovalo o zlúčení s organizáciou DHZ v Ladcoch.

Slovenský zväz záhradkárov

K 31. decembru 2001 mala organizácia 27 členov, ktorých riadil 4 – členný výbor:

Emil **Martinák**, predseda
Pavol Kalus, tajomník
Juraj Letko, hospodár
Štefan Češko, člen výboru

Činnosť zamerali na ošetrovanie spoločného sadu (kosenie, vyhrabávanie, strihanie stromkov, prihnojovanie a zber ovocia). V roku 2001 bola úroda ovocia v sade malá. Rozdelili ju medzi členov na základe odpracovaných hodín v ovocnom sade. Okrem tejto činnosti sa členovia venovali skrášľovaniu predzáhradok a pomoci pri ošetrovaní súkromných sadov najmä radami.

Slovenský červený kríž

Územný spolok Slovenského červeného kríža v Ladcoch viedol výbor v zložení:

Anna **Ištvániková**, predsedkyňa
Mgr. Gabriela Košťaliková, tajomníčka
Eva Tichá, pokladníčka

Členky výboru (súčasne aktivistky): Júlia Belianová, Božena Bezecná, Margita Kantoríková, Valéria Koišová

Okrem darcovstva krvi a niektorých iných činností sme zaznamenali v roku 2001 zníženú aktivitu spolku SČK v Ladcoch.

Slovenský zväz chovateľov

V organizácii zredukovali počet členov iba na aktívnych 15 chovateľov. Vo výbore po výročnej schôdzi vo februári nenastali zmeny.

Milan **Jung**, predseda
Anton Haršáni, tajomník
Pavol Kalus, hospodár
Vladimír Kalus st., predseda odbornej komisie
Ivan Ďurikovič, predseda odbornej komisie
Ing. Karol Horký, predseda revíznej komisie

Činnosť organizácie sa zamerala na plnenie úloh z plánu práce, ktorý prijala členská schôdza 19. januára 2001. Bola to predovšetkým starostlivosť

---

o odborný rast členstva, aktivizácia sledovaných chovov, starostlivosť o chovateľský areál – dom chovateľov a nákup a predaj hydiny. Nepodarilo sa splniť úlohu – rozšíriť členskú základňu o mladých členov.

Rozhodujúcim prosriedkom na získanie finančných prostriedkov bola obchodná činnosť. V roku 2001 nakúpili a odpredali občanom hydinu nakúpenú z Českej republiky i Slovenskej republiky. Bolo to 6 200 kurčiat (ČR), 2 400 sliepok (ČR), 600 moriek (ČR) a 880 moriek (SR). V roku 2001 pôsobilo v regióne viacero podnikov, ktoré sa zaoberali podobnou obchodnou činnosťou, čo celý problém komplikovalo, no i napriek tomu získali čistý zisk 21 000 Sk. Peniaze používali najmä na podporu čistých chovov, na nákup liekov i na obnovu domu chovateľov.

Chov čistokrvných registrovaných a tetovaných králikov sa opäť v roku 2001 znížil. Príčinou je potreba veľkej zdravotnej starostlivosti. Chovatelia musia vakcínovať proti moru králikov, myxomatóze a kokcidióze. Liečivá sú veľmi drahé, čo odradzovalo chovateľov. Chovateľov znechutil aj byrokratizmus ústredných orgánov SZCH pri registrácii chovných králikov a čistokrvnej hydiny.

V roku 2001 bolo v Ladcoch 9 chovateľov králikov čistokrvných plemien, čistokrvné a okružkované sliepky chovali štyria chovatelia.

Chovateľmi králikov čistokrvných plemien v roku 2001 boli Anton Haršáni, Pavol Kalus, Vladimír Kalus st., Vladimír Kalus ml., Viktor Lihocký, Ivan Ďurikovič, Jozef Hrehuš. Chovali plemená novozélandský biely, činčila veľká, nemecký obrovitý strakoš, kastorex a belgický obor. Čistokrvné a okružkované sliepky chovali Vladimír Kalus st. (Wyandotka malá jarabičia), Vladimír Kalus ml. (Hempšírka malá), Viktor Lihocký (Oravka), Ivan Ďurikovič (Plymutka biela).

Kresťanské aktivity

Veriaci v Ladcoch – členovia rímsko-katolíckej cirkvi patrili do farnosti Košeca. Farnosť v Košeci mali aj občania evanjelického vierovyznania.

Katolíci mali k dispozícii aj kostolík v areáli kaštieľa a modlitebňu v Tunežiciach, vytvorenú v roku 2000 z bývalého obecného domu v tejto časti obce.

Kaplnka bola využívaná na nedeľné omše, zádušné omše a iné cirkevné obrady. Modlitebňa v Tunežiciach na rôzne pobožnosti a na zádušné omše za zomrelých v časti Tunežice.

V roku 2001 začali v obci i ďalšie aktivity vo vzťahu k deťom a mládeži. Bol to tzv. **Anjelský spolok**, ktorý mal 13 členov a 10 čakateľov. Vzniká i **Mariánska družina** (5 členov), ktorá nadväzovala na obdobné združenie zo štyridsiatych rokov minulého storočia.

Tieto združenia organizovali stretnutia každý druhý týždeň v kostole alebo v Kultúrnom dome v Ladcoch. Občas sa stretávali všetky Mariánske družiny z celého okolia. Každý rok sa stretávali na duchovných cvičeniach, poriadali zájazdy a výlety.

Mariánsku družinu a Anjelský spolok viedli v roku 2001 animátori z Beluše.

VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE

V roku 2001 pokračovala modernizácia strojového zariadenia Vodnej elektrárne v Ladcoch rekonštrukciou turbín. Takto pokračovala obnova turbín, ktorá sa začala v roku 2000 (rekonštrukcia turbogenerátora č. 2) a dokončila v roku 2001. Súčasne sa začala rekonštrukcia turbogenerátora č. 1 dňa 12. februára 2001. Ukončenie tejto akcie bolo 18. októbra 2001.

Rekonštrukciou strojov sa zvýšil výkon z 15 MW na **18,4 MW**. Celé práce vykonala rakúska firma Voest Alpin MCE a ABB s príspevom pracovníkov elektrárne, ktorí venovali na rekonštrukčné práce 70% času pracovného fondu.

V roku 2001 sa uskutočnili aj plánované opravy strojového zariadenia.

Opravy – rekonštrukcie turbín nedovolili pracovať na plný výkon; i plán výroby elektrickej energie bol stanovený iba na jeden stroj. Tento plán elektrárne v roku 2001 splnila.

Vo Vodnej elektrárni Ladce pracovalo 22 zamestnancov. Vo vedení nenastali nijaké zmeny: majstrom prevádzky bol **Ivan Fedor** a majstrom strojovej údržby **Pavol Stareček**.

Po ukončení niekoľkoročných opráv, rekonštrukcií a ostatných zmien sa stala VE Ladce jednou z najmodernejších na Slovensku.

V roku 2001 si zamestnanci i občania Ladiec pripomenuli 65. výročie zahájenia prevádzky na ladeckej elektrárni, najstaršej elektrárni tohto druhu na Slovensku. Elektrárne v rokoch 1932 – 1936 pomáhala riešiť okrem energetickej otázky i otázku veľkej nezamestnanosti.

ŽELEZNIČNÁ STANICA LADCE

Železnica v Slovenskej republike prešla v decembri 2001 veľkými organizačnými zmenami. V plnej miere sa to týka aj Železničnej stanice v Ladcoch.

Prepravné činnosti sa odčlenili do **Železničnej spoločnosti, a.s.** so 100 percentným vlastníctvom štátu. Týmto sa stav zamestnancov v stanici Ladce (+ Beluša) znížil na 34. Súčasne sa oddelili funkcie hlavný pokladník, nákladný pokladník a skladník prepravy pod Správu nákladnej prepravy v Trenčianskej Teplej a samostatný komerčný pracovník pod Správu osobnej prepravy v Púchove.

Druhým majiteľom bývalých Železníc Slovenskej republiky sa stal správca dráhy, železničných zariadení, po ktorých sa uskutočňuje osobná i nákladná preprava. Názov firmy sa nezmenil.

V roku 2001 bola preprava na stanici Ladce rovnako rušná ako v rokoch predchádzajúcich. V nákladnej doprave je to najmä zásluhou Považskej cementárne, a.s., do ktorej sa priváža a z ktorej sa vyváža veľký objem surovín a výrobkov.

V Ladcoch **naložili** 403 302 ton v 8 774 vozňoch, v Beluši (patrí pod stanicu Ladce) 1 772 ton v 47 vozňoch. **Vyložili** 181 028 ton z 3 992 vozňov, v Beluši 6 666 ton v 185 vozňoch.

Cez stanicu Ladce **prešlo** 13 204 vlakov nákladnej prepravy a rušňov a 21 236 vlakov s prepravou cestujúcich.

Tržby za prepravu cestujúcich dosiahli čiastku 753 922 Sk v Ladcoch a 509 478 Sk v Beluši. Znamenalo to mierny vzostup oproti roku 2000.

Za prepravu tovaru dosiahli v Ladcoch tržbu 25 806 617 Sk a v Beluši 73 310 korún.

Prednostom Železničnej stanice v Ladcoch bol v roku 2001 **Pavol Fatura**.

V roku 2001 sa uskutočnila na prechode cez železnicu do cementárne a Horných Ladiec úprava podkladu. Práce vykonali Slovenské železnice – správa tratí a stavieb v Trenčíne. Úprava sa urobila tzv. gumokovom. Na rekonštrukcii, ktorá sa začala z iniciatívy Obecného úradu v Ladcoch, sa finančne podielali Považská cementáreň, a.s. a Železnice SR. Asfaltovanie a niektoré ďalšie práce vykonala aj firma VION zo Zlatých Moraviec.

Úprava si vyžiadala aj výmenu niektorých koľajníc, ktoré nevyhovovali celkovému technickému zámeru.

Prestavba predstavovala náklady 5 000 000 Sk.

POŠTOVÝ ÚRAD

V roku 2001 pracovalo v Poštovom úrade v Ladcoch dovedna 5 pracovníčiek. Vedúca pošty Mária **Uričková**, pracovníčka pri priehradke Marta Pilátová, doručovateľky Ľudmila Huňová, Anna Habánková, Jana Hrehušová.

V roku 2001 priemerne za jeden mesiac podali občania a inštitúcie v obci 13 000 obyčajných listových zásielok, 800 doporučených listov, 100 balíkov, 1 700 poštových poukážok.

Doručovateľky priemerne za mesiac doručili 1580 rôznych zásielok, 230 balíkov, 740 novín a časopisov a okolo 600 dôchodkov.

Aj v roku 2001 zostala nevyriešená otázka zlepšenia priestorových podmienok na poštovom úrade. Centrálné orgány tejto inštitúcie neprejavili o úpravu záujem – neboli ochotné akciu financovať.

POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.

Vedenie cementárne

Vedenie akciovej spoločnosti Považská cementáreň, a.s. v roku 2001 bolo nasledovné:

Ing. Anton **Barcík**, generálny riaditeľ
Ing. Ľubomír Martinka, obchodný riaditeľ
Ing. Jozef Mikušinec, výrobo-technický riaditeľ
Ing. Mária Kebísková, ekonomická riaditeľka
Ing. Pavel Martauz, riaditeľ kvality a stratégie
Ing. Peter Šumaj, personálny riaditeľ

Predstavenstvo:

Ing. Anton **Barcík**, predseda predstavenstva
Johannes Berger, člen
Erwin Gessl, člen
Ing. Ľubomír Martinka, člen
Ing. Jozef Mikušinec, člen
Ing. Mária Kebísková, členka

Dozorná rada:

Franz **Wallner**, predseda dozornej rady
Ing. Pavel Martauz, podpredseda
Anton Malovec, člen

Modernizácia cementárne

Dňa 20. novembra 2001 osadili základný kameň výstavby uhoľného hospodárstva, čím sa začal celý investičný program na nasledujúce roky. Slávnosť bola na 11. etáži lomu Butkov za účasti mnohých významných hostí. Odznali tu aj listové pozdravy od prezidenta SR R. Schustera a kardinála Korca. V programe účinkovala ľudová hudba Miroslava Dudíka a recitoval herec Ľubo Paulovič. K prítomným sa prihovril aj spisovateľ Ladislav Ťažký. Základný kameň posvätil spišský diecézny biskup František Tondra. Prítomní sa zhodli na tom, že táto veľká technická a technologická zmena sa deje v zložitých ekonomických pomeroch a deje sa v pravý čas, pretože akékoľvek zaváhanie môže mať v konkurenčnom boji na trhu predaja cementu nedozierne následky výrobné, ekonomické a v dôsledku i sociálne. Nasledovná modernizácia znamená efektívnosť výroby, kvalitu i ekológiu.

Slávnostný akt odštartoval najrozsiahlejšiu etapu modernizácie a rekonštrukcie cementárne. Hodnota celej akcie sa bude pohybovať na

---

úrovni 1,5 miliardy korún a v tomto čase predstavuje najväčšiu investíciu vo výrobe stavebných látok na Slovensku.

V rámci celého investičného nákladu rozvrhnutého do etáp počas piatich rokov sa investičná čiastka spotrebuje na 14 základných úloh. Z doterajších rozborov vyplynulo, že splnenie tejto úlohy už po piatich rokoch prinesie značný ekonomický prínos.

Modernizácia a rekonštrukcia smeruje k rozšíreniu celého areálu cementárne za účasti domácich i zahraničných dodávateľov. Stavebné práce sa na jeseň 2001 už začali na budovaní uhoľného hospodárstva. Na príprave uhľofikácie cementárne sa podieľali (technický projekt) hlavne pracovníci cementárne a externe spolupracujúce firmy PSP ENGINEERING Přerov, KMP Trenčín, KRUPP Polysius, Pfeifer a Koch.

Dodávateľmi hlavných technologických celkov budú zahraničné firmy: KOCH (Nemecko – Rakúsko) – vykládka, doprava uhlia do skládky, skládka, doprava uhlia do mlynice. Firma PFEIFER (Nemecko) – mlynica uhlia, SCHNECK (Nemecko) – dávkovacie zariadenie na horák, BETH (Nemecko) – filter. **Slovenské firmy** budú hlavne dodávateľmi stavebných prác (Doprastav, Sibastav), ktoré už začali činnosť v roku 2001.

Uhoľné hospodárstvo zabezpečí pre Považskú cementáreň, a.s. rozšírenie palivovej základne o ďalšie základné palivo. Podľa stavu v roku 2001 a predchádzajúcich rokov ceny ušľachtilých palív najmä plynu nie sú na úrovni svetových cien, tak ako je to u väčšej časti uhlia, teda započatie budovania uhoľného hospodárstva z hľadiska konkurencieschopnosti bolo nutné.

Z ďalších **úloh modernizácie** v roku 2001 pripravili: nová doprava slinku so skladovaním, nové homogenizačné silo a predhomogenizačná skládka. Ďalej je to zlepšenie ťažobnej techniky v lome Butkov, výstavba novej surovinovej mlynice, modernizácia baliarne a expedície, rekonštrukcia elektroenergetiky a vodného hospodárstva.

Odprašovacie zariadenie

V roku 2001 sa rekonštruovali niektoré odprašovacie zariadenia. Zatiaľ najväčším činom v tejto oblasti bola investícia na elektrofilter za chladičom slinku. Akcia bola zaradená do Národného environmentálneho akčného programu SR schváleného vládou. Celková výška investície bola 85 miliónov korún. V pláne bolo zníženie množstva emisií tuhých látok do ovzdušia ročne o 150 ton. Stavba bola financovaná výlučne z prostriedkov Považskej cementárne. Stavba sa realizovala za rekordných päť mesiacov. Dodávateľ technológie garantoval maximálne hodnoty tuhých látok 20 mg/m³, pričom norma stanovená zákonom bola 50 mg/m³.

Výsledky o vypúšťaní emisií do ovzdušia v roku 2001 (oficiálne meranie) uvádzam v kapitole „Životné prostredie“.

Spaľovanie mäsokostných múčok

V minulom roku sa vážnou otázkou stalo bezpečné spaľovanie organických substrátov z rizikových častí zvierat spracovaných v kafilériách. Považská cementáreň aktívne začala tento problém v rámci svojich možností riešiť. Od októbra 2001 začali v rotačnej peci spaľovať mäso-kostné múčky a odpadné živočíšne tuky. Rozpaky občanov Ladiec nad touto problematikou prinútili vedenie Považskej cementárne uskutočniť vysvetľovaciu kampaň (letáky, schôdze zamestnancov, Ladecké zvesti, návšteva poslancov obecného zastupiteľstva v cementárni a vedenia PC na zasadaní obecného zastupiteľstva). Propagácia vychádzala z týchto faktov:

Spaľovanie týchto látok v cementárskej rotačnej peci prináša bezpečnú, hygienickú, ekologickú, bezodpadovú a hospodárnu likvidáciu mäso-kostných múčok, živočíšnych tukov a iných spracovaných odpadkov z kafilérií. V podstate celý proces je využívanie alternatívneho paliva, pretože sa zhodnocuje ich energetický obsah a šetria sa ušľachtilé palivá. Zníženie týchto palív znamená aj zníženie CO₂, čo umožňuje znižovať skleníkový efekt. Spaľovanie sa týka cca 8 000 – 10 000 ton ročne, čo pri produkcii 650 000 ton cementu je zanedbateľné. V roku 2001 vyriešili i skladovanie, dávkovanie do plameňa rotačnej pece tak, aby sa minimalizoval kontakt pracovníkov so substrátmi a znečistenie okolia.

Hospodárske výsledky

V roku 2001 pokračovala Považská cementáreň v nastúpenej dynamike výroby i predaja z predchádzajúcich rokov. Objemové ukazovatele výroby slinku sa opäť zvýšili, k čomu prispeli technicko-technologické opatrenia na stabilizáciu výkonnosti rotačnej pece.

Stabilizovaná vlastná výroba, ako i nákup od cementárne v Turni nad Bodvou a v Hornom Sřní umožnili vyššiu výrobu i predaj cementu v roku 2001.

Obchodná politika cementárne je trvale proexportná. Na zahraničných trhoch Nemecka, Rakúska, Českej republiky a Maďarska umiestnila Považská cementáreň asi 80% produkcie. Najväčším odberateľom cementu z Ladiec je strategický partner – bavorská firma Berger Holding GmbH Passau. Prestížnou stavbou z ladeckého cementu v roku 2001 bola rýchlodráha Ingolstadt – Mníchov.

Výrobnú základňu v roku 2001 netvorili iba klasické a na zahraničných trhoch dlho zavedené portlandské a troskoportlandské cementy štandardných značiek. Sú to aj cementy špecifických parametrov ako ekologický CHROMATMIN a tunelový CEMODUR.

S rastom výroby a predaja sa v roku 2001 zvýšilo aj imanie podniku a rast vykazovali aj ďalšie ekonomické ukazovatele ako zisk, pridaná hodnota a obrat celkom.

Výsledky výroby a predaja

V roku 2001 vyrobili v Považskej cementárni, a.s. 519 500 ton slinku (viac ako v roku 2000). Na výrobu cementu to však nestačilo a tak nakupovali aj u iných cementární.

Výroba cementu prekročila všetky doterajšie výkony v histórii cementárne – vyrobili celkom 670 000 ton.

Predali viac ako vyrobili, spolu 676 843 ton. Rozdiel kúpili od cementárne v Turni nad Bodvou.

LESNÉ DRUŽSTVO, URBÁRSKE SPOLOČENSTVO

Majetok Lesného družstva a Urbárskeho spoločenstva bol v roku 2001 spoločný tak ako v roku predchádzajúcom.

Spolu to bolo 257 ha 4424 m² **lesov**
116 ha 7500 m² **pasienkov.**

Štátne lesy z celkového lesného majetku obhospodarovali v prenájme 80 ha 3874 m² v chotári Košecké Podhradie.

Všetky činnosti sa riadili prijatými projektami a lesné práce sa vykonávali na základe Lesného hospodárskeho plánu.

Základom realizácie plánov boli opäť brigádnické – platené práce na zalesňovaní, vyžíňaní, pri čistení po ťažbe a na ochrane proti škodcom.

V roku 2001 vo dvore za urbárskym domom postavili garáž pre motorové vozidlo NIVA, ktoré družstvo vlastní.

Najväčšou otázkou v živote organizácie v roku 2001 boli zmeny vo výbore – predstavenstve a zmeny v texte Stanov družstva a spoločenstva súvisiace so spoločným hospodárením.

V priebehu roka 2001 sa vzdali funkcie vo výbore:

Ing. Emil Záhradník, predseda

Ing. Emil Remo a Zdena Hriadelová, členovia.

Na mimoriadnom valnom zhromaždení dňa 2. septembra 2001 zobrali odchod týchto členov na vedomie a súčasne prijali uznesenie urobiť potrebné zmeny.

Medzitým predseda Ing. Emil Záhradník odovzdal majetok, inventár protokolárne.

Dňa 5. septembra 2001 sa uskutočnila voľba nového predstavenstva Lesného družstva a Urbárskeho spoločenstva. Zvolení boli nasledovní:

Vladimír **Kalus**, predseda

Milan **Bystrický**, podpredseda Urbárskeho spoločenstva

Ferdinand **Štefanec**, podpredseda Lesného družstva

Margita Kantoríková, hospodárka Urbárskeho spoločenstva

Božena Majeriková, hospodárka Lesného družstva

Anna Koyšová, členka predstavenstva

Ondrej Hriadel, člen predstavenstva

Dozorná rada:

Marián Kováčik, predseda
Jozef Jesenský, člen
Oľga Binková, členka

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO 1. MÁJ KOŠECA

Hospodárenie družstva bolo i v roku 2001 pod vplyvom celkového stavu poľnohospodárstva na Slovensku. Pretrvávali negatívne javy, ktoré spomaľovali konsolidačný proces. Stále trval zlý stav medzi vstupmi do poľnohospodárskej výroby a cenami výrobkov družstva.

Organizačná štruktúra riadenia a organizácie práce sa zabezpečovala cestou jednotlivých výrobných stredísk a pracovných kolektívov. Stanovené úlohy pre rok 2001 vychádzali z uznesenia členskej schôdze, ktorá sa konala 2. marca 2001 v Ladkoch. Úlohy boli schválené a stanovené pre jednotlivé výrobné strediská so zameraním na konkrétne ukazovatele výroby a hospodárenia.

Štruktúra **rastlinnej výroby** vychádzala z využitia celkovej výmery pôdneho fondu, ktorý k 31. decembru 2001 bol 3126 hektárov poľnohospodárskej pôdy, z toho 1139 ornej. Na tejto výmere zabezpečovali úlohy potrieb živočíšnej výroby, výroby sena, senáže, siláže i výrobu osív a krmného obilia.

Veľmi dobré výsledky boli v pestovaní obilovín:

- pšenica ozimná (372 ha) mala priemerný výnos 4,24 tony z hektára (98,8%)
- raž pestovaná na 69 hektároch vyniesla 4,29 t/ha, čo bolo 126%
- jačmeň ozimný na 100 hektároch mal priemerný výnos 3,95 t/ha (123,4%)
- jačmeň jarný na 31 hektároch mal priemerný hektárový výnos 2,13 t (97,0%)
- obiloviny pestované na 572 hektároch splnili na 105,1% (4,08 t/ha).

Technické plodiny pestovali na 1951 hektároch a celkové zámery splnili na 92,1%. Z toho lucernu splnili na 110,6% a ďatelinu na 137,0%. Ostatné plodiny: repku ozimnú, ľan, horčicu, kukuricu a miešanky nespĺnili. Čiastočne to zavinila nepriazeň počasia – podmáčanie a ľadovec.

Výsledky v **živočíšnej výrobe** možno hodnotiť kladne.

Základom bol stav hospodárskych zvierat. V družstve chovali v roku 2001 celkom 1035 kusov hovädzieho dobytku, z toho 480 dojníc. Ošípaných bolo 1199 kusov, prasníc 40 kusov. Stav oviec narástol o 153 a v roku 2001 chovali spolu 560 kusov.

V roku 2000 bola úžitkovosť dojníc na úrovni 3 858 litrov, v roku 2001 vzrástla o 361 litrov a tak priemerná dojivosť na dojnicu a rok bola 4 219 litrov a po prvýkrát prekročila hranicu 4000 litrov.

Najlepšie zo stredísk bola Horná Poruba 4 636 litrov, Košeca 4 127 litrov a Ladce 4 157 litrov. Celková dodávka za podnik – družstvo bola 1 886 417 litrov mlieka.

Všetky strediská zvýšili dojivosť – Ladce o 405 litrov. Najvyššiu realizačnú cenu za 1 liter mlieka dosiahli v Ilave 8,87 Sk a potom v Ladcoch 8,84 Sk za liter. V Ladcoch bola i najnižšia nákladovosť na výrobu 1 litra mlieka – 10,90 Sk, v Ilave až 13,59 koruny.

V roku 2001 v Ladcoch odchovali 83 teliat, najviac však v Ilave – 147 kusov. Natalita na 100 kusov kráv bola najvyššia v Ladcoch 97 kusov.

Chov **ošípaných** zabezpečovali v roku 2001 strediská Košeca, Ladce a Košecké Podhradie. Priemerný prírastok vo výkrme v Košeci bol 0,71 kg, v Ladcoch 0,65 kg a v Košeckom Podhradí 0,66 kg na kus a deň.

V chove **oviec** dosiahli výrobu na bahnicu 16 kg syra.

Podľa finančných podmienok riešili najnutnejšie potreby v zaobstarávaní strojového parku. V roku 2001 kúpili stroje a počítač v celkovej hodnote 1 164 023 Sk.

V investičnej výstavbe stavali vo vlastnej réžii v Košeci a Ilave za 786 662 Sk.

Celkové hospodárenie v jednotlivých strediskách vyznelo lepšie ako v rokoch predchádzajúcich. I keď strediská zaoberajúce sa priamo výrobou nedosiahli plusové výsledky, mínusy boli nižšie oproti roku 2000. Najnižšiu stratu pritom zaznamenali v stredisku Ladce (- 715 000 Sk), najväčšiu v Košeckom Podhradí (- 3 330 000 Sk). Strediská mimo poľnohospodárskej výroby dosiahli zisky: bitúnok + 3 630 000 Sk, stavbári + 235 000 Sk, služby + 207 000 Sk.

Tržby z rastlinnej výroby boli 6 782 000 Sk, tržby zo živočíšnej výroby 16 904 000 Sk a tržby z pomocných činností 55 861 000 Sk. Prevádzkový hospodársky výsledok za rok 2001 bol + 735 000 Sk, hospodársky výsledok za účtované obdobie bol mínusový 524 000, čo je však najnižší za posledných desať rokov.

V zásadných otázkach riadilo družstvo **predstavenstvo**, ktoré za vedenia **predsedu** Ing. Pavla **Palčeka** absolvovalo 12 zasadnutí.

V roku 2001 malo Poľnohospodárske družstvo 1. máj so sídlom v Košeci dovedna 446 členov, z toho na družstve pracujúcich 127. Okrem toho v podniku pracovalo 37 zamestnancov (nečlenov družstva). Z celkového počtu pracujúcich bolo 110 mužov a 54 žien. Výrobné stredisko v Ladcoch malo 14 pracovníkov tak ako v roku 2000.

ROK 2002

ÚVOD

V roku 2002 pokračoval mierny každoročný pokles počtu obyvateľstva. Dôvody sú v nízkej natalite a v odsťahovaní obyvateľov z obce.

Dominantnou politickou udalosťou boli voľby poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky, ale najmä komunálne voľby poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce. V parlamentných voľbách sme zaznamenali opäť prevahu sympatizantov HZDS. Oboje voľby sa uskutočnili v pokojnom ovzduší.

Obecné zastupiteľstvo a starosta ukončili svoje štvorročné volebné obdobie. Na záver ich činnosť hodnotili kladne, najmä ich aktivitu pri prijímaní opatrení v prospech obce a obyvateľov.

Obecný rozpočet sa značne zvýšil získaním prostriedkov z privatizácie SPP, čo umožnilo uskutočniť niektoré stavebné akcie a iné naplánovať na ďalšie obdobie.

V roku 2002 pokračoval presun kompetencií z vyšších orgánov na obec. Najdôležitejší presun v uplynulom roku bolo prevzatie Základnej a Materskej školy.

V obchode a službách obyvateľstvu nenastali nijaké podstatné zmeny. Naďalej bola dostatočná sieť obchodov s potravinami, v službách sa ukazuje potreba rozšírenia.

Životné prostredie, osobitne ovzdušie, sa opäť zlepšilo zásluhou modernizácie odprašovacích zariadení v Považskej cementárni, a.s.. V obci sa rozširuje zeleň a zlepšuje sa starostlivosť o jestvujúcu, najmä o trávniky. Zvýšená pozornosť sa venovala potokom a ich okoliu. Organizačne i finančne bola naďalej najnáročnejšia likvidácia domového odpadu.

Organizácie, združenia a spolky pracovali v obci podľa svojich možností na úrovni predchádzajúcich rokov. Okrem telovýchovnej jednoty sa podstatne nezmenili ani vedenia, ani ciele a prostriedky ich činnosti.

Činnosť škôl bola zameraná na plnenie pedagogických cieľov a modernizáciu prostriedkov. I naďalej na ich činnosť doliehali finančné a materiálne problémy. Aj tu sa začal prejavovať demografický vývoj (nedostatok žiakov).

Kultúra a spoločenský život v obci neprekročili štandard z minulých rokov. Okrem znovuoživenia kina sa neobjavili nijaké nové aktivity. Naďalej vychádzali Ladecké zvesti a do tlače sa pripravila monografia „Ladce“. Dobrú prácu v roku 2002 vykonával Zbor pre občianske záležitosti, obecná knižnica i dychové hudby.

V Považskej cementárni, a.s. pokračovali v modernizácii výrobných zariadení a technológií, vyriešili mnohé ekologické otázky. Vo výrobe a predaji dosiahli opäť pozoruhodných výsledkov, vysokú kvalitu, maximálny objem výroby a úspešný predaj – najmä do zahraničia.

Kladné výsledky dosiahli i ďalšie hospodárske inštitúcie - Železnica SR, Poštový úrad a Vodná elektrárň Ladce.

Poľnohospodárske družstvo Košeca a v ňom stredisko Ladce čiastočne konsolidovalo výrobné i ekonomické pomery. Väčšina známych problémov poľnohospodárov však zostala.

Nálada a názory väčšiny občanov v roku 2002 neboli príliš optimistické. Po parlamentných voľbách novou vládou proklamované zvýšenia cien energií a najmä z toho vyplývajúceho zvýšenia cien potravín a bývania priniesli veľa nespokojnosti. Naopak, spokojnosť prejavovali z viditeľne sa zlepšujúceho prostredia v obci.

OBYVATEĽSTVO LADIEC

V roku 2002 pokračoval trend poklesu obyvateľstva. K 1. januáru 2002 bolo v Ladcoch 2 604 obyvateľov, na konci roka 2002 to bolo **2 576 obyvateľov**.

Počas tohto roku sa prisťahovalo 15, odsťahovalo 46 obyvateľov. Narodilo sa 22 detí, zomrelo 19 občanov.

Liptáková Amália
Faturová Mária
Adamec Ján
Mittuchová Miroslava
Drahota Martin
Žierik Milan
Bratina Patrik
Češko Filip
Števáňková Timea
Baláž Lukáš
Patková Klára
Gábel Mário
Adamec Martin
Kvasnicová Diana
Blaško Daniel
Gábelová Lívia
Chlebanová Terézia
Čuriková Terézia
Kráľová Melánia
Tesárik Adam
Petráš Matej
Bednár Filip

Z počtu 22 narodených detí je 12 chlapcov a 10 dievčat.

V roku 2002 zomreli

Bednárík Albert (68 ročný)
Mikuška Jozef (81)
Letková Vilma (75)
Horská Agnesa (77)
Hriadelová Sabína (65)
Martinák Pavel (87)
Mosorjaková Anna (55)
Rožník Jozef (81)
Zajac Vincent (73)
Martiš Cyril (79)
Fábry Valter (75)
Daňová Helena (69)
Daňová Mária (79)
Kalusová Magdaléna (77)
MUDr. Letko Jozef (78)
Hrúzová Helena (79)
Hanzel Pavel (66)

Martinák Jaroslav (58)
Porubčanová Anna (68)

Z celkového počtu 19 občanov, ktorí v roku 2002 zomreli, bolo 9 žien a 10 mužov. Najmladší boli Mosorjaková Anna (55) a Martinák Jaroslav (58). Najstarší Martinák Pavol (87).

Priemerný vek zomrelých bol v tomto roku 73,1 roka, čo sa za ostatných desať rokov zaraďuje medzi najvyššie priemery.

Nízke priemery sme zaznamenali v rokoch, keď zomrelo (väčšinou po tragických udalostiach) viacej mladých ľudí a detí.

Od roku 1992 bol priemerný vek zomretých občanov takýto:

1992 – 75 rokov
1993 – 68
1994 – 68,5
1995 – 71
1996 – 71,6
1997 – 64
1998 – 61,9
1999 – 66
2000 – 75
2001 – 67
2002 – 73,1

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO, OBECNÝ ÚRAD

Úlohy zastupiteľstva a úradu

V decembri 2002 sa neskončil iba kalendárny rok, ale i volebné obdobie obecného zastupiteľstva a starostu obce zvolených v roku 1998. Robila sa teda rekapitulácia poslania, úloh i výsledkov práce za celé volebné obdobie.

Jedným z hlavných poslaní bol výkon verejnej správy. Jej rozsah sa neustálym rozširovaním kompetencií na samosprávu stále zväčšuje. Za uvedené obdobie **obecný úrad** zabezpečoval výkon matriky, osvedčovanie úradných dokumentov a podpisov, evidenciu obyvateľov, občianske sobáše a pohreby, výber a správu daní a poplatkov, evidenciu pozemkov a zvierat, správu cintorínov, zabezpečovanie odvozu komunálneho odpadu, separovaný zber, údržbu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev,

---

správu všetkých obecných budov, verejného osvetlenia, verejného vodovodu a kanalizácie, budov a areálu Materskej školy, Základnej školy a nakoniec finančnú a ekonomickú agendu. V roku 2002 pribudli stavebné konania drobných stavieb.

V roku 2002 Obecný úrad v Ladcoch organizoval voľby do parlamentu i komunálne voľby.

Obecné zastupiteľstvo zasadá raz do mesiaca a rozhoduje o základných, hlavne majetkových otázkach (jednotlivé zasadania roku 2002 opisujem ďalej). Všetku činnosť, rozhodnutia nakoniec koordinuje starosta, pričom dohliada na včasné plnenie všetkej agendy. Aj v roku 2002 na starostovi v rozhodujúcej miere spočívala zodpovednosť za celý výkon verejnej správy na území obce.

Za celé volebné obdobie sa nemenilo zloženie obecného zastupiteľstva. V roku 2002 v ňom boli títo poslanci: Juraj Letko, Daniela Cahelová, Milan Bajza, Gabriela Košťaliková, Jozef Daňo, Jozef Chovanec, Marián Justh, Milan Kukuliaš, Jozef Fatura, Peter Pilný, Miroslav Kvasnica, František Kováč.

Naďalej pracovali **komisie** obecného zastupiteľstva ako iniciatívne orgány, ktoré podávali zastupiteľstvu a starostovi návrhy alebo priamo riešili prípady, ktoré mali v kompetencii. V roku 2002 to boli komisie, ktorých zloženie sa iba málo oproti roku 1999, kedy boli vytvorené, zmenilo.

Sociálno – zdravotná a bytová komisia (Mgr. Gabriela Košťaliková)

Obchod, doprava, služby, agroturistika (Jozef Daňo)

Stavebná, životného prostredia (Jozef Chovanec)

Technická údržba obce (Jozef Fatura)

Kultúra, školstvo, vzdelanie, šport (Marián Justh)

Ochrana verejného poriadku (Milan Bajza)

Komisia pre miestnu časť Tunežice (Peter Pilný)

V zátvorke sú uvedení predsedovia komisií.

Zmeny kompetencií

V roku 2002 sa začal proces prenosu kompetencií na nižšie orgány samosprávy.

Zákony NR SR, najmä zákon 416/2001 Z. z. upravujú pôsobnosť, organizáciu a úlohy štátnej správy v školstve, v obciach, samosprávnych krajoch a orgánoch školskej samosprávy. Obce Ladce sa dotýka časť, kde sa hovorí o predškolských zariadeniach, základných školách, školských kluboch a školskej kuchyne so školskou jedálňou.

Obec vytvára podmienky na plnenie povinnej školskej dochádzky na Základnej škole v Ladcoch. V oblasti investícií zostavuje plán a rozpočet školy a školského zariadenia (Materská škola, Základná škola, jedáleň a Školský klub).

Od 1. júla 2002 začala obec vykonávať správu Materskej školy a Základnej školy v otázkach materiálno-technického vybavenia, finančných nákladoch na prevádzku a údržbu. Obec vykonáva aj kontrolu v oblasti hospodárenia.

V roku 2002 sa dohodla úzka spolupráca medzi obcou, riaditeľkami škôl a školskými radami.

Odborné učilište v Ladcoch spadá do kompetencie Samosprávneho kraja v Trenčíne.

Od 1. januára 2002 prevzala obec správu **matriky** ako výkon štátnej správy. V Ladcoch bol od tohto dňa zriadený matričný obvod. Popri matrike vykonávali overovanie úradných listín a podpisov. Stanovili sa poplatky za tieto úradné úkony a osoby zodpovedné za matriku. Vedúcou matriky sa stala Ľubomíra Porubčanová, ktorú v jej neprítomnosti zastupuje Ľ. Šedíková.

Od 1. apríla 2002 do obce prechádzajú niektoré časti **sociálnej činnosti**. Podľa zákona má obec v kompetencii vytváranie rôznych zariadení sociálnych služieb v spolupráci s okresným a krajským úradom. Konštatovalo sa, že všetky možnosti takýchto služieb sú spojené s finančnými nákladmi pre obec neprijateľnými. Možnosť sa črtá v zriadení klubu dôchodcov.

Významné rozhodnutia obecného zastupiteľstva

Na zasadní **7. februára 2002** schválili plán zasadaní na rok 2002, prísediacich Okresného súdu v Trenčíne na roky 2002 – 2006: Alenu Suchárovú a Jána Račka. Na tomto zasadaní jednomyselne schválili záverečný účet za rok 2001. Osobitne hodnotili správu o plnení daňových povinností občanov v uplynulom roku a nedoplatky za nájomné v obecných bytoch.

Dňa **14. marca** predložil starosta obce obecnému zastupiteľstvu priority stavebných zámerov, ktoré sa majú uskutočniť v roku 2002. Súčasne navrhol vziať si pôžičku vo výške 5 miliónov korún, aby sa prioritné stavby mohli realizovať. Poslanci schválili pôžičku 3 milióny korún na stavby: dokončenie plynofikácie v Tunežiciach, úprava cesty a prilahlých priestorov na križovatke – asfaltovanie komunikácie, úprava cintorína (píšem o tom podrobne na inom mieste), vybudovať vodovod do Základnej školy a realizovať prestavbu pošty. Okrem posledných dvoch všetky zámery sa splnili.

Na tomto zasadaní vzalo obecné zastupiteľstvo na vedomie **zrušenie Hasičského zboru v Tunežiciach** a jeho pričlenenie do DHZ v Ladcoch. Súčasne rozhodli priestor v bývalom obecnom dome v Tunežiciach ďalej využívať pre TJ Tatran Tunežice a priestor terajšej hasičskej zbrojnice stavebne upraviť.

Zasadanie obecného zastupiteľstva **3. apríla 2002** spresnilo využitie úveru vo výške 3 milióny Sk na dokončenie plynofikácie v Tunežiciach, úpravu cintorína v Ladcoch a úpravu križovatky v Ladcoch.

Na záver tohto zasadania za prítomnosti zástupcov politických strán a hnutí zložili **zamestnanci** obecného úradu **sľub** v súlade so zákonom o verejnej službe.

Na zasadaní obecného zastupiteľstva **16. mája 2002** prerokovali zmluvu Poľovníckeho združenia „Bukovina“ s obcou na 45 hektárov obecnej pôdy. Takúto zmluvu podpisuje združenie aj s ostatnými vlastníkmi pôdy.

Poslanci schválili pracovný poriadok zamestnancov obce v súlade so Zákonníkom práce a Zákonom o verejnej službe.

Starosta obce informoval poslancov o potrebe odkúpiť pozemky na individuálnu bytovú výstavbu, ktoré z väčšej časti patria Považskej cementárni, a.s.. Súčasne informoval o tom, ako pokračujú stavebné práce financované z úveru. Oznámil, že kolaudácia plynofikácie za železnicou v Tunežiciach bude 24. mája, že prebieha úprava na križovatke v Ladcoch – asfaltovanie celej ulice Cementárska až po drevosklad Štátnych lesov pri železničnej stanici. Túto akciu financuje obec (999 000 Sk), Považská cementáreň, a.s. (500 000 Sk), Slovenská správa ciest (1 milión Sk). Slovenská správa ciest takto kompenzovala zničenie miestnych komunikácií počas výstavby diaľnice D1. Úloha úpravy cintorína sa začala.

Mimoriadne zasadanie 5. júna 2002 sa zaoberalo pridelením bytu v dome č. 139 v Záhradnej ulici. Posúdili štyri návrhy a byt prideliť.

Na zasadaní **20. júna 2002** sa poslanci zaoberali okrem otázok pozemkov voľbami do parlamentu a do obecného zastupiteľstva. Schválili plochy na predvolebnú kampaň a podľa novely zákona o obecnom zriadení stanovili počet poslancov obecného zastupiteľstva v budúcom volebnom období na 9. Zákon stanovuje pre obce od 1000 do 3000 obyvateľov počet 7 – 9 poslancov.

13. augusta 2002 prijalo s uspokojením správu, že za realizovanie **plynovodu** za obdobie od 1. júla 1996 do 31. marca 2001 z prostriedkov privatizácie Slovenského plynárenského podniku sa obci vracajú financie vo výške **14 394 802 Sk**. Vrátené financie môže obec použiť iba na investičné rozvojové programy realizované v obci Ladce. Peniaze sú uložené v PKB Považská Bystrica, ktorá bola určená zo zákona. Podmienkou čerpania je schválenie akcií obecným zastupiteľstvom.

Zasadanie **24. septembra 2002** malo netradičný priebeh. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia Považskej cementárne, a.s., ktorí poslancov informovali o súčasnom stave procesu spoluspaľovania mäsovej múčky a živočíšnych tukov v rotačnej peci cementárne.

Poslanci potom absolvovali **exkurziu** do cementárne, kde mali možnosť na vlastné oči vidieť celý proces zavádzania týchto surovín do rotačnej pece. Súčasne si pozreli vybudované zariadenie na skladovanie a potrubné prepravovanie z cisterny do sila a odtiaľ do pece.

Na tomto zasadaní schválili poslanci sumu 300 000 Sk – náklady na pripravovanú monografiu obce. Potom schválili podporu rím. – kat. fare v Košeci vo výške 100 000 Sk na opravu kostola a fary.

V ďalšej časti zasadania prijali uznesenia o odpredaji pozemkov: obchodnej firme AMV (obchod s potravinami) pozemok na križovatke – námestí na výstavbu veľkopredajne potravín. Schválili tiež predaj pozemkov pod radovú výstavbu rodinných domov.

Dňa **31. októbra 2002** zasadalo obecné zastupiteľstvo poslednýkrát nielen v roku 2002, ale i v celom volebnom období. I toto zasadanie bolo pracovné. Zaoberalo sa najmä predajom pozemkov, odmenami poslancom a schválením dane z nehnuteľností pre rok 2003 v nezmenenej výške. Významné uznesenie sa týkalo Všeobecne záväzného nariadenia o držaní psov, kde sa nachádza veľa nových, sprísnených nariadení.

Zasadania obecného zastupiteľstva v roku 2002 prinášali mnohé iniciatívne návrhy zo strany poslancov, respektíve komisií, ktoré pomohli obci v zložitých ekonomických, kompetenčných a organizačných pomeroch, bez ohľadu politickej príslušnosti, posunúť pomery v obci dopredu.

To isté možno povedať o ich práci za celé volebné obdobie 1998 – 2002, o čom svedčia niektoré čísla z budovania obce za uvedené roky, počnúc rokom 1999.

Zoznam čerpania investičných prostriedkov

Rok 1999

Asfaltovanie miestnych komunikácií	163 600 Sk
Plynofikácia Záhradnej ulice	254 400 Sk
Plynofikácia – Horné Ladce	2 337 000 Sk
Výstavba kotolne v základnej škole	1 800 000 Sk
Plynofikácia kotolne obecného úradu	170 000 Sk
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	118 600 Sk
Garáže pre obecný úrad	122 000 Sk
Splatený úver	2 315 000 Sk
Úroky	969 000 Sk
Iné výdavky (cintoríny, nákup pre obecný úrad a iné)	400 000 Sk

Rok 2000

Plynofikácia Tunežice	2 700 000 Sk
Projektová dokumentácia	146 000 Sk
Územný plán	90 000 Sk
Oprava komínov (DK a obecný úrad)	240 000 SK
Bleskozvod obecný úrad	50 000 SK
Kosačka pre obec	233 000 Sk
Pretláčacie práce	50 000 Sk
Vodovodná prípojka – obecný úrad	22 000 Sk
Rekonštrukcia knižnice	160 000 Sk
Splatený úver	1 427 000 Sk
Úroky	497 000 Sk

Rok 2001

Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	182 000 Sk
Plynofikácia – pretlak	110 000 Sk
Údržba ciest	146 000 Sk
Rekonštrukcia rozhlasovej ústredne	70 000 Sk
Projektová dokumentácia	38 000 Sk
Nákup multikáry a vlečky	463 000 Sk
Splatený úver	1 762 000 Sk
Úroky	142 000 Sk

Rok 2002

Plynofikácia Tunežíc	988 000 Sk
Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	87 000 Sk
Projektové práce (vodovod)	109 000 Sk
Rekonštrukcia Cementárskej ulice	1 341 000 Sk
Predĺženie vodovodu	123 000 Sk
Renovácia kaplnky Tunežice	197 000 Sk
Renovácia námestia v Ladkoch	489 000 Sk
Prestavba obecného domu v Tunežiciach	275 000 Sk
Renovácia kaplnky v Ladkoch	250 000 Sk
Úprava cintorína a oplotenie	1 265 000 Sk
Lavičky, kvetináče, zeleň	132 000 Sk
Oprava ciest v Tunežiciach a Horných Ladkoch	1 000 000 Sk
Splatený úver	1 762 000 Sk
Úroky	142 000 Sk

Zloženie obecného úradu

Na čele Obecného úradu v Ladkoch bol starosta obce Ing. arch. Ján **Remo**, ktorý riadil úrad podľa platných zákonov, včítane nových kompetencií. V komunálnych voľbách v decembri 2002 bol opäť do tejto funkcie zvolený na obdobie 2003 – 2006.

Jednotlivé referáty obecného úradu boli obsadené takto:

- Sekretariát, podateľňa, **matrika** – Ľubomíra **Porubčanová**
- Oddelenie finančné a mzdové – Alena **Černotová**
- Správa poplatkov a dane z nehnuteľností – Alena **Suchárová**
- Evidencia obyvateľstva, sociálne otázky, evidencia vojakov v zálohe – Anna **Kacinová**
- Správa cintorínov, ochrana životného prostredia, civilná ochrana obyvateľstva, archív – Ľubica **Šedíková**

VOĽBY V ROKU 2002**Voľby poslancov do NR SR**

Voľby poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky sa konali v dňoch 20. a 21. septembra 2002. Na základe Volebného zákona vyplývali pre obec v ich príprave niektoré povinnosti. Bolo to ustanovenie a príprava jednotlivých komisií, určenie okrskov, príprava volebných miestností, určenie plôch na predvolebnú kampaň a najmä práca s voličskými zoznamami. Všetky tieto a ďalšie povinnosti si obecný úrad včas splnil.

Volebné okrsky boli určené obvyklým spôsobom:

Okrsk č. 1 mal sídlo v Dome kultúry a patrili tam voliči z Hviezdoslavovej ulice, Záhradnej, Cementárskej ulice a ulice Janka Kráľa (Horné Ladce).

Okrskok č. 2 (volebná miestnosť v Základnej škole) zahrňoval ulice Ľudovíta Štúra, Vážsku, Pavla Koyša, Kukučínovú a Kollárovú.

Okrskok č. 3 mal volebnú miestnosť v Tunežiciach. Sem patrili voliči z miestnej časti Tunežice.

Do 26. augusta informovala obec občanov o zápise do zoznamu voličov, čase a mieste konania volieb písomne a okrem toho sa práva voličov a rovnaké údaje ako v listoch, uverejnili v Ladeckých zvestiach.

Predvolebná kampaň prebiehala v obci pokojne, bez akýchkoľvek emócií. Jednotlivé politické strany a hnutia využili určené priestory na názornú propagáciu svojich kandidátov. Niektoré usporiadali stretnutia s voličmi, bez mimoriadnej účasti.

Z Ladiac na poslancov NR SR kandidovali: Mgr. Dušan Saksa (KSS), Július Šedík (P – SNS) a Bc. Jozef Švihel (P – SNS) a aj dovtedajší poslanec za P – SNS Ing. Rastislav Šepták.

Celkom sa voliči mohli rozhodnúť medzi 26 politickými stranami a hnutiami.

Priebeh volieb

Okrskok č. 1: Voľby riadila komisia s predsedom Vladimírom Remenárom a zapisovateľkou Alenou Černotovou. Členmi komisie boli: J. Palčeková, Libor Kvasnica, Ing. Emil Záhradník, Rudolf Galanský, Zdena Hriadelová, Mgr. Mária Bednáriková, Richard Demitra, Tatiana Adamičková, Michal Čechuty.

V tomto okrsku bolo zapísaných 925 voličov, z ktorých sa na voľbách zúčastnilo 660 občanov. Najviac hlasov dostalo HZDS – 223, KSS – 110, SMER – 85.

Okrskok č. 2: Predsedom komisie bola M. Peterková, zapisovateľkou Anna Kacinová. Členovia: M. Bašková, I. Belková, Ján Burdej, Peter Černuška,

---

Erika Daňová, Tatiana Demitrová, Anton Haršáni, Božena Sláviková, Ľubica Šedíková, Bc. Ľudmila Záhradníková.

V zozname voličov bolo zapísaných 726 občanov, voliť prišlo 520.

Najúspešnejšie v tomto okrsku bolo HZDS – 198 hlasov, po ňom SMER – 57 a KSS – 54 hlasov.

Okrskok č. 3: Komisia bola v zložení: Martin Rolín, predseda, Margita Miklošiová, zapisovateľka a ďalší členovia: Beata Kvasnicová, Bohumil Kvasnica, Ing. Emil Remo, Ferdinand Bušík, Dominik Kobza, Peter Kopačka, Jozef Daňo, Jozef Prekop, Mgr. Dagmar Kútina.

V Tunežiciach bolo zapísaných 363 voličov, z nich sa na voľbách zúčastnilo 292 občanov.

Najviac hlasov dostali HZDS – 129, SMER – 41, P-SNS – 23.

Celkom v obci Ladce v zoznamoch voličov bolo zapísaných 2 014 občanov, k voľbám prišlo 1 472 občanov, čo je 73%. Počet neplatných hlasov bol 22.

Z kandidátov, občanov Ladiec, najlepšie obstál Mgr. Dušan Saksa, ktorý kandidoval za KSS s nomináciou na 12. mieste. Do NR SR bolo zvolených 11 poslancov.

Politické strany a hnutia v obci Ladce získali celkovo nasledovné počty hlasov:

Hnutie za demokratické Slovensko	550
SMER	183
Komunistická strana Slovenska	174
Pravá Slovenská národná strana	90
Kresťansko-demokratické hnutie	87
Slovenská demokratická kresťanská únia	83
Aliancia nového občana	78
Hnutie za demokraciu	51

Slovenská národná strana	47
Združenie robotníkov Slovenska	25
Soc. demokratická alternatíva	18
Strana zelených	17
Strana demokratickej ľavice	12
Rómska iniciatíva	11
Nezamestnaní a poškodení	8
Žena a rodina	6
ROSA	5
Konzervatívna strana	2
Dem. práva občanov	1
Národná jednota	1
Strana maďarskej koalície	1

Štyri ďalšie politické strany v Ladcoch nedostali ani jeden hlas.

Voľby orgánov samosprávy a starostu obce

Voľby poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce Ladce sa konali dňa 6. decembra od 14.00 do 22.00 hodiny a 7. decembra 2002 od 7.00 do 14.00 hodiny.

Pred voľbami obecný úrad urobil všetky obvyklé opatrenia organizačného charakteru, ktoré obci prináležia podľa volebného zákona.

Oproti parlamentným voľbám pribudli aj ďalšie povinnosti, z ktorých najdôležitejšia bola registrácia kandidátov na starostu a poslancov z jednotlivých politických strán a hnutí.

V propagácii volieb boli dôležité dve opatrenia. Každý občan zapísaný vo voličských zoznamoch dostal „Oznámenie“ o čase a mieste konania volieb s podrobnou metodikou volebného aktu a právami voliča. Zoznam kandidátov na poslancov a starostu s uvedením veku, povolania a politického subjektu, za ktorý kandiduje, bol včas uverejnený v Ladeckých zvestiach.

Podľa stanoveného kľúča, ktorý hovorí o počte poslancov vzhľadom na počet obyvateľov, stanovilo obecné zastupiteľstvo počet poslancov na 9, z toho v obvode č. 1 (Ladce) 7 a v obvode č. 2 (Tunežice) 2 poslancov.

Riadenie a priebeh volieb

Obec Ladce bola rozdelená na dva volebné **obvody**. Z toho obvod číslo 1 (Ladce) mal dva volebné **okrsky** (zhodné s okrskami z parlamentných volieb 2002) a obvod číslo 2 (Tunežice) s jedným okrskom.

Voľby v oboch volebných obvodoch riadila **miestna volebná komisia**. Predsedom komisie bol Rudolf Galanský, zapisovateľkou Ľubomíra Porubčanová a členmi: Ing. Emil Záhradník, Irena Ďurišová, Mgr. Mária Bednáriková, Eva Riecka.

Výsledky volieb v okrskoch

Okrsk č. 1 (Dom kultúry)

Predsedyňou komisie bola Oľga Kalusová, zapisovateľkou Alena Černotová. Členkami komisie: Margita Miklošiová, Tatiana Demitrová, Zdena Hriadelová, Andrea Bašková.

V zozname voličov bolo zapísaných 933 občanov, účasť bola 448 voličov.

Okrskok č. 2

Komisia mala toto zloženie: Erika Daňová, predsedkyňa, Anna Kacinová, zapisovateľka. Členmi boli: Peter Jurík, Ing. Emil Remo, Ľubica Šedíková, Bc. Miroslav Záhradník.

Zo 768 zapísaných voličov sa v tomto okrsku zúčastnilo 349 občanov.

Okrskok č. 3

Na voľby dohliadala okrsková komisia v zložení: Ján Abrahámovský, predseda, Alena Suchárová, zapisovateľka, členovia: Ferdinand Bušík, Oľga Melicherová, Dominik Kobza, Jaroslav Koyš.

Účasť bola 181 voličov z 324 zapísaných vo voličskom zozname.

Výsledky volieb v obci

Podľa zápisu miestnej volebnej komisie sa na voľbách **v obci Ladce** zúčastnilo **978 občanov**, čo je **48,3 %** zo zapísaných 2 025 voličov.

Z 978 odovzdaných hlasov na poslancov obecného zastupiteľstva bolo 934 platných. Pri voľbe starostu obce bolo platných hlasov 954.

Za starostu obce bol s veľkou prevahou zvolený doterajší starosta **Ing. arch. Ján Remo**, kandidát Hnutia za demokratické Slovensko s **880 hlasmi**.

Druhý kandidát na starostu Mgr. Dušan **Saksa**, nominovaný KSS dostal 75 hlasov.

Poslanci do nového obecného zastupiteľstva boli zvolení takto (poradie podľa počtu získaných hlasov):

Milan Bajza	KSS	300 hlasov
Jozef Fatura	HZDS	284
Jozef Daňo	KDH	256
Daniela Hudecová	KDH	243
Milan Kukuliaš	HZDS	237
Jozef Chovanec	KDH	212
Vladimír Chovanec	KDH	211
MUDr. Jarmila Martináková (Tunežice)	KDH	111
Ján Turzík (Tunežice)	HZDS	83

Títo kandidáti boli právoplatne zvolení za **poslancov** obecného zastupiteľstva. Na prvom zasadaní sa zídu dňa 3. januára 2003, kde zložia predpísaný sľub.

Ďalší v poradí, ktorí sú náhradníkmi v prípade odchodu niektorého poslanca počas volebného obdobia sú nasledovní:

Vladimír Hošták (188 hlasov), Ladislav Kalus (182), František Meliš (171), Ing. Miroslav Daňo (161), Alena Beňáková (150), Anton Haršáni (144), Július Šedík (143), Jozef Peterka (139), Bc. Ľubica Záhradníková (133), Ing. Ladislav Luhový (123), František Markuš (119), Roman Šedík (114), Ing. Karol Horký (107), Bc. Jozef Švihel (105), Pavol Kalus (104), Pavol Habánek (87), Dušan Čemeš (70), Ján Chlebo (69), Ľuboš Turza (47), Martin Šimon (41), Ing. Ľubomír Juríček – Tunežice (80), Bohumil Kvasnica – Tunežice (61).

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Daň z nehnuteľností bola v roku 2002 vyrúbená v rovnakej výške ako v roku 2001. V tomto roku bola veľmi dobrá platobná disciplína u väčšiny občanov. Daň bola rozdelená do troch skupín: daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov.

Daň z pozemkov

Z ornej pôdy (370 ha) bol predpis 162 446 Sk, zaplatené bolo 161 385 Sk.

Trávnaté porasty (308 ha) predpis 12 389 Sk – zaplatili 12 337 Sk.

Lesné pozemky (363 ha) predpis 44 475 Sk – zaplatené 44 475 Sk.

Záhrady (27,5 ha) výmer 38 570 Sk – zaplatené 37 683 Sk.

Zastavané plochy a nádvoría (52 ha) predpis 73 266 Sk – zaplatili 71 880 Sk.

V minimálnej miere boli zdanené aj stavebné pozemky.

Celkom v tejto skupine dane za 1 220 hektárov pôdy vymerali 536 269 Sk a organizácie i občania zaplatili 532 600 korún.

Daň zo stavieb

Do tejto skupiny sa zarátalo 623 bytov a príslušenstvo k nim, 2 stavby poľnohospodárskej výroby, 27 rekreačných chát, 225 samostatne stojacich garáží, 12 stavieb ostatnej podnikateľskej činnosti. Spolu bola predpísaná daň vo výške 207 343 Sk, zaplatené bolo 204 263 korún.

Daň z bytov

Tu bola daň predpísaná na 210 bytov a 4 spoločné zariadenia bytových domov. Daň predpísali vo výške 12 158 Sk. Občania zaplatili 12 103 Sk.

Z uvedených súm z výmerov pôdy pozemkovej dane v najväčšej miere sú majiteľmi právnické osoby. Orná pôda a trvale trávnaté porasty obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo 1. máj Košeca.

Zastavané plochy a nádvoría patria Považskej cementárni, a.s., Poľnohospodárskemu družstvu, školám, pozemkom pod bytovkami a rodinnými domami.

V dani z bytov sú zarátané najmä byty, ktoré prešli kúpou z obecného majetku do majetku súkromných osôb – obyvateľov Ladiec.

Uznesením obecného zastupiteľstva v roku 2002 sa nemení ani výška dane v roku 2003.

V roku 2002 obecný úrad ako vykonávateľ dane poskytol **úľavy** zo sociálnych a iných vážnych dôvodov podľa platného zákona vo výške 10 234 Sk.

Celkom sa v roku 2002	vyrúbila daň vo výške	1 577 572 Sk
	zaplatila daň vo výške	1 572 346 Sk.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Životné prostredie v Ladcoch predstavovalo v roku 2002 celý komplex činností. Bola to údržba trávnikov, stromov, kríkov, potokov, chodníkov, likvidácia domového odpadu, ovzdušie atď.

Zeleň v obci

Najväčšia starostlivosť o zeleň sa venovala priestorom v časti Záhradná ulica, v školských areáloch, pri Dome kultúry, na námestí, na cintorínoch v Ladcoch i Tunežiciach, v Horných Ladcoch a stromových alejách.

Obec v roku 2002 získala kompetenciu na schvaľovanie výrubu stromov (okrem parku a chránených stromov). Kúpili motorovú pílu a dali vyškoliť pracovníka.

Ladce mali už v minulosti nadštandardné množstvo zelene. V roku 2002 obecný úrad začal s výsadbou ďalších stromov a okrasných kríkov. Za zmienku stojí (ako informácia pre budúce generácie), že na námestí

vysadili dva odrastlé duby americké. Dub vybrali preto, lebo sa na jeseň krásne sfarbuje a i preto, že dub je v erbe obce.

Komunálny odpad

Dňa 1. januára 2002 vošlo do platnosti Všeobecne záväzné nariadenie obce o odpadoch, prijaté 13. decembra 2001. V nadväznosti na to prijalo obecné zastupiteľstvo aj dodatok o miestnych poplatkoch za likvidáciu odpadu.

Poplatky sa stanovili takto:

- pre fyzickú osobu 20 Sk (za osobu a mesiac),
- právnické osoby 100% nákladov, najmenej však 40 Sk za osobu a mesiac,
- poplatok za drobný stavebný materiál sa bude účtovať podľa skutočných nákladov.

Úľavy sa poskytujú študentom zdržujúcim sa prechodne mimo obce, vojakom a sociálne odkázaným osobám.

Vývoz komunálneho odpadu je ešte stále problémom, i keď sa disciplinovanosť s narábaním odpadu zo strany občanov zlepšila. Nedoplatky za smetné nádoby boli však aj v roku 2002 dosť vysoké. Najväčšiu ťarchu znášala i v tomto roku obec.

Finančná bilancia odvozu a ukladania komunálneho odpadu v roku 2002 bola takáto:

- Vývoz smetných nádob - 1 136 985 Sk.
- Vývoz a uloženie veľkokapacitných kontajnerov (spolu 82 – krát)
- 289 973 Sk.
- Spolu teda obec zaplatila 1 426 958 Sk.

Do obecného rozpočtu by sa malo výberom od občanov (za vývoz smetných nádob) získať 607 780 Sk. V roku 2002 sa vybralo 567 492 Sk. Ak pripočítame nedoplatok z roku 2001 (52 530 Sk), zostali občania dlžní 92 818 Sk.

Záverečná bilancia je taká, že **obec** za vývoz odpadu v roku 2002 **doplácala 819 178 Sk.**

Zber odpadových surovín

Zber odpadových surovín ako pomoc ekológii a hospodárstvu organizoval Obecný úrad v Ladcoch a Základná škola. Základná škola v zbere **odpadového papiera** a obecný úrad v zbere **železného šrotu**, ktorého zaviezli do zberne Belobrad v Beluši 2 670 kg.

Ďalšia komodita zberu bolo **odpadové sklo**, ktoré odovzdali v sklárni Skloobal v Nemšovej v množstve 3 004 kg.

Voda a vodné toky

Počas troch mesiacov (august, september a október 2002) vyčistili pracovníci zamestnaní na verejno-prospešných prácach časti Slatinského a Lúčkovského potoka.

Slatinský potok vyčistili od železničnej trate k Hviezdoslavovej ulici, ďalej po ulici J. Kollára popri Základnej škole. Len malá časť sa robila mechanizmami, väčšina však ručne. Práca bola namáhavá, pretože miestami sa v potoku nachádzalo až 50 cm bahna.

Lúčkovský potok čistili v časti bytoviek na Cementárskej ulici najmä od nečistôt, ktoré do potoka každý rok hádžu nezodpovední občania.

Podzemné vody v minulosti sledovali iba tí, ktorí potrebovali kopať studňu. Dnes sa o spodnú vodu – najmä jej chemické zloženie, zaujíma takmer každý.

Poznať spodné vody v Ladcoch pomáha najmä výskum Slovenského hydrometeorologického ústavu v Bratislave, ktorý robili od roku 1963 v obci Ladce. Vo vzdialenosti asi 350 metrov od cementárne na severovýchod sa nachádza pozorovací objekt číslo 172. V tomto objekte je **vrt**, v ktorom za roky 1963 – 1987 namerali maximálnu hladinu vody na úrovni 246,22 m nad morom. To bolo v júni 1965. V marci 1984 namerali minimálnu hladinu 242,96 m n. m. Kolísanie je teda veľké – takmer 3 metre.

Pravda, tieto údaje sa veľmi zmenili v časti „dedina“ a v Tunežiciach v čase vypúšťania kanála z elektrárne. Vtedy sa voda stratila v 120 studniach a do niektorých sa už nevrátila.

V poslednom období, rok 2002 nevynímajúc, sa občania najviac zaujímajú o chemické zloženie pitnej vody. Podľa výskumu sú vody v Ladcoch bikarbonátovo-vápenato-horečnaté, slabej až strednej alkalickej reakcie. Sú silno mineralizované a tvrdé. Obsahujú i škodlivé chemické prvky – najviac dusičnany, ktorých výskyt je v Ladcoch pomerne veľký, na niektorých miestach až zdraviu škodlivý, presahujúci stanovenú maximálnu výšku normy.

Ovzdušie

Vplyv na ovzdušie v roku 2002 mala cestná doprava (na ceste cez obec i diaľnica), závody od Považskej Bystrice po Dubnicu nad Váhom (tepláreň Považská Bystrica, Gumárne 1. mája, strojárske závody v Dubnici a niektoré menšie podniky).

Najviac nás v roku 2002 zaujímali tuhé znečisťujúce látky z Považskej cementárne, a.s. a plynne exhaláty z tohto závodu.

V roku 2002 vypustili do ovzdušia z jednotlivých výrobných zariadení v cementárni spolu 113,3 ton znečisťujúcich látok a 1 130 ton plyných znečisťujúcich látok. Za to Štátnemu fondu životného prostredia zaplatili 1 645 500 Sk. Koncentrácie znečisťujúcich látok vo vypúšťaných spalinách

sa pohybovali v hodnotách od 0,8 mg/m³ do 43 mg/m³ (zákonný limit je 50 mg/m³).

Zákon stanovuje, že na 1 tonu vyrobeného slinku je možné vypustiť do ovzdušia 1,5 kg prachu. Považská cementáreň, a.s. v roku 2002 vypustila 0,23 kg prachu na 1 tonu vyrobeného slinku. V tomto roku neprekročili ani koncentrácie ako SO₂, CO a NO_x.

K miernemu nárastu produkcie prachu oproti roku 2001 došlo z dôvodu zvýšenia množstva materiálu na centrálnej skládke, s ktorým bolo treba manipulovať. Tým sa zvýšila sekundárna prašnosť.

Odpadové vody vznikajúce v prevádzke čistili v mechanicko-biologickej čistiarni, z ktorej sa vypúšťali do Lúčkovského potoka. V roku 2002 vypustili 179 000 m³ vôd, s priemerným znečistením 6 mg/l (norma je 20 mg/l).

Komunálny odpad a stavebná suť sa odvážala na skládku Luštek v Dubnici nad Váhom.

(O spaľovaní ostatných odpadov – mäsokostná múčka, guma a ďalšie, píšem v časti Považská cementáreň, a.s.).

OBCHOD A SLUŽBY V OBCI

V obchode a službách obyvateľstvu nastalo v roku 2002 niekoľko zmien. Služby, ani obchodná sieť sa nerozširovali, naopak, niektoré nerentabilné sa rušili.

Andrea Schvandtnerová zrušila obchod s potravinami v Horných Ladkoch.

Ján Fabo zrušil obchod s lacným textilom.

Gabriela Viskupová zatvorila kaderníctvo – holičstvo.

Od júna 2002 prestal existovať veľkoobchod s textilom (Tempo-móda), kde sa robila veľká rekonštrukcia budovy.

Hostinec Kopyto, jeho časť jedálne prešla prestavbou a novým zariadením kuchyne a miestností sa znova stal Reštauráciou Kopyto, pretože sa v ňom začala podávať strava.

Novinový stánok (M. Remo) prevzala firma Bresman z Dubnice nad Váhom. V predaji sa však nič nezmenilo.

Po týchto zmenách bol stav obchodnej siete v Ladcoch nasledovný:

Potraviny:

Potraviny – samoobsluha AMV

Samoobsluha RADO – R. Hofstädter

Samoobsluha a mäsiarstvo KLASIK (M. Staňo)

Jednota – potraviny Tunežice

Potraviny Ladce – Jozef Daňo

Pohostinstvo (reštaurácia):

Kaviareň – Dom kultúry (Zuzana Hudecová)

Bistro VERONIKA (V. Piatriková)

Reštaurácia KOPYTO (M. Adamec)

Pohostinstvo OMEGA – Pod gaštanmi (Ema Šimonová)

Pohostinstvo SABO (Peter Jesenský)

Pohostinstvo v Tunežiciach (Iveta Zbínová)

Iné predajne:

Drogéria – (A. Zábojníková)

AGROBON (záhradnícka technika a potreby pre záhradkárov, zberňa TIPOS a kľúčová služba (St. Bublavý)

LUX – textil (Pavol Riecky)

Textil – galantéria (Vl. Daňo)

TINEA – kvetinárstvo (Iveta Remšíková)

Novinový stánok (Bresman)

Služby občanom:

Autodoprava (Štefan Kútňny)

Autoopravovne: František Strážnický

Vladimír Hriančík

Kozmetika DENA (Denisa Gregorová)

Drevovýroba: Škuta Jozef

Jendrol A.

Kameňosochárstvo (Anton Bialoň)

RETUX – kovovýroba (Ing. arch. M. Blažíček)

PALIVEX – obchod s palivami (Róbert Kvasnica)

JAPEX (RNDr. Peter Jánešík)

Okrem uvedených obchodov a služieb mali občania Ladiec možnosť nakupovať na tržnici ovocie i rôzny priemyselný tovar. Cez jarné až jesenné obdobie to bol stánok Tibora Lengyela so zeleninou umiestnený pred reštauráciou Kopyto.

Štvrtky raz až dvakrát do mesiaca boli vo vestibule Domu kultúry určené pre súkromníkov a firmy na predaj spotrebného tovaru, najmä textilu a obuvi. Najviac to boli firmy z Partizánskeho a Miniariková z Považskej Bystrice.

Raz do mesiaca sa v obci vymieňali propan-butanové plynové nádoby.

ŠKOLSTVO V LADCOCH

V roku 2002 nadobudli účinnosť dôležité zákony, ktoré významným spôsobom ovplyvnili školstvo na Slovensku. Bol to najmä Zákonník práce a Zákon o verejnej službe. V zásade by mali ovplyvniť postavenie učiteľa v spoločnosti, stabilizáciu učiteľského povolania i zlý stav ich finančného ohodnotenia.

Zásadná zmena nastala po uplatnení zákona o kompetenciách, podľa ktorého Materská škola a Základná škola v Ladcoch patrí do kompetencie Obecného úradu v Ladcoch a Odborné učilište pod Samosprávny kraj v Trenčíne.

Podrobnejšie sa o tom zmiňujem v časti „Obecné zastupiteľstvo, obecný úrad“.

Materská škola

Vedenie školy, ani personálne obsadenie Materskej školy sa v roku 2002 nezmenilo. Riaditeľkou bola Irena **Gajdošíková**.

V školskom roku 2001/2002 bolo v MŠ 64 detí v 3 oddeleniach. V školskom roku 2002/2003 na začiatku – 1. septembra 60 detí.

Zameranie výchovného systému bolo v ekovýchove, estetickej a pracovnej výchove. Deti viedli k osvojovaniu hygienických a kultúrno-spoločenských návykov.

V Materskej škole však plnili aj ďalšie poslanie výchovy – návyky a základy matematických a jazykových znalostí.

Deti absolvovali veľa turistických vychádzok, ktoré mali okrem zdravotného i poznávacie poslanie.

Medzi vydarené akcie patrili už tradične „Vianočné besiedky s Mikulášom“ za účasti rodičov, rovnako ako „Fašiangové karnevaly“.

Škola – jej žiaci sa zúčastnili na celookresných podujatiach predškolských zariadení. Bola to výstava na tému „Vianoce“ a výstava „S legom do rozprávky“. Tanečná skupina detí sa zapojila do tanečno-pohybového projektu „Od srdca k srdcu“, výtvarnej akcie „Moja mama“ a ďalších.

21 detí absolvovalo plavecký výcvik s veľmi dobrými výsledkami.

Osobitný ohlas malo podujatie „Stretnutie s rozprávkami“ v areáli Materskej školy, ktoré pripravili zamestnanci školy spolu s rodičmi. Vybudovali rozprávkové kráľovstvo, v ktorom sa deti stretli s najznámejšími rozprávkovými bytosťami.

V oblasti kultúrno-spoločenskej významné miesto malo tradičné vystupovanie detí na rôznych slávnostiach v obci, pri príležitosti akcií Zboru pre občianske záležitosti, na Dni matiek a pod.

Nezmenila sa situácia v odkázanosti Materskej školy na finančné podpory sponzorov. V roku 2002 sa zmenil sponzorský vzťah do 1. polroka Obecného úradu na vzťah priamej zodpovednosti v 2. polroku 2002. V tomto roku mohli všetky vylepšenia prostredia, estetizácie, opatrení pre bezpečnosť urobiť najmä vďaka Obecnému úradu a Považskej cementárni, a.s., ale i ďalším: Odborovému zväzu Považskej cementárne, a.s., Odbornému učilištiu, RNDr. Petrovi Janešíkovi, Františkovi Strážnickému, Jozefovi Faturíkovi, J. Švihelovi, A. Jendrolovi a ďalším.

V školskom roku 2001/2002 a v ďalšom, možno hovoriť o stabilizujúcej sa situácii v počte žiakov v Materskej škole na 60 a viac žiakov a 3 oddelenia.

Základná škola

Vedenie školy sa oproti predchádzajúcemu školskému roku nezmenilo. Rovnaké bolo aj na začiatku septembra roku 2002.

Mgr. Miroslava **Jankejechová**, riaditeľka

Mgr. Monika Fábryová, zástupkyňa riaditeľky

Mgr. Mária Pastorková, výchovná poradkyňa

Miroslava Ďurovcová, vedúca školskej jedálne

V školskom roku 2001/2002 pôsobilo na škole 21 pedagógov a 2 vychovávateľky sa starali o deti v Školskom klube. Celkom bolo v 16 triedach **306 žiakov**.

V školskom roku 2002/2003 začalo školu navštevovať 289 žiakov, z toho v ročníku 1. – 4. v počte 123 detí. Do 1. triedy nastúpilo 28 detí (vytvorená iba jedna trieda).

Do kolektívu k 1. septembru 2002 pribudli: Bc. Ľubomíra Martišová (vychovávateľka v Školskom klube) a ako externí pracovníci: Silvia Tichá (angličtina), Mgr. Silvia Pagáčová (francúzština), Náboženskú výchovu vyučuje Mgr. Ján Findura, farár v Košeci.

Na konci školského roka 2001/2002 celkom na škole prospelo 296 žiakov, 10 žiakov nepropelo.

Všetci žiaci končiaci dochádzku v deviatom ročníku sa umiestnili na rôzne školy a učilištia. Do obchodnej akadémie prijali štyroch žiakov, na strednú priemyselnú školu dvoch, na gymnázium 5 žiakov, na strednú odbornú školu, stredné odborné učilište spolu 29 žiakov.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj v tomto roku významné miesto v procese výchovy mali rôzne **mimovyučovacie aktivity**, z ktorých viaceré nadväzovali priamo na vyučovacie predmety a niektoré na záujmové oblasti života žiakov. Vo viacerých dosiahli významné úspechy v rámci okresu, kraja i Slovenskej republiky.

V jesenných a jarných mesiacoch absolvovali žiaci účelové cvičenia – didaktické hry na tému ochrany človeka a prírody. Žiaci siedmeho ročníka absolvovali školu v prírode v Zliechove a druháci v Tatranskej Lomnici. Plánovaný základný výcvik v lyžovaní sa pre nepriaznivé snehové podmienky neuskutočnil. Žiaci tretieho ročníka sa zúčastnili na plaveckom výcviku v Púchove.

Všetky ročníky využívali exkurzie a výlety na poznávanie slovenských dejín, významných osobností, slovenskej prírody.

Z masových podujatí treba spomenúť najmä Deň športu, Národný deň čistoty športovísk a rekreačných areálov a počas letných prázdnin v areáli Základnej školy Prázdninové školské dvory so športom.

V škole zriadili **16 krúžkov**, v ktorých mohli žiaci realizovať svoje mimoškolské záujmy. Krúžky boli pre šachistov, strelcov, športovcov, ale i pre tých, ktorí sa chceli zdokonaľiť v slovenčine, angličtine. Ďalej to boli krúžky prírodovedcov, matematikov, zdravotníkov, šikovných rúk i krúžok protidrogový.

Významné miesto v celom výchovno-vzdelávacom procese mali **rôzne súťaže**, ich oblastné, okresné, krajské i celoslovenské kolá. Tu si škola počínala dobre, veď za školský rok 2001/2002 bola vyhodnotená ako najlepšia škola v okrese (do 400 žiakov). Vo vedomostných súťažiach celkove 4. miesto spomedzi všetkých škôl okresu Ilava. V súťaži jednotlivcov dosiahli viaceré prvé miesta: vo výtvarnej súťaži Zlaté jablko, Beh údolím Váhu (Miroslav Kršík), matematická pytagoriáda (Danica Chovancová). Okrem toho viacero druhých a tretích miest ako kolektívy tak i jednotlivci.

Za najväčší úspech treba pokladať výsledky mladých gymnastov (T. Hrehuš, M. Žiačik, M. Kvasnica, F. Melicher, J. Melicher, J. Faturík), ktorí pod vedením učiteľky ZŠ M. Hatokovej vyhrali okresnú i krajskú súťaž a na celoslovenskom kole skončili štvrtí.

9. novembra 2002 sa deti Základnej školy v Ladcoch zúčastnili na súťaži KAKAO s témou Mikuláša v bratislavskej televízii Markíza. Tri súťažné dvojice (Adamičková – Fedor, Huňačková – Kováčik, Šedíková – Hošťák) si zmerali sily v piatich súťažných kolách. Relácia sa vysielala 8. decembra 2002 na stanici Markíza. Akciu organizovali za sponzorskej podpory Považskej cementárne, a.s. vychovateľky Školského klubu J. Gabková a L. Martišová.

Aj v roku 2002 pripravili v Základnej škole **zbery**. V tomto roku to bol zber papiera, šípok a gaštanov. Za nazbierané suroviny získali finančné prostriedky, ktoré využívali na odmeny žiakom, reprezentáciu školy, na učebné pomôcky a pod.

Odborné učilište

Vedenie školy sa oproti minulému školskému roku nezmenilo:

Paed. Dr. Vladimír Hromek, riaditeľ

Mgr. Miroslav Sňahničan, zástupca pre teoretické vyučovanie

Ing. Stanislav Turček, zástupca pre praktické vyučovanie

Ing. Eva Daňová, zástupca pre ekonomicko-technickú činnosť

Mgr. Stanislav Kret, zástupca pre mimoškolskú výchovu

Na začiatku školského roka 2001/2002 nastúpilo do odborov murár, maliar, stolár, stavebný zámočník, krajčírka, záhradník, služby a domáce práce celkom 222 žiakov. Na konci školského roka, v júni 2002, evidovali 208 žiakov, z toho 73 dievčat a 135 chlapcov.

V roku 2002 na základe skúšobných pohovorov prijali do nového ročníka 85 žiakov do všetkých odborov.

K záverečným učňovským skúškam pristúpilo celkom 58 žiakov (14 dievčat a 44 chlapcov). Celkom prospelo 57 žiakov (22 s vyznamenaním a 17 s hodnotením veľmi dobre).

Vyučovací proces na škole zabezpečovalo 51 pedagogických pracovníkov (36 majstrov odborného výcviku, 11 učiteľov všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov a 4 iní pedagogickí pracovníci). Okrem toho tu bolo zamestnaných 13 nepedagogických pracovníkov (ekonomické oddelenie, školník, vodič, upratovačky).

V Domove mládeže bolo 10 skupinových vychovávateľov, 5 nočných vychovávateľiek a 18 nepedagogických pracovníkov (kuchárky, upratovačky, domovník, sociálna a zdravotná pracovníčka, kuriči).

Odborný výcvik žiakov Odborného učilišťa sa robil podľa schválených učebných plánov. Dôraz sa kládol najmä na kvalitu odvedených prác. Veľkým impulzom pre odborný výcvik boli **súťaže zručnosti**, ktoré aktivizovali žiakov ku kvalite a v konečnom dôsledku dobre reprezentovať školu. V učebnom odbore murár (súťaž bola v Ladcoch) získali ako družstvo 1. miesto a 2. a 4. miesto v súťaži jednotlivcov.

V učebnom odbore maliar (Stará Ľubovňa) 4. miesto v súťaži družstiev.

Odbor krajčírka (Stará Ľubovňa) – 4. miesto v družstvách.

V učebnom odbore služby a domáce práce sa družstvo Ladiec umiestnilo ako tretie.

Odborný výcvik žiakov prvého ročníka prebiehal v dielňach a na pozemkoch OU, v druhom polroku aj na produktívnych prácach pre zákazníkov.

Odborný výcvik žiakov druhého a tretieho ročníka sa zabezpečoval vo väčšine na produktívnych prácach.

Stavebné odbory pracovali napr. pre firmu Agrofarma Červený Kameň, Okresný úrad Ilava, Cementáreň Ladce, Obecné úrady Beluša, Ladce a pre ďalších odberateľov.

Žiaci v odbore záhradník pracovali na pozemkoch školy a vypestované produkty dodávali do kuchyne učilišťa. Na objednávku vykonávali aj záhradnícke a sadbové práce pre Považskú cementáreň, záhradníctvo Kozový Dolný Kočkovce a iné. Úspešne reprezentovali školu pri výzdobe sály Krajského úradu v Trenčíne pri príležitosti prijatia najlepších žiakov a Dňa učiteľov v Trenčianskom kraji.

Krajčírky mali svoj odborný výcvik v dielňach pri zhotovovaní rôznych konfekčných výrobkov určených na predaj a pracovných oblekov pre žiakov Odborného učilišťa i pre niektoré firmy.

Rovnako aj žiačky z odboru služby a domáce práce vykonávali odborný výcvik v školskej jedálni, v krajčírskych dielňach, záhrade a v ubytovniach.

Všetky odbory sa podieľali na prácach pre učilište, čím značne odľahčovali výdavky štátneho rozpočtu.

V rámci odborného výcviku, na rozšírenie znalostí z jednotlivých odborov absolvovali žiaci množstvo **odborných exkurzií**. Navštívili výstavu „Flóra“ v Bratislave, „Trenčín mesto módy“, výstavu „Záhradkár“ a iné. Boli na exkurzii v ZŤS Dubnica, Slovák Košeca, Stavivo Trenčín, betonárka Beluša, stolárstvo Ilava, Strojárne Považská Bystrica, Makyta Púchov, Merina Trenčín a ďalších.

Veľkú aktivitu vyvíjali pod vedením učiteľov (Kret a Kretová) v **športovej oblasti**. V spolupráci s Domovom mládeže sa zúčastnili na viacerých podujatiach v rámci kraja i Slovenskej republiky. Mnohé z nich mali i charakter medzinárodný.

Medzi najvýznamnejšie podujatia patrili: Pohár riaditeľa školy – atletické disciplíny, turnaj v malom futbale zmiešaných družstiev, stolný tenis (Šahy), halový hokej (Bratislava), Deň športu (Ladce), Okresné kolo vo volejbale, futbale a atletike (Považská Bystrica), Celoslovenské športové hry dievčat (Ladce), 11. ročník unifikovaného futbalu – Vianočný turnaj (Bratislava).

Ďalej to bolo množstvo podujatí v rámci Špeciálnych olympiád: Národné preteky v Opatovej, Národné atletické preteky v Bratislave, Národné preteky v plávaní (Bratislava), Národné preteky v zjazdovom lyžovaní (Skalka pri Kremnici), 5. národné letné športové hry v Bratislave.

Učilište spolupracovalo pri poriadaní turnaja v halovom hokeji a ďalších športových akciách.

V Domove mládeže Odborného učilišťa v Ladcoch bolo na začiatku školského roka ubytovaných 100 žiakov, z toho 43 s nariadenou ústavnou starostlivosťou. Žiaci boli rozdelení do 9 výchovných skupín. V priebehu roka sa stav znížil na 92 žiakov.

Aj v tomto roku pokračovala dobrá spolupráca so žilinskou a prievdzskou pobočkou nadácie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar. Žiaci sa zúčastnili na viacerých prázdninových táboroch, na koncertoch, stretnutiach v detských domovoch. Vymenili si návštevy s rekreačným pobytom s Domovom mládeže v Starej Ľubovni. Podnikli viacero turistických vychádzok, boli na Dni otvorených dverí v Markíze atď.

Starali sa o úpravu prostredia kaštieľa, o zlepšovanie stavu športovísk. Vybudovali tzv. plážové ihrisko pre volejbal a iné užitočné práce.

V Odbornom učilišti Ladce ukončili zavedenie **plynového vykurovania**. Značne to pomohlo i životnému prostrediu a zníženiu exhalátov do miestneho parku.

Aj v roku 2002 v Odbornom učilišti zápasili s problémom finančných prostriedkov. Najmä na mimoškolskú výchovu sa im podarilo získať peniaze z Nadácie otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation, materiálnu podporu z Považskej cementárne, a.s., financie na zakúpenie športovej výstroje pre žiakov od Obecného úradu v Ladcoch. Napriek týmto i ďalším zdrojom silne pociťovali nedostatok prostriedkov na pravidelné vymieňanie a dopĺňovanie inventáru a zariadenia izieb i výchovného materiálu a pomôcok.

V septembri 2002 **prijali do školy** nových pracovníkov. Sú to Anton Hanidžiar (majster odborného výcviku stolárov), Irena Lacková (vychovávateľka), Martina Rumanová (skupinová vychovávateľka), Bc. Ľubica Záhradníková (skupinová vychovávateľka).

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Koyšove Ladce 2002

Obecný úrad v Ladcoch, Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, Klub priateľov poézie Pavla Koyša v Bratislave, Spolok slovenských spisovateľov v Bratislave a Považská knižnica v Považskej Bystrici usporiadali dňa 25. októbra 2002 v Dome kultúry v Ladcoch tradičné Koyšove Ladce. Tohoročné sa niesli v znamení nedožitých sedemdesiat rokov Pavla Koyša.

Program bol tradičný. V dopoludňajších hodinách sa uskutočnila súťaž v umeleckom prednese pôvodnej slovenskej ľúbostnej poézie. Záštitu nad súťažou malo Ministerstvo školstva SR.

Popoludní položili starosta obce a manželka básnika kyticu kvetov k jeho buste. Program rámcovoval krátky kultúrny program.

Po tomto akte sa hostia a občania Ladiec zišli vo veľkej sále Domu kultúry na spomienkovom večere na P. Koyša. Vystúpilo množstvo významných slovenských umelcov, ktorí spievali, recitovali, ale najmä spomínali na básnika.

Moderátorka večera Alžbeta Bušíková privítala hostí, medzi nimi JUDr. Margarétu Koyšovú, manželku básnika, profesora Petra Colotku, Dr. Františka Švába z Ministerstva školstva SR, Ing. arch. Jána Remu, starostu obce, Mgr. Danielu Čižmárovú, riaditeľku Považského osvetového strediska, Dr. Vladimíra Čerevku, CSc., predsedu Klubu priateľov poézie Pavla Koyša, národnú umelkyňu Máriu Kráľovičovú, Ing. Petra Šumaja, personálneho riaditeľa Považskej cementárne, a.s., Vladimíra Ďađu, poslanca NR SR, Vieru Baničovú, riaditeľku knižnice, Dr. Gejzu Sádeckého a mnoho ďalších.

V rámci Koyšových Ladiec vystupovala popoludní dychová hudba Ladčanka a na spomienkovom večere dychovka Marguška.

Výsledky súťaže:

III. kategória:

1. Barbara Porubčanová (Ladce)
2. Eva Vodičková (Gymnázium Trenčín)
3. Ivana Miklošová (Gymnázium Považská Bystrica)

IV. kategória:

1. Darina Kusá (Gymnázium Považská Bystrica)
2. Miroslava Gajdová (Gymnázium Nové Mesto)

-
2. Emília Rajčová (Prievidza)
  3. Branislav Bielik (Gymnázium Považská Bystrica)
  4. Jana Kupková (Prievidza)

Osobitné ocenenie získali Katarína Cíповá (Gymnázium Nováky) a Roman Švec zo ZŠ OŠ Púchov.

V. kategória:

1. Lucia Michalíková (Gbelany)
2. Ivan Gregorovič (Nová Dubnica)
2. Štefánia Koryťáková (Prievidza)
3. Ľudmila Šuvadová (Trenčín)
3. Božena Dobrovičová (Považská Bystrica)

Osobitné ocenenie získala Marta Halečoková (Nemšová).

Súbory a kolektívy záujmovej umeleckej činnosti

Spevácky krúžok žien v roku 2002 oslávil 30. výročie svojho založenia. Fungoval aj v roku 2002 vďaka entuziazmu členiek súboru a podpore obecného úradu. Účinkoval pri väčšine podujatí poriadaných ZPOZ-om. Cenná je najmä ich účasť pri občianskych pohreboch.

Dychová hudba „Ladčanka“ riešila aj v tomto roku generačný problém. Účinkovala pri oslavách, veľkých kultúrnych podujatiach (Koyšove Ladce) i na pohreboch (občianskych a cirkevných) v Ladcoch, Tunežiciach a na okolí.

Dychová hudba „Marguška“ s vedúcim Petrom Margušom účinkovala na oslavách, kultúrnych podujatiach, tanečných zábavách a na súkromných akciách. V roku 2002 sa zúčastnila na Medzinárodnom festivale malých dychoviek v Luhačoviciach.

Niektoré súbory (recitačný, tanečný) pôsobili v Základnej škole a v Odbornom učilišti. Svojimi vystúpeniami spestrili niektoré oslavy v Ladcoch a vlastné kultúrne podujatia.

V oblasti záujmovej umeleckej činnosti (divadlo, hudobné formy, výtvarníctvo, film, fotografia, tanec, malé javiskové formy a ďalšie) niet organizátora – ústrednej inštitúcie, ktorá by tieto činnosti organizovala. Zrušený Závodný klub ROH nemá nijakú nástupnícku organizáciu. Kultúrno-osvetovú činnosť nevykonávajú ani spolky a záujmové organizácie.

Oslavy

Dňa 30. apríla 2002 usporiadali Obecný úrad v Ladcoch, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov a KSS spomienkovú oslavu k 57. výročiu oslobodenia obce. Ako obvykle sa konala pri pamätníku padlých v druhej svetovej vojne. Menované organizácie položili k pomníku vence a občania si vypočuli prejav starostu obce Ing. arch. Jána Remu.

Obdobná oslava sa pri pomníku uskutočnila aj na počesť Slovenského národného povstania.

Občania Ladiec si pripomenuli 10. výročie Deklarácie o zvrchovanosti Slovenska na Skalke pri symbole Slovákov – dvojkríži. Slávnosť pripravili HZDS a P-SNS v spolupráci s Obecným úradom v Ladcoch.

Dňa 11. mája 2002 pozval starosta obce a obecné zastupiteľstvo ženy – matky z Ladiec na tradičný Deň matiek. V kultúrnom programe vystúpili deti z Materskej školy a súbor „Kulišáreň“ zo Žiliny s pásmom hudby, tanca, pantomímy a ľudového rozprávača.

Akciu podporili ladčianski obchodníci – sponzori.

Na prelome rokov 2002/2003 – na Silvestra 2002 sa občania opäť v značnom množstve zišli na križovatke – námestí, aby privítali nový rok 2003 a súčasne oslávili **10. výročie vzniku Slovenskej republiky**. Súčasťou osláv bol ohňostroj a podávanie občerstvenia. Na dobrú náladu účinkovala dychová hudba „Ladčanka“.

Ladecké zvesti

V roku 2002 vyšlo 6 čísiel Ladeckých zvestí, ktorých redaktorom bol Branislav Lipták. Sadzbu a grafickú úpravu robila firma BEEL z Púchova a tlač ASSA, tlačiareň Púchov.

Ladecké zvesti boli spravodajcom obecného úradu a obecného zastupiteľstva, prinášali správy zo zasadnutí, zámerov a skúseností obecného úradu, správy zo škôl, športu, organizácií a spolkov, podnikov v obci atď. V jednotlivých číslach nechýbali ani pohľady do minulosti, z kroniky i spomienok starších občanov. Zvláštnou rubrikou bola tá, kde sa spomínalo na osobnosti z histórie i nedávnej minulosti obce. V roku 2002 boli uverejnené životopisy Františka Žitvu, riaditeľa Základnej školy, Valtera Fábryho, zástupcu riaditeľa Základnej školy (obaja v roku 2002 zomreli), MUDr. Jozefa Letku (dlhoročného lekára v Ladcoch, rodáka z Tunežíc – tiež v roku 2002 zomrel) a Vojtecha Borčického, kňaza, rodáka z Ladiec (narodil sa 1750 – zomrel ako veľprepošť vo Vácove 1834).

Ladecké zvesti vychádzali v 800 exemplároch a distribuovali sa cestou novinového stánku, obchodných organizácií a cez inštitúcie.

Knižnica

Vedúcou obecnej knižnice bola v roku 2002 Eva Riecka. Knižný fond v tomto roku narástol o 106 kníh, na ktoré prispel obecný úrad sumou 32 937 Sk. Bola to za posledných desať rokov najvyššia suma vynaložená na knihy v obecnej knižnici.

Výkony knižnice boli v roku 2002 štandardné:

247 čitateľov (z toho 101 detí), čo znamená, že každý desiaty občan Ladiec je čitateľom obecnej knižnice. Čitatelia navštívili knižnicu 3 424-krát, pričom si vypožičali dovedna 11 383 kníh. Z toho bola krásna literatúra pre mládež 2 261 výpožičiek, pre dospelých 5 943. Z náučnej literatúry si deti vypožičali 934 a dospelí 2 245 kníh.

Počet čitateľov sa počas ostatných rokov nemení, počet výpožičiek stúpa. Zvýšenie sa zaznamenalo najmä u náučnej literatúry.

Monografia

V roku 2002 sa po schválení zámeru obecným zastupiteľstvom intenzívne pripravovalo vydanie **monografie „Ladce“**. Autorom textov bol Branislav Lipták a niektorí ďalší spoluautori. Vydávateľom je AMETYST, vydavateľstvo Milana Húževku. V tomto roku sa spracovali texty, urobil sa výber fotografií a pripravili sa nové – farebné, zo súčasnosti obce. Obecné zastupiteľstvo uzatvorilo zmluvu na 300 tisíc Sk a určilo počet výtlačkov na 1000 (200 tvrdý a 800 mäkký obal). Monografia je pripravená asi na 200 strán. Spôsob distribúcie (a cena) sa určia po vydaní v pravdepodobnom termíne (apríl 2003).

Kino Slovan

Dňa 16. marca 2002 znova otvorili kino, ktoré bolo pre nerentabilitu zatvorené. V letnom období sa v mesiacoch júl, august a september nepremietalo. V ostatnom čase do konca decembra 2002 premietli 24 filmov, v drvivej väčšine výroby USA. Filmy videlo 1 238 divákov, ktorí na vstupnom zaplatili 47 345 Sk. Na požičovnom sa zaplatilo 34 232 Sk.

Vedúcou kina bola Zdena Hriadelová.

Ladce na internete

Znalosti o Ladcoch možno získať na značke www.ladce.sk na internete. Nachádzajú sa tam Ladecké zvesti, množstvo ostatných informácií získaných najmä z kroniky, ale aj vyslovene aktuálne otázky a informácie. Tvorcom stránok o obci Ladce je Ing. Vlastimil Neipl.

Stránka na internete mala v roku 2002 úspech, pretože na nej „zalistovali“ už stovky občanov. Dostalo sa aj niekoľko pochvalných odpovedí ladčianskych rodákov z Prahy, Bratislavy a iných kútov Slovenska i zahraničia.

Renovácia sakrálnych objektov

Veriaci s uspokojením zobrali na vedomie starostlivosť obecného zastupiteľstva a obecného úradu o sakrálné objekty v Ladcoch a Tunežiciach.

Na cintoríne v Ladcoch vydláždili chodníky tzv. zámkovou dlažbou, vybudovali oplotenie – kamenný múr vysoký 1,2 metra. Súčasťou prác je aj 5 metrov vysoký kríž, ktorý tvorí dominantu cintorína a je osadený na novej vstupnej ploche od dediny. Cintorín takto získal kultúrny a estetický vzhľad.

V roku 2002 sa rozhodlo o vybudovaní Domu smútku z finančných prostriedkov získaných po privatizácii SPP. Doterajšie práce na cintoríne si vyžiadali v roku 2002 finančný náklad viac ako 1,3 milióna korún.

Renovácia kaplnky a zvonice v Ladcoch. Tento projekt realizovala firma Kostelanský a Kohút z Považskej Bystrice. Renovačné práce pozostávali z výmeny starej krytiny za medennú a z kompletnej výmeny omietky. Nové dali aj oboje dvere a terén pred zvonicom vyložili zámkovou dlažbou. Kaplnka po renovácii pôsobí veľmi dobre i farebne a dobre zapadá do prostredia najstaršej ulice v Ladcoch. Náklady boli 250 000 Sk.

Veriaci v Tunežiciach sa obohatili o novú modlitebňu (prerobená v predchádzajúcom roku z budovy bývalého obecného domu). V roku 2002 sa urobila ďalšia **renovácia**. Po odstránení priečok vznikla jedna veľká miestnosť, položila sa keramická podlaha, urobila elektroinštalácia a vyhovujúce osvetlenie.

Nový správca fary

V rímsko-katolíckej farnosti **Košeca** po odchode predchádzajúceho kňaza Jozefa Petreka sa novým správcom fary stal Mgr. **Ján Findura**. Menovaný od septembra 2002 bol aj vyučujúcim náboženskej výchovy v Základnej škole Ladce.

ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

Podujatia v roku 2002

Zbor pre občianske záležitosti v Ladcoch pracoval v roku 2002 podľa vypracovaného plánu. ZPOZ priamo organizoval občianske podujatia, alebo sa podieľal na akciách poriadaných inými organizáciami.

Pri jubileách občanov (okružle výročia narodenia, výročia sobášov) vychádzali z matričných údajov a z osobných údajov v databáze obecného úradu (evidencia občanov). Pri výročiach narodenia (90, 85, 80 rokov) pozvali jubilantov do obradnej miestnosti obecného úradu, alebo ich v domácnostiach navštívili dvaja členovia ZPOZ-u s blahoželaním, kvetinami a darčekom od obecného úradu. V roku 2002 to bolo 7 občanov 90-ročných, jeden 85-ročný a 80-ročných bolo 10.

Rovnako aj výročia sobášov si občania pripomenuli na obecnom úrade a pri vyšších výročiach (50, 60) i v domácnostiach – podobne ako jubileá narodenia.

25. výročie sobáša si pripomenulo 6 manželských dvojíc, 50. výročie dve, 55. výročie jedna a 60. výročie tiež jedna dvojica.

Občania starší ako sedemdesiat rokov sa na pozvanie obecného zastupiteľstva a starostu stretli 15. novembra 2002 v dome kultúry. Z 230

---

pozvaných sa zúčastnilo 150 občanov. K prítomným sa prihovoril starosta obce Ing. arch. Ján Remo, potešili sa z kultúrneho programu, ktorý pripravili deti z ladčianskych škôl a dychovka „Marguška“. Súčasťou bolo aj občerstvenie a účastníci dostali 100 korunovú poukážku na nákup potravín v ladčianskych obchodoch.

13. decembra 2002 sa konalo v obradnej miestnosti obecného úradu **privítanie do života** detí narodených v roku 2002. Obrad spestrili deti z Materskej školy a členky speváckej skupiny žien.

20. júna 2002 tak, ako sa už stalo zvykom, prijal starosta obce Ing. arch. Ján Remo za prítomnosti vedenia ladčianskych škôl **žiakov, ktorí reprezentovali** vynikajúcim spôsobom svoju školu a tým aj obec.

Zo Základnej školy to boli: Tomáš Hrehuš, Marek Kvasnica, Matej Žáčik, Ján Faturík, Filip Melicher, Alexandra Adamičková, Slávka Gajdošíková, Ondrej Hošták, Katarína Košťaliková, Iveta Gajdošová, Marika Šmejková, Martin Faturík, Silvia Hatoková, Lucia Hurtová, Danka Chovancová, Janka Staňová, Veronika Miháliková, Lenka Záhradníková, Lenka Kalusová, Zuzana Sláviková.

Z Odborného učilišťa: Pavol Smetana, Tomáš Ivana, Silvia Cicková, Mária Vlačuha, Mária Mrkvová, Martina Kišová, Anna Janečková, Marián Blajsko, Ivan Vertfein, Andrej Šumichrast, Patrik Podolák.

Podľa požiadaviek účinkovali a organizovali členovia ZPOZ-u **občianske pohreby** a občianske **sobáše**.

Ďalšou sférou konania občianskych aktov, ktoré nepatria medzi „tradičné“, ale v Ladcoch sa konajú už viac rokov boli:

- Slávnosť odovzdania **učňovských listov** žiakom Odborného učilišťa v Ladcoch (jún 2002)
- Víťanie **prváčikov** v Základnej škole (september 2002), kde im starosta odovzdal darčeky – knihy.
- Slávnosť **Dňa matiek** (máj 2002), ktorá v roku 2002 zostala na starosti najviac práve obecnému úradu a ZPOZ-u.
- Spolupráca pri organizovaní Večera poézie Pavla Koyša (október 2002).

Organizačné zloženie ZPOZ

Anna **Peterková**, vedúca ZPOZ

Členovia: Mária Liptáková (spevácky krúžok)

Irena Gajdošíková (pamätná kniha)

Ľubomíra Porubčanová (matrikárka)

Sobášiaci: Ing. arch. Ján Remo

Marián Justh

Juraj Letko

Rečníkmi na pohreboch boli Peter Vacula (časť roka) a starosta obce Ing. arch. Ján Remo.

Medzi najčastejších recitátorov patrili Anna Kováčiková, Anna Peterková a Daniela Hudecová.

Problémy boli s varhaníkom, pretože doterajší (Lachký) narukoval.

Finančné prostriedky má ZPOZ zabezpečené v rozpočte obecného úradu a čiastočne od sponzorov.

VODNÁ ELEKTRÁREŇ LADCE

Vedenie Vodnej elektrárne v Ladcoch sa v roku 2002 oproti roku 2001 nezmenilo. Vedúcimi boli Ivan **Fedor** a Pavol **Stareček**.

V roku 2002 sa na vodnom diele uskutočnili viaceré rekonštrukcie a opravy. Najvýznamnejšou bolo nahradenie nových blokov v rozvodni 4kV. Práce robila firma Liv Elektra. Nové bloky sú prevažne vybavené spínacími a istiacimi prvkami od firmy ABB. Riadiaci systém vyvinuli a zhotovili útvary Podnikového riaditeľstva v Trenčíne. Týmto sa stali všetky rozvodne (110 kV, 22 kV a 0,4 kV) vo Vodnej elektrárni Ladce plne automatizovanými cez riadiace systémy. Po rekonštrukcii sú aj turbogenerátory TG1 a TG2. V TG1 sa vyskytli od apríla do decembra 2002 vážne problémy, ktoré spôsobovali poruchovosť. Tento problém technického rázu spôsobil zhruba 120 poruchových výpadkov. Výpadky sa potom prejavili na výrobe elektrickej energie. Keďže je stroj v záručnej lehote, prebiehali intenzívne rokovania s dodávateľom – firmou Voest Alpine Austria.

Aj v tomto roku sa uskutočnili pravidelné bežné opravy a kontrola po ročnej prevádzke. V januári – marci 2002 revízie na 22 kV zariadení, jarné, letné a jesenné revízie na zariadeniach 110 kV pre zabezpečenie zimnej prevádzky.

Vodnú elektráreň Ladce, tak ako celé Slovenské elektrárne, čaká v nasledujúcom období **privatizácia**. Táto skutočnosť vzbudzuje u pracovníkov (22 zamestnancov) určité obavy, ktoré vyplývajú z budúceho prepúšťania. Súčasný trend v zahraničí je čo najviac „vyludňovať“ elektrárne a nevyhnutnú opravu a údržbu vykonávať dodávateľsky.

V roku 2002 plán výroby splnili na 97,3%.

ŽELEZNIČNÁ STANICA LADCE

V železničnej stanici Ladce (Beluša) sa počet zamestnancov zvýšil z 34 na 36. Stalo sa tak po znížení fondu pracovného času zo 40 na 37,5 hodín týždenne.

Prednostom stanice v roku 2002 bol Pavol **Fatura**.

Deväťkrát zaznamenali v staniciach Ladce a Beluša nehodovosť – neschopnosť hnacieho vozidla (porucha rušňa), bez zavinenia pracovníkov stanice.

V roku 2002 poklesla nakládka v porovnaní s rokom 2001. V tomto roku **naložili** 311 417 ton tovaru do 6 375 vagónov. V stanici **vyložili** 4 374 vozňov s 219 257 tonami materiálu.

V stanici Beluša 6 953 ton zo 116 vozňov.

Priepustnosť trate si i naďalej drží vysoký štandard, s ktorým sú často dopravné problémy. Veď v roku 2002 **prešlo** cez stanicu Ladce 14 525

---

vlakov nákladnej prepravy a rušňov a 20 856 vlakových súprav s prepravou cestujúcich. V Ladcoch skončilo 186 ucelených vlakov a zo stanice vyšlo 210 vlakových súprav (cement).

Tržby od cestujúcich mierne klesli. V stanici Ladce boli **tržby od cestujúcich** 729 866 Sk, v stanici Beluša 483 596 Sk. V minulom roku začali skúšobnú prevádzku predaja cestovných lístkov **výpočtovou technikou** (v Ladcoch i Beluši).

Tržby z prepravy tovaru dosiahli v Ladcoch 30 878 079 Sk, v Beluši 188 596 Sk. To bolo o 20% viac ako v roku 2001.

POŠTOVÝ ÚRAD V LADCOCH

Vedúcou pošty v roku 2002 bola Marta **Uričková**. Ďalej tu pracovala jedna pracovníčka pri priehradke a tri poštové doručovateľky.

Za rok 2002 doručili a prijali na Poštovom úrade v Ladcoch státisíce rôznych zásielok pre občanov a inštitúcie v obci.

Doručili 107 016 kusov listových zásielok, 2 160 balíkov, 12 tisíc doporučených listov a veľké množstvá letákov a reklamných prospektov.

Ďalej každý mesiac doručili 600 dôchodkov a vybrali 590 kusov združeného inkasa. V tomto roku doručili viac ako 10 000 exemplárov dennej tlače a časopisov.

Rovnako vysoké čísla dosahujú podané zásielky. Na pošte v Ladcoch v roku 2002 prijali 800 tisíc listových zásielok, 550 balíkov, okolo 10 tisíc doporučených zásielok a 15 000 poštových poukážok.

Okrem spomínaných služieb poskytujú v plnom rozsahu i služby Poštovej banky, zabezpečujú predaj žrebov, novín a časopisov.

V roku 2002 sa takmer nič nezmenilo v technickom vybavení pošty a k lepšiemu sa nezmenili ani priestory, ktoré pomerne intenzívnej prevádzke pošty nevyhovujú.

POVAŽSKÁ CEMENTÁREŇ, a.s.

Ani rok 2002 nepriniesol podstatnú zmenu v úpadku slovenského stavebníctva. Nepriaznivý vývoj zasiahol i veľké stavebné podniky a následne výrobu stavebných hmôt. Umnou hospodárskou politikou, výrobou kvalitných cementov a vysokým exportom sa týmto problémom zatiaľ vyhla Považská cementáreň, a.s.

Investičná výstavba

V snahe vyhnúť sa celoslovenským problémom už od roku 2000 začala cementáreň organizovať investičnú výstavbu – modernizáciu, ekonomizáciu a ekologizáciu výroby.

Považská cementáreň v roku 2002 vykročila spolu s vyspelým európskym cementárstvom novým smerom a to akčným plánom „Za trvalo udržateľný cementársky priemysel“. PCLA k tomu prispieva nielen v rámci Slovenska, ale celého stredoeurópskeho priestoru. Naša cementáreň má vplyv v nasledujúcich oblastiach:

- ochrana ovzdušia voči klimatickým zmenám
- palivá a suroviny
- znižovanie emisií
- bezpečnosť a ochrana zdravia
- kvalita a inovácia produkcie a procesov
- medzinárodný obchod

Príchodom strategického partnera sa začal plniť dlhodobý **plán investičného rozvoja**, ktorý osobitne v roku 2002 nadobudol veľmi konkrétnu podobu. V tomto roku sme sledovali realizáciu týchto investičných činností (realizované alebo vo výstavbe):

- Komplexná rekonštrukcia výmenníka, vrátane rozšírenia o kalcinačný kanál.
- Výstavba filtra roštového chladiča slinku, ktorý je vo svojej kategórii špičkovým zahraničným zariadením. Zariadenie nemá z hľadiska nízkeho úletu tuhých látok do ovzdušia v ostatných cementárňach na Slovensku obdobu.
- Výstavba uhoľného hospodárstva, resp. nové objekty postavené v rámci tejto investície zásadne menia areál cementárne oproti tomu, ako sme ho poznali ostatné desaťročia. Táto investícia zásadne rieši otázku palivovej základne z hľadiska efektivity výpalu slinku. Výstavba rešpektuje všetky ekologické podmienky výpalu slinku uhlím.

Uhoľné hospodárstvo zabezpečí cementárni rozšírenie palivovej základne o ďalšie palivo. Efektívita uhoľného hospodárstva založená na lacnejšom nákupe **energie** uhlia oproti plynu sa prejaví v návratnosti investície do piatich rokov, vrátane výstavby.

Celkom investičné akcie postupovali v roku 2002 v súlade s harmonogramom prác.

Ekológia výroby a výrobkov

Aby sa cementáreň udržala v konkurenčnom boji na európskych trhoch, museli sa jej predstavitelia vážne zaoberať nielen ekológiou prostredia, ale i ekologickými vlastnosťami výrobkov.

Ako jediná cementáreň na Slovensku vyrába ekologický cement so zníženým obsahom 6-mocného chrómu.

Ako prvá na Slovensku začala Cementáreň v Ladcoch spaľovanie opotrebovaných **pneumatík**. V roku 2002 túto činnosť po dvadsiatych rokoch bilancovali. Ročne spálené množstvo sa pohybuje v množstve 2800 – 3800 ton. Za posledných desať rokov sa takto spálilo 27 300 ton pneumatík, čo je 550 000 – 750 000 kusov.

Znížila sa hladina vypustených exhalátov do ovzdušia. Teraz predstavuje len 0,0048% z celkového množstva spracovaných materiálov v cementárni. V roku 1991 bol únik prachu do ovzdušia 79 ton za rok, v roku 2001 iba 7,2% z hodnoty v roku 1991. (O ovzduší v roku 2002 píšem v kapitole „Životné prostredie“).

Zlepšenie životného prostredia sa stalo v Považskej cementárni, a.s. jedným z prioritných cieľov zosúladených s programom rozvoja výrobo-technickej základne. Urobili rekonštrukcie odprašovacích zariadení:

- nový elektrofilter za rotačnou pecou
- odprašovanie mlyna cementu č. 1
- odprašovanie mlyna cementu č. 2
- odprašenie mlyna suroviny.

Zatiaľ najväčšia investícia súvisiaca s ochranou ovzdušia je **elektrofilter** za chladičom slinku. O význame tejto investície, nielen pre Považskú cementáreň a jej okolie svedčí skutočnosť, že bola zaradená do Národného environmentálneho akčného programu Slovenskej republiky, schváleného Vládou SR. Celková výška investícií bola 85 miliónov korún a postavili ju dodávateľským spôsobom za 5 mesiacov. Dodávateľ najmodernejšej technológie je firma ABB. Merania v roku 2002 dokázali, že filter spĺňa očakávané parametre.

Pozornosť zamerali aj na ochranu ostatných zložiek životného prostredia, ako je **ochrana vôd a pôdy**. Nové sú stavby čistiarne odpadových vôd pre sociálne zariadenie v lome a čistička splaškových vôd zo závodu.

Hospodárske výsledky

Dobré hospodárske výsledky dosiahli cementári i v roku 2002. Svedčia o tom aj investičné náklady, ktoré si „môžu dovoliť“ vynaložiť. Investície sa v cementárni postupne v 90. rokoch zvyšovali a na prelome storočia prekročili ročne 100 miliónov korún. Prelomovými rokmi v množstve investícií sú rok 2001 – 200 miliónov Sk a **rok 2002 – 350 miliónov korún**.

Dynamický rozvoj PCLA je daný rozvojom viacerých, nielen výrobných, ale aj ekonomických ukazovateľov.

Takýto hospodársky rozvoj má v dôsledku dopad na stabilitu zamestnanosti (v roku 2002 priemerne **403 zamestnancov**) i finančné odmeňovanie pracovníkov. Priemerná mzda v roku 2002 bola 22 432 Sk spolu s vyplateným trinástym a štrnástym platom.

Hospodárske výsledky a stabilita cementárne umožnili i sociálne vymoženosti, ktoré zamestnanci využívajú. Na základe vzájomného rešpektovania a pomoci cementáreň mohla aj **v roku 2002 pomáhať obci a rôznym iným aktivitám v obci** (telovýchova, kultúra, organizácie). Spolupráca prináša obojstranný ošoh a cementáreň takto pomáha aj občanom, ktorí nie sú zamestnancami podniku.

K 31. decembru 2002 inventarizačné tabuľky ukazovali takéto výsledky:

CEM I.42,5 R – PZ 375 vyrobili 85 200 ton/predali 84 114 ton

CEM I. 42,5 PZ 275 (cestný) 151 050 ton/151 549 ton

CEM I. 42,5 CEMODUR (špeciálny) 43 100 t/41 092 t

CEM I. 42,5 Cr. 10 549 ton/12 306 ton

CEM II. B – S 32,5 R 248 045 ton/245 638 ton

CEM II. B – S 32,5 R (portlandský, troskový) 72 500 ton/70 590 ton

CEM II. B – S 32,5 R Cr. 29 654 ton/29 654 ton

CEM III. /B HOS 275 vyrobili 24 900 ton/predali 25 195 ton

Celkom vyrobili 665 000 ton, predali 665 465 ton.

Od Cementárne Turňa kúpili 5 304 ton cementu CEM II. B – S 32,5 R.

Okrem uvedeného vyrobili a predali 25,8 ton **vápence** a 528,6 ton **Lasulflexu**.

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA

Hnutie za demokratické Slovensko

Obecná organizácia Hnutia za demokratické Slovensko v Ladcoch konala výročnú členskú schôdzu 8. januára 2002. Hostom na schôdzi bol Ing. Róbert Rafaj, poslanec za Samosprávny kraj Trenčín. Okrem hodnotenia činnosti a zámerov na ďalšie obdobie zvolili na schôdzi **predsedu** obecnej organizácie **Ing. arch. Jána Remu a výbor** v zložení:

Bc. Miroslav Záhradník, podpredseda

Bc. Ľudmila Záhradníková, pokladníčka

Jozef Fatura, člen výboru

Bohumil Kvasnica, člen výboru

Členovia organizácie sa zúčastnili na viacerých krajských a okresných podujatiach HZDS.

Dňa 23. februára sa zúčastnili J. Remo, M. Záhradník, J. Fatura, E. Kalus, B. Kvasnica, J. Turzík na okresnom sneme v Dubnici nad Váhom.

J. Remo bol na krajskom sneme v Trenčíne 22. 3. 2002, kde zvolili za predsedu krajskej organizácie Ing. Milana Reháka.

Obecná organizácia HZDS spolu s P-SNS zorganizovali Vátru zvrchovanosti na Skalke v Horných Ladcoch.

V rámci predvolebnej kampane na parlamentné voľby sa usporiadalo stretnutie s predsedom HZDS V. Mečiarom v športovej hale v Novej Dubnici, kde sa zároveň predstavovali kandidáti na poslancov do NR SR za okres Ilava. Z Ladiec sa na mítingu zúčastnilo 10 občanov.

Počas parlamentných volieb mala obecná organizácia HZDS zastúpenie vo všetkých volebných okrskových komisiách. V okrese Ilava získalo HZDS 33,25%, v kraji 31,18% a v Ladcoch 37,93%.

V pokojnej predvolebnej kampani do obecného zastupiteľstva a starostu obce oboznamovala HZDS občanov so svojim volebným

---

programom na výveskách a v Ladeckých zvestiach. Za obecnú organizáciu HZDS bol zvolený starosta obce Ing. arch. Ján Remo a traja poslanci.

Komunistická strana Slovenska

Základná organizácia KSS v Ladcoch sa podieľala na politickom živote v obci účasťou v obecnom zastupiteľstve, prípravou na oslavy, voľby a iné podujatia poriadané obcou.

V roku 2002 viedol Základnú organizáciu v Ladcoch výbor:

Ing. Karol **Horký**, predseda
Rudolf Galanský, podpredseda
Anton Haršáni, hospodár
Ing. Emil Remo, člen výboru
Ladislav Černota, člen výboru
Jozef Bednárík, revízor ZO KSS

Pozornosť venovali osobitne parlamentným voľbám a propagovaniu úloh a zámerov KSS prostredníctvom obecných vývesiek. Do parlamentných volieb mali Ladce kandidáta za poslanca NR SR Dušana Saksu na 12. mieste. Zvolených bolo 11. poslancov.

V komunálnych voľbách uspel za KSS Milan Bajza, ktorý získal najviac hlasov a stal sa poslancom obecného zastupiteľstva.

ZO KSS sa v roku 2002 podieľala na poriadaní osláv pri príležitosti výročia oslobodenia obce a osláv na počesť Slovenského národného povstania.

Členov ZO KSS stále ubúda (v roku 2002 ich bolo 13) a stále sa nedarí získať mladých členov.

Pravá Slovenská národná strana

Oproti roku 2001 sa výbor organizácie Pravej slovenskej národnej strany v Ladcoch nezmenil. Predsedom bol Július **Šedík** a vo výbore Ferdinand Bušík, Jozef Švihel, Ľubica Šedíková.

Členovia výboru Július Šedík, Jozef Švihel a Ferdinand Bušík sa zúčastnili na Celoslovenskom zjazde Pravej Slovenskej národnej strany v Žiline. Tu boli Július Šedík a Bc. Jozef Švihel navrhnutí na kandidátov do Národnej strany Slovenskej republiky za P-SNS.

Najaktívnejšia činnosť P-SNS bola v predvolebnom období počas volieb do NR SR a čiastočne aj v kampani pre voľby do obecného zastupiteľstva.

Ani kandidáti do NR SR, ani kandidáti na poslancov obecného zastupiteľstva neuspeli.

V kultúrnej oblasti usporiadali dva koncerty (skupina „Plus 1“ z Brezna a dychovka Nemšovanka). Spolupracovali pri príprave osláv Zvrchovanosti Slovenska.

Kresťansko-demokratické hnutie

Politické hnutie vyvinulo aktivitu najmä pred voľbami do parlamentu, osobitne však pred voľbami do obecného zastupiteľstva. Tu napokon získali najviac poslancov – päť.

Okrem uvedenej činnosti pomáhali pri organizovaní niektorých náboženských aktivít.

Návšteva ministra Jána Čarnogurského v Ladcoch

V súvislosti s Kresťansko-demokratickým hnutím treba spomenúť udalosť, ktorá s ním súvisí.

Dňa 27. júna 2002 od 8. 00 – 13. 00 hodiny bol v Ladcoch na návšteve vtedajší minister spravodlivosti vlády SR **Ján Čarnogurský**.

Zúčastnil sa na slávnostnom posedení s občanmi v obradnej miestnosti obecného úradu a zapísal sa do pamätnej knihy. Navštívil pamätnú sieň obce, kde sa zaujímal o históriu Ladiec i vzhľadom na to, že jeho svokor tu v tridsiatych a štyridsiatych rokoch minulého storočia pôsobil ako učiteľ a vládny komisár obce. Navštívil aj cintorín a Kukučínovu ulicu, ktorá sa vybuďovala zásluhou jeho svokra, Ľudovíta Stacha.

Minister potom navštívil Považskú cementáreň, a.s., kde ho prijal generálny riaditeľ A. Barcík. Po obede (v Beluškých Slatinách) pokračoval v ceste do Martina, kde sa konalo slávnostné vloženie pozostatkov Milana Hodžu na Národnom cintoríne.

ORGANIZÁCIE, SPOLKY, ZDRUŽENIA

Telovýchovná jednota Tatran cementáreň Ladce

V rámci telovýchovnej jednoty v Ladcoch v roku 2002 pestovali organizovane tieto športové odvetvia: futbal, stolný tenis, volejbal, aerobik a pod patronáciou firmy JAPEX hokejbal.

Dominantným bol stále futbal, i keď najúspešnejší bol stolný tenis.

Vo futbale v sezóne 2001/2002 si úspešne viedli muži v I. triede, keď skončili na 5. mieste tabuľky. Najúspešnejším strelcom bol Marián Habánek (13 gólov). Na záver ročníka bolo v I. triede takéto poradie: Považská Teplá, Horná Poruba, Borčice, Ilava, Ladce, Plevník, Papradno, Beluša, Prejta, Podmanín, Sverepec, Pružina, Trstie, Bolešov.

Dorastenci hrali v V. lige a v súťaži sa udržali i pre ďalší ročník. Starší žiaci skončili v I. triede na 4. mieste, mladší žiaci na 5. mieste I. triedy.

V jesennej časti nového ročníka 2002/2003 ani jedno futbalové družstvo nespĺnilo očakávanie.

Muži v I. triede zo 14 mužstiev skončili na 12. mieste so ziskom 13 bodov. Dorastenci v V. lige zo 16 družstiev boli na 10. mieste, keď získali 20

---

bodov. Starší žiaci obsadili 8. miesto z 12 družstiev so ziskom 15 bodov a mladší žiaci tiež na 8. mieste s 9 bodmi.

TJ Tatran cementáreň Ladce spolu so Železnicou SR usporiadali tradičný futbalový turnaj „Memoriál Pavla Petrika“. Bol to už 5. ročník a hrali v ňom bývalí futbalisti (nad 35 rokov) z Ilavy, Ladiec, Beluše a Košece. Víťazom turnaja sa stalo mužstvo z Ilavy, Ladce skončili posledné – štvrté.

10. marca 2002 sa stretli bývalí futbalisti na halovom turnaji v Považskej Bystrici za účasti 16 družstiev.

Na ihrisku TJ Tatran v Ladcoch usporiadali stavbársky turnaj, ktorého organizátorom, ako každoročne, bol Závodný výbor odborového zväzu Považskej cementárne, a.s. Víťazom sa stala prevádzka Raj pred výrobou a údržbou.

Stolní tenisti súťažili v 5. lige (oblastná súťaž) spolu s družstvami: Nová Dubnica C, Dolná Maríková, Dúlov, TTC Považská Bystrica G, Dolné Kočkovce, Udiča B, PS Považská Bystrica, TTC Považská Bystrica H.

V jesennej časti vyhrali všetky stretnutia a skončili na 1. mieste bez straty bodu. Základ družstva tvorili hráči: Jozef Hrehor, Vladimír Hromek, Juraj Kalus, Jozef Letko, Anton Popelka, Vladimír Sikora, Miroslav Sňahničan. Najúspešnejším hráčom bol Anton Popelka, ktorý zvíťazil vo všetkých 44 odohratých stretnutiach.

Volejbalisti hrali v súťaži družstiev MIX. V tomto ročníku postúpili z prvého kola. V druhom oba zápasy prehrali a zo súťaže vypadli.

Zamestnanci Odborného učilišťa v Ladcoch sa zúčastnili na celoslovenskom turnaji zamestnancov odborných učilíšť v dňoch 8. – 10. novembra v Starej Ľubovni. Viedli si úspešne – skončili na 2. mieste z ôsmich družstiev.

V telocvični Základnej školy cvičili ženy v zimných, jesenných a jarných mesiacoch **aerobik a kalanetiku**.

Mladí **gymnasti** zo Základnej školy skončili pod vedením učiteľky M. Hatokovej na celoslovenskej súťaži v Trnave na 4. mieste. To je najväčší úspech v športe ladčianskych športovcov v roku 2002.

V roku 2002 sa začal hrať v Ladcoch **hokejbal**. Záštitu nad mladými športovcami v tomto športe mala firma JAPEX (Peter Jánešik). Hrali v skupine Pruské za účasti 11 družstiev. Medzi skúsenými družstvami skončili ladčianski nováčikovia na 10. mieste v konečnej tabuľke jesene 2002.

Vedenie TJ Tatran Ladce sa až do júna 2002 od roku 1999 nemenilo. Výbor pracoval v zložení: Marián Justh, predseda, Ing. Ferdinand Gach, tajomník, Mgr. Miroslav Sňahničan, pokladník. Členmi výboru boli: Jozef Chovanec, Vladimír Chovanec, Zábojník Štefan, Porubčan Dušan. Od júla 2002 pracoval ako tajomník Mgr. Stanislav Kret a od januára 2003 túto funkciu vykonával opäť Ing. F. Gach.

Na zasadaní výboru v júli 2002 vyhoveľi žiadosti predsedu organizácie Mariána Justha o uvoľnenie z funkcie a súčasne poverili dočasným vedením Ing. Ferdinanda Gacha. Okrem toho navrhli do výboru Ing. Jaroslava Koyša.

20. decembra 2002 sa konalo valné zhromaždenie TJ Tatran Ladce. Správu o činnosti predniesol M. Justh. Vyzdvihol dosiahnuté výsledky práce, medzi ktoré patrilo vybudovanie šatní v kultúrnom dome. Konštatoval, že výsledky dosiahnuté vo futbale nie vždy zodpovedali vynaloženému úsiliu

---

---

a prostriedkom. Hovoril o nedostatku finančných prostriedkov, s ktorými TJ zápasí a preto nemôžu byť splnené všetky nároky hráčov, trénerov a funkcionárov.

Správu o hospodárení predniesol hospodár Mgr. Miroslav Sňahničan. Príjmy TJ za rok 2002 dosiahli 494 880 korún a výdavky 469 998 Sk.

Na tomto valnom zhromaždení sa zúčastnilo 41 delegátov, ktorí zvolili výbor:

Ing. Ferdinand Gach

Ing. Jaroslav Koyš

Dušan Porubčan

Jozef Chovanec

Marián Justh

Mgr. Miroslav Sňahničan

Vladimír Chovanec

Do revíznej komisie zvolili Pavla Tichého, Milana Bajzu a Dominika Porubčana st.

Na konci decembra zasadal novozvolený výbor, ktorý za **predsedu** TJ Tatran cementáreň Ladce zvolil **Ing. Jaroslava Koyša**.

TJ Tatran Tunežice

Vo výbore organizácie sa uskutočnila jedna zmena. Namiesto zosnulého dlhoročného hospodára Jozefa Rožníka sa hospodárom TJ stal J. Grečný.

Aj organizácia v Tunežiciach mala problémy s financovaním svojej činnosti a v materiálnom vybavení najzákladnejších potrieb pre futbalový oddiel.

V roku 2002 i z týchto dôvodov okrem futbalového mužstva v III. A triede skončili futbalisti Tunežíc na 9. mieste z 11. mužstiev súťaže. Získali dovedna 22 bodov.

V ročníku 2002/2003 v tej istej futbalovej triede po jesennej časti boli z 11 mužstiev na 9. mieste.

Problémy neboli iba finančného charakteru. Vo futbalovom oddieli chýbali hráči pochádzajúci a bývajúci v Tunežiciach. Hráčsky káder sa takto skladal väčšinou z hráčov z Ladiec a najmä Košece.

Že sa za takýchto podmienok futbal v Tunežiciach naďalej hral, možno ďakovať obetavým funkcionárom, najmä dlhoročnému **predsedovi** TJ Tatran Bohumirovi **Kvasnicovi**.

Slovenský zväz zdravotne postihnutých

Počas roka 2002 pripravil výbor SZZP v Ladcoch pre svojich členov množstvo pestrých a zaujímavých podujatí.

Najväčšou akciou boli **Športové hry** zdravotne postihnutých, ktoré poriadalo Terénno-sociálne centrum v Považskej Bystrici so Základnou organizáciou SZZP v Ladcoch. Hry sa uskutočnili na ihrisku TJ Tatran Ladce.

Dňa 16. mája 2002 v Ladcoch športovalo 130 dospelých a 50 detí. Preteky sa konali pod patronátom Pravej SNS, osobne poslancom za túto stranu Ing. Rastislavom Šeptákom. Z hostí boli prítomní starosta obce Ing. arch. Ján Remo a zástupcovia Okresných úradov z Považskej Bystrice, Púchova a Ilavy.

Trojboj detí a zdravotne postihnutej mládeže pozostával z hodu na cieľ (na pyramídy a tyčky).

Dospelí súťažili v trojboji (vrh guľou, hod oštepom a hod granátom). Súťažilo sa v štyroch kategóriách: muži a ženy vo vekových kategóriách do a nad 50 rokov. Samostatne bola hodnotená streľba zo vzduchovky. Súčet dosiahnutých výsledkov bol znásobený koeficientom zdravotného postihnutia každého účastníka hier.

Víťazi v jednotlivých kategóriách postúpili na 11. celoslovenské športové hry. Celkovými víťazmi boli Adela Straková z Považskej Bystrice a Jozef Vavrík z Beluše.

V ďalšej činnosti organizácie prevládali náučno-osvetové a spoločensko-zábavné podujatia. Pokračovali priateľské stretnutia s členmi organizácie zo Sverepca, Púchova, Beluše, Domaniže, Ilavy a Lúk.

Kultúrno-spoločenské posedenia pripravili na Deň matiek za účasti 180 občanov. V júni to bolo stretnutie 65 členov a rodinných príslušníkov na chate Muflón a v auguste turisticko-poznávací zájazd do Terchovej.

Výbor pre členov pripravil rekondičné a rekreačné pobyty a užitočnú besedu s pracovníkmi Okresného úradu v Ilave.

Organizácia SZZP mohla bohatú činnosť vyvíjať i vďaka finančnej pomoci Obecného úradu (3 000 Sk) a Považskej cementárne, a.s., (3 000 Sk).

Matica slovenská

Organizáciu Matice slovenskej v Ladcoch viedol výbor v zložení:

Mgr. Mária **Letková**, predsedníčka

Alena Suchárová

Alžbeta Bušíková

Viera Kováčová

Anna Kacinová

Margita Kantoríková

Daniel Koyš (za mladých matičiarov)

V revíznej komisii boli: Ing. Karol Horký, Emília Mikušková, Mária Koyšová.

Výročná schôdza, na ktorej zvolili tento výbor a schválili budúcu činnosť, sa konala v marci 2002.

V máji 2002 uskutočnili turistický výlet na Klárku a v tom istom mesiaci spoločne vystúpili na vrch Kalište mladí matičiari.

V júli pre svojich členov a mladých matičiarov usporiadali poznávací zájazd po stopách Slovenského národného povstania na trase Brodzany – Jankov Vršok – Uhrovec – Bojnice.

Dobrovoľný hasičský zbor

Rok 2002 bol rokom mimoriadnej aktivity hasičského zboru v Ladcoch v oblasti súťaží a požiarnického športu. V uplynulom roku sa uskutočnili niektoré organizačné opatrenia, z ktorých najväčší význam malo zrušenie málo aktívnej organizácie DHZ v Tunežiciach a jej pripojenie do organizácie v Ladcoch. Rozhodlo tak svojim uznesením Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch. Súčasne sa riešili otázky priestorov, materiálneho vybavenia, inventáru a otázky členstva.

Hasičskú organizáciu v Ladcoch riadil výbor (jeho čelní funkcionári):

František **Meliš**, predseda

Štefan Kuman, veliteľ

Marián Markuš, pokladník

Viliam Petřík, preventista

V nedeľu, 30. júna 2002, sa na ihrisku TJ Tatran cementáreň Ladce konalo **okresné kolo** preverky pripravenosti hasičských zborov z okresu Ilava. Miestny hasičský zbor v Ladcoch touto úlohou poverilo Okresné veliteľstvo v Ilave. Súťažilo 23 družstiev z celého okresu. Potešila dobrá úroveň a veľké množstvo divákov z Ladiec i okolia. Za obecné zastupiteľstvo prítomných privítal zástupca starostu Juraj Letko. Súťažilo sa v štafete a požiarnom útoku a to dospeli i dorastenci a dorastenky.

O aktivite hasičov svedčí ich účasť na rôznych súťažiach na území celého bývalého okresu Považská Bystrica. Boli to súťaže s niekoľkými družstvami i s vysokým počtom družstiev. Tak napr. 3. augusta sa konala súťaž – nočné cvičenie za účasti 40 družstiev, na ktorom DHZ Ladce skončil na 5. mieste. Podobné, ale denné cvičenie – súťaž sa konalo 25. augusta vo Vydrenej za účasti 30 družstiev. Tu obsadili ladčianski hasiči 6. miesto.

Ďalšie súťaže za účasti DHZ Ladce:

9. júna	v Brvništi
14.7.	za účasti Dubnice nad Váhom, Mostišťa a Horoviec
21.7.	Zbora, Lednica, Horný Moštenec
28.7.	Pružina
04.8.	Mestečko
11.8.	Púchov, Ďurďové
18.8.	Bolešov
25.8.	Beluša

**Slovenský zväz
protifašistických bojovníkov**

V roku 2002 mala organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Ladcoch 13 členov. Traja členovia organizáciu opustili (zomreli, resp. odišli do Domu dôchodcov). V tomto roku prijali jedného člena.

Činnosť organizácie usmerňoval **výbor**:

Ing. Karol **Horký**, predseda
Anna Kresáčová, tajomníčka
Jozef Rožník, pokladník (až do úmrtia)
Pavel Janík, revízor ZO

Činnosť organizácie zamerali na fyzicky menej náročné činnosti. Bola to najmä starostlivosť o priestranstvo – parčík pri pomníku padlých v druhej svetovej vojne. Boli spoluorganizátormi osláv výročia oslobodenia Ladiec a pietnej spomienky na zavraždených Ladčanov a oslavy výročia Slovenského národného povstania.

V uplynulom roku pomáhali vlastným členom i nečlenom uplatniť si nárok na odškodnenie za nútené práce v koncentračných a zajateckých táboroch v období druhej svetovej vojny (podľa zákonov č. 305/1999 Z. z., ďalej zákonov č. 105/2002, 439/2002 a 443/2002 Z. z.).

Spoluprácu s obecným úradom a ostatnými organizáciami v obci pokladali za dobrú.

Združenie technických a športových činností

V roku 2002 túto organizáciu riadil **výbor** v zložení:

Ing. Jozef **Remo**, predseda
Milan Bajza, tajomník
Ing. Ľubomír Ježo, pokladník
Členovia: Ján Galanský
Karol Hučko
Peter Čurík
Peter Kvasnica
Marián Lihocký

Celkový počet aktívnych členov bol 35.

Organizácia z materiálnych a finančných dôvodov sa orientovala na hospodársky menej náročnú turistiku. Tradičné aktivity (strelectvo, motorizmus) boli pre nich príliš nákladné.

V roku 2002 usporiadali tieto turistické akcie:

- **máj** – Prechod cez Biele Karpaty (Vršatec – Červený Kameň – Lednica), 25 km, 28 účastníkov
- **jún** – Pochod Malou Fatrou (Kľak – Vrúcko), 35 účastníkov
- **september** – Výstup na Rysy z poľskej strany, 45 účastníkov

Slovenský rybársky zväz

Organizácia rybárov bola i v roku 2002 zastrešená Obvodnou organizáciou Slovenského rybárskeho zväzu v Ilave. Celú organizáciu tvorilo

---

343 členov, z toho z Ladiec 87. V krúžkoch mladých rybárov pracovalo 75 detí, z toho z Ladiec 31.

Činnosť obvodnej organizácie riadil výbor, v ktorom mali najväčšie zastúpenie (v dôležitých funkciách) členovia SRZ z Ladiec:

Ján **Sloboda**, predseda

Libor Kvasnica, hospodár

Jozef Fatura, tajomník

Bohuš Ištvánik, člen (pre brigádnicú činnosť).

Do života organizácie sa v roku 2002 plne zaviedol **Zákon o vodách a rybárstve** č. 139/2002 Z.z. a vykonávacia vyhláška zo 17. apríla 2002 s účinnosťou od 15. mája 2002.

Koncom roka zredukovali tzv. rybársku stráž z 18 na troch členov.

Najväčšou prácou v brigádnickej činnosti bola rekonštrukcia chaty na Tunežických rybníkoch.

Aj v roku 2002 usporiadali tradičné **preteky** v love rýb udicov. Dňa 1. mája 2002 na Ilavskom rybníku usporiadali preteky pre 72 **detí** – členov krúžkov mladých rybárov z okruhu celej obvodnej organizácie. Odmenili celkom 30 pretekárov. Zvíťazil Tomáš Kútny, najväčšiu rybu chytila Dominika Kvasnicová (53 cm kapra).

Dňa 5. mája 2002 ožili Tunežické rybníky. **Preteky dospelých** sa stali aj v tomto roku športovou i spoločenskou udalosťou a nechýbalo ani občerstvenie i tombola.

Víťazom sa stal Timotej Šebek, za ním Ivan Košík a na treťom mieste Milan Zeleňák.

Slovenský zväz záhradkárov

Činnosť organizácie bola v roku 2002 zameraná v prvom rade na spoločný **sad**. Čas si vyžiadal viaceré opravy, ktoré museli v roku 2002 členovia SZZ vykonať. Bola to predovšetkým oprava plota a vyčistenie skladovacích priestorov.

Z konkrétnych ovocinárskych prác to bolo prihnojovanie stromkov, rez stromov a kosenie trávy v sade.

Jesenný zber ovocia nepriniesol veľkú úrodu a tak na predaj občanom sa prideliť časť ovocia a ostatok sa rozdelil ako podiely členom Slovenského záhradkárskoho zväzu (za odpracované brigádnicke hodiny).

V organizačnej štruktúre nenastali podstatné zmeny, SZZ v Ladcoch riadil **výbor** v zložení:

Emil **Martinák**, predseda

Juraj Letko, hospodár

Pavol Kalus, tajomník

Štefan Češko, člen výboru

Slovenský červený kríž

Územný spolok Slovenského červeného kríža v Ladcoch viedol v roku 2002 **výbor**:

Anna **Ištvániková**, predsedníčka
Mgr. Gabriela Košťaliková, tajomníčka
Eva Tichá, pokladníčka
Členky výboru: Júlia Belianová
Božena Bezecná
Margita Kantoríková
Valéria Koišová

Organizácia sa venovala rôznym oblastiam sociálneho, zdravotného a humanitárneho charakteru.

Členovia červeného kríža navštevovali chorých občanov, najmä staršieho veku. V osvetovej činnosti robili distribúciu zdravotníckej literatúry, letákov a iných materiálov. Tradičné prednášky neuskutočnili už niekoľko rokov pre nechotu lekárov.

Osobitnou kapitolou ich činnosti bolo darcovstvo krvi. V roku 2002 sa nerobilo hromadné darovanie, pretože transfúzna stanica mala dostatok krvi, ale podľa ich zoznamov volali darcov na odber podľa potreby.

Aj v roku 2002 sa rozvíjala dobrá spolupráca s Dobrovoľným hasičským zborom, organizáciou stomikov a s obecným úradom. Tradičná spolupráca so Základnou školou sa už v minulých dvoch rokoch vytratila pre nezáujem organizovať krúžky mladých zdravotníkov.

Slovenský zväz chovateľov

Výročná schôdza za rok 2001/2002 bola dňa 16. februára 2002. Od tejto schôdze riadil organizáciu Slovenského zväzu chovateľov v Ladcoch **výbor** v zložení:

Milan **Jung**, predseda
Anton Haršáni, tajomník
Pavol Kalus, hospodár
Vladimír Kalus st., predseda odbornej komisie
Ivan Ďurikovič, člen výboru
Ing. Karol Horký, revízor

Rokovania výboru v roku 2002 boli zamerané na oblasti chovu čistokrvných zvierat, na rozširovanie členskej základne, vystavovanie zvierat, prípravu krúžku mladých chovateľov, údržbu chovateľských objektov a na obchodnú činnosť. Z týchto úloh sa nedarilo rozširovanie členskej základne a založenie krúžku mladých chovateľov.

Celoslovenský jav znižovania chovu čistokrvných zvierat neobišiel ani ladčiansku organizáciu. Chov čistokrvných zvierat sa z roka na rok znižuje. Z jednej strany to spôsobuje i vysoká cena týchto zvierat pri ich nákupe, ale aj čím ďalej viac narastajúce náklady na zdravotnú starostlivosť. Bez toho je však chov neúspešný.

V organizácii SZCH Ladce 8 chovateľov chová 5 druhov čistokrvných plemien králikov (novozélandský biely, činčila veľká, belgický obor, castorex a nemecký obrovitý strakoš).

Čistokrvným chovom hydiny sa zaoberajú 5 chovatelia, ktorí chovajú plymutky, sasexky a oravky.

Výbor sa staral aj o finančnú stránku organizácie. Orientovali sa na nákup a predaj hydiny. V roku 2002 predali kuričky 10 týždňové 3 700 kusov a morky chovné 1 010 kusov.

Napriek každoročne sa zvyšujúcim ťažkostiam s touto činnosťou vyprodukovali čistý zisk 16 000 Sk.

Poľovnícke združenie „Bukovina“

Poľovnícke združenie „Bukovina“ v roku 2002 obhospodárovalo ten istý revír ako v roku 2001. Vedenie združenia uzatvorilo podľa zákona zmluvy s majiteľmi pôdy a lesov, na ktorých sa nachádza poľovný revír, teda s Obecným úradom v Ladcoch, Lesným družstvom a urbárskym spoločenstvom v Ladcoch, Tunežiciach, Podhorí a Hloží.

V činnosti združenia bola dominantná starostlivosť a ochrana zveri, zimné kŕmenie i ochrana prostredia.

V organizačných otázkach a vo vedení Poľovníckeho združenia „Bukovina“ nenastali nijaké zmeny.

LESNÉ DRUŽSTVO A URBÁRSKE SPOLOČENSTVO

Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo Ladce

Medzi najdôležitejšie úlohy LD a Urbárskeho spoločenstva v roku 2002 patrila starostlivosť o mladé porasty. Po obhliadke s hospodárom p. Šperkom pristúpili k preriezke porastov v Bukovine (4,5 hektára) a v Háji (2,5 hektára), kde bude práca pokračovať aj v roku 2003. Aby práce vyšli lacnejšie, dali vyškoliť vlastných pilčíkov v kurze, ktorý absolvovali Jozef Riecky, Jozef Hrehuš, Vladimír Kalus. Súčasne skonštatovali, že tieto práce boli v minulých rokoch dosť zanedbané a niektoré porasty dosiahli už výšku 5 – 6 metrov.

V roku 2001 odišiel z funkcie predsedu Ing. Emil Záhradník, ktorý vykonával aj úlohu **hájnika** (lesného strážcu). Jeho nástupcom bol menovaný Jozef Jesenský.

V roku 2002 sa pripravoval nový **Lesný hospodársky plán** (2003 – 2012). V tej súvislosti sa uskutočnila taxácia lesných porastov, ktorú vykonali štátni pracovníci. Takéto označenie urobili v časti Bukovina a Dielec. Sporné hranice so susedmi Hloža a Podhorie sa riešili čiastočne a definitívne rozhodnutie sa odložilo na rok 2003.

Výrub bol v roku 2002 plánovaný v časti Bukovina na celkovej výmere 27 hektárov s ťažbou 437 m³. Označenie stromov určených na výrub sa robilo pred štyrmi rokmi, výrub sa však vo väčšine nechal až na rok 2002.

Oneskorenie zapríčinila v prvej časti roka nepriaznivá zima (veľa snehu), oneskorená jar a nízka cena drevnej hmoty. Osobitne ťažko sa predáva breza, hoci má nízku cenu. Lepšie sa zúžitkoval ťažený buk.

V prvej polovici roku 2002 predstavenstvo Lesného družstva a urbariátu dostalo ponuku od obchodnej spoločnosti AMV Žilina na predĺženie zmluvy na prenájom budovy – obchodu s potravinami. Ponuku v tom istom čase dal aj obyvateľ Ladiec Jozef Daňo. Po rokovaníach s oboma záujemcami rozhodlo predstavenstvo predĺžiť zmluvu spoločnosti AMV na ďalších 10 rokov. Po podpísaní zmluvy bude ročný nájom 300 000 Sk.

Koncom jesene 2002 sa urobil náter mladých stromkov v časti Bukovina a Dielec prípravkom Repelent proti obhrýzaniu stromkov srnami, jeleňmi a muflónmi.

V roku 2002 Lesné družstvo Ladce predĺžilo zmluvu so Štátnymi lesmi na ďalších 10 rokov na využívanie lokality Prevrat v kat. území Košecké Podhradie.

V tomto roku umiestnili lapače na kôrovca (feromónovými sáčkami).

Vedenie LD a US:

Vladimír **Kalus**, predseda

Milan Bystrický, podpredseda Urbárskeho spoločenstva

Ferdinand Štefanec, podpredseda Lesného družstva

Margita Kantoríková, hospodárka Urbárskeho spoločenstva

Božena Majeríková, hospodárka Lesného družstva

Anna Koyšová, členka predstavenstva

Ondrej Hriadel, člen predstavenstva

Dozorná rada:

Marián Kováčik, predseda

Jozef Jesenský, člen

Oľga Binková, členka

Lesné družstvo a urbárske spoločenstvo Tunežice

V roku 2002 malo Urbárske spoločenstvo v Tunežiciach 100 členov, Lesné družstvo 87 členov.

Obe organizácie viedol **výbor:**

Miroslav **Kvasnica**, predseda

Ján Mikuška, podpredseda

Vítázoslav Kalus, tajomník

Dana Letková, pokladníčka

Jozef Mikuška, člen výboru

Milan Mihálik, člen

Revízna komisia: Jozef Češko

František Letko

Odborným **lesným hospodárom** bol Ing. Vladimír Hojdík.

V roku 2002 podľa Lesného hospodárskeho plánu robili ťažbu dreva v Kališti (103 m³). Pre potreby členov ťažili guľatinu (12 m³) a palivové drevo (28 m³). Pre nepriaznivé počasie nestačili dorobiť prerezávku v lokalite Brezová.

V roku 2002 ukončili vybavovanie **reštitučnej náhrady** za pozemky, ktoré boli vyvlastnené v roku 1964 pre Slovenské kameňolomy a štrkopiesky Žilina. Náhradu za celkom 12 hektárov vyplatili členom podľa veľkosti členského podielu.

Uskutočnilo sa rokovanie so Slovenskou správou ciest a podpísala sa kúpno-predajná zmluva na pozemky pod diaľnicu (5 hektárov).

Koncom jesene 2002 víchrica spôsobila škodu na ihličnatých porastoch – asi 155 stromov (150 m³).

Koncom roka pripravili podklady na vyhotovenie Lesného hospodárskeho plánu 2003 – 2012.

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO KOŠECA A VÝROBNÉ STREDISKO LADCE

Stanovené úlohy vo výrobe tohto družstva vychádzali z prijatých uznesení na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala 8. marca 2002 v Ladcoch.

Aj rok 2002 sa niesol v znamení snáh znížiť dôsledky ekonomických deštrukcií zo začiatku deväťdesiatych rokov. V myslení a konaní poľnohospodárov komplexu PD Košeca rezonovali aj otázky týkajúce sa budúceho vstupu do Európskej únie a dôsledkov pre poľnohospodárov. Všetkých výrobných stredísk sa v roku 2002 týkalo znižovanie dotačných prostriedkov, zvyšovanie cien vstupov do výroby a čiastočne i nepriaznivé počasie vplývajúce na rastlinnú výrobu a nepriamo i na výrobu živočíšnu.

Družstvo hospodáril na pôdnom fonde o výmere 3 112 hektárov, z toho 1 137 ha ornej a 1 975 ha trvale trávnatých plôch. Na tejto výmere zabezpečovali úlohy potrieb živočíšnej výroby, výroby sena, senáže, siláže ako aj výrobu osív a kŕmneho obilia a ostatných plodín.

Zastúpenie jednotlivých plodín na ornej pôde bolo nasledovné:

pšenica ozimná	365 ha	1 268 ton	80,8 %
raž	63 ha	152 ton	69,0 %
jačmeň ozimný	89 ha	176 ton	35,1 %
jačmeň jarný	19 ha	52,9 ton	80,2 %
OBILOVINY spolu	536 ha	1 649,7 ton	70,0 %
repka ozimná	132 ha	214 ton	64,7 %
horčica	15 ha	11,9 ton	79,3 %
kukurica silážna	132 ha	4 936 ton	98,0 %
miešanka	57 ha	1 211 ton	102,0 %
lucerna	48 ha	1 619 ton	120,0 %

d'atelina	37 ha	769 ton	115,5 %
d'atelinotrávy	122 ha	1 911 ton	75,1 %

Uvedený prehľad dosiahnutých úrod za rok 2002 bol do značnej miery ovplyvnený zhoršenými klimatickými podmienkami a to podmáčaním a ľadovcom.

Stavy hospodárskych zvierat k 31. decembru 2002 boli takéto: hovädzí dobytok celkom 1 085 kusov, z toho 501 dojníc. Stav ošípaných 1 357 kusov, prasníc 38. Ovce chovali v celkovom počte 684 kusov, stav bahnic 302 kusov.

Pri hodnotení dosahovanej úžitkovosti dojníc sa zaznamenal nárast z 4 219 litrov na dojnicu a rok na 4 302 litrov. Najlepšie bolo stredisko Horná Poruba (celkom 4 716 litrov na dojnicu) a na druhom mieste stredisko **Ladce** (4 690 litrov). Ladčianske stredisko zvýšilo dojivosť v porovnaní s rokom 2001 o 533 litrov. Rozhodujúca pre ekonomiku družstva je realizačná cena za 1 liter mlieka. V Košeci to bolo 9,69 Sk a v stredisku **Ladce** 9,59 Sk. Nákladovosť na výrobu jedného litra mlieka bola v Ladcoch najnižšia – 10,68 Sk. Náklady na výrobu litra mlieka za celý podnik v roku 2002 sú však 12,60 Sk.

V družstve v roku 2002 odchovali 406 teliat, z toho v stredisku **Ladce** 82 kusov.

Chov ošípaných sa zabezpečoval v strediskách Košeca, Ladce a Košecké Podhradie. Košeca s chovom prasníc (45) vyrobila celkom 597 odstavčiat, čo je na prasnicu iba 13,26 kusa. Priemerný prírastok vo výkrme bol v Košeci 0,65 kg, v Ladcoch 0,58 kg a v Košeckom Podhradí 0,83 kg.

V chove oviec dosiahli výrobu syra na bahnicu priemerne 19,47 kg. Personálne zmeny pri chove oviec urobené v roku 2002 sa osvedčili a situácia v produkcii sa značne zlepšila.

Výsledky, ktoré sa dosiahli na jednotlivých **strediskách** vo finančnom vyjadrení (v zátvorke rok 2001 v Sk):

Košeca	- 3 720 000 Sk	(- 1 317 000)
Ladce	- 1 499 000 Sk	(- 715 000)
Ilava	- 2 383 000 Sk	(- 2 769 000)
Košecké Podhradie	- 3 502 000 Sk	(- 3 330 000)
Horná Poruba	- 2 000 000 Sk	(- 1 915 000)
Stavbári	+ 1 076 000 Sk	(+ 235 000)
Služby	+ 274 000 Sk	(+ 207 000)
Bitúnok	+ 5 432 000 Sk	(+ 3 630 000)
Celé družstvo	+ 50 000 Sk	(- 524 000)

Uvedené výsledky, najmä však celková bilancia družstva, sú za posledných 12 rokov najlepšie, čo ukazuje na pokračujúcu konsolidáciu podniku.

Celkové vedenie Poľnohospodárskeho družstva Košeca zaobstarávalo **predstavenstvo**, ktoré na svojich zasadaniach riešilo otázky organizácie práce v jednotlivých prevádzkových jednotkách, personálne a ekonomické otázky.

Na konci roka 2002 malo družstvo dovedna **429 členov, z toho pracujúcich 110.**

Stav pracujúcich členov a pracovníkov bol 150 (z toho 40 zamestnancov). Podľa vzdelania 6 vysokoškolského vzdelania, 26 s úplným stredným

---

odborným vzdelaním, 92 so stredným odborným a 26 so základným vzdelaním.

Najviac pracovníkov bolo na mechanizačnom oddelení (32), na správe 14 pracovníkov. **Stredisko Ladce** zamestnávalo **13 ľudí**, čo je o jedného menej ako v roku 2001.

V roku 2002 prijali 24 pracovníkov, podnik opustilo 37 zamestnancov.

V celkovej ekonomike družstva bolo zaujímavé sledovať **tržby**, kde dochádzalo v porovnaní s rokom 2001 k dosť veľkým zmenám.

Tržby z rastlinnej výroby zostali približne na rovnakej úrovni (6,5 milióna korún). Tržby za výrobky živočíšnej výroby sa zvýšili asi o 2 milióny korún (na 18 540 000 SK). Tržby za zvieratá sa naopak o celý milión znížili a tržby z nepoľnohospodárskej výroby o milión zvýšili. Tržby z pomocných činností zostali v roku 2002 na rovnakej úrovni ako v roku 2001.

Z výsledkov roku 2002 vychádzajú úlohy pre rok 2003, kde okrem zlepšenia priamej poľnohospodárskej výroby plánujú niekoľko významných investícií, najmä dokončenie rekonštrukcie bitúnku podľa európskych noriem.

POPIS OBCE **(dodatok k zápisu v kronike** **k strane 10. – 19.)**

Obec Ladce sa nachádza v tzv. **Považskom podolí**. Je to druh územia pozdĺž Váhu, z toho **Ilavská kotlina** (zhruba územie od Púchova po Trenčín) sa tiahne od juhozápadu k severovýchodu. Jej pretiahnutý tvar naznačuje, že na jej formovaní sa podieľala orózia Váhu a pozdĺžne i priečne zlomy.

Plochu tvoria treťohorné uloženiny s pokrovcom riečnych náplav Váhu a jeho prítokov. Hydrografickou osou je Váh, ktorý pred výstavbou vodných diel často menil svoje koryto a vytváral štrkové síhote. Terasové náplavy Váhu a náplavové kužele jeho prítokov tvoria významný zdroj podzemnej vody.

Príľahlé **Strážovské vrchy** vystupujúce východne od Ilavskej kotliny sú morfológicky členitým pohorím odrážajúcim zložitú geologickú stavbu. Sú členené na viaceré geomorfologické podcelky tvoriace pahorkatiny, vrchoviny až hornatiny.

Strážovské vrchy majú vo vzťahu k **vážskej nive**, čo je aj územie obce Ladce, priemerný sklon svahov 10 stupňov – 15 stupňov, vápencové (Kalište, Butkov) až 40°. Výškový rozdiel medzi nivou a najvyššími vrchmi je 200 – 500 m. **Nadmorská výška** Ladiec je **250 m n. m.**, stred Tunežíc 247 m n. m., vrch **Butkov** má **765 m n. m.**, Kalište 675 m n. m. a Dúbrava 547 m n. m.

Pôda, pôdne typy

Katastrálne územie Ladiec sa rozkladá v Považskom údolí a na svahoch Strážovských vrchov. Niva Váhu je vyplnená karbonátovými a nekarbonátovými aluvivičnými sedimentami. Tieto sú vo väčšine štrkovité, kamenisté a iba na povrchu obsahujú jemnozern. Z pôdnych typov sú

---

v chotári obce najviac rozšírené fluvizeme, teda mladé pôdy vyvinuté z nivných sedimentov.

Na pravom brehu kanála a Váhu prevládajú pôdy štrkovité, piesočnaté a hlinítopiesočnaté. Na ľavom brehu Váhu a kanála pôdy piesočnato-hlinité až hlinité. Pod povrchom majú štrkovité podložie. Vďaka väčšiemu podielu jemnozeme a humusu môžu byť využívané ako orná pôda.

Pod svahom Strážovských vrchov sú väčšie plochy úrodných kvalitných hlinitých fluvizemí, ktoré majú hrubší povrchový humusový horizont.

Flóra a fauna

V dávnej minulosti, pred pôsobením človeka, boli na území Vážskej nivy lužné lesy. V Strážovských vrchoch rôznorodá flóra pozostávala z dubových, bukových, jedľových a borovicových lesov.

Činnosťou človeka boli niektoré typy vegetácie nahradené ornou pôdou. Na stanovištiach niekdajších lužných lesov sú dnes obilniny a okopaniny. Z lužnej vegetácie sa zachovali iba jelšiny pri potokoch a okolo Váhu. Vegetácia na úpäť Strážovských vrchov má i napriek tlaku človeka takmer prírodný charakter.

Z listnatých je najrozšírenejší buk. Časť Bukovina je takmer celá buková a hojne sa vyskytuje i v ďalších lokalitách. Dub sa vyskytuje najmä na južných svahoch Butkova a Kališťa, v ladeckom Háji a v Brezinkách. Lipa, breza, jaseň, javor a brest sa vyskytujú len ojedinele. Hrab sa vyskytuje väčšinou ako mladý porast, ale nájde sa aj veľa starých krásne pokrútených a machom obrastených hrabov. Z ihličnanov je najrozšírenejší smrek obyčajný. Najviac smrekov rastie v Dielci, ktorý možno označiť za čisto smrekovú horu. Potom sú to severné úbočia Kališťa, menšie skupiny smrekov rastú v Butkove a na juhovýchodnom okraji Bukoviny blízko Dehetníka. Roztrúsené sú po celom Záhorí.

Z krovín sú tu rozšírené liesky, baza čierna, trnka, ruža šípová, borievka obyčajná. V máji a júni sú lúky pokryté pestrým kobercom tráv a kvetov, z ktorých najvzácnejšie sú ľalia zlatohlavá, kozia brada, klinčeky, lykovec voňavý. V lete sú dôležitou súčasťou lesov huby.

Ladecké Záhorie je dobre prístupné sieťou kamenných ciest, ktorých generálnu opravu urobili v roku 1999. Z hľadiska využitia tohto územia ako prímestskej rekreácie má pre Ladce veľký význam.

Táto oblasť sa aj skutočne stala obľúbeným miestom rekreácie Ladčanov. Lúčkovský potok urobil prielom medzi vrchmi Butkovom a Kalištom a popri ňom vznikla cesta do ladčianskeho Záhoria. Táto dolinka je neprejazdná a má malebný, komorný charakter.

V minulosti slúžila ako zdroj dreva, sena, pasienkov a časť sa dokonca obrábala. Na viacerých miestach boli postavené koliby pre dobytok a pastierov v letnom období. Dnes sú tu zase malé rekreačné chaty, ktoré vznikli dosť živelne a neorganizovane.

Cesta do Záhoria vedie cez Horné Ladce, osadu, ktorá vznikla okolo Lúčkovského potoka. Na úpäť Kališťa vzniklo malé kopaničiarske osídlenie. Odbočkou z tejto cesty sa dostaneme do areálu kameňolomu Butkov. Cesta

---

potom vedie spomínaným prielomom medzi Kalištom a Butkovom, okolo Lúčkovského potoka, ktorý vytvára v tomto mieste krásnu a dosť hlbokú roklinu.

Pri „môstku“ ponad Lúčkovský potok sa začína ladecké Záhorie, ktoré sa z tohto miesta rozbieha dvoma smermi, okolo dvoch prítokov Lúčkovského potoka. Jeden - kratší, pramení pod Bukovinou a preteká po severnej strane smrekového Dielca. Druhý - dlhší, pramení až v Kútnej a obteká Dielec z južnej strany. Oba vytvárajú divoké rokliny s popadanými tlejúcimi stromami a vodnými kaskádami.

Najväčším masívom je Bukovina, ktorá celá patrí do ladčianskeho chotára a jej úpätia siahajú od belušsko – hložských lúk na severe po Košecké na juhu.

Najkrajší výhľad je z lúky Drcová, ktorá je medzi Butkovom a Bukovinou a poskytuje nádherný výhľad východným smerom na vrchy Veľká a Malá Málenica a vrch Rohatín s bielymi útesmi vápencových brál.

Z Drcovej sa dá chodníkom zísť až na cestu k Mojtínu. Z juhozápadných svahov Veľkých lúk medzi Dielcom a Bukovinou je zase krásny výhľad na Považie a Biele Karpaty.

Žltá turistická značka vedie zo Železničnej stanice Ladce, cez Horné Ladce k „môstku“, popod Dielec, cez Obešenec, Strúčkovú, okrajom najväčšej ladčianskej lúky Dehetníka, na Pohradské lúky a ďalej do Košeckého Podhradia. Komplex Podhradských lúk je jedným z najkrajších a najrozsiahlejších lúčnych plôch v Strážovských vrchoch. Rozprestierajú sa od Košeckého Podhradia cez Prevrat popod Rohatú skalú – vápencové bralo, cez Mráznicu až po cestu Beluša – Mojtín.

Cesta na Mojtín je už mimo ladčianskeho katastrálneho územia, ale svojimi prekrásnymi tiesňavami nazvanými Vráťami a kúpeľnou osadou Belušské Slatiny, je ľahko pešo dostupnou rekreačnou oblasťou Ladčanov. Aj obec Mojtín, Košecké Podhradie či Zliechov s najvyšším vrcholom Strážovskej vrchoviny – Strážovom, sú odtiaľto pre zdatného turistu ľahko dostupné.

LADCE A OKOLIE V OBDOBÍ PRAVEKU AŽ VČASNÉHO STREDOVEKU (dodatok k zápisu v kronike k strane č. 20)

Keď sa zahlbíme do obdobia praveku zistíme, že nielen územie našej obce, ale aj bezprostredné okolie bolo osídlené už v dobe, keď na toto územie vstúpili prví lovci mamutov a sobov v období mladého paleolitu. Na území llavskej kotliny sa nachádzajú pamiatky, ktoré hovoria o významnom podiele tohto regiónu na kultúrňovaní krajiny, jej bohatom osídlení pred mnohými tisícročiami. Najnovšie výskumy (Bolešov, Nemšová, Púchov) dokumentujú, že ani mladopaleolitickí lovci (asi pred 20 až 15 tisíc rokmi) sa tomuto územiu nevyhýbali.

Aj keď priamo z Ladiec ani najbližšieho okolia nie sú doložené sídliská lovcov mamutov a sobov a ani prvých roľníkov, v llave sa našla brúsená kamenná sekera, v Beluši medenná sekera s vejárovito rozšíreným ostrím, v Dolných Kočkovciach zase medenná sekera s krížovým ostrím.

Prvé, skutočne priamo zistené najstaršie nálezy v blízkosti **Ladiec**, pochádzajú až zo staršej **doby bronzovej** (1900 – 1550 pred n. l.). Pri kopaní kanála pre vodnú elektrárňu cez chotár **Hlože** sa 1. júna 1935 objavili dva hroby **skrčencov**. Našli sa pri nich dôležité bronzové ozdoby: ihlica, nákrčník, záušnice tzv. sibiňského typu a dve malé náušnice vyrobené z tenkého zlatého drôtu. Tretí hrob sa objavil 40 metrov od prvých dvoch. Bola v ňom časť lebky a tri bronzové záušnice. Ostatná časť kostry sa nezachovala.

O rok neskôr - v roku 1936 - sa podobné hroby našli aj v Púchove a bolo teda zrejmé, že už nejde o náhodilé nálezy, ale o súvislejšie osídlenie územia v mladšom veku staršej doby bronzovej ľuďom unetickej kultúry, ktorý sem prišiel z územia severovýchodnej Moravy.

Na určitú dobu sa toto územie odmlčalo, až do príchodu prvých osadníkov **lužickej kultúry**. Je to už obdobie tzv. popolnicových polí, pretože zanechali ohromné žiarové pohrebiská, ktoré často presahujú niekoľko hektárov (Púchov, llava – Porubská dolina).

O niečo menšie, ale významné pohrebiská sa našli i v Košeci, Beluši a v **Ladcoch**. Začiatkom 30-tych rokov 20. storočia sa objavilo niekoľko **žiarových hrobov** pri regulovaní riečiska **Lúčkovského potoka**. Hroby boli v hĺbke 120 – 140 cm a okrem nádob sa tu objavili aj pekné bronzové ozdoby. Boli to ihlice na spínanie odevu s guľovitými hlavicami a vrúbkovaním zdobenými krčikmi. Ďalšia ihlica mala kyjovitú hlavicu. Posledným nálezom bol šperk s dvoma ružicami na koncoch a v strede so stočenou špirálou.

Podobné hroby sa zistili opäť v roku 1939 pri stavbe cesty do cementárne – iba 15 metrov od predchádzajúceho náleziska. Pomerne veľké pohrebisko je i neďaleko ladčianskeho chotára v Podhorí, ktoré objavili na poli roľníka Jána L'ahkého. Toto nálezisko je asi z 9. storočia pred n. l. z mladšej doby bronzovej.

Ľud lužickej kultúry sa v severnej časti Slovenska usadil natrvalo a prežíval tu ešte aj v staršej (700 – 400 pred n. l.) i na začiatku mladšej doby železnej (400 – 0 pred n. l.). Pod vplyvom **keltského etnika**, ktoré sa koncom 5. storočia pred n. l. začalo usadzovať na rovinách juhozápadného Slovenska a neskôr prenikalo i do našich častí územia sa postupne menil charakter materiálnej kultúry tunajšieho ľudu. Tak v priebehu **3. – 2. storočia pred n. l.** vznikla tzv. **púchovská kultúra**, ktorá reprezentuje osídlenie severného Slovenska až po koniec **2. storočia n. l.** Názov je podľa Púchovskej skaly, ktorú skúmal koncom 19. storočia barón Hoening. V rozpätí týchto asi piatich storočí nastal nebývalý rozvoj našej oblasti. Budovali sa nové sídliská, veľké opevnenia i menšie hrádky. Nachádza sa veľké množstvo výrobkov zo železa, bronzu, ale aj zlaté, strieborné a medené mince, ktoré sa razili priamo v strediskách púchovskej kultúry.

Okrem nálezov rôznych mincí z tohto obdobia v lokalitách Liptova, Oravy, Púchova a inde sa našli mince aj na okolí Ladiec. Najdôležitejším príspevkom k poznaniu a najmä k rozšíreniu územia používania týchto mincí

---

bol **poklad**, ktorý našli hľadači pokladov na **Hradišti (Nozdrovica – Tunežica)**. Obsahoval viacero typov mincí, medzi ktorými bolo 10 – 12 kusov typu Divinka (prvé nálezy pri obci Divinka). Okrem nich sa tu objavili dve tetradrachmy o vysokej hmotnosti a kvalitnej razbe. Podobné sa našli aj v ďalších lokalitách púchovskej kultúry. Jeden z nálezov v Hradišti má na averze náznak nápisu CA, ktorý sa ako CAT vysvetľuje ako skratka názvu Kotínov, považovaných za hlavných predstaviteľov púchovskej kultúry. Ich premiestnením do Panónie koncom 2. storočia n. l., počas markomanských vojen, zaniká aj samotná púchovská kultúra.

Predpokladá sa, že mince typu Divinka sa razili podľa vzoru pražských kvinárov prichádzalo by teda do úvahy obdobie ich razenia 45. – 35. rok pred n. l. Tomuto dátumu nasvedčuje aj nález mladšej rímskej republikánskej mince z Nozdrovíc, ktorá pochádza približne z roku 48 pred n. l.

Samotné **Hradište** v Nozdroviciach, ale aj najbližšie okolie zasahujúce do chotára Tunežíc, je známe už dávno. Začiatkom tridsiatych rokov dvadsiateho storočia sa tu nachádzali črepy z nádob **púchovskej kultúry**, ktoré sa potom dostali do Slovenského národného múzea v Martine. Opakované prieskumy **Šarloty Križanovej** na tomto opevnení opätovne prinášali nálezy keramiky púchovskej kultúry, ktoré sa nachádzali na viacerých miestach, niekedy v hĺbke 90 cm. Bola tam silná kultúrna vrstva premiešaná črepami aj zvieracími kosťami. Črepy pochádzali najmä z nádob s drsným povrchom vyrobeným vo voľnej ruke a zdobených zvislými ryhami (tzv. hrebeňovaním). Našli sa však aj zlomky veľmi jemnej na hrnciarskom kruhu vyrobenej keramiky ako aj črepy z grafitových nádob, ktoré mali zosilnený okraj a telo taktiež zdobené zvislým hustým hrebeňovaním. Okrem črepov z nádob sa vtedy našlo aj niekoľko plochých praslenov (zotrvačníc z vretien) vyrobených z črepov nádob a jedno rozbité hlinené závažie ihlancovitého tvaru.

Aj pri neskorších výskumoch na **Hradišti** a v jeho bezprostrednom **okolí** sa nachádzali tiež podobné zlomky nádob. Najmä výrazné okraje grafitových sitúl, ale aj z tela grafitových nádob zdobených hustým hrebeňovaním, črepa z veľkých mís s okrajmi zahrnutými dovnútra, črepy zdobené plastickým ornamentom v tvare polmesiaca a iné. Sídliisko nachádzajúce sa na západnej, juhozápadnej a juhovýchodnej strane opevnenia patrí k najväčším sídliskám púchovskej kultúry v tejto oblasti. Zrejme malo dlhé trvanie, najmenej počas celého 1. storočia pred n. l. až do prvých desaťročí nového letopočtu, keď bolo spolu s hradiskom zničené počas vpádu Germánov, ktorí zapríčinili prerušenie vývoja púchovskej kultúry práve v období jej najväčšieho rozvoja.

V ďalšom období je pre nás zaujímavá prítomnosť **Rimanov** v oblasti stredného Považia. Jedným z dôkazových nálezov je železná dýka rímskeho dôstojníka, ktorú našli v chotári obce Tuchyňa. Je dôkazom pohybu rímskych légii v oblasti, či už v súvislosti so spomínaným premiestnením Kotínov do oblasti Panónie, prípadne v súvislosti s obsadením Karpatských priesmykov, ktoré nariadil po víťazných bitkách légii na rozhraní rokov 179/180 rímsky cisár Marcus Aurelius, aby zabránil úniku Kvádov na sever.

Osídlenie v ďalšom období na tejto strane Váhu máme doložené až oveľa neskoršie. V najbližšom okolí Ladiec sú to až najstaršie **slovanské nálezy** z 8. – 9. storočia. Predovšetkým územie susednej Beluše je posiate

---

slovanskými mohylami, kde sa v 50 – 60 rokoch zistilo do 85 mohýl na siedmych miestach.

Priamo z územia Ladiec pochádza jeden železný hrot **oštepu**, ktorý sa našiel **v riečisku Váhu**. Je uložený v zbierkach Slovenského národného múzea v Martine. Podľa chronológie vypracovanej prof. Ryttkayom Dr. Sc., môže pochádzať z obdobia slovanského osídlenia tohoto územia v časovom určení používania od 8. – do 11. storočia. Celková dĺžka hrotu je 23 cm, má úzky list a dlhšiu tuľajku pre osadenie násady.

Možno je len otázkou času, kedy sa aj priamo v Ladcoch nájde viac dôkazov o slovanskom osídlení. Hovoria za to nálezy, ktoré pochádzajú z Hlože z 9. storočia. To isté možno povedať o nasledujúcom období **včasného stredoveku**. V roku 1930 sa v tehelni v Nozdroviaciach našlo množstvo materiálu jemne vypracovaného z nádob zhotovených na hrnčiarskom kruhu. Okrem toho železný krúžok, nožík, kusky tuhy a skloviny, škrabadlo z kremeňa, rydlo z jaspisu i množstvo zvieracích kostí.

Ide zatiaľ o jediný nález stredovekého materiálu v okolí Ladiec, preto aj časové posunutie vzniku obce do staršieho obdobia ako je druhá polovica 15. storočia je reálne.

FARNOSŤ KOŠECA, STAVBA KOSTOLOV (dodatok k zápisu v kronike k strane č. 36)

Ladčania a Tunežičania patrili oddávna do farnosti **Košeca**. Kanonická vizita farnosti Košeca z 9. októbra 1797 uvádza, že táto farnosť je veľmi stará a o roku jej zriadenia niet zmienky. Prvá zmienka sa nachádza v desiatkových účtoch v rokoch 1332 – 1337, podľa ktorých košecký farár zložil milodar 23 grošov.

Schématizmus z roku 1779 uvádza, že okrem mestečka Košeca sa do farnosti počíta šesť filiálok: Nozdrovica, **Tunežice**, **Ladce**, Veľké Podhradie, Malé Podhradie a Kopec.

Podľa tohoto prameňa majú **Tunežice** (v roku 1779) cintorín s krížom, v strede dediny sa nachádza drevená zvonica s 90 kilogramovým zvonom. **Ladce** majú kostol a v dedine sa nachádza drevená vežička so 120 kilogramovým zvonom a majú tiež cintorín s krížom.

Prvý farský kostol

I keď sa v spomínaných účtoch o kostole nehovorí, domnievame sa, že keď bola farnosť, musel byť aj kostol.

Počas reformácie v 16. a 17. storočí slúžil kostol evanjelikom, potom opäť katolíckej cirkvi. Pri obnove kostola najviac pomohla **zakladateľka kostola v Ladcoch Judita Motešická**, rodená Tolvay z ladčianskeho panstva (druhá polovica 18. storočia).

Starý kostol bol porušený (statika stavby) po povodni 1635. Bolo ho treba zručiť a postaviť nový.

Súčasný kostol

Základný kameň bol položený 15. júla 1799. Potom sa urobili základy. Po vyčerpaní 4 000 zlatých od patrónov sa použili peniaze z pokladnice kostola (asi 6 000 zlatých). Keď aj tieto peniaze došli, stavalo sa pomalšie – po čiastkach. Až v roku 1829 – 1830 bol kostol natoľko hotový, že sa mohli konať bohoslužby. Finančné ťažkosti spôsobila najmä drahota počas napoleónskych vojen. Stavba bola napokon **dokončená v roku 1833**.

Zariadenie kostola použili zo starého, pretože na nové nebolo peňazí. Boli to najmä dva oltáre a kazateľnica. Kostol mal murovaný chórus s organom so šiestimi registrami. Ďalej v ňom boli dva rady lavíc a spovednice. Boli v ňom umiestnené relikvie svätého Kríža, s potvrdenou autentickosťou z roku 1749.

V zápise z vizitácie v roku 1830 sa píše, že je postavený z pevného materiálu v barokovo – klasicistickom slohu. Kostol vtedy nemal zvoncu. Zvony sa nachádzali na starej zvonici nad bránou do starého cintorína.

Potom trvalo 18 rokov, kým sa podarilo dostať do kostola nové veci. Zásluhu na tom mal košecký farár Jozef Emanuel (od roku 1846) a patróni, najmä Karol Motešický. Nové zariadenie stálo 3 000 zlatých.

Dňa 29. júna 1864 biskup Augustín Roškováni Kostol v Košeci slávnostne posvätil. Stalo sa tak za prítomnosti veľa kňazov z diecézy a množstva veriacich z farnosti i okolia. Pobožnosti trvali dva dni (za veľkého vytrvalého dažďa).

Kostol Svätého Valentína v Ladcoch

(k časti obecnej kroniky na
strane 36)

Okolo roku 1716 sa v Ladcoch spomína súkromné oratórium baróna Ferdinanda Fefferchofena, kam neprávom chodili slúžiť omše trinitári z Ilavy. V roku 1728 sa uskutočnila vizitácia tohto zariadenia a po jeho zhliadnutí dali **súhlas**, aby sa tam mohli slúžiť omše. Veriaci z Ladiec však museli i naďalej chodiť do Košec.

Až v polovici osemnásteho storočia dala manželka (vdova) **Judita Motešická** pri novopostavenom kaštieli pristaviť **kostol** k úcte svätého **Valentína**.

Dňa 20. júla 1760 ho počas slávnostného obradu konsekroval (posvätil) gróf Anton Révay, novomestský prepoš, konsekrovaný biskup Millevitánsky a svätiaci biskup Ostrihomskej diecézy.

V tomto kostole sa slúžila omša dvakrát do roka a to na deň patróna sv. Valentína (14. februára) a potom na deviatu nedeľu po Duchu Svätom.

V tento deň sa na omši mohli zúčastniť aj veriaci z Ladiec a Tunežíc. Kostol bol udržiavaný patrónmi – Motešickými a potom rodinou Adolfa Schenka 500 zlatými ročne.

Vizitácia z roku 1830 popisuje vtedajší stav kostola v Ladcoch takto: Kostol v Ladcoch je spojený s kaštieľom. Je postavený z pevného materiálu, uzavretý, steny sú pevné a silné. Strecha bola nanovo pokrytá šindľom v roku 1792 a ozdobená krížom. Nemá vežu, pretože vo vchode do kaštieľa je postavená vežička, v ktorej je asi 80 kilogramový zvon a panské hodiny.

Kostol má dva oltáre, väčší – hlavný je zasvätený svätému Valentínovi. Má šesť svietnikov, menza je celá mramorová a k oltáru sú urobené stupne. Bohostánok na hlavnom oltári je z mramoru a v ňom cimbórium.

Menší oltár je zasvätený sv. Jánovi Nepomuckému a je z dreva. V kostole sú lavice v dvoch radoch. Večné svetlo visí na svätyni. Kostol má dve nádoby na svätenú vodu, jednu medenú a druhú mramorovú. Nemal krstiteľnicu. Na ľavej strane je k múru pripevnená kazateľnica. Oproti oltáru je drevený chór s organom so siedmimi registrami. Kostol má sakristiu a nad ňou bolo oratórium pre panstvo.

Kostol je postavený v **rokokovom** slohu s bohatým zariadením z polovice 18. storočia. Vymalovaný je iluzívnou maľbou. Oltár, kazateľnica a organová empora s vyrezávaným parapetom a organovou dvojdielnou skriňou sú prácou jedného rezbára.

20. storočie

V roku 1925 sa kaštieľ s parkom i kostolom dostáva do majetku Rádu milosrdných sestier svätého Vincenta z Pauly. O kostol sa dobre starajú a sprístupňujú ho i veriacim z Ladiec. Po zrušení kláštora v roku 1950 sa kaštieľ dostáva do rúk Vorošilovových závodov (ZŤS) Dubnica nad Váhom ako ubytovanie učňov a zamestnancov závodu, potom Vojenskému útvaru Ministerstva vnútra. Kostol je zavretý a jeho zariadenie sa znehodnocuje.

Obrat nastal v roku 1968. Rada MNV v Ladcoch prerokovala žiadosť občanov o znovuoživenie kostola. Keďže sa kostol nachádzal na pozemku Osobitnej učňovskej školy, ktorá podliehala KNV Banská Bystrica, bolo treba aj súhlas KNV. Ten s otvorením kostola súhlasil a kostol po opravách a úpravách napokon otvorili.

Renovácia väčšieho rozsahu sa uskutočnila až v roku 1992, kedy prišla na rad podlaha, výmena lavíc, chóru, fasád kostola atď.

Ekonomický vzťah ku Košeckej fare

Občania Ladiec a Tunežíc pravidelne prispievali na udržiavanie kostola a fary v Košeci. Boli to napr. zbierky, tzv. cirkevné dane a príspevky obecného úradu. V sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch 19. storočia prispievali na plat organistu 20 zlatými, na drevo a vykurovanie 20 – 25

---

zlatými, na rôzne opravy bytu organistu, kostola, zvonice v roku 1881 100 zlatými.

Osobitný bol vzťah rodu Motešických, ktorí pred výstavbou kostola v Ladcoch, ale i po nej, prispievali značnými sumami na prevádzku kostola v Košeci.

Podobne to bolo i v rokoch 20. storočia. Po roku 1990 prispieva na obnovu sakrálnych pamiatok značnými sumami i Obecný úrad v Ladcoch a to priamo v Ladcoch a Tunežiciach, ale i pre potreby košeckej fary.

Prehľad významnejších kňazov

Od polovice 14. storočia až do dnešných čias sa zo záznamov cirkvi dal vybrať takýto zoznam kňazov pôsobiacich na Fare v Košeci:

Mikuláš (1332)

Andrej (1509 – 1519)

Ján Ugrocénus (v roku 1561 prestúpil k protestantom)

Tomáš Bartovič (1672 – 1711)

Pavol Galgócy (1711 – 1712)

Ján Baltazár Magin (1712 – 1717)

Ján Ladislavides (1718 – 1721)

Michal Červjenka (1721 – 1736)

František Ripňanský (1736 – 1749)

Štefan Kolbay (1749 – 1758)

Mikuláš Budinský (1758 – 1802)

Juraj Kulifaj (1802 – 1846)

Jozef Emanuel (1846 – 1890)

Jozef Monček (1890 – 1910)

Jozef Ronchetti (1910 – 1912)

Michal Beňo (1912 – 1918)

Ignác Diera (1918 – 1922)

Dr. Šimon Gallo (1922 – 1939)

Anton Kocúr (1939 – 1959)

Jozef Polčín (1959 – 1992)

Jozef Petrek (1992 – 2002)

Ján Findura (2002)

Z farnosti Košeca pochádza viacero kňazov i celoslovenského významu. Uvádžam niektorých, ktorí sa narodili v Ladcoch alebo v Tunežiciach.

Adam **Letko**

sa narodil v Tunežiciach 25. mája 1735. Jeho rodičia boli Adam a Barbora. Bol vzdelaný, ovládal latinčinu, maďarčinu, nemčinu a taliančinu. Pôsobil v Trenčíne, Bolešove a v Lednici.

Vojtech **Borčický**

---

narodil sa v Ladkoch ako syn urodzeného pána Imricha a Kataríny 14. apríla 1750. V rokoch 1773 – 1777 pôsobil v nitrianskom seminári ako profesor biblických vied a bol doktorom posvätnéj teológie. Účinkoval ako profesor aj v Záhrebe, ako kanoník v Nitre a napokon ako veľprepošť vo Vácove, kde aj 10. decembra 1834 zomrel.

Ján Marko

narodil sa 29. marca 1806 v Tunežiciach. Ako kňaz prešiel v roku 1832 do Ostrihomskej arcidiecézy. Prešiel fary v Starej Turej, v Senici, v Lehote a Modranke. Zomrel 1. februára 1879.

Významným kňazom z pohľadu slovenských buditeľov 19. storočia bol (i keď sa nenarodil v Ladkoch) farár v Košeci **Jozef Emanuel** pochádzajúci z Vrbového. Bol zakladajúcim členom Matice slovenskej a Slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom. Bol aj básnikom, prispieval do rôznych slovenských časopisov. Zomrel v Košeci 8. mája 1890. Tam je aj pochovaný pred košeckým kostolom.

ROK 2003

ÚVOD

V demografickom vývoji sme v roku 2003 nezaznamenali nijaké významnejšie zmeny, iba menej narodených a viac úmrtí ako obvykle.

Politická situácia v obci bola štandardná, podobná z minulých rokov. U strednej a staršej skupiny obyvateľov prevažovala nespokojnosť i apatia, vyplývajúca zo zhoršujúcich sa sociálnych podmienok väčšiny obyvateľov a zvyšujúcich sa cien základných životných potrieb. Výnimku tvorili zamestnanci cementárne, podnikatelia, niektorí zamestnanci v okolí fungujúcich podnikov a ich rodiny. Všetko sa to prejavilo rôznymi spôsobmi, medziiným aj na referende o vstupe do Európskej únie, kde účasť nedosiahla ani 50%.

Reorganizácia štátnej správy pokračovala prenosom kompetencií na obce a začalo sa rušenie okresov a zriadenie Obvodných úradov. Tu vyslovilo nespokojnosť obecné zastupiteľstvo i občania, pretože pre Ladce, ktoré budú okrajovou obcou pre obvod Trenčín, prinesie zložitejšie a nákladnejšie vybavovanie úradných záležitostí.

Obecné zastupiteľstvo riešilo v roku 2003 viacero významných otázok týkajúcich sa života v obci. Boli to záležitosti sociálne, finančné, ekologické i kultúrno-spoločenské. Zaujala otázka vytvárania mikroregiónu z obcí Ladce, Košeca, Horovce, Dúlov. Občania boli rovnako spokojní s prácou Obecného úradu a jeho pracovníkov. Za veľmi dobrú treba pokladať platobnú disciplínu občanov v platení daní z nehnuteľností.

Spoločenské organizácie a spolky neprekročili svoj tieň. Činnosť niektorých z nich bola sporadická, bez koncepcie a cieľavedomosti. Medzi výnimky patrili telovýchovné organizácie, Slovenský rybársky zväz a niektoré ďalšie. Rovnako aj politické strany a hnutia sa v roku 2003 (nevolebný rok) uspokojili s poriadaním a spoluúčasti na niektorých miestnych oslavách a besedách.

Vo výstavbe bol rok 2003 významný najmä preto, že sa začali realizovať (a niektoré i dokončili) stavby za finančné prostriedky vrátené SPP. Bol to menovite obecný vodovod a jeho rozvod v Základnej škole, plynovod, začiatok výstavby tribúny a rozbehnutie výstavby Domu smútku (projekcia a výberové konanie dodávateľa). Mierny pohyb k lepšiemu sme zaznamenali v súkromnej výstavbe rodinných domov, resp. rekonštrukcii starých.

Školstvo tak, ako po minulé roky, trpelo nedostatkom financií. Za zmienku stojí výmena riaditeľa Základnej školy a niektoré organizačné i pedagogické opatrenia na všetkých troch školách.

V kultúrno-spoločenskej oblasti najväčšími počínmi boli: vydanie monografie „Ladce“, oslava 50. výročia postavenia Domu kultúry a Koyšove Ladce. Veľkým problémom bol i naďalej kultúrny dom a finančné náklady na jeho fungovanie i údržbu.

Mimoriadne úspešná bola Považská cementáreň, a.s., ktorá v roku 2003 vysoko prekročila historické výkony vo výrobe i predaji cementu. Veľa urobili i na poli modernizácie techniky a technológií, získali viacero ocenení celoslovenského významu za kvalitu. Významný krok urobili v ekologizácii výroby cementu, modernizácii využívania alternatívnych palív i v sociálnej sfére. Aj spolupráca s obcou bola na obvyklej dobrej úrovni.

Prakticky nič sa nezmenilo v oblasti obchodu a služieb pre občanov. Zostali iba staré obchodné priestory so sortimentom vcelku pre občanov vyhovujúcim.

Osobitnú kapitolu v roku 2003 tvorilo poľnohospodárstvo, ktorého úpadok následkom nevhodných zásahov z vrcholového riadenia štátu je evidentný a aj v uplynulom roku sa prehýbil. V oblasti lesného hospodárstva osobitný význam mali lesné družstvá a Urbárske spoločenstvá v Ladcoch a v Tunežiciach. Úroveň ich práce bola dobrá.

Túto časť obecnej kroniky napísal kronikár za pomoci obecného úradu, menovite starostu obce, podnikov, škôl, inštitúcií, organizácií a spolkov po dodaní a konzultácii podkladov. Kronika bude prepísaná na počítači, zviazaná za roky 2000 – 2003 s pokračujúcim očíslovaním strán od roku 1999.

Branislav Lipták,
kronikár obce Ladce

OBYVATEĽSTVO OBCE V ROKU 2003

Počet obyvateľov obce Ladce sa v roku 2003 v porovnaní s rokom 2002 veľmi nezmenil. Kým na konci roka 2002 mali Ladce 2 604 obyvateľov, v roku 2003 ich bolo **2 572**. Z toho bolo 2 127 dospelých a 440 detí a mládeže (do 18 rokov). 5 občanov bolo zbavených svojprávnosti.

Z celkového počtu obyvateľov bolo 39 rómskych občanov (15 detí).

Priemerný vek bol 37 rokov.

V priebehu roka 2003 sa prihlásilo 91 občanov (včítane 21 narodených detí), odhlásilo sa 39.

Zaznamenali sme veľmi nízky počet narodených detí (21) – najnižší, odkedy sa táto evidencia vedie v obecnej kronike. Porovnajme si počty narodených detí za posledných desať rokov:

1993 – 42 detí (19 chlapcov, 23 dievčat)

1994 – 29 (13, 16)

1995 – 22 (14, 8)
1996 – 26 (13, 13)
1997 – 30 (17, 13)
1998 – 27 (13, 14)
1999 – 34 (16, 18)
2000 – 25 (7, 18)
2001 – 26 (12, 14)
2002 – 22 (12, 10)

Takmer o 100% oproti roku 2002 sa zvýšil počet občanov, ktorí zomreli. Celkom ich bolo 34, z čoho bolo 18 mužov a 16 žien. Priemerný vek zomrelých bol 64,5 roka, čo je najnižší priemer za posledných 10 rokov. Spomedzi zomrelých občanov bola najstaršia Oľga Zimprichová (91 rokov), Mária Letková (90), Mária Mičudová (89) a Amália Cahelová (89). Najmladší bol Ján Ježo (16), Juraj Kubiš (24) a Jana Galanská (24) – všetci tragicky zahynuli.

Narodené deti

Viktória Košťálová
Adam Kútny
Vladimír Rolín
Daniela Váňová
Milan Bielik
Radoslava Remová
Dominik Košťál
Martina Fusková
Barbora Cvopová
Šimon Porubčan
Barbora Schvandtnerová
Ladislav Štefún
Kristián Števánka
Radovan Krištof
Samuel Hrenák
Matúš Ďurovec
Martina Mlyniská
Daniela Dolinková
Denis Strečko
Patrícia Habánková
Ľudmila Ježová

Zomreli v roku 2003

Mária Mičudová (89)
Karol Minárik (64)
Bohuš Haršáni (49)
Ladislav Kukuliaš (54)

František Daňo (79)
Václav Kucharík (68)
Albín Šedík (78)
Mária Strháková (71)
František Kováč (55)
Jolanka Jesenská (78)
Olga Kalusová (73)
Štefánia Ďurišová (67)
Ondrej Barica (86)
Ján Ježo (16)
Olga Zimprichová (91)
Mária Letková (90)
Amália Cahelová (89)
Alžbeta Miháliková (50)
Jozef Kováčik (82)
Ervín Habánek (43)
Juraj Kubiš (24)
Jana Galanská (24)
Jaroslav Adamec (55)
Anastázia Peterková (69)
Daniel Šotkovský (56)
Alojzia Janešíková (74)
Pavol Tupý (57)
Mária Reová (75)
František Letko (83)
Irena Galanská (74)
František Zelík (74)
Jozef Jarošinec (72)
Štefánia Košnárová (52)
Helena Náhliková (84)

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO, OBECNÝ ÚRAD

Prvé zasadanie obecného zastupiteľstva

Dňa 3. januára 2003 sa v prístavbe Domu kultúry v Ladcoch konalo prvé zasadanie novozvoleného obecného zastupiteľstva. Na tomto verejnom zasadaní sa zúčastnili aj predsedovia politických strán a hnutí, zástupcovia organizácií, spolkov a inštitúcií.

Zasadanie si vypočulo správu podpredsedu volebnej komisie Ing. Emila Záhradníka o výsledkoch volieb do obecného zastupiteľstva a starostu obce. Potom zložil slávnostný sľub starosta obce Ing. arch. Ján Remo a ujal sa vedenia schôdze. Postupne zložili sľub aj poslanci, čo potvrdili podpismi.

Po zložení sľubu si prítomní vypočuli príhovor starostu obce, v ktorom poďakoval predchádzajúcemu obecnému zastupiteľstvu za vykonanú prácu a blahoželal novozvoleným poslancom. Vo svojom prejave pripomenul najmä

---

zodpovednosť poslancov voči svojim voličom. Ďalej sa zaoberal situáciou v rozpočte, pribúdajúcimi kompetenciami, starostlivosťou o školy, kultúru a budúcimi investičnými akciami v obci.

Ďalší priebeh rokovania bol pre poslancov pracovný. Uskutočnili sa voľby do niektorých funkcií a poverení v obecnom zastupiteľstve.

Za zástupcu starostu zvolili poslanci jednomyseľne **Jozefa Daňu**. Funkciou sobášiacich boli poverení Ing. arch. Ján Remo, Jozef Daňo a Daniela Hudecová, poslankyňa OZ.

Potom zvolili postupne predsedov komisií obecného zastupiteľstva, ktoré o ďalších členov doplnili na ďalšom zasadaní OZ (uvádzam ďalej).

Okruh činností zástupcu starostu

- Plnenie úloh, ktorými ho poverí starosta.
- Dohľad nad športovým areálom a športovým klubom TJ Tatran.
- Dohľad nad odpadovým hospodárstvom.
- Dohľad nad čistotou a údržbou obce.
- Dohľad nad pripravenosťou a celkovým stavom civilnej ochrany obyvateľstva a nad stavom požiarnej ochrany.
- Dohľad nad čistotou verejných brigádnických prác.

Zloženie komisií obecného zastupiteľstva

Komisia stavebná a životného prostredia

Predseda: Jozef Chovanec

Členovia: Ing. Ľudovít Slávik, Milan Rafaj, Jozef Peterka

Komisia sociálno-zdravotná

Predseda: MUDr. Jarmila Martináková

Členovia: Anna Kacinová, Daniela Hudecová, Margita Kantoríková

Komisia kultúrna, športu, školstva

Predseda: Vladimír Chovanec

Členovia: Branislav Lipták, Marián Justh, Milan Kukuliaš, Július Šedík

Komisia ochrany verejného poriadku

Predseda: Milan Bajza

Členovia: Jozef Fatura, Vladimír Kvasnica, Ľubomíra Porubčanová

Komisia pre časť Tunežice

Predseda: Ján Turzík

Členovia: Bomumil Kvasnica, Ján Abrahámovský, MUDr. Jarmila Martináková

Komisia technická, údržby obce

Predseda: Jozef Fatura

Členovia: František Markuš, František Meliš

Komisia finančná

Predseda: Jozef Daňo

Členovia: Alena Černotová, Margita Miklošiová, Ing. Miroslav Daňo

Obsah zasadání v roku 2003

Dňa **30. januára 2003** sa konalo ďalšie zasadanie obecného zastupiteľstva. Zaoberalo sa viacerými hospodárskymi a finančnými otázkami. Medzi inými uzneseniami zrušilo komerčnú činnosť Materskej školy – pranie bielizne ako nerentabilnú. Schválili odmeny členom obecného zastupiteľstva – poslancom na 300 Sk za zasadanie, rovnakú sumu predsedom komisií a členom komisií 150 Sk za jedno zasadanie.

Na januárovom zasadaní **schválili rozpočet** na rok 2003. Pritom konštatovali, že sa negatívne na stanovovaní úloh premietlo prudké zvýšenie cien energií. Poslanci prijali Všeobecne záväzné nariadenie o úhrade za poskytovanú opatrovateľskú službu, ktorá bola delimitovaná na obec.

Zasadanie Obecného zastupiteľstva v Ladcoch dňa **26. februára 2003** bolo naplnené rovnako ako januárové - finančnými otázkami. Zvýšili nájomné prenajímateľom priestorov v Dome kultúry, zaoberali sa nedoplatkami v dani z nehnuteľností a v dani z alkoholu a cigariet. Problémom sa ukázalo financovanie Základnej školy, kde vznikol nedostatok v pokrytí nákladov na elektrinu a plyn. Na záver rokovania poslanci schválili zloženie civilnej ochrany v Ladcoch.

Na základe zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, o zabezpečovaní organizovania jednotiek civilnej ochrany a o zabezpečovaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác, ustanovilo obecné zastupiteľstvo takéto zloženie **ŠTÁBU CIVILNEJ OCHRANY** pre potrebu obce:

Náčelník štábu: Ing. arch. Ján Remo

Zástupca: Jozef Daňo

Členovia: Ing. Jozef Mikušinec, Nela Novotná, Daniela Hudecová, Milan Bajza, Jozef Fatura, Ján Turzík, Milan Kukuliaš, Jozef Chovanec, Vladimír Chovanec, Július Šedík

Poriadková jednotka:

Milan Bajza - veliteľ

členovia: Vladimír Chovanec, Vladimír Kvasnica, Miroslav Záhradník, Ľubomíra Porubčanová

Vyslobodzovacia jednotka:

Jozef Chovanec - veliteľ

členovia: Jozef Fatura, Jozef Suchár, Ján Abrahámovský, Milan Kuman, Martin Rolín, František Markuš, Emil Kandráč

Spojovacia jednotka:

Ján Turzík - veliteľ

členovia: Ján Kvasnica, Michal Čechúty, Milan Habánek, Ľubomír Porubčan

Požiarna jednotka:

Štefan Kuman - veliteľ

členovia: František Meliš, Igor Kalus, Marián Markuš, Viliam Petrík, Branislav Král, Juraj Petrík

Zdravotnícka jednotka:

Nela Novotná - veliteľka

členovia: Antónia Pašková, Anna Sláviková, Daniela Hudecová

Mimoriadne zasadanie sa uskutočnilo dňa **5. marca 2003**. Obecné zastupiteľstvo malo na programe dva body: z dvoch uchádzačov na prenájom kaviarne v Dome kultúry vybrali Eriku Daňovú a potom schválili komisiu na výberové konanie pre stavbu vodovodu: Ing. arch. J. Remo, Jozef Daňo, J. Turzík, J. Fatura, J. Chovanec, Ing. Kalusová, Ing. Špiaková.

Riadne zasadanie bolo **26. marca 2003** a zaoberalo sa najmä finančnými otázkami, konkrétne zvýšenými výdavkami na základe zvýšenia cien energií. Schválili aj presun 500 000 Sk, ktoré boli pôvodne určené na plynofikáciu, na dofinancovanie prác uskutočnených na cintoríne v roku 2002. Prerokovali spôsob distribúcie monografie Ladce (viď kapitola „Kultúra“ tohto zápisu kroniky).

Ďalšie zasadanie obecného zastupiteľstva bolo dňa **23. apríla 2003**. Okrem finančných otázok a odpredaji niektorých pozemkov si poslanci prvýkrát vypočuli informáciu o pripravovanom projekte modernizácie železnice na rýchlость 160 km/hod na úseku Nové Mesto nad Váhom – Púchov. Poslanci riešili aj havarijný stav striech na Základnej škole a v prístavbe Domu kultúry a zhodli sa na tom, že tieto opravy pre nedostatok finančných zdrojov sa budú musieť riešiť aj s príspevom sponzorov. Poslanci obecného zastupiteľstva sa zaoberali aj pripomenutím si 50. výročia postavenia Domu kultúry v Ladcoch a určili rámcový zámer týchto osláv.

Mimoriadne zasadanie obecného zastupiteľstva sa konalo dňa **2. júla 2003**. Predmetom rokovania bola pomoc cementárne obci pri niektorých aktuálnych prácach investičného charakteru a pri oslavách 50. výročia Domu kultúry. Zástupcovia cementárne pomoc prisľúbili a dohodli aj ďalší postup pri jej realizácii.

Na zasadaní Obecného zastupiteľstva dňa **11. júla 2003** sa zúčastnil zástupca cementárne Ing. Ivánka s informáciou o projekte – zámere spoluspaľovania tuhých alternatívnych palív v rotačnej peci cementárne. Podstatou zámeru je využiť separovaný odpad (plasty, textil, papier, kožu a drevo) ako alternatívny zdroj paliva. Tento zámer popri šetrení palivami pomôže aj obci organizovať separovaný zber a tým znížiť objem komunálneho odpadu. Dňa 12. júna 2003 sa konalo verejné posudzovanie tohto zámeru (píšem v kapitole „Životné prostredie“).

Na tomto zasadaní obecné zastupiteľstvo s účinnosťou od 30. júna 2003 odvolalo z funkcie riaditeľku Základnej školy v Ladcoch Mgr. Miroslavu Jankejevú a na návrh Rady školy vymenovalo Mgr. Dušana Letku s účinnosťou od 1. júla 2003.

Potom sa poslanci oboznámili s architektonickým návrhom budúceho Domu smútku v Ladcoch.

Dňa **20. augusta 2003** obecné zastupiteľstvo prerokovalo správu o hospodárení obce a správu hlavnej kontrolórky obce Ing. D. Kalusovej. Do kultúrnej komisie schválili ďalšieho člena – Júliusa Šedíka. Oboznámili sa a schválili predaj rozostavaného domu – obchodu v Horných Ladcoch Martine Prekopovej, ktorá ho využije na obchodnú činnosť. Poslanci vzali na vedomie správu o rekonštrukcii pamätníka padlých v 1. svetovej vojne (15 000 Sk) a pamätného kríža v Ladcoch (8 000 Sk). Na tomto zasadaní prerokovali všetky investičné zámery v roku 2003 a 2004, o čom píšem v SÚVAHE na konci tejto kapitoly kroniky.

Obecné zastupiteľstvo v Ladcoch na zasadaní **24. septembra 2003** prerokovalo scenár spomienkového stretnutia pri príležitosti 50. výročia Domu kultúry v prístavbe kultúrneho domu 7. novembra 2003 a vystúpenie skupiny Senzi sensus 8. novembra 2003. Poslanci si vypočuli informáciu o pripravovanom ročníku Koyšových Ladiec a o stretnutí s občanmi nad 70 rokov 14. novembra 2003.

Najdôležitejším bodom rokovania Obecného zastupiteľstva v Ladcoch dňa **15. októbra 2003** bolo schválenie vzniku mikroregiónu s pracovným názvom SEVEROILAVSKÝ – PONADVÁŽSKÝ, v ktorom sa združia obce Ladce, Košeca, Horovce a Dúlov. Spolu majú viac ako 5 000 obyvateľov, čo je podmienka čerpania štrukturálnych fondov z Európskej únie. Cieľom tohto mikroregiónu je zblížiť tieto susedné obce premostením Váhu v mieste, kde je premostená diaľnica v Tunežiciach. Tento most zľahčí prístup Ladčanom na územia za Váhom, kde sa vytvoria atraktívne zariadenia na letnú rekreáciu. Mikroregión však bude mať aj význam spoločenský, kultúrny i športový.

Na tom istom zasadaní schválili poslanci dohodu o partnerstve pri elektrifikácii Záhoria v rámci európskeho fondu Phare. Ide o zavedenie elektrického vedenia káblom po lokalitu Mostík.

Miestni podnikatelia iniciovali návrh na obmedzenie predaja v Dome kultúry Ladce. Poslanci schválili predajné dni na utorok (textil) a štvrtok (obuv, drogistický tovar, šitý textil atď).

Ďalšie zasadanie roku 2003 bolo **26. novembra**. V správe o hospodárení a plnení rozpočtu za 3. štvrťrok konštatovali, že istú odchýlku spôsobuje nárast kompetencií a tým aj nárast počtu pracovníkov a mzdového fondu.

Na tomto zasadaní schválili predaj pozemku za bývalým zdravotným strediskom, ktorý priamo s touto budovou súvisí. Kupcom je Illo, občan Svrepca, ktorý odkúpil aj zdravotné stredisko.

V rámci odpadového hospodárstva rozmiestňuje Obecný úrad v Ladcoch 5 kontajnerov na delený zber skla. Na zasadaní určili konkrétne lokality, kde budú môcť občania odkladať sklo.

Na poslednom zasadaní roku 2003 – **19. decembra** schválili poslanci obecného zastupiteľstva niektoré **úpravy** v platení **dane z nehnuteľností**.

Vzhľadom na novelizáciu zákona č. 476/2003 Z. z. prijali Všeobecne záväzné nariadenie o zmene sadzieb dane takto:

- za ornú pôdu na 6,35 Sk za 1 m²,
- za trvale trávnaté porasty na 1,75 Sk za 1 m²,
- daň za lesné porasty, pozemky – podľa priznanej bonity.

Zvýšili aj daň za garáže a rekreačné a záhradkárske objekty o 50%, to znamená garáže zo 4 Sk/m² na 6 Sk/m² a chatky z 3 Sk/m² na 4,50 Sk/m².

Vzhľadom na rastúce náklady na odvoz a za uloženie komunálneho odpadu, zvýšili poplatok na 410 Sk za osobu a rok. Podnikatelia hradia skutočné náklady.

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo i koncept rozpočtu obce na rok 2004. Preto iba koncept, pretože obec stále nemala v čase konania určený podiel na štátnych daniach a tým ani výšku príjmu na rok 2004. Z predloženého návrhu však bolo zrejmé, že rozpočet na rok 2004 bude reštrikčný.

Poslanci boli informovaní o spracovanom projekte regionálneho rozvoja novovznikajúceho mikroregiónu „Ponadvážsko“. Projekt predložia na Ministerstvo hospodárstva a následne do komisie Európskej únie.

Dňa 19. decembra 2003 sa konalo výberové konanie na Dom smútku z ôsmich uchádzačov – firiem na túto stavbu. V čase konania zasadania obecného zastupiteľstva víťaz súťaže nebol známy.

Na záver zhodnotili poslanci obce prvý rok volebného obdobia. Uvádzam ho ďalej.

Presun kompetencií na obec

Od 1. januára 2003 prešla prenosom kompetencií na obec **opatrovateľská služba**. Opatrovateľky sa stali zamestnancami obce a mzdu im bude vyplácať obec zo štátnych dotácií. Pracovníci opatrovateľskej služby zostávajú v počte, aký bol doteraz, to znamená, že rozsah opatrovateľskej služby sa nemení.

Od 1. mája 2003 začala na obecnom úrade pracovať Helena Kvasnicová, pracovníčka, poverená vybavovaním celej agendy **stavebného konania**. To znamená, že má v kompetencii celý proces od vydávania územných rozhodnutí, cez stavebné povolenia až po kolaudácie stavieb. U tejto pracovníčky sa začali nahlasovať aj drobné stavby a stavebné úpravy. Občania sa teda mohli na obecný úrad - menovanú pracovníčku - obracať vo všetkých otázkach stavebného konania, vrátane odborných konzultácií.

Všeobecne záväzné nariadenie

Od 1. januára 2003 nadobudlo účinnosť Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach evidencie psov a znečisťovania priestranstiev na území obce Ladce. Toto nariadenie bolo schválené v roku 2002 a obsahuje tieto ustanovenia:

- Úvodné ustanovenia
- Evidencia psov

-
- Evidenčná známka
  - Vodenie psa
  - Znečistenie verejného priestranstva
  - Priestupky
  - Záverečné ustanovenia.

Hodnotenie prvého roku volebného obdobia

Investície

Plyn v časti Horné Ladce v dĺžke 1 129,8 bm v hodnote 1 129 925 Sk.
Vodovod v dĺžke 773 m a vnútorné rozvody v Základnej škole (365 bm).
Vodovod celkom 1 599 980 Sk a v ZŠ za 599 876 Sk.
Výstavba časti tribúny na ihrisku TJ Tatran Ladce.
Chodník pri modlitebni v Tunežiciach.
Oprava bankomatu pri pošte.
Výstavba nového bankomatu pri drogérii.
Opravy striech na Dome kultúry, telocvične a dielní v Základnej škole.

Projektové práce

Plynovod Horné Ladce, Dom smútku, doprojektovanie vodovodu k ZŠ a rozvodov v ZŠ, odkanalizovanie Vážskej ulice, dopravné značenie ciest a dopracováva sa Územný plán obce Ladce.

Údržba obce

Trávnaté plochy v obci, cintoríny, likvidácia nelegálnych skládok odpadu, ostatná činnosť.

Odpredaj pozemkov

Pod výstavbu nových rodinných domkov (4), odpredaj rozostavaného pozemku v Horných Ladcoch (obchod) aj s pozemkom, odpredaj ostatných pozemkov. Všetko za 700 000 Sk. Nepredal sa pozemok v priestore križovatky, kde by sa mal postaviť polyfunkčný objekt.

Šport a kultúra

Udržiavanie areálu štadióna, vyšla MONOGRAFIA LADCE, obnovila sa činnosť kina. Ostatné kultúrne aktivity v kapitole o kultúre tejto kroniky.

V priebehu roka narástol počet činností na obecnom úrade a pomenili sa kompetencie pracovníčiek. Píšem o tom na inom mieste.

Pracovníci Obecného úradu

(Po zmenách v priebehu roka 2003)

Evidencia obyvateľov, matrika, sekretariát starostu:

- Ľubomíra Porubčanová

Mzdová účtáreň, personálne odd., finančná účtáreň :

-
- Alena Černotová , Slávka Suranová
- Stavebný úrad:
- Helena Kvasnicová
- Daň z nehnuteľností, poplatky za vývoz odpadu a psov:
- Alena Suchárová
- Správa cintorínov, živ. prostredie, civilná ochrana, archív obce:
- Ľubica Šedíková
- Údržba obce:
- Milan Kuman, M. Čechúty, Ľubomír Porubčan, Martin Rolín, Milan Habánek, Emil Kandráč, K. Janešíková
- Dom kultúry:
- Július Šedík (4 hodiny)
- Upratovačky (DK, Obecný úrad, Materská škola):
- Alena Beňáková, Katarína Kósová (po 4 hodiny)

REFERENDUM O VSTUPE SR DO EURÓPSKEJ ÚNIE

Referendum bolo vypísané podľa § 16 zákona NR SR č. 546 Zb. a konalo sa v dňoch

16. mája 2003 od 14. 00 do 22. 00 hodiny

17. mája 2003 od 7. 00 do 14. 00 hodiny.

Obec bola rozdelená do 3 okrskov:

okrsok č. 1 – v Dome kultúry

okrsok č. 2 – v Základnej škole

okrsok č. 3 – v Osvetovej besede Tunežice.

Všetci oprávnení voliči dostali včas Oznámenie o čase a mieste konania referenda. Súčasťou Oznámenia bolo i poučenie o spôsobe voľby a právach každého voliča. Podobné smernice boli uverejnené aj v Ladeckých zvestiach a v miestnom rozhlase.

Voľby v jednotlivých okrskoch riadili okrskové komisie, ktoré boli, ako pri iných voľbách, zložené zo zástupcov politických strán a hnutí.

Počas oboch dní bola v obci pokojná atmosféra, nezaznamenali sme nijaké rušivé momenty.

Výsledky:

Do volebných miestností prišlo dovedna 907 voličov, z celkového počtu 2 016. To znamená, že k urnám sa dostavilo 44,99% oprávnených voličov.

„ÁNO“ so vstupom do Európskej únie vyslovilo 791 voličov (88,38 %), „NIE“ sa vyjadrilo 104 občanov (11,62%).

V jednotlivých okrskoch sa na referende zúčastnilo: číslo 1 (46,98%), číslo 2 (41,10%) a číslo 3 (47,77%).

V okrese Ilava sa na referende zúčastnilo 47,25 percenta a na Slovensku 52% oprávnených voličov.

ZBOR PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

Zbor pre občianske záležitosti pri Obecnom úrade v Ladcoch viedol **výbor** v zložení:

Anna **Peterková**, predsedníčka

Mária Liptáková

Irena Gajdošíková

Ľubomíra Porubčanová

Ako sobášiaci boli Obecným zastupiteľstvom určení Ing. arch. Ján Remo a poslanci Daniela Hudecová a Jozef Daňo.

Obecnou matrikárkou bola Ľubomíra Porubčanová. Z ďalších dobrovoľných pracovníkov boli určení na písanie pamätnej knihy Irena Gajdošíková, fotografovaním Július Šedík, ako recitátori - rečníci Anna Peterková, Daniela Hudecová, Anna Kováčiková a Alžbeta Bušíková.

Rečníci pri smútočných obradoch Ing. arch. Ján Remo a Marián Justh.

Pri obradoch spoluúčinkoval spevácky krúžok žien vedený Máriou Liptákovou.

Zbor pre občianske záležitosti v roku 2003 pracoval podľa plánu na akciách, ktoré priamo sám organizoval a na podujatiach ako spoluorganizátor.

Okrem sobášov a individuálnych privítaní novonarodených detí do života navštívili členovia ZPOZ-u jubilantov, ktorí dovŕšili 90 a 80 rokov života a oslávili 50 – te výročie sobáša. Takto navštívili a odovzdali darčeky obecného úradu 17 jubilantom. Okrem toho títo jubilanti boli zverejnení v Ladeckých zvestiach.

Podujatia, na ktorých ZPOZ spolupracoval, boli významného kultúrneho a spoločenského rázu. Patrili medzi ne najmä Koyšove Ladce, súťaž v prednese slovenskej ľúbostnej poézie, Deň matiek poriadaný v druhú májovú nedeľu pre ženy obce a niektoré ďalšie podujatia.

Zo samostatne organizovaných priamo ZPOZ-om to boli tieto akcie:

V júni 2003 za prítomnosti starostu obce a riaditeľa Odborného učilišťa odovzdali 62 žiakom tejto školy výučné listy.

24. júna 2003 prijal starosta obce Ing. arch. Ján Remo v obradnej miestnosti obecného úradu žiakov Základnej školy a Odborného učilišťa, ktorí boli úspešní v rôznych vedomostných a športových súťažiach v rámci okresu, kraja i Slovenska a prispeli tak k dobrému menu školy a obce Ladce. Zo Základnej školy to boli: Martin Faturík, Stanislava Kútina, Tomáš Mikuška, Danica Chovancová, Jaroslav Peterka, Andrej Pesničák, Barbora Porubčanová, Simona Svádová, Lukáš Ciho, Katarína Áčková, Zuzana Červená, Lucia Hurtová, Natália Melicherová, Michaela Zajacová, Sabina Štefulová, Júlia Kandráčová, Soňa Kandráčová, Barbora Zábojníková, Matej Žiačik, Jakub Melicher, Tomáš Smrčko, Oliver Ďurovec, Emil Kandráč. Z Odborného učilišťa: Mária Mrkvová, Martin Lajka, Andrej Janeček, Matej Hmíra, Marián Fusek, Vladimír Blaho, Katarína Gašpárková, Oľga Juríková, Božena Vlačuhová, Michal Goroň.

Dňa 17. novembra sa zišlo v Dome kultúry 160 dôchodcov, ktorí dovŕšili 70 rokov života. Na stretnutie ich pozval starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva. V programe vystúpili deti Materskej a Základnej školy a dychová hudba. K prítomným sa prihovril starosta obce Ing. arch. Ján Remo.

Dňa 5. decembra 2003 sa konala v obradnej miestnosti obecného úradu slávnosť prijatia novonarodených detí do života. Na slávnosť pozvali dovedna 20 detí narodených v roku 2003. Účinkovali deti Materskej školy a spevácky krúžok žien.

DANE V ROKU 2003

V roku 2003 mali právnické a fyzické osoby v Ladcoch predpísanú **daň z nehnuteľností** vo výške 1 640 903 Sk. V platení boli disciplinovaní, pretože iba malá časť bola do konca roka nezaplatená. Celkom priniesla daň z nehnuteľností pre obec Ladce 1 591 849 Sk.

Podľa jednotlivých úsekov platili občania daň takto:

Daň z pozemkov:

	výmer v Sk	zaplatené v Sk
Orná pôda	172 319	148 411
Trávnaté porasty	13 631	11 603
Záhrady	38 315	38 815
Lesné pozemky	44 475	44 475
Zastavané plochy	74 855	70 841
Stavebné pozemky	4 238	3 549
Ostatné plochy	199 902	199 834
Spolu	547 733	515 564

Daň zo stavieb:

	výmer v Sk	zaplatené v Sk
Bytové domy a príslušnosť	116 620	112 084
Stavby poľnohospodárske	17 023	14 343
Chaty	3 577	3 396
Garáže	30 120	29 769
Priemyselné stavby	420 673	420 673
Stavby iných podnikov	484 660	475 710
Ostatné stavby	3 158	2 996
Spolu	1 075 839	1 058 971

Daň z bytov:

	výmer v Sk	zaplatené v Sk
Bytové a nebytové priestory	17 330	17 314

Všeobecne záväzné nariadenie

Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach určovania a vyberania dane z nehnuteľností na území obce Ladce pre rok 2004.

Obecné zastupiteľstvo v decembri 2003 prijalo toto nariadenie z dôvodu zlej finančnej situácie v obci, zvýšenia takmer všetkých nákladov spojených s udržiavaním obce a plnení plánov rozvoja.

V nariadení sa uvádzajú jednotlivé sadzby pri dani z pozemkov, dani zo stavieb a z bytov.

Daň z pozemkov

V dani z ornej pôdy je základom dane 6,35 Sk vynásobený skutočnou výmerou v m².

Trvalý trávnatý porast má základ 1,71 Sk vynásobený výmerou v m². Cena pôdy je zistená podľa bonitných cenových predpisov.

Cena lesného pozemku sa vypočítava podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR.

Záhrady majú koeficient 0,14 Sk za 1 m². Ročná sadzba je stanovená vynásobením základnej sadzby 0,10 Sk koeficientom 1,4.

Ďalej je to u zastavaných plôch 0,14 Sk za m², u stavebných pozemkov 1,40 Sk za m² a u ostatných stavebných pozemkov 1,40 Sk za m².

Daň zo stavieb

Tu daň stanovili na 1 Sk za m² za stavby na bývanie, 1 Sk za m² za stavby poľnohospodárskej prvovýroby, 4,50 Sk za m² za stavby rekreačných a záhradkárskych chát, 6 Sk za m² za samostatne stojace garáže, 10 Sk za m² za priemyselné stavby a stavby slúžiace energetike. Za stavby na ostatnú podnikateľskú činnosť stanovili sadzbu 15 Sk za m² a 6 Sk za m² za ostatné stavby.

Daň z bytov bude 1 Sk za každý m².

V ďalšej časti nariadenia vymenúva Obecný úrad možnosti **daňových úľav**.

ROZPOČET OBCE V ROKU 2003

I keď sa na mnohé potreby financií nedostávalo, rozdelenie financií do rozpočtu a jeho plnenie boli uspokojivé. Z plánovaných položiek a ich plnenia vidno, že sa hospodáril disciplinovane.

V roku 2003 **bežné príjmy** obce predstavovali 20 698 643 Sk, čím sa dosiahlo 98,9% z plánovanej sumy. Kapitálové príjmy boli 11 892 039 Sk (99,57%).

Výdavky v najdôležitejších položkách boli:

- Všeobecné verejné služby	5 262 000 Sk
- Nakladanie s odpadmi	1 723 000 Sk
- Zásobovanie vodou	1 317 000 Sk
- Verejné osvetlenie	338 000 Sk
- Kultúrne služby – Dom kultúry	1 012 000 Sk
- Opatrovateľská služba	424 000 Sk
- Realizácia nových stavieb	4 047 000 Sk
- Na Základnú školu	6 174 000 Sk
- Na Materskú školu	3 240 000 Sk

Zostatky, ktoré vznikli v roku 2003 sú:

- na účte 998 407 Sk
- na účte Fondu národného majetku z plynofikácie SPP zostalo 5 399 724 Sk (plánované na stavby v roku 2004, 2005).

Dôležitou položkou na konci roka bol **nesplatený úver** vo výške 2 200 000 Sk.

Plnenie rozpočtu sa hodnotilo pravidelne raz za štvrťroka na zasadaní obecného zastupiteľstva. Správy podávala ekonómka obecného úradu a najmä hlavný kontrolór obce.

OBCHOD A SLUŽBY OBYVATEĽSTVU

V roku 2003 sa v tejto oblasti života obce udialo viacero zmien. Niektoré obchodné činnosti a služby boli zrušené, niektoré sa vytvorili.

Po týchto zmenách bol stav obchodných podnikov a zariadení služieb nasledovný:

Potraviny:

Potraviny – samoobsluha AMV

Samoobsluha RADO – R. Hofstädter

Samoobsluha potravín a mäsiarstvo – KLASIK (Ing. M. Staňo)

Jednota – potraviny Tunežice

Potraviny Jozef Daňo - zrušené od 1. 8. 2003.

Pohostinstvá (reštaurácie):

Kaviareň v Dome kultúry (Z. Hudecová, od apríla 2003 Erika Daňová)

Bistro VERONIKA (V. Piatriková)

Reštaurácia KOPYTO (Martin Adamec)

Pohostinstvo OMEGA – Pod gaštanmi (Ema Šimonová)

Pohostinstvo CENTRIK (V. Lihocký)

Pohostinstvo SABO (Peter Jesenský)

Pohostinstvo Zbínová -Tunežice (Stará škola)

Iné predajne a podniky:

Drogéria (A. Zábojníková)

AGROBON (záhradnícka technika a potreby pre záhradníkov, zberňa TIPOS a kľúčová služba – St. Bublavý)

Textil, galantéria (VI. Daňo)

TINEA – kvetinárstvo (Iveta Remšíková)

Novinový stánok (F. Bresman)

Kaderníctvo (Denisa Gregorová (od 1. 1. 2003)

Chovateľské a záhradnícke potreby Ing. Miroslav Mikuška – od 1. 8. 2003

LUX – predajňa textilu (P. Riecky) - zrušená

Služby:

Autodoprava – Štefan Kútny

Autoopravovňa – František Strážnický

Kozmetika DENA – D. Gregorová

Drevovýroba – Jozef Škuta

Drevovýroba – A. Jendrol, R. Jendrol

Kameňosochárstvo – Anton Bialoň

RETUX – kovovýroba (Ing. arch. M. Blažíček)

PALIVEX – obchod s palivami (Róbert Kvasnica)

JAPEX – (RNDr. Peter Janešík)

Zrušené boli služby:

Autoopravovňa – Vladimír Hriančík

Tempo – móda (od 1. 7. 2003)

Rozvoz propan – butanu

V decembri dali do prevádzky Bankomat VÚB na križovatke – námestí.

Okrem uvedených služieb a predajní začala činnosť firma KOMPLET STAV, s.r.o. (Ing. Lukajka) a otvorili predajňu lacného textilu (Jana Šlesarová).

V jarnom až jesennom období bol otvorený stánok so zeleninou (Igor Lengyel) a stánky na tržnici (príležitostní predajcovia).

Dva dni v týždni (utorok a štvrtok) predávali vo vestibule hlavnej budovy Domu kultúry svoj tovar podnikatelia z Považskej Bystrice, Partizánskeho, Čadce, Kysuckého Nového Mesta, Bytče a z iných miest. Boli hojne navštevované najmä dôchodcami a rodinami s deťmi.

**POLITICKÉ STRANY
A HNUTIA**

Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko

Činnosť Obcej organizácie ĽS – HZDS bola poznačená faktom, že strana je aj v tomto volebnom období v opozícii. Navyše, Ľudová strana ako stredová politická strana, oslovuje prevažne strednú vrstvu obyvateľstva a táto vrstva je v našej spoločnosti v súčasnosti dosť slabá.

V obecnom zastupiteľstve sú traja poslanci a **starosta obce**, ktorý je aj **predsedom Obcej organizácie ĽS – HZDS**. Títo poslanci sa aktívne zapájajú do riešenia obecných otázok a k spokojnosti pracujú aj v komisiách.

Zástupcovia Obcej organizácie ĽS – HZDS sa 22. marca 2003 zúčastnili na okresnom sneme v Dubnici nad Váhom a predseda Ing. arch. Ján Remo aj na krajskom sneme v Trenčíne dňa 10. mája 2003.

Tradičným sviatkom, ktorý zabezpečuje výhradne OO ĽS – HZDS v spolupráci s organizáciou SNS je Vatra zvrchovanosti na Skalke v Ladcoch. Akcia mala stúpajúcu úroveň a záujem obyvateľov vychádza z toho, že sa nesie v duchu obhajoby národných záujmov a cieľov Slovenskej republiky.

Dňa 27. októbra 2003 navštívila obec poslankyňa NR SR Mgr. Mušková. Obecná organizácia zorganizovala s ňou stretnutie s občanmi. Návšteva potom pokračovala v sprievode starostu v Považskej cementárni, a.s.

Slovenská národná strana

Situácia v tejto politickej strane bola v roku 2003 veľmi zložitá. I keď sa týkala reorganizácie iniciovanej jej ústrednými orgánmi, zasiahla aj hnutie dolu.

Dňa 31. mája 2003 sa uskutočnil Zlučovací snem SNS a pravej SNS v Žiline. Po spoločnom rokovaní sa dohodol spoločný názov Slovenská národná strana. Z rozhodnutia Ústredného výboru SNS sa museli previesť voľby v Miestnych organizáciách SNS.

V Ladcoch sa voľby uskutočnili dňa 21. novembra 2003. Zvolili tento výbor:

Július **Šedík**, **predseda**

Jozef **Švihel**, **podpredseda**

Zdenka **Hriadelová**, **tajomníčka a hospodárka**

Členovia výboru: Pavol **Habánek**, Ferdinand **Bušík**

Komunistická strana Slovenska

Základná organizácia Komunistickej strany Slovenska v Ladcoch zaznamenala pri voľbách v roku 2002 do NR SR vyšší počet hlasov ako

---

v roku 1998. Počet členov organizácie, tak ako aj u ostatných politických strán, klesal. Príčiny: úmrtia a neaktivita, neochota sa politicky angažovať.

V roku 2003 sa na členskej schôdzi zmenili niektorí funkcionári (rozdelenie funkcií). V organizácii stanovili iba trojčlenný výbor v zložení:

Mgr. Dušan Saks, predseda

Ing. Karol **Horký**, tajomník

Anton **Haršáni**, hospodár

Predseda revíznej komisie: Ing. Emil **Remo**.

Vo verejnej činnosti organizovali v spolupráci so Slovenským zväzom protifašistických bojovníkov a Obecným úradom v Ladcoch oslavy výročia oslobodenia obce a výročia Slovenského národného povstania.

Z ladčianskej organizácie bol **predsedom Krajskej organizácie KSS Mgr. Dušan Saks**.

Kresťansko-demokratické hnutie

Aktivita organizácie Kresťansko-demokratického hnutia v Ladcoch spočívala v predvolebnej kampani v komunálnych voľbách (2002) a pri zostavovaní volebného programu novozvoleného Obecného zastupiteľstva v Ladcoch. V ňom má táto organizácia najviac členov a námestníka starostu **Jozefa Daňu**.

Členovia KDH v obci Ladce a časti Tunežice aj v roku 2003 podporovali akcie a podujatia náboženského charakteru.

ORGANIZÁCIE A SPOLKY V OBCI

**Telovýchovná organizácia
TJ Tatran cementáreň
Ladce**

Na sklonku decembra 2002 zvolili delegáti na výročnej schôdzi nový výbor TJ. Novozvolený výbor si na svojom prvom zasadaní zvolil nového predsedu a prideliť funkcie jednotlivým členom. Zasadanie sa konalo dňa 6. januára 2003 a od tohto dňa pracoval výbor v zložení:

Ing. Jaroslav Koyš, predseda

Ing. Ferdinand **Gach**, tajomník

Mgr. Miroslav **Sňahničan**, hospodár

a členovia výboru: Vladimír Chovanec, Jozef Chovanec, Marián Justh a Dušan Porubčan.

Revízna komisia: Pavol Tichý, Milan Bajza, Dominik Porubčan st.

Na jar pokračovala futbalová súťaž z predchádzajúceho roka. V jarných kolách dosiahli futbalisti TJ Tatran tieto výsledky:

Muži I. trieda:

Z 26 zápasov 8 vyhrali, 13 prehrali a v 6 hrali nerozhodne. Získali 27 bodov, čo stačilo na 12. miesto (v súťaži hralo 14 mužstiev).

Dorast V. liga:

Dorast zo 16 družstiev obsadil 9. miesto, keď z 28 zápasov 9 vyhrali, 14 prehrali a v 5 hrali nerozhodne. Získali 32 bodov.

Starší žiaci I. trieda:

Medzi 12 mužstvami skončili na 8. mieste so ziskom 29 bodov.

Mladší žiaci I. trieda:

V súťaži hralo 10 družstiev. Ladce sa umiestnili na 9. priečke tabuľky so ziskom 12 bodov.

Ani občania, ani funkcionári TJ a hráči neboli s výsledkami spokojní. Prípravu síce začali už 10. januára pod vedením trénera Pavla Strateného, ale rozhodujúci bol prístup hráčov k tréningom a najmä k samotným zápasom.

Káder mužstva v I. triede tvorili hráči:

Bañak František, Filiáč Roman, Habánek Michal, Hudec Peter, Jamrich Ján, Košťalik Tomáš, Koyš Jaroslav, Kučma Marián, Kuman Radoslav, Mackura Marián, Porubčan Dominik, Porubčan Ľubomír, Prekop Miroslav, Šedík Dušan, Trenčan Miloš, Vyhnička Milan.

Súťaž 2003 – 2004

Družstvo dospelých (I. trieda) začalo s prípravou na jesennú časť novej súťaže už v pondelok 30. júna pod vedením nového trénera Jaroslava Agafona. Hráči naberali kondíciu v okolitých terénoch a v miestnom parku. Odohrali so striedavým úspechom aj päť prípravných zápasov. Mužstvo posilnili traja noví hráči.

Počas letnej prestávky sa urobilo na ihrisku niekoľko úprav (odstránenie ošarpaného oplotenia od DK, zlepšenie stavu trávnik a iné).

Najväčšia zmena sa čiastočne realizovala na strane od Domu kultúry – **výstavba tribúny**. Tribúna si v rokoch 2003 a 2004 vyžiada náklady 3,1 milióna korún. Toto dielo pre 180 sediacich divákov má tri stavebné etapy: vybudovanie betónovej stupňovitej časti, zastrešenie a nakoniec úprava priestorov pod tribúnou. Finančné prostriedky sa združujú: obec Ladce 1 milión Sk, zvyšok od sponzorov (Považská cementáreň, a.s.). Ako investor fungovala TJ Tatran cementáreň Ladce.

Podrobnejšie o stavbe tribúny sa zmienim v zápise kroniky za rok 2004 – po dohotovení diela.

V jesennej časti súťažného ročníka 2003/2004 si futbalisti vo všetkých kategóriách nevedli lepšie ako v minulom roku.

Muži I. trieda:

Skončili na 9. mieste (14 účastníkov) s 18 bodmi a vyrovnaným skóre 19 : 19. Na jeseň 5 zápasov vyhrali, 5 prehrali a v 3 hrali nerozhodne.

Dorast – V. liga:

Medzi 16 družstvami skončili na 8. mieste so ziskom 22 bodov (7 výhier, 7 prehíer a jedno stretnutie nerozhodne).

Starší žiaci – I. trieda

V súťaži hralo 14 družstiev – Ladce sa umiestnili na 12 mieste, keď 3 zápasy vyhrali, 8 prehrali a 2 hrali nerozhodne. Nakoniec mali veľmi zlé skóre – pasívne 21 : 52.

Mladší žiaci – I. trieda

Konečné miesto v tabuľke jesennej časti bolo 7. miesto so 16 bodmi. Žiaci 5 zápasov vyhrali, 5 prehrali a v jednom hrali nerozhodne.

Stavbársky turnaj

Dňa 20. júna 2003 sa konal tradičný futbalový turnaj. Víťazom sa stalo družstvo zostavené z pracovníkov baliarne a opravovne Raj – vozňov. Na záver turnaja nastúpil výber Považskej cementárne, a.s. proti Prefe Topoľčany. Po remíze 1 : 1 a po kopaní jedenástok zvíťazili hostia.

Memoriál Pavla Petrika

Už po šiestykrát si uctili pamiatku bývalého hráča TJ Ladce Pavla Petrika futbalovým turnajom, v ktorom hrali bývalí hráči z Ladiec, Beluše a Košece. Vo finálovom stretnutí hrali Ladce oproti Košeci. Po výsledku 0 : 0 a pokutových kopoch zvíťazili hráči z Košece.

Úspešní mladí gymnasti

Najmladší reprezentanti Ladiec - gymnasti zo Základnej školy - pod vedením učiteľky Mgr. Márie Hatokovej získali v okresnom kole dve prvé miesta (chlapci i dievčatá – družstvá). Medzi jednotlivcami boli prví Júlia Kandráčová a Matej Žáčik.

Stolnotenisový oddiel

Stolní tenisti si v ročníku 2002 – 2003 v tzv. V. REKONTLIGE viedli veľmi úspešne. Po jedinej prehre v celej súťaži obsadili 1. miesto a postúpili do vyššej súťaže.

Na jeseň 2003 začali novú súťaž s novými súpermi a viedli si rovnako dobre, keď väčšinu zápasov vyhrali a striedali sa na prvom a druhom mieste.

Hráčsky káder tvorili: Sikora Vladimír, Popelka Anton, Hrehor Jozef, Kalus Juraj, Hromek Vladimír, Sňahničan Miroslav, Letko Jozef, Kalus Pavol ml.

TJ Tatran Tunežice

Predsedom organizácie bol i naďalej Bohumil **Kvasnica**. Telovýchovná jednota okrem problému s financiami sa borila i s problémom nedostatku hráčov pre futbalové mužstvo.

V ročníku 2002/2003, kde hralo v súťaži 12 mužstiev (III. A trieda) skončili na záver súťaže na 9. mieste s 12 bodmi.

V prvej časti ročníka 2002/2003 (jeseň 2003) získali 10 bodov a pasívne skóre 23 : 35, čo znamenalo 10. miesto.

Aj v roku 2003 sa uvažovalo o spojení s TJ Tatran cementáreň Ladce. Vedenie TJ Tunežice však s fúziou nesúhlasilo.

Slovenský rybársky zväz

Obvodnú organizáciu Slovenského rybárskeho zväzu č. 3 (so sídlom v Ilave) včítane organizácie v Ladcoch riadil zvolený výbor. Najdôležitejšie funkcie a najväčšiu aktivitu mali členovia z Ladiec.

Ján Sloboda, predseda

Jozef **Fatura**, tajomník

Libor **Kvasnica**, hospodár,

Bohuš **Ištvánik**, člen pre brigádnicú činnosť.

V roku 2003 si rybári pripomenuli 55. výročie tzv. „ľudového rybárstva“ v Ilave. Na slávnostnom zhromaždení predseda organizácie Ján Sloboda vyzdvihol význam tejto udalosti a obetavú prácu tých, ktorí boli pri tom a už zomreli. Pri tejto príležitosti ocenili dnešných členov a funkcionárov, ktorí majú zásluhu na tom, že Slovenský rybársky zväz ako nástupnícka organizácia ostala ľudová, najmä keď sa z pôvodných 90 členov rozrástla na terajších 900 členov. Na zasadnutí prevzali **vyznamenanie**:

Ján **Sloboda** za 43-ročné členstvo a viac ako 35-ročné vykonávanie funkcií dostal najvyššie ocenenie v SRZ – „Čestné členstvo“.

Libor **Kvasnica** prevzal Plaketu za rozvoj rybárstva na Slovensku.

Čestný odznak II. stupňa prevzali: Bohumil **Ištvánik**, Jozef **Fatura**, Pavol **Maršovský** st., Ing. Jozef **Šedík**.

V roku 2003, rybári v Ladcoch okrem hospodárskej, brigádnickej a osvetovej činnosti, usporiadali tradičné rybárske preteky v love rýb udicou. Obvodná organizácia č. 3 bola hlavným organizátorom **pretekov detí** na novovybudovanom rybníku v Ilave. Na pretekoch sa zúčastnilo 77 detí od 8 do 14 rokov. Víťazom sa stal Tomáš Kútny z Ladiec.

Dňa 11. mája 2003 sa na rybníkoch v Tunežiciach uskutočnil už 18. ročník rybárskych **pretekov dospelých** v love rýb udicou. Zúčastnilo sa 162 pretekárov, hoci počasie nebolo priaznivé. Prišlo i dosť divákov, milovníkov prírody i rybárstva. Rybári sa postarali o tradičné občerstvenie: kotlíkový guláš a smažený pstruh. Organizátori obohatili vodu o 50 kilogramov pstruha dúhového, ktorý bol potom aj najviac zastúpený v úlovkoch. Víťazom sa stal Roman Buček z Považskej Bystrice, najlepší Ladčan Jozef Novotný ml. bol štvrtý. Ceny pre víťazov venovali sponzori (mediálnymi Obecné úrady Ladce, Košeca, Ilava). Súčasťou bola aj tradičná tombola, v ktorej okrem iných cien bolo aj 15 živých kaprov.

Mimoriadne úspechy v love rýb dosiahli ladčianski rybári, ktorí sa svojej záľube venujú na vysokej úrovni i teoretickej. Zúčastnili sa na love rýb v Nórsku a i na domácich vodách sa im mimoriadne darilo pri love sumcov. Ich úlovky: Jozef Zápalka (sumec 209 cm, 51 kg), František Gajdošík (177 cm, 33 kg). Rovnako úspešný bol aj Vladimír Zápalka.

Dôležitou zložkou činnosti Slovenského rybárskeho zväzu v Ladcoch bola brigádnicá činnosť pri úprave Tunežických rybníkov a okolia kanála a ďalších priestorov okolo vodných plôch.

**Slovenský zväz
protifašistických
bojovníkov**

Základná organizácia SZPB v Ladcoch mala 13 členov. Činnosť usmerňoval výbor v zložení:

Ing. Karol Horký, predseda

Zdenka **Herčková**, tajomníčka

Milan **Bajza**, pokladník

Pavel **Janík**, revízor

V roku 2003 orientovali svoju činnosť na starostlivosť o priestransvo pri pomníku padlých, spoluorganizátorstvo osláv výročia oslobodenia obce a výročia Slovenského národného povstania.

Vykonávali administratívne práce, súvisiace s uplatňovaním nárokov na odškodnenie účastníkov protifašistického odboja, prípadne pre vdovy po týchto bojovníkoch.

Rok 2003 bol významný pre celú organizáciu SZPB. Konali sa okresné konferencie a v auguste 2003 sa uskutočnil XII. zjazd SZPB vo Zvolene. Na tomto zjazde bol zvolený za **člena Ústrednej rady SZPB Ing. Karol Horký**. Na zjazde odsúhlasili reorganizáciu SZPB – zrušili krajské i okresné výbory a stanovili oblastné výbory SZPB. Pre nás je to obvod so sídlom v Považskej Bystrici (okresy Ilava, Púchov, Považská Bystrica).

Miestny odbor Matice slovenskej

Miestny odbor Matice slovenskej v Ladcoch pripravil pre svojich dospelých členov i mladých matičíarov niektoré zaujímavé podujatia. Najvydarenejší bol výstup na Vápeč, na ktorom sa zúčastnilo jedenásť žien.

Výbor odboru MS v Ladcoch sa skladal z týchto členov:

Mgr. Mária Letková, predsedníčka

Alena Suchárová

Alžbeta Bušíková

Viera Kováčová

Anna Kacinová

Margita Kantoríková

Daniel Koyš (mladí matičíari)

Revízna komisia: Ing. Karol Horký, predseda

Emília Mikušková

Mária Koyšová

Slovenský zväz chovateľov

Organizácia Slovenského zväzu chovateľov v Ladcoch hodnotila svoju činnosť na výročnej členskej schôdzi 18. decembra 2003.

Hodnotili najmä to, ako plnili úlohy SZCH v chove čistokrvných zvierat. Oproti minulým rokom sa veľa v tejto oblasti činnosti nezmenilo. Situáciu veľmi sťažuje finančná náročnosť chovateľskej činnosti, ktorá sa začína rozmnožovaním, prípadne kúpením zvierat, vysoké sú náklady na špeciálne krmivá, ale najmä zdravotnícka opatera. Finančne náročné sú i činnosti nutne s chovom čistokrvných zvierat spojené, ktorými sú evidencia, obrúčkovanie, tetovanie, značkovanie i vystavovanie na výstavách a prehlídkach.

V základnej organizácii SZCH v Ladcoch chová 5 členov 5 druhov čistokrvných králikov (novozélandský biely, belgický obor, castorex, činčila

---

veľká, nemecký obrovský strakoš). Štyria chovatelia čistokrvných sliepok majú vo svojom chove plymutky, sasexky a oravky.

Finančné zdroje organizácie plynú z členského (10%), ale najmä z obchodnej činnosti. Táto naráža stále viac na konkurenčné firmy a organizácie. I tak v roku 2003 nakúpili a potom predali občanom Ladiec a okolia 1 550 kuričiek, 555 chovných moriek, 2 000 kilogramov jatočných moriek. Čistý príjem z tohto predaja bol 14 000 Sk.

Na výročnej schôdzi zvolili **výbor** pre obdobie roku 2004 v zložení:

Milan Jung, predseda

Anton Haršáni, tajomník

Pavol Kalus, hospodár

Vladimír Kalus (odborná komisia)

Revízna komisia: Ing. Karol Horký, predseda

Miloš Košina

Ladislav Nagy

Na oblastnú konferenciu zvolili delegátov: Milan Jung, Anton Haršáni.

Slovenský zväz zdravotne postihnutých

V roku 2003 patrila organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých medzi aktívne i v rámci oblasti, ktorú tvoria obce bývalého okresu Považská Bystrica.

V roku 2003 do organizácie pribudlo ďalších nových 10 členov, takže SZPP v Ladcoch malo dovedna **70 členov**. Výbor pracoval v zložení:

Štefan Kováčik, predseda

Milan **Rafaj**, podpredseda

Mária **Sláviková**, pokladníčka

Členovia výboru: Margita Zacková, Anton Ištok, Jana Faturíková, Pavol Maršovský, Zdenka Chlebanová, Ján Košťalik.

Revízna komisia: Emília Kvasnicová, Mária Čemešová, Vincent Šatka.

Dňa 1. marca 2003 sa konala výročná schôdza za účasti 65 členov a predsedov družobných organizácií (ako hostia).

Hlavným poslaním, tak ako po predchádzajúce roky, bola starostlivosť o členov, ich poučenie o právach vyplývajúcich z príslušných zákonov a kultúrno-spoločenský život. V rámci tejto aktivity usporiadali niekoľko zaujímavých podujatí.

Dňa 9. mája pripravili „Májové posedenie“ pri príležitosti jubilejného Roka invalidov v kultúrnom dome. Na podujatí sa zúčastnilo 220 členov SZPP z celého bývalého okresu Považská Bystrica. Okrem Ladčanov tu boli členovia z Domaniže, Sverepca, Beluše, Púchova, Lúk a Ilavy. V kultúrnom programe sa predstavila spevácka skupina zo Sverepca a hrala hudobná skupina z Mestečka.

Dňa 14. júla mali posedenie na chate Muflón s 50 členmi.

K spokojnosti 40 členov usporiadali zájazd do Nitry.

Z humanitnej činnosti si najväčšiu pozornosť zaslúži návšteva ležiacich členov, ktorým 6. decembra odovzdali „mikulášske balíčky“.

V roku 2003 sa zúčastnili na súťaži v športovej streľbe zo vzduchovky poriadanej v Domaniži. Z účastníkov z Ladiec sa najlepšie umiestnil Dušan Peterka – na treťom mieste.

Počas celého roka zabezpečoval výbor organizácie svojim členom rekreačné pobyty.

Slovenský zväz záhradkárov

Činnosť organizácie Slovenského zväzu záhradkárov v Ladcoch sa zameriavala v roku 2003 iba na ovocný sad, jeho údržbu, pestovanie a zber ovocia. V letných a jesenných mesiacoch urobili niektoré opravárenské práce na plote, v sklade ovocia a kosili trávnaté plochy sadu.

Najdôležitejšie práce však boli: ošetrovanie stromkov, rezy a postreky.

Úroda ovocia v roku 2003 bola vcelku dobrá. Ovocie rozdelili členom podľa počtu odpracovaných hodín v sade a zvyšok predali občanom Ladiec.

Výbor organizácie v roku 2003 pracoval v zložení:

Emil Martinák, predseda

Pavol Kalus, tajomník

Juraj Letko, hospodár

Štefan Češko, člen

Združenie technických a športových činností

Ani v roku 2003 nemohla táto organizácia vykonávať niektoré činnosti, ktoré patria do jej náplne. Sú to najmä športy strelecké, motoristické a ďalšie branno-športového zamerania. Dôvodom boli, ako vždy, financie. Takto sa organizácia zamerala najviac na **turistiku**.

Dňa 21. júna usporiadali turistický pochod na Poľanu za účasti 45 členov a ich rodinných príslušníkov.

Dňa 13. septembra to bola turistika po Vysokých Tatrách, medziiným aj výstup 45 účastníkov na Furkotský štít.

Členovia organizácie ZTŠČ Ladce uskutočnili brigádu na orezávaní stromov v Považskej cementárni, a.s.

Organizáciu viedol výbor:

Ing. Jozef Remo, predseda

Milan Bajza st., tajomník

Ing. Ľubomír Ježo, pokladník

Členovia: Ján Galanský, Karol Hučko, Marián Lihocký, Peter Čurík, Peter Kvasnica

Slovenský červený kríž

Slovenský červený kríž – jeho územná organizácia v Ladcoch nevykazovala v roku 2003 veľkú činnosť. Darcovstvo krvi sa organizovalo mimo tejto organizácie, riadené bolo transfúznou stanicou a na základe individuálneho prihlasovania. Nezaznamenali sme ani nijakú osvetovú činnosť (prednášky, kurzy a pod.). Najväčšia organizácia v obci v minulosti strácala postupne členstvo pre nezáujem i malú aktivizáciu.

Územný spolok Slovenského červeného kríža v Ladcoch viedol výbor:

Anna Ištvániková, predsedníčka

Mgr. Gabriela Košťaliková, tajomníčka

Eva Tichá, pokladníčka

Členky výboru: Júlia Belianová, Božena Bezecná, Margita Kantoríková, Valéria Koišová.

Dobrovoľný hasičský zbor

Organizácia Dobrovoľného hasičského zboru v Ladcoch sa v roku 2003 zamerala na dva hlavné smery:

- Starostlivosť o požiaru zbrojnicu a techniku potrebnú na prípadné hasenie.
- Vzhľadom na to, že členská základňa sa skladala väčšinou z mládeže, na požiaru šport.

V roku 2003 získali 10 kusov hasičských uniforiem za finančnej pomoci sponzora (Považskej cementárne, a.s.), v ktorých sa po prvýkrát ukázali pri príležitosti 50. výročia otvorenia Kultúrneho domu v Ladcoch.

Vcelku úspešne sa zúčastnili na súťažiach v požiarnej športe:

27. 07.	Pružina (4. miesto)
02. 08.	Mostište
10. 08.	Ďurďové
24. 08.	Dubnica nad Váhom (1. miesto)
31. 08.	Beluša, Vydrná

Organizáciu viedol výbor:

František Meliš, predseda

Štefan Kuman, veliteľ

Markuš Marián, pokladník

Petrík Viliam, preventista

Poľovnícke združenie Bukovina

Poľovnícke združenie Bukovina pôsobí v poľovnom revíre o rozlohe 2 305 hektárov. Tvoria ho katastre Hloža – Podhorie – Ladce – Tunežice. Ale aj v časti katastra Košecké Podhradie sa nachádzajú pozemky patriace do poľovného revíru združenia Bukovina.

Združenie v Ladcoch má spolu 27 členov, ktorého priemerný vek je 54 rokov a riadi ho výbor v zložení:

Ján Prekop, predseda

Jozef Orihel, podpredseda

Ing. Ján Bednárík, tajomník
Vladimír Češko, poľovný hospodár
Ľuboš Lachký, finančný hospodár
Ivan Zbín, kynologický referent
Ján Kukuliaš, strelecký referent
Dozorná rada: Dušan Peterka (predseda)
Peter Sváda (člen)
Anton Haršáni (člen)

Medzi základné povinnosti aj v roku 2003 patrila starostlivosť o zver. Predovšetkým to bolo zimné prikrmovanie a údržba zariadení slúžiacich zveri (posedy, soliská, krmelce a zásobníky). Ku každoročným povinnostiam patrilo aj čistenie chodníkov v Butkove a Kališti a studničiek v celom poľovnom revíre.

V roku 2003 museli vykonávať aj takú činnosť, akou bol odstrel škodných líšok a pytliačiacich psov.

ŠKOLSTVO V OBCI

Rok 2003 bol pre ladčianske školy už v znamení zmenených kompetencií v systéme riadenia. Materskú a Základnú školu riadil a obhospodároval Obecný úrad v Ladcoch, Odborné učilište Samosprávny kraj Trenčín.

V roku 2003 sa markantne prejavili niektoré nedostatky, najmä materiálneho charakteru. V decembri uplynulo 30 rokov, keď sa do prevádzky dal prvý pavilón Základnej školy. Po toľkých rokoch sa ukázalo, že všetky budovy ZŠ nepotrebujú iba základnú údržbu, ale viaceré opravy, najmä zatekajúce strechy, okná, chodníky, fasády. V roku 2003 obec na takéto opravy financie nemala a tak hľadali pomoc u sponzorov, menovite v Považskej cementárni, a.s. To však už bola úloha pre rok 2004.

Základná škola bola v roku 2003 napojená na verejný vodovod, pričom boli nanovo zrealizované rozvody vody v celom areáli školy. Okrem toho, že škola má dostatok nezávadnej vody, má aj dostatok požiarnej vody v požiarnych hydrantoch.

V Materskej škole sa stavebné havárie v takých rozmeroch nevyskytli. Vyriešil sa však problém parkovania osobných áut pri dovoze a odvoze detí z MŠ. Obec vybudovala v časti areálu školy stabilné parkovisko s dostatočnou kapacitou.

Materská škola

Pedagogický zbor Materskej školy v Ladcoch pod vedením riaditeľky **Ireny Gajdošíkovej** aj v školskom roku 2002/2003 a v prvej časti roka 2003/2004 si počínal úspešne. Deti získavali poznatky z oblasti živej a neživej prírody, učili sa básne, piesne, riekanky, poznali rozprávky a nadobudli prvé matematické zručnosti.

Snahou učiteľského zboru bolo uplatňovať zážitkové formy učenia, spestrovať pobyt detí v Materskej škole zaujímavými aktivitami. Tak pripravili branno-turistické vychádzky do prírody v jarnom a jesennom období, besiedky, fašiangové karnevaly, spolu s rodičmi rozprávkové súťažné odpolednia v rámci Medzinárodného dňa detí. Navštívili bábkové divadlo, kúzelníka. Zaujímavé boli výlety na chatu „Muflónka“ s opekaním špekačiek. V júni 2003 sa 41 detí zúčastnilo na plaveckom výcviku, kde nadobudli prvé plavecké skúsenosti a zručnosti.

Materská škola bola v uplynulom období v mnohom závislá od sponzorov. Okrem Obecného úradu to bola najmä Považská cementáreň, a.s., Odborné učilište, firma Japex a ďalší podnikatelia v obci. V mnohom boli nápomocní i rodičia detí Materskej školy.

V školskom roku 2003/2004 bolo k septembru zapísaných do MŠ 92 detí. V prevádzke boli štyri triedy: dve triedy 2,5 – 4 ročných a pre vstup do Základnej školy sa pripravuje 38 detí.

Základná škola

V školskom roku 2002/2003 navštevovalo Základnú školu v ročníkoch 1. – 4. spolu 120 žiakov, v ročníkoch 5. – 9. to bolo 165 žiakov. Školský klub mal dve oddelenia, ktoré v priemere navštevovalo 32 žiakov. Školskú jedáleň na stravovanie využívalo okolo 100 detí a učiteľov.

V školskom roku 2003/2004 sa stav znížil. Z celkového počtu 269 žiakov bolo v ročníku 1. – 4. spolu 105 žiakov a v ročníkoch 5. – 9. bolo žiakov 164. Počet detí v školskom klube bol 28 a stravníkov 102.

V oboch školských rokoch došlo k viacerým personálnym zmenám, najmä z dôvodu vypršania zmlúv nekvalifikovaným vyučujúcim. V júni 2003 opustili školu Iveta Floreková, Eva Gergelyová, Ľ. Chudá, Ľuba Martišková a upratovačka Jozefína Kurtišová. V septembri 2003 prišli do školy noví pedagogickí pracovníci: Mgr. Erika Behanová, Mgr. Bronislava Majtánová (po materskej dovolenke), Mgr. Silvia Tichá a ako externí pracovníci Mgr. Jozef Findura (kňaz – vyučujúci rím.-kat. náboženstva) a RNDr. Iveta Liptáková (francúzsky jazyk).

K najväčšej zmene však došlo na mieste riaditeľa školy. Odišla Mgr. Miroslava Jankejechová a na základe konkurzu bol schválený Mgr. Dušan Letko. Menovaný sa narodil 30. augusta 1953 v Tunežiciach. Absolvoval Pedagogickú fakultu v Trnave. Pôsobil na školách v Liesku, na SOU Dolný Kubín, OŠ Banská Štiavnica a od roku 1984 v ZŠ Oravský Podzámok, kde bol od roku 1990 riaditeľom.

Vedenie školy od 1. septembra 2003 bolo nasledovné:

Mgr. Dušan Letko, riaditeľ,

Mgr. Monika Fábryová, zástupkyňa riaditeľa,

Mgr. Mária Pastorková, výchovná poradkyňa.

Aby učitelia mohli v škole pripravovať mladú generáciu pre náročné uplatnenie na budúcom európskom fóre, musia deti pripravovať aj v oblasti elektronizácie a informatiky. Základná škola podala prihlášku a vypracovala projekt, ktorého cieľom bolo pripraviť plány využitia výpočtovej techniky v prípade jej zriadenia na škole. Tým položili základy k tomu, aby mohli byť

---

vybavení výpočtovou technikou a pripojení na internet v rámci „Projektů infovek“.

V školskom roku 2002/2003 a v prvej časti 2003/2004 boli učitelia a žiaci zapojení do mnohých súťaží a aktivít vzdelávacieho a športového charakteru. Tak sa zúčastnili a boli úspešní na okresnom kole Hviezdoslavovho Kubína (prednes poézie a prózy), na Olympiáde slovenského jazyka. Na matematických a fyzikálnych súťažiach (Tomáš Mikuška skončil na 1. mieste). Niektorí z dobre umiestnených žiakov v rôznych súťažiach reprezentovali okres Ilava na krajských súťažiach. Z ďalších projektov sa zúčastnili na literárnej súťaži vlastnej tvorby žiakov „Európa škole“ a v prednese rozprávok „Rozprávkové vretienko“.

Najväčší úspech zaznamenali (ako v predchádzajúcom roku) mladí gymnasti. Družstvo dievčat v rámci kraja v kategórii A obsadilo 1. miesto. V rámci jednotlivcov bola Júlia Kandráčová prvá a Natália Melicherová tretia. Družstvo chlapcov v kategórii B skončilo v rámci kraja druhé. Gymnastov pripravovala Mgr. Mária Hatoková.

Z učiteľov, ktorí na rôzne aktivity pripravovali žiakov, spomeniem aspoň Lýdiu Gallovú, A. Piscovú, M. Pastorkovú, Dalimíra Pružinca.

V škole po desiatich rokoch začali opäť vydávať školský časopis s obsahom tvorby žiakov, kritiky i pochvaly pod názvom „Zvoní“. Redakčnú radu tvorili žiaci a učitelia J. Šmecková a R. Pecúš.

Ladčianske základné školstvo si v roku 2003 pripomenulo štyri výročia, ktoré v značnej miere jeho vývoj ovplyvnili:

V roku 1883 bola v Ladcoch obecná škola poštátnená, čím štát prevzal na seba povinnosť udržiavať školu po materiálnej stránke (vybavenie, údržba, plat učiteľky).

V roku 1889 po výstavbe cementárne na tlak zo strany cudzích robotníkov a odborníkov – cementárov i vedenia podniku postavili v Ladcoch školu.

V roku 1913 postavili aj v Tunežiciach novú školu – tzv. „maďarský typ“, kde sa vyučovalo okolo 70 žiakov.

V roku 1973 (december) ukončili práce na prvom pavilóne terajšej Základnej školy. Dňa 16. decembra sa žiaci ročníkov 6. – 9. do novej budovy nasťahovali. Školu stavali Pozemné stavby, pri niektorých prácach však výdatne pomohli aj rodičia. Riaditeľom školy v tom čase bol Lukáš Zelenka, zástupcom riaditeľa Valter Fábry.

Odborné učilište

Odborné učilište v Ladcoch spadajúce do kompetencie Samosprávneho kraja Trenčín muselo v školskom roku 2002/2003 a 2003/2004 prekonávať rovnaké hospodárske a materiálne ťažkosti ako ostatné školy v Ladcoch. Aby znížili straty, opustili už v roku 2002 jednu z budov patriacich cirkvi (tzv. Misíjny dom). Nedostatok finančných prostriedkov sa neprejavil iba na vyučovaní a odbornom výcviku, ale najviac hádam na starostlivosti o žiakov v internáte – osobitne o deti v starostlivosti štátu. Zásluhou dobrého riadenia, pomoci sponzorov a rôznych fondov sa im darilo ťažkosti prekonávať.

Vedenie školy sa oproti ostatným rokom nezmenilo:

Paed. Dr. Vladimír Hromek, riaditeľ

Mgr. Miroslav Sňahničan, zástupca pre teoretické vyučovanie

Ing. Stanislav Turček, zástupca pre praktické vyučovanie

Ing. Eva Daňová, zástupkyňa pre ekonomicko-technickú činnosť

Mgr. Stanislav Kret, zástupca pre mimoškolskú výchovu.

Na záver školského roku 2002/2003 sa v škole uskutočnili záverečné skúšky, na ktorých sa zúčastnilo 62 učňov (4 murári, 9 maliarov, 11 stolárov, 7 stavebných zámočníkov, 12 krajčíriek, 9 záhradníkov a 10 dievčat, ktoré navštevovali odbor služby a domáce práce).

Približne v tom istom čase sa konali prijímacie konania, na ktorých sa zúčastnilo 87 žiakov. Prijali 71 žiakov (44 chlapcov, 27 dievčat).

V septembri 2003 bol stav nasledovný:

Vyučovali odbory murár, maliar, stolár, stavebný zámočník, krajčírka, záhradník, služby a domáce práce. Spolu bolo v škole 206 žiakov, z toho 138 chlapcov a 68 dievčat.

O vyučovanie a praktický výcvik sa staralo 47 pedagogických pracovníkov, z toho 34 majstrov odborného výcviku. Dôležitou zložkou boli i nepedagogickí pracovníci v prevádzke školy, ktorých bolo 31.

Aj v školskom roku 2002/2003 sme zaznamenali mnohé, na tejto škole už tradičné, aktivity. Fungovali krúžky divadelný, keramický, športové a iné. V športových (atletika, volejbal) navštevovali žiaci pod vedením manželov Kretovcov i telocvičňu ZŠ. Športové aktivity patrili vôbec medzi najrozšírenejšie i najúspešnejšie. Niektoré z nich spomeniem:

V apríli 2003 sa chlapci učilišťa predstavili vo futbalovom zápase v rámci Európskeho futbalového týždňa špeciálnych olympiád. V máji organizovalo Odborné učilište Ladce spolu so Slovenským hnutím špeciálnych olympiád turnaj v halovom hokeji v Dubnici nad Váhom. OU Ladce skončilo na druhom mieste.

V tom istom mesiaci sa konali v Michalovciach Celoslovenské športové hry Odborných učilíšť – dievčat. Pre učilište v Ladcoch nie príliš úspešné hry boli zaujímavé iba pre volejbalistky, ktoré skončili tretie.

Úspešnejší boli chlapci, ktorí v júni 2003 vo Viničkách získali striebornú medailu (žiak Erik Goral). Na Majstrovstvách Moravy a Sliezka mentálne postihnutých v Štenberku získali v cezpoľnom behu učni z Ladiec jedno prvé a jedno druhé miesto.

Žiaci Odborného učilišťa v Ladcoch sa zúčastnili na Olympijskom behu s pochodňou v uliciach Prahy. Beh symbolicky končí v Dubline, dejisku Svetových letných špeciálnych olympiád, ktoré boli aj vyvrcholením športového úsilia nášho Odborného učilišťa. Do slovenskej reprezentácie bolo pôvodne nominovaných šesť športovcov a partnerov z Ladiec, nakoniec však do Dublinu cestovali iba Miroslava Eliášová a Tomáš Ivana ako členovia volejbalového družstva, ktoré v unifikovanom volejbale skončilo na treťom mieste.

Počas leta 2003 prázdninovalo v internáte 19 detí v štátnej starostlivosti. Vychovávateľia pripravili pre ne prázdniny v rámci finančných možností. Vďaka manželom Smržovcom strávili deti časť prázdnin na súkromnej chate vo Veľkom Rovnom. Vďaka Nadácii otvorenej spoločnosti chodili na kúpalisko, táborili na „Klárke“ atď.

Občianka Ladiec pani E. Mináriková darovala školskej knižnici zo svojej súkromnej knižnice 300 kníh.

KULTÚRNY ŽIVOT

V oblasti kultúrneho a spoločenského života v obci v roku 2003 medzi tri najvýznamnejšie udalosti patrili tradičné Koyšove Ladce, pripomenutie si 50. výročia postavenia Domu kultúry a vydanie monografie Ladce.

Ostatné kultúrno-výchovné aktivity nevybočili z rámca predchádzajúceho roka.

Koyšove Ladce

Dom kultúry v Ladcoch 17. októbra 2003 privítal recitátorov ľúbostnej poézie. Súťaž vyhlásili Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici, Obecný úrad v Ladcoch a Klub priateľov poézie Pavla Koyša v Bratislave. Spoluusporiadateľmi boli Spolok slovenských spisovateľov v Bratislave a Považská knižnica v Považskej Bystrici. Súťaž a celé podujatie sa konalo pod záštitou Ministerstva školstva Slovenskej republiky.

Okrem samotnej súťaže sa prítomní zúčastnili na bohatom kultúrnom programe, ktorý sa začal o 16. 30 hodine kladením kytíc k buste Pavla Koyša umiestnenej na budove Domu kultúry. Vence za spevu Angeliky Vargicovej položili starosta obce Ing. arch. Ján Remo a manželka básnika JUDr. Margita Koyšová. Príhovor pri buste mal spisovateľ Ján Lenčo a obľúbenú básnikovu pieseň zaspieval herec Anton Baláž.

Po skončení sa hostia a občania Ladiec odobrali do veľkej sály, kde odovzdali ceny najlepším recitátorom a prítomní básnici, spisovatelia, herci a ďalší hostia vystúpili s piesňami, úryvkami z diela a spomienkami na Pavla Koyša. Program bol umocnený hlavne faktom, že sme si pripomínali desiate výročie úmrtia, k čomu bola inštalovaná aj malá výstavka z rôznych období života Pavla Koyša.

Medzi hosťami boli PhDr. Vladimír Čerevka, JUDr. Margaréta Koyšová, JUDr. Peter Colotka, PhDr. František Švába, PhDr. Jaroslav Machala, Ing. Peter Šumaj, Mgr. Daniela Čižárová, doc. Mgr. Juraj Sarvaš, Ján Lenčo, Anton Baláž a ďalší.

Počas oslavy účinkovala dychová hudba Ladčanka a program moderovala Alžbeta Bušíková.

Súťaž v prednese ľúbostnej poézie sa uskutočnila v dopoludňajších hodinách v troch kategóriách. Prednes hodnotila **porota** v zložení: PhDr. Vlasta Sedliačková, Mgr. Ľuba Šajdová, Doc. Mgr. Juraj Sarvaš, PhDr. Vladimír Čerevka, Paed. Dr. Gejza Sádecký, CSc.

Kategória III. (žiaci 8. – 9. ročníkov ZŠ)

1. Dáša Illyová (CVČ Púchov)
2. Anna Hortová (Gymnázium Nová Dubnica)
3. Simona Svádová (ZŠ Ladce)

Kategória IV. (študenti SŠ, SOU)

1. Jana Filípková (ZŠ HS a O Púchov)
2. Lýdia Bilčíková (OA Prievidza)
3. Eliška Svorčíková (Gymnázium Púchov)
3. Ľudmila Škulavíková (ZSPŠ Nové Mesto nad Váhom)

Kategória V. (dospelí občania)

1. Daniela Arbetová (Nové Mesto nad Váhom)
1. Viliam Sukupa (Bratislava)
2. Božena Dobrovičová (Považská Bystrica)
3. Ľudmila Šuvadová (Trenčín)

V III. kategórii dostala cenu za nápaditý výber básní Kamila Peteraja Katarína Novotná.

Potešiteľným poznatkom je zvyšujúca sa účasť občanov Ladiec na popoludňajšom programe – stretnutí s významnými slovenskými umelcami vo veľkej sále kultúrneho domu.

50. výročie domu kultúry

Slávnostné posedenie pri príležitosti 50. výročia postavenia Domu kultúry v Ladcoch sa konalo dňa 7. novembra 2003 v prístavbe kultúrneho domu. Pozvaní boli poslanci obecného zastupiteľstva, zástupcovia politických strán a hnutí, organizácií a spolkov, riaditelia škôl a všetci, ktorí sa významným spôsobom pričinili o život v priestoroch Domu kultúry za uplynulých 50 rokov, resp. ich zástupcovia – rodinní príslušníci, ak sa dotýční týchto dní nedožili.

V programe odznela báseň v prednese Alžbety Bušíkovej, privítanie a príhovor starostu obce Ing. arch. Jána Remu a referát – prierez históriou výstavby Domu kultúry a činnosť na jednotlivých úsekoch kultúry, vzdelávania a osvety, prednesený Branislavom Liptákom, kronikárom obce.

Stretnutie malo slávnostný, ale i srdečný priebeh, najmä zásluhou toho, že viacerí účastníci spomínali na činnosť v bývalom Závodnom klube ROH veľmi živo a spontánne.

V rámci programu odovzdal starosta obce Ing. arch. Ján Remo viacerým občanom Pamätné listy obecného úradu ako výraz vďaky a uznania za pôsobenie v Dome kultúry v uplynulých rokoch. **Ocenenie** dostali:

Štefan Galanský, Ján Čemeš, Branislav Lipták, Ján Suchár, Viera Remová, Július Šedík, Jozef Polomík, Alžbeta Bušíková, Mária Liptáková, Miroslav Remo, Rudolf Pagáč, Emil Martinák, František Bednárík, Jaroslav Koyš, Zdenka Hriadelová, Florián Gajdošík, Irena Gajdošíková, Eva Riecka, Anton Záhradník, František Chovanec, Augustín Martinák, Viktor Majerík, Marián Justh.

Za zomretých prevzali čestné uznanie rodinní príslušníci. Ocenení boli:

Eduard Zimprich, Oľga Zimprichová, Jozef Hriadel, Daniel Šotkovský, Eduard Žáčik, Ondrej Barica, Jozefína Kalusová, František Letko.

V rámci osláv 50. výročia Domu kultúry dňa 8. novembra vystúpila v kultúrnom dome skupina Senzi Senzus za účasti 350 divákov.

Monografia LADCE

Významným kultúrno-osvetovým činom roku 2003 bolo vydanie **monografie Ladce**. Stalo sa tak na základe uznesenia obecného zastupiteľstva a po odsúhlasení sumy 300 000 Sk na jej vydanie.

Autorom monografie je Branislav **Lipták**, kronikár obce a spoluautormi niektorých častí Mgr. Jozef Moravčík, Ing. arch. Ján Remo a Víťazoslav Kalus.

Monografia vyšla vo vydavateľstve AMETYST (Milan Húževka). Zhromaždilo sa v nej veľké množstvo faktov z oblastí:

najstaršia história obce Ladce a Tunežice, charakteristika obce, obdobie praveku a včasného stredoveku, Ladce a Tunežice ako súčasť majetku rodu Majthény – Motešický. V ďalších častiach – kapitolách sú Ladce v 18. a 19. storočí, začiatky 20. storočia, v Československej republike. Ďalej monografia zachytáva obdobie Slovenského štátu a 2. svetovej vojny. V povojnovom období opisuje národné výbory a ich činnosť v oboch obciach a obdobie rokov 1960 – 1990. V osobitných kapitolách je zachytená história cementárne, železnice a pošty, vodnej elektrárne, poľnohospodárstva a JRD, urbárskeho spoločenstva. Kapitoly majú aj úseky školstva, kultúry, náboženský život včítane kláštora, jednotlivé spolky a združenia. Zvlášť sa opisuje posledných 10 rokov 20. storočia.

V osobitnej kapitole sú mená starostov, richtárov a predsedov MNV v Tunežiciach a Ladcoch od polovice 19. storočia. Ďalej sa uvádzajú naši slávni rodáci, prehľad najvýznamnejších udalostí, ktoré ovplyvnili našu obec zostavené chronologicky. Záver publikácie tvorí farebná príloha rôznych pohľadov na obec, okolie a cementáreň.

Monografia vyšla v dvoch podobách – s tvrdým obalom (200 exemplárov) a s mäkkým obalom (800 exemplárov). Predávala sa po 150 Sk, resp. 100 Sk na obecnom úrade a u ochotných obchodníkov Stanislava Bublavého a Amálii Zábojníkovej. Množstvo exemplárov sa rozdelilo zdarma pri významných príležitostiach (Koyšove Ladce, stretnutie dôchodcov nad 70 rokov a pod).

Súbory záujmovej činnosti

V obci naďalej fungovali súbory dychovej hudby Ladčanka a Marguška. Z nich prvá s veľkými ťažkosťami riešila generačný problém, keď i v tomto roku pre vek a chorobu odišli niektorí hudobníci. Obe dychovky účinkovali pomerne často – Ladčanka na rôznych oslavách a pohreboch, Marguška väčšinou na tanečných zábavách.

Naďalej účinkoval spevácky súbor žien, ktorý rieši tiež generačné problémy. Zohral významnú úlohu pri podujatiach Zboru pre občianske záležitosti, najmä pri občianskych pohreboch.

Pamätná sieň umiestnená v prístavbe neprešla nijakými zmenami v obsahu a spôsobe inštalácie. Zaznamenali sme zvýšenú návštevnosť zo strany žiakov Základnej školy, menej žiakov Odborného učilišťa a občanov Ladiec.

Oslavy a spomienkové stretnutia

Druhá májová nedeľa patrila tradične matkám. **Deň matiek** vo veľkej sále Domu kultúry spestril bohatý kultúrny program. Videli sme nie každodenné vystúpenie jedného z najlepších slovenských folklórnych súborov VRŠATEC z Dubnice nad Váhom. Ďalšiu časť vyplnili žiaci Materskej a Základnej školy v Ladcoch. Prítomným matkám a ostatným občanom sa prihovoril starosta obce Ing. arch. Ján Remo.

Dňa 28. augusta 2003 sme si pripomenuli **59. výročie Slovenského národného povstania**. Okolo tridsať občanov, väčšinou staršej generácie si pri pomníku padlých v 2. svetovej vojne vypočuli báseň „Mor ho!“ v podaní Alžbety Bušíkovej a prejav starostu Ing. arch. Jána Remu. Potom k pomníku položili vence zástupcovia Obecného zastupiteľstva v Ladcoch a organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Počas oslavy účinkovala dychová hudba Ladčanka.

Už po tretíkrát sa stretli občania Ladiec pri pamätníku slovenskej štátnosti – dvojkríži na Skalke. Dňa **1. augusta 2003** si do 200 občanov vypočulo prejav starostu obce a potom pri dychovke a občerstvení, pri vatre strávili v peknom prírodnom prostredí pekný letný večer.

Dňa 31. decembra 2003 sa už tradične prišli rozlúčiť so starým rokom a privítať noví občania Ladiec na križovatke – námestí. Obdivovali ohňostroj a želali si zdravie, úspechy v **novom roku 2004**. Na dobrú náladu hrala dychová hudba Ladčanka.

Školy pripravili pestré programy na **Medzinárodný deň detí** a niektoré organizácie a inštitúcie interne aj **Medzinárodný deň žien**.

Ladecké zvesti

Informačný spravodajca Ladecké zvesti vychádzal pravidelne podľa plánu dvojmesačne, celkom 6 čísiel. Jednotlivé čísla na 4, 6 a 8 stranách podľa potreby.

Obsah sa oproti roku 2002 nezmenil. Boli to predovšetkým informácie o zasadaniach obecného zastupiteľstva, o zámeroch obce vo výstavbe, ekológii a kultúre. Časť bola venovaná školstvu, organizáciám a spolkom, poľnohospodárstvu a telovýchove. Značná časť bola venovaná histórii obce. Občania si pochvaľovali dobrú informovanosť o dianí v obci a jej perspektívach.

Ladecké zvesti vychádzali v 800 exemplároch. Redaktorom bol Branislav **Lipták** a tlač zaobstarávala tlačiareň ASSA, s.r.o., Púchov.

Distribúcia sa robila cestou obchodnej siete, cestou organizácií a inštitúcií v obci a cez Považskú cementáreň, a.s.

V roku 2003 boli na stránkach Ladeckých zvestí uverejnené dva životopisy významných občanov, ktorí sa v minulosti zaslúžili o rozvoj kultúry v obci:

Oľga Zimprichová

Narodená 30. marca 1912, zomrela 10. júna 2003.

Do Ladiec spolu s manželom prišli v roku 1953. Obaja boli spoluzakladateľmi Závodného klubu ROH. Oľga Zimprichová 30 rokov viedla kurz hudobnej výchovy pri ZK (klavír, harmonika). Bola človekom, o ktorom sa vyjadrujeme – kultúrny - a to vo všetkých oblastiach a kultúrnych žánroch.

František Letko

Narodený 28. októbra 1920, zomrel 20. septembra 2003.

Hudobník, organizátor dychovej hudby. Ako vojak účinkoval vo vojenskej dychovej hudbe v Liptovskom Mikuláši. V tejto oblasti bol aj účastníkom bojov v SNP. Hral v mnohých ďalších výborných dychových orchestroch, najmä však vo veľkej dychovej hudbe ZK ROH Považskej cementárne. V tomto závode bol aj zamestnaný ako zámočník – údržbár. Veľké zásluhy má vo výchove mladých hudobníkov v Tunežiciach, mladej dychovky v Ladcoch a dychovej hudby v Mojtíne.

V jeho šľapajách išli i jeho deti, z ktorých traja dokončili Konzervatórium v Žiline.

František Letko zomrel 18. septembra 2003 v Tunežiciach, kde je aj pochovaný.

Obecná knižnica

Knižnica Obecného úradu v Ladcoch dosiahla vo všetkých ukazovateľoch podobné výsledky ako v roku 2002. Vďaka sponzorskému príspevku Považskej cementárne, a.s. vo výške 10 000 Sk mohli rozšíriť knižný fond o nové knihy z oblasti náučnej a krásnej literatúry. Obecný úrad pre knižnicu kúpil Belianovu encyklopédiu v hodnote 2 200 Sk.

V jednotlivých ukazovateľoch dosiahli tieto výsledky:

počet čitateľov	243
z toho do 15 rokov	97
návštevnosť	3 565

Výpožičky:

odborná literatúra pre dospelých	2 067
krásna literatúra pre dospelých	5 401
odborná literatúra pre deti	1 293
krásna literatúra pre deti	2 028

V roku 2003 uskutočnili besedu pre deti Materskej školy o knihách a práci knižnice.

Vedúcou knižnice bola Eva Riecka.

Kino Slovan Obecného úradu v Ladcoch prerušilo svoju činnosť v letných mesiacoch pre nízku návštevnosť. Nepremietali v mesiacoch apríl, máj, jún, júl, august, september. **Vedúcou kina** bola Zdena **Hriadelová**, ktorá zostavovala dramaturgický plán a riadila chod kina. Vstupné na filmy, väčšinou produkcie USA, v rámci okresu bolo najnižšie: jednotné 30 Sk. Návštevnosť bola priemerná – na hranici rentability.

V mesiacoch január, február, marec, október, november, december sa premietlo spolu 23 filmov s návštevnosťou 1 162 divákov. Tržba za všetky filmy bola 36 350 korún, náklady (požičovné 31 089 Sk, prepravné 3 686 Sk), spolu teda 34 775 Sk.

Využívanie priestorov kultúrneho domu

Využívanie priestorov Domu kultúry bolo aj v roku 2003 predmetom častých diskusií a prehodnocovaní. I keď nemožno ani zďaleka dosiahnuť rentabilitu, obecný úrad a pridelení pracovníci mali snahu zvýšiť príjmy za priestory a znížiť tak schodok v rozpočte nákladov na budovu DK.

V trvalom prenájme boli miestnosti slúžiace ako kancelária Lesného družstva a urbárskeho spoločenstva Ladce, zdravotné stredisko (lekár MUDr. Grajciarik a detská lekárka), firma Palivex, Okresný úrad práce (elokované pracovisko pre evidenciu nezamestnaných), kaviareň, obecná knižnica (štyri miestnosti), miestnosť stálej expozície pamätnej siene obce a kino Slovan.

Z ostatných priestorov bol najviac využívaný **vestibul** hlavnej budovy na predajné trhy. V určené dni (utorok, štvrtok) tu predávali textil, obuv a rôzne tovary firmy z Považskej Bystrice, Partizánskeho, Čadce a iné.

Pomerne dobre bola využívaná miestnosť č. 10 na vyučovanie autoškoly a schôdze organizácií a spolkov.

Vo veľkej sále sme boli svedkami takých významných podujatí ako boli Koyšove Ladce, stretnutie občanov nad 70 rokov, stretnutie dôchodcov PC, vystúpenia súborov a skupín, výročná schôdza PD Košeca, detský karneval, Mikuláš a niektoré interné akcie cementárne i Odborného učilišťa. V roku 2003 bolo vo veľkej sále DK 8 diskoték.

Využívaná bola aj **veľká zasadačka pri kaviarni** na zasadania a zhromaždenia obecného úradu, menšie oslavy, zasadania Považskej cementárne, oslavu 50. výročia domu kultúry, súkromné oslavy jubileí a pod.

Ani najväčšia snaha obecného zastupiteľstva a obecného úradu však nestačila vyriešiť tento vážny problém. Limitujúcimi faktormi boli (a budú) veľkosť budovy a množstvo priestorov v pomere k počtu obyvateľov i neustále sa znižujúci záujem o podujatia kultúrneho charakteru organizovaných v priestoroch Domu kultúry.

Vedenie v roku 2003

V Považskej cementárni bol rok 2003, rovnako ako roky predchádzajúce, naplnený mnohými aktivitami v investičnej sfére, vo výrobe a predaji cementu i v opatreniach v oblasti ekologizácie výroby.

V roku 2003 bolo v cementárni takéto **vedenie**:

Dozorná rada:

Franz Wallner, predseda
Anton Malovec
Pavel Martauz

Predstavenstvo:

Anton Barcík, predseda
Johanes Berger
Erwin Gessl
Mária Kebísková
Ľubomír Martinka
Jozef Mikušinec

Výkonné vedenie:

Anton Barcík, generálny riaditeľ spoločnosti
Mária Kebísková, ekonomická riaditeľka
Pavel Martauz, riaditeľ kvality a stratégie
Ľubomír Martinka, obchodný riaditeľ
Jozef Mikušinec, výrobnotechnický riaditeľ
Peter Šumaj, personálny riaditeľ

Technický a technologický rozvoj

Ani prvé roky nového tisícročia neprinesli pre cementársky priemysel v strednej Európe výraznejšiu zmenu k lepšiemu. Napriek pretrvávajúcemu napätiu na trhoch pokračovala aj v roku 2003 cementáreň v Ladcoch v pozitívnych trendoch. Rekordné výsledky vo výrobe a predaji boli podmienené využívaním daných konkurenčných výhod, akými sú kvalitná surovina, dobrá geografická poloha atď. Rozhodujúcim bol fakt, že vlastnícke štruktúry sa zmenili v prospech bavorskej firmy Berger Holding Passau, čo znamenalo posilnenie trhu, pretože táto firma je v súčasnosti nielen výrobca, ale i veľký spotrebiteľ.

Pre zvýšenie efektívnosti hospodárenia realizovali v rokoch 2002 a 2003 opatrenia na zvýšenie podielu spotreby alternatívnych palív výstavbou patričných zariadení.

V roku 2003 sa podarilo dosahovať najvyššie využívanie inštalovanej výrobnnej kapacity. Popredné miesto medzi výrobcami cementu postupne upevňujú, k čomu smerovalo zvyšovanie výkonových parametrov výrobných agregátov.

Dôležitú úlohu v raste výrobného-ekonomického potenciálu zohrala aj nezávislosť od veľkých cementárskych koncernov ako i proexportná stratégia pri predaji výrobkov. Už viac rokov získavajú ladeckí cementári ocenenie „Najlepší exportér Slovenskej republiky“. V roku 2003 väčšinu svojej výroby dodávali do Nemecka, Rakúska, Českej republiky, Švajčiarska, Maďarska a Poľska.

Podstatou vysokej kvality a tým aj možnosti exportovať, je štruktúra slínku ako hlavnej zložky cementu. Výnimočná kvalita portlandského slínku je daná vysokou hodnotou surovinového zdroja z lomu Butkov.

K novým obchodným aktivitám smerom k zákazníkovi patrí od roku 2003:

- Rozšírenie predaja zdravotne nezávadného cementu s nízkym obsahom škodlivého chrómu aj na domácom trhu. Výrobok produkovaný na základe vlastného patentového riešenia bol dovtedy expedovaný iba na zahraničné trhy. S ekologickým výrobkom pod značkou CHROMATMIN prichádza Cementáreň v Ladcoch ako prvá.
- Zmena balenia na domácom trhu, kde doterajšie 50 kg balenie nahradilo 25 kg balenie. Tým sa znížili nároky na jeho manipuláciu.

Investície do ekológie

Zneškodňovanie mäsokostných múčok a živočíšnych tukov spaľovaním je v západnej Európe samozrejmosťou. Na Slovensku tieto vážne ekologické otázky pochopila najskôr naša cementáreň.

Dňa 22. apríla 2003 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie zariadenia na spaľovanie rizikových komodít živočíšneho pôvodu, na ktorom sa zúčastnili minister pôdohospodárstva SR Zsolt Simon, zástupca nemeckého veľvyslanca Jürgen Pfeiffer, odborníci z veterinárnej správy, životného prostredia i starostovia z blízokých obcí.

Odpad sa spaľoval už od roku 2001. Technológia však nebola na patričnej úrovni. Terajšie zariadenie spĺňa najvyššie parametre EÚ. Vybrali najefektívnejšie a najekologickejšie zariadenie získané z Dessau. Zariadenie prešlo úspešnou etapou skúšok a celý problém bol prerokovaný aj na verejnej schôdzi občanov v Ladcoch. Materiál sa dodáva do spaľovne špeciálnou cisternou bezdotykovým spôsobom a cementárske zariadenie vylučuje vznik toxických spalín a dioxínov či furánov. Prevádzka spaľovne je veľmi progresívna a patrí k najmodernejším v Európe. Kapacita prevádzky spaľovania je okolo 35 000 ton mäsokostných múčok a viac ako 10 000 ton živočíšnych tukov.

O riešení ekologických otázok prostredníctvom Považskej cementárne prejavili veľký záujem odborníci z Českej republiky. Na pôde cementárne sa uskutočnilo stretnutie ministrov životného prostredia Českej a Slovenskej republiky. Zaujímali ich hlavne konkrétne aplikácie spaľovania mäsokostnej múčky a živočíšnych tukov i ďalších alternatívnych palív.

Opät' certifikát kvality

V novembri 2003 riaditeľ stratégie a kvality Považskej cementárne Ing. Pavel Martauz prevzal v Bratislave opäť certifikát najvyššej kvality SLOVAK GOLD za vysokú kvalitu portlandských cementov CEM I 42,5 N a CEM I 42,5 R vyrábané špičkovými technológiami. Ich úžitkové vlastnosti a dĺžka životnosti sú porovnateľné s najlepšimi výrobkami na svete. Komisia nezávislých odborníkov ocenila okrem klasických úžitkových vlastností i ochranné funkcie. Cementy sú patentované v krajinách V 4.

Výrobné ukazovatele za rok 2003

Výroba v roku 2003 bola vo všetkých konečných výsledkoch rekordná. Zvýšila sa výroba najnáročnejších cementov s vysokými úžitkovými vlastnosťami, pretože sa mierne zvýšil dopyt na domácom trhu. V roku 2003 sa vyrobilo (i predalo) najviac cementu v histórii Považskej cementárne, a.s.

V lome Butkov sa vyťažilo 862 000 ton **vápenca** a spotrebovalo vo výrobe 854 480 ton.

Vyrobili 530 000 ton **slinku** a spolu s minuloročnými zásobami spotrebovali 548 951 ton.

Vyrobili 835 000 ton a spotrebovali 838 125 ton **surovinovej múky**.

Z cementov bola výroba a expedícia (predaj) takáto:

CEM I 42,5 R	171 600 t	169 596 t
CEM I 42,5 (cestný)	121 667 t	121 385 t
CEMODUR	2 200 t	3 445 t
CEM II B-S 32,5 R	183 158 t	180 620 t
CHROMATMIN	223 641 t	223 641 t
CEM II B plus	32 000 t	31 342 t
CEM III/B	17 700 t	17 135 t

Okrem toho predali:

SIDEROX do cementu	422 ton
LASUFLEX	212 ton

Celkom v roku 2003 v Považskej cementárni Ladce

vyrobili	764 000 ton
predali	759 199 ton

Plnenie Základného programu modernizácie cementárne

Základný program modernizácie cementárne na roky 2001 – 2008 s rozpočtom viac ako 1,5 miliardy korún sa postupne plní podľa harmonogramu.

Úspešne sa splnili úlohy v ekologizácii výroby, úlohy vo využívaní alternatívnych palív a v tom dôležitá uhľofikácia.

Na výstavbe nových zariadení sú zamestnané slovenské i zahraničné firmy.

Podnikateľské aktivity

Sem patrí predovšetkým výroba betónových zmesí v spoločnosti Ladce Betón, s.r.o., Bratislava, ktorá je dcérskou spoločnosťou Považskej cementárne, a.s.

Je to najmodernejšia bratislavská betonárka kapacitne najväčšia na Slovensku. Jej výkon je 105 m³ za hodinu. Vyrábajú všetky štandardné betóny, včítane vodotesných a cementové potery. Kvalitu výrobkov potvrdzujú referenčné stavby v Bratislave a okolí, kde ich betonárka dodávala. Patrili medzi ne výstavba Wolksvagen, Polus City Center, Colnica Rusovce, výstavba rodinných domov a bytových komplexov atď.

VODNÁ ELEKTRÁREŇ

Vo Vodnej elektrárni v Ladcoch v roku 2003 pracovalo 22 ľudí pod vedením Pavla Starečka a Ivana Fedora.

Medzi najvýznamnejšie akcie v roku 2003 patrili: Ako najväčšia akcia rozsahom prác i nákladom financií bol náter hlavnej a pomocnej ocelevej konštrukcie na vonkajšej 110 kV rozvodni. Práce realizovali čiastočne vlastnými pracovníkmi, ale z väčšej časti dodávateľsky firmou BILLTAX, s.r.o. z Dubnice nad Váhom. Celkom to bolo 2 200 m² zložitých profilových konštrukcií.

Všetky rozvodne (110 kVr, 22 kVr, 0,4 kVr) vo vodnej elektrárni sú automatizované, ovládané cez riadiace systémy. Výrobné zariadenia TG1, TG2 sú po rekonštrukcii. Na stroji TG1 vyriešili závažné problémy, ktoré doteraz spôsobovali vysokú poruchovosť. Vznikala tu viac ako 15 %-ná diferencia medzi žiadaným a skutočným otvorením rozvádzacieho kola turbíny. Táto diferencia je spôsobená veľkými pasívnymi a aktívnymi odpormi v horných a dolných čapoch rozvádzacích lopát a v púzdrach rozvádzacích lopát turbíny. Závalu reklamovali, tá bola uznaná a firma VOEST ALPINE AUSTRIA (pôvodný dodávateľ) súčasti vymenil.

Veľmi dôležitou zložkou elektrárne bola, ako každý rok, opravárska činnosť. Vykonali dve bežné opravy na strojoch TG1, TG2 a kontrolu po ročnej prevádzke. Ďalej vykonali revízie 22 kV zariadení v januári až marci 2003 a na zariadeniach 110 kV rozvodne jarne, letné a jesenné revízie najmä v rámci prípravy na zimné obdobie, ktoré každoročne preveruje kvalitu týchto údržbárskych prác.

V 110 kV rozvodni v letných mesiacoch vykonali terénne úpravy – polozenie zámkových dlažieb pod výkonové vypínače, splanírovanie trávnatých plôch a ďalšie práce. Rok 2003 bol rokom, kedy veľa pozornosti venovali životnému prostrediu. Bolo to aj preto, lebo Vodná elektrárň v Ladcoch sa snaží získať Certifikát kvality. Dosiagnúť zhodu s náročnou európskou normou ISO 14001 nie je jednoduché. V súčasnosti sa vykonávajú po jednotlivých úsekoch a požiadavkách audity. Hlavný audit sa týka vplyvu činnosti elektrárne na životné prostredie. Doterajšie audity

---

svedčia o slušnej úrovni rozpracovania a dodržiavania enviromentálnej politiky na pracoviskách firmy Slovenské elektrárne.

V príprave na privatizáciu, ktorá spôsobuje obavy z prepúšťania (znižovania stavov) pracovníkov, sa v októbri 2003 uskutočnila v podniku reorganizácia. Celé sa to prejavilo na prenose mnohých kompetencií do Slovenských elektrární, teda je snaha po centralizácii.

Závod so sídlom v Dubnici nad Váhom, kam patrili aj Ladce, premenovali na prevádzkareň Dubnica nad Váhom a elektráreň v Ladcoch sa stala jednou zo štyroch **prevádzok**.

Výroba a dodávka elektrickej energie bola splnená iba na 76,65% v rámci celého VET. Pohotový výkon bol splnený na 105,2%, čo je jeden z najdôležitejších ukazovateľov pri výrobe a predaji elektrickej energie. Na objeme výroby sa prejavil veľmi suchý rok 2003.

Vo Vodnej elektrárni Ladce bol plán stanovený na 80 460 MW, splnili ho v objeme 70 419 MW, t.j. na 87,7%.

Pohotový výkon – schopnosť okamžitej veľmi rýchlej dodávky výkonu do elektrizačnej siete – splnili v Ladcoch na 106,3%. To svedčí o dobrej a profesionálnej práci pracovníkov Vodnej elektrárne v Ladcoch, ktorá sa prejavila i napriek problémom, ktoré pre nich osobne pripravuje ovzdušie budúcej privatizácie.

ŽELEZNIČNÁ STANICA V LADCOCH

V roku 2003 uplynulo 120 rokov odvtedy, čo na trati Trenčín – Žilina prešiel prvý vlak. Túto udalosť sme si pripomenuli v Ladcoch i preto, lebo železnica značne ovplyvnila baróna von Schenka pri rozhodovaní otvoriť v obci cementáreň.

Hladinu pozornosti rozvírila však aj otázka modernizácie železničnej trate, ktorá sa v budúcich rokoch pripravuje. Dňa 12. augusta 2003 sa v Trenčíne začalo územné konanie o umiestnení stavby „Modernizácia železničnej trate Nové Mesto nad Váhom – Púchov, pre traťovú rýchlosť do 160 km za hodinu“.

Stavba bude mať líniový charakter a jej dĺžka bude 59,561 km. Modernizácia pozostáva z prestavby jestvujúcej trate, aby sa zvýšila jej technická vybavenosť a zabudovali sa najmodernejšie a najprogressívnejšie prvky. Predpokladajú sa tri stavebné úseky: Ilava – Ladce, železničná stanica Ladce a Ladce – Beluša.

Rok 2003 znamenal pre Železničnú stanicu v Ladcoch čiastočné zníženie niektorých výkonov v porovnaní s rokom 2002.

Prednostom stanice bol aj v tomto roku **Pavol Fatura** pre plánovaný počet zamestnancov 36, ktorý sa dodržal. V tomto počte sú zarátaní zamestnanci v Ladcoch i v Beluši.

Z plánovaných technicko-materiálnych opatrení sa pre nedostatok financií neuskutočnilo napojenie stanice na obecný vodovod a plynofikácia.

V osobnej pokladni sa začal predaj cestovných lístkov pomocou výpočtovej techniky. Bola zriadená elektronická pošta a diaľnopisná prevádzka bola nahradená informačným systémom IRIS – N.

Za príspevia Považskej cementárne a Obecného úradu v Ladcoch bola vybudovaná (asfaltovaná) prístupová cesta k železničnej stanici a drevoskladu.

Vzhľadom na časté úrazy na vlečke Považskej cementárne elektrickým napätím, vlečku trvalo odpojili, nakoľko elektrické rušne na vlečke nevykonávajú obsluhu, bola teda zbytočná.

Dňa 31. decembra 2003 zanikla Správa riadenia dopravy Žilina, pod ktorú Železničná stanica Ladce patrila a od **1. januára vzniklo Oblastné riaditeľstvo Žilina** v rámci novej štruktúry Železnice Slovenskej republiky.

Dopravná intenzita v roku 2003:

- naložili 261 000 ton v 5 634 vozňoch
- vyložili 162 600 ton z 3 632 vozňov (v Beluši 12 100 t z 334 vozňov)
- cez stanicu Ladce prešlo 12 859 vlakov nákladnej dopravy a rušňov a 19 890 vlakov s prepravou cestujúcich.

Tržby z prepravy cestujúcich:

V stanici Ladce dosiahli tržby za cestovné 697 754 Sk, v stanici Beluša 410 728 Sk. V oboch staniaciach zrušili v roku 2003 spešniny.

Tržby z prepravy tovaru:

Tržby za prepravu tovaru dosiahli v stanici Ladce 113 080 091 korún, Železničná stanica Beluša vybrala za odvážaný tovar 83 058 korún. Vývoz je však účtovaný cez OTŽ Košice. Väčšina týchto súm pochádza z Považskej cementárne, a.s.

POŠTA V LADCOCH

Ani v roku 2003 sa Pošta v Ladcoch nedočkala rekonštrukčných prác. Príčinou, tak ako predtým, bol nezájem riaditeľstva a nedostatok financií.

Vedúcou bola Marta Uričková.

Výkony pracovníkov pošty, včítane doručovateľiek, sa pohybovali na úrovni roku 2002, u niektorých položiek i vyššie.

V roku 2003 dodali (zaokrúhlené čísla) 17 tisíc kusov doporučených zásielok a 416 000 obyčajných listových zásielok. Pošta v Ladcoch občanom dodala 24 tisíc balíkov a 22 000 novín a časopisov.

Občania na pošte podali 24 000 doporučených zásielok. V roku 2003 podali 1 380 balíkov.

Z ďalších služieb poskytovaných poštou je to najmä doručovanie dôchodkov (mesačne 570) a vyberanie platieb cez združené inkaso za plyn a elektrinu (570).

Súčasťou poštového úradu je **Poštová banka**. Jej činnosť bola rôznorodá. Cez účty dôchodcov, podnikateľské listy po vkladné knižky a vkladové listy. Za rok realizovala Poštová banka na pošte v Ladcoch 8 000 výplat a 4 800 vkladov i okolo 2 000 bezhotovostných operácií.

Z rôznej činnosti pošty treba spomenúť ešte predaj novín a časopisov, doplnkový tovar, pohľadnice, obálky, predaj žrebov, telefónnych kariet, poštových poukázok a iné.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zeleň

Obecný úrad aj v roku 2003 venoval pozornosť zeleni v obci. Išlo najmä o pravidelné kosenie a údržbu trávnikov na verejných priestranstvách, včítane Materskej a Základnej školy. Pracovníci obecného úradu sa rovnako starali aj o kríkové porasty a novovysadené stromy. Staroslivosť musela byť o to väčšia, že počasie v roku 2003 bolo opäť veľmi teplé a suché, keď v období od mája do septembra bolo najmenej vodných zrážok za posledných 15 – 20 rokov. Voda sa trčila aj v oboch ladčianskych potokoch, podobne ako v roku 2000, takže v určitom období bol Slatinský potok úplne bez vody. Úplnú stratu vody v studniach sme nezaznamenali.

Dňa 11. júna 2003 však došlo k úniku zápachajúcich látok do Lúčkovského potoka z Považskej cementárne, a.s. Vedenie cementárne označilo únik ako neúmyselný, ospravedlnilo sa občanom v Ladeckých zvestiach a ako kompenzáciu dali Lúčkovský potok vyčistiť.

Odpadové hospodárstvo

V roku 2003 sa opäť zvyšovali ceny za odvoz domového odpadu, čo spôsobilo, že ceny musela zvýšiť aj obec. Odpad sa i naďalej vyvážal na skládku Luštek v Dubnici nad Váhom.

Obecné zastupiteľstvo schválilo nové ceny takto: za 1 osobu 150 Sk za 6 mesiacov, za 2 osoby 300 Sk, 3 osoby – 450 Sk, 4 osoby - 600 Sk, 5 osôb – 750 Sk, 6 osôb – 900 Sk, 7 osôb – 1050 Sk. Súčasne schválili možnosti zľavy pre osoby a rodiny.

V súvislosti s nárastom nákladov na odpadové hospodárstvo sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo zvýšiť cenu smetnej nádoby z 50% jej ceny na 75%. Dotácia z rozpočtu obce bola však i naďalej približne 50%-ná.

V obci bol zavedený triedený zber odpadu skla, papiera a železného šrotu. Darilo sa najviac zberu papiera (aj zásluhou Základnej školy).

Naďalej sa – i keď v menšej miere – vyskytovali „divoké skládky“ v tých istých oblastiach ako po iné roky. Niektorí občania používali veľkokapacitné kontajnery pre seba, hoci boli určené pre cintoríny. Dokonca niekto odpad v kontajneri zapálil, čo je trestné a mimoriadne nebezpečné pre skládku v Dubnici nad Váhom.

Vodovod

K ozdraveniu používanej vody prispela nová trasa obecného vodovodu okolo Hviezdoslavovej ulice od križovatky smerom na Horný koniec po vtok Slatinského potoka do obce. Vybudovala sa aj pobočka cez súhradku okolo pohostinstva Sabo do Základnej školy. Celá nová trasa merala 773 metrov a rozvod v areáli Základnej školy. Obecné zastupiteľstvo na túto akciu vyčlenilo sumu 2 milióny Sk z podielu na privatizácii SPP.

Dodávateľom stavby po výberovom konaní sa stala firma DK TRADE z Považskej Bystrice.

Rozšírenie plynovodu

V roku 2003 sa rozšírila trasa plynovodu v Horných Ladcoch od domu p. Jána Čemeša po p. Skybu (pod dopravným pásom cementárne). Stavbu realizovala firma Stavasta z Banskej Štiavnice.

Vplyv cementárne na ovzdušie v obci

V súlade s ustanovením §-u 14 zákona číslo 117/1998 Z. z. podalo vedenie Považskej cementárne, a.s. informáciu o stave životného prostredia v okolí cementárne. Uvádzam ju v plnom znení.

Ovzdušie

V roku 2003 vypustili do ovzdušia z jednotlivých výrobných zariadení a kotolní 124 ton tuhých znečisťujúcich látok a 1 053 ton plyných znečisťujúcich látok. Za toto zaplatili do Štátneho fondu životného prostredia 1 798 600 Sk.

Koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok vo vypúšťaných spalinách a vzduchu z komínov a technologických výduchov sa pohybovali v hodnotách od 0,8 mg/m³ do 43 mg/m³, pričom zákonný limit je 50 mg/m³.

Zákon č. 309/1991 Zb. o ovzduší stanovuje, že na 1 tonu vyrobeného slinku je možné vypustiť do ovzdušia 1,5 kg prachu. Považská cementáreň v roku 2003 vypustila 0,23 kg prachu na 1 tonu vyrobeného slinku.

Ani koncentrácie plyných látok ako SO₂, CO a NO_x neprekročili.

Uvedené údaje poukazujú na to, že cementárni sa podarilo stabilizovať produkciu znečisťujúcich látok na úrovni roku 2002 napriek významnému nárastu produkcie slinku a potom aj cementov.

Na lepšiu informovanosť občanov zaviedli kontinuálny **monitorovací systém emisií** z rotačnej pece. Údaje z toho uvádzajú na informačnej tabuli na administratívnej budove.

Vodné hospodárstvo

Odpadové vody vznikajúce v prevádzke čistili aj v roku 2003 v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd, z ktorej ich vypúšťali do Lúčkovského potoka. V roku 2003 vypustili 172 000 m³ vôd s priemerným znečistením BSK₅ 6 mg/l, pričom povolená miera znečistenia bola 20 mg/l.

Odpadové hospodárstvo

Považská cementáreň, a.s., Ladce sa významnou mierou podielala na zneškodňovaní odpadov. Tak v roku 2003 v rotačnej peci spálili 2 854 ton gumového odpadu, ktorý by inak skončil na skládke.

V rámci prevencie v boji proti BSE spálili za rok 11 091 ton mäsokostných múčok a 4 300 ton živočíšnych tukov. Oboje produkty z kafilérie v Nitre.

Proces spaľovania i manipuláciu s týmito materiálmi pracovníci cementárne zvládli a počas celého roka sa nevyskytli závady, ktoré by mohli ohroziť obec Ladce.

Vlastné odpady cementárne, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na prírodu (žiarivky s obsahom ortuti, olovené akumulátory) likvidovali cez externé organizácie, ktoré sa touto činnosťou profesionálne zaoberali.

Komunálny odpad a stavebnú suť odvážali na riadenú skládku komunálneho odpadu v Dubnici nad Váhom – Luštek. V roku 2003 takto uložili 5 900 ton stavebných sutí, ktoré vznikli pri investičnej výstavbe – modernizácii cementárne.

LESNÉ DRUŽSTVO, URBÁRSKE SPOLOČENSTVO

Ladce

Už niekoľko rokov viedol obe organizácie jeden výbor s podpredsedami a pokladníkmi pre jednotlivé útvary. V roku 2003 to bol **výbor** v zložení:

Vladimír **Kalus**, predseda

Milan Bystrický, podpredseda – Urbárske spoločenstvo

Ferdinand Štefanec, podpredseda – Lesné družstvo

Margita Kantoríková, hospodárka – Urbárske spoločenstvo

Božena Majeriková, hospodárka – Lesné družstvo

Anna Koyšová, členka predstavenstva

Ondrej Hriadel, člen predstavenstva

Dozorná rada:

Marián Kováčik, predseda

Jozef Jesenský, člen

Oľga Binková, členka

Rok 2003 bol významný aj tým, že sa v ňom končil hospodársky plán desaťročného obdobia. Súčasne bol vypracovaný a schválený **hospodársky plán** na ďalších desať rokov.

V tomto roku vykonali **kontrolu** lesného porastu pracovníci Krajského a Okresného úradu lesného hospodárstva. Na základe previerky museli členovia Lesného družstva v Ladcoch zabezpečiť práce, ktoré boli z rôznych dôvodov zanedbané. Bola to najmä preriezka mladých porastov v Bukovine a Háji.

Pod Bukovinou, nad Dehetníckym jarkom a v Dielci urobili **ochranné nátery** Repelentom, čím zabezpečili ochranu mladých porastov proti ohrýzaniu zverou. Na ochranu starých ihličnatých porastov použili lapače kôrovca s feronómovými sáčkami. Vôňa tohoto prípravku priťahuje kôrovce, ktoré potom uviaznu v lapači. Lapače rozostavali v apríli a odobrali na jeseň.

Medzi dôležité činnosti patrila aj v roku 2003 **ťažba** drevnej suroviny. Vo výrubovej ťažbe úlohy na rok 2003 nespĺnili. Neuskutočnila sa ani preriezka v Bukovine, kde buky určené na ťažbu boli udusené a ťažili sa už rozkonárené stromy, ktoré pri predaji mali nízku cenu.

V roku 2003 urobili urbárnici niektoré nutné práce na **urbárskom dome** – obchode AMV. Dokončili oplotenie (od Piatrikovej) a najmä opravili strechu na hlavnej budove a garáži, odvodnili dvor do kanalizácie a osadili šachtu na zavedenie obecného vodovodu. S prenajímateľom budovy (obchod AMV) urobili zmluvu o nájme na ďalších desať rokov – do konca 2012. Nájomné za rok stanovili na 300 000 Sk.

Novú zmluvu podpísali aj so Štátnymi lesmi Považská Bystrica na prenájom lesov Prevrat (chotár Košecké Podhradie) tiež na ďalších desať rokov.

Tunežice

Aj v Lesnom družstve a Urbárskom spoločenstve v Tunežiciach začali pracovať podľa nového **Lesného hospodárskeho plánu**.

V jarnom období ešte uskutočňovali dokončovacie práce, ktoré nemohli realizovať pre zlé počasie v roku 2002. Bola to najmä preriezka v Kališti (porast 235) o celkovej ploche 14 hektárov, na Malej a Veľkej Brezovej (porast 246) celkom 6 hektárov a v Somorovom (č. 248) – plocha 7 ha.

V máji sa uskutočnil v tunežických porastoch autorský dozor, ktorý vykonali pracovníci Krajského úradu Trenčín, odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, pracovníci Okresného úradu Ilava a autor Lesného hospodárskeho plánu (1993 – 2003). Pracovníci vyslovili s vykonanými prácami a stavom lesného porastu spokojnosť.

V júni 2003 ukončili **ťažbu** v Bukovinke (porast č. 239). Vyťažili celkom 62 m³ drevnej hmoty rôznej skladby (dub, buk, javor, lipa). Drevo predali rôznym odberateľom. Pokračoval aj predaj guľatiny z kalamitnej ťažby v roku 2002. Pre členov predali 35 m³ palivového dreva.

V tomto roku **vyplatili členom podiely** za pozemky zabrané pod diaľnicu (cca 5 hektárov).

Stav členstva sa v roku 2003 v podstate nezmenil. Lesné družstvo malo 87 členov a Urbárske spoločenstvo 100 členov.

Organizáciu viedol výbor:

Miroslav **Kvasnica**, predseda
Ján Mikuška, podpredseda
Vítázoslav Kalus, tajomník
Dana Letková, pokladníčka
Jozef Mikuška, člen výboru
Milan Mihálik, člen

Revízna komisia: Jozef Češko
František Letko

Odborným lesným hospodárom bol Ing. Vladimír Hojdík.

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO

Stanovené úlohy Poľnohospodárskeho družstva **so sídlom v Košeci** vychádzali z prijatého uznesenia z výročnej členskej schôdze, ktorá sa konala 28. februára 2003 v Ladcoch. Úlohy boli stanovené pre jednotlivé **výrobné strediská** (farmy) a ostatné úseky. Okrem výrobných úloh stanovili aj ekonomické – finančné záväzné úlohy.

Poľnohospodárske družstvo Košeca, podobne ako väčšina poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov v Slovenskej republike, vstúpilo do roku 2003 so stratami a chýbajúcimi finančnými prostriedkami. Situáciu nezlepšila stagnácia alebo i prepad cien poľnohospodárskych výrobkov, keď sa cena mlieka, ošípaných dostala pod úroveň skutočných výrobných nákladov. Obilia, kde sa ceny dostali na prijateľnú úroveň, zasa v „suchom“ roku 2003 bolo málo a sotva stačilo na krmovinové úlohy.

Pretrvávali aj negatívne javy a tendencie, ktoré spomaľovali konsolidačný proces družstva. Predovšetkým rozdiely medzi narastaním cien vstupov do poľnohospodárskeho družstva a cenami poľnohospodárskych výrobkov, zaťaženie starým blokom úverov, z vysokej ceny a ťažkej dostupnosti úverov pre družstvo a narušenie toku peňazí a ich obehu.

Z dlhodobého pohľadu najviac družstvo poškodzuje deštrukcia v ekonomickej oblasti, najmä zníženie dotačných prostriedkov.

Na vyčíslenej strate v roku 2003 (ako konkrétne uvádzam ďalej) sa podielali obe hlavné poľnohospodárske činnosti podniku. Rastlinnú výrobu ovplyvnilo počasie. V živočíšnej výrobe bol pokles produkcie a tržieb zaznamenaný v chove ošípaných, ktoré poklesli hlboko pod hranicu ziskovosti. Druhou stratovou komoditou bolo kravské mlieko. Znížená dodávka bola spôsobená hlavne nedostatočnou krmovinou základňou a nedostatok financií na nákup komponentov do kŕmnych dávok. Nedostatočný stav financií u obyvateľstva vyvolal pokles odbytu mlieka a mliečnych výrobkov, na základe čoho mliekárenské podniky stlačili realizačnú cenu mlieka u družstva o 1,14 Sk za 1 liter, čo predstavovalo výpadok takmer 2 milióny korún.

Prioritami celej hospodárskej činnosti družstva v roku 2003 boli tieto úlohy:

- Výroba kvalitnej krmovinovej základne pre hospodárske zvieratá.

- Výroba olejovín a obilnín.
- Chov hovädzieho dobytku a oviec.
- Prosperujúca činnosť bitúnku.

Rastlinná výroba

V roku 2003 bola celková **výmera pôdneho fondu** družstva 3 286 hektárov, z toho 1 295 ha ornej pôdy a 1 991 ha trvale trávnatých porastov. Na tejto výmere sa zabezpečovali úlohy potrieb živočíšnej výroby, výroby sena, senáže, siláže i výroba osív, kŕmneho obilia a ostatných plodín.

Rok 2003 bol mimoriadne nepriaznivý pre pestovanie obilovín. Veľká časť v zime 2002 – 2003 vymrzla (najmä repka olejná a ozimný jačmeň). Riešili to náhradným osevom jarných plodín (jarným jačmeňom, jarnou miešankou a hrachom). Na hektárových úrodách sa veľmi negatívne prejavili aj nerovnomerné zrážky počas vegetatívneho obdobia a vysoké teploty počas dozrievania, zvlášť obilovín a repky olejnej.

Výsledky rastlinnej výroby

	zámer t/ha	Skutočnosť t/ha	%
Pšenica ozimná	4,30	2,50	44,22
Triticale	3,50	2,98	85,23
Raž	3,50	3,15	76,54
Jačmeň ozimný	4,00	1,50	4,02
Jačmeň jarný	-	3,09	-
OBILOVINY spolu	4,11	2,64	45,34
Repka ozimná	2,00	0,68	14,00
Horčica	1,00	0,62	62,05
Kukurica na zrno	4,00	5,96	149,00
Kukurica silážna	35,00	21,70	64,41
Miešanka jarná	-	0,91	-
Hrach	1,00	0,95	95,20
Lucerna	28,00	29,00	103,57
Ďatelina	18,00	20,79	115,50
Ďatelinotrávy	11,00	10,70	97,27
TTP	3,40	3,30	96,91

Živočíšna výroba

Na družstve v Košeci v roku 2003 (stav k 31.12. 2003) chovali 1 047 kusov hovädzieho dobytku, z toho 431 dojníc. Stav ošípaných bol 447 kusov, prasníc 29 kusov. Oviec chovali 815 kusov (oproti roku 2002 nárast o 131 kusov) a 401 bahníc (aj tu nárast o 99 kusov).

Úžitkovosť dojníc bola nižšia ako v roku 2002 o 126 litrov na dojnicu. V roku 2003 to bolo priemerne 4 176 litrov.

Podľa jednotlivých stredísk bolo najlepšie stredisko Ladce – 5 154 litrov, čo je zvýšenie oproti roku 2002 o 464 litrov. Ďalšie strediská: Horná Poruba (4 095), Ilava (4 000 litrov), Košeca 3 540 litrov. Celková dodávka za podnik PD Košeca bola 1 791 855 litrov mlieka.

Realizačná cena výroby 1 litra mlieka bola rozdielna. V Ilave 8,50 Sk, **v Ladcoch** 8,38 Sk, v Hornej Porube 8,00 Sk a v Košeci 7,98 Sk. Nákladovosť na jeden liter predstavovala v Ladcoch 10,06 Sk, v Ilave 12,56 Sk, v Hornej Porube 14,12 Sk a v Košeci 14,30 Sk. Náklady na 1 liter v celom podniku boli 12,80 Sk za jeden liter mlieka.

V živočíšnej výrobe odchovali celkom 322 **teliat**: v Ilave 107 kusov, v Hornej Porube 91 kusov, **v Ladcoch 79 kusov**. Natalita na 100 kusov kráv bola najvyššia v Ladcoch – 88 kusov, v Ilave 64 kusov, v Hornej Porube 64, v Košeci 61. Priemer za podnik bol 68 kusov. Vysoké bolo tzv. brakovanie pri prevode jalovic – až 31,2%.

Chov ošípaných mali v roku 2003 strediská: Košeca, Košecké Podhradie a **Ladce**. Odstav prasníc na farme Košeca dosiahol 13,91 kusa. Priemerný prírastok ošípaných v Košeci bol 0,60 kg, čo znamenalo, že vyrobili 27 754 kg mäsa ošípaných. V Ladcoch bol prírastok 0,63 kg, čo bola výroba 32 584 kg mäsa ošípaných. V Košeckom Podhradí mali prírastok 0,63 kg a celkovú výrobu 29 189 kg mäsa.

V chove oviec sa dosiahla výroba ovčieho syra 5 890 kg, čo je na bahnicu 17,47 kg syra.

Ekonomické výsledky

V roku 2003 i napriek nepriaznivému stavu investovali značné čiastky do prioritných oblastí, najmä do rekonštrukcie bitúnku, do jeho modernizácie. Boli to :

Rekonštrukcia od cudzích dodávateľov	6 973 696 Sk
Rekonštrukcia vo vlastnej réžii	369 985 Sk
Projekt na rekonštrukciu porážky	89 700 Sk
Nákup strojov a zariadení	639 273 Sk
Rekonštrukcia prístrešku v Koš. Podhradí	8 000 Sk
Nákup zvierat	62 800 Sk
Prevod zvierat do základného stáda	2 508 835 Sk

Celkom preinvestovali 10 651 989 Sk.

Všetky strediská v roku 2003 v porovnaní s rokom 2002 zaznamenali **nárast strát** v nákladoch na výrobu. V Košeci to bolo dokonca o viac ako 3 milióny korún, v Ladcoch o 1 738 000 Sk, v Hornej Porube 1 757 000 Sk a v Ilave 1 890 000 Sk. Niektoré nepoľnohospodárske strediská však boli ziskové. **Bitúnok vykázal zisk** 4 654 000 Sk, stavbári 883 000 Sk a služby 328 Sk.

Členstvo a pracovníci

V roku 2003 malo družstvo **417 členov**, z toho 100 pracujúcich a 317 nepracujúcich.

K 31. decembru 2003 bol stav pracujúcich členov a pracovníkov v podniku 139 (96 mužov, 43 žien). Najviac pracovníkov bolo na stredisku mechanizácia – 29 a na výrobnom stredisku Košeca – 19 pracovníkov. **Stredisko Ladce malo k uvedenému dňu 13 pracovníkov.**

V roku 2003 prijali celkom 13 pracovníkov (12 mužov, 1 ženu). Pracovný pomer skončili s 26 pracovníkmi.

Aj v tomto roku sa zachoval riadiaci systém výrobných stredísk, ktoré zabezpečovali rastlinnú i živočíšnu výrobu.